

Bokslut 2018

Kyrkslätt kommun

Godkänd av kommunfullmäktige

13.5.2019

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

VERKSAMHETSBERÄTTELSE

Kommundirektörens översikt	1
Kommunens organisation	2
Allmän ekonomisk utveckling	3
Utveckling av verksamhet och ekonomi i Kyrksläotts kommun	4
Ordnande av kommunens interna kontroll	8
Räkenskapsperiodens resultat och finansiering av verksamheten	9
Koncernstrukturen vid Kyrksläotts kommun 31.12.2018	14
Koncernens bokslutskalkyler och nyckeltal	15
Styrning av koncernens verksamhet	19
Behandling av räkenskapsperiodens resultat	19

BUDGETUTFALL

Resultaträkningens utfall	20
Driftsekonomin utfall	21
Förverkligande av de bindande målen uppställda för år 2018	24
Uppnående av målen för koncernsamfunden	27
Koncernförvaltningen	28
Vård- och omsorgsnämnden	34
Bildnings- och fritidsnämnden	62
Finska förskoleverksamhets- och utbildningssektionen	66
Svenska förskoleverksamhets- och utbildningssektionen	73
Fritidssektionen	81
Kommunaltekniska nämnden	90
Byggnads- och miljönämnden	98
Sektionen för serviceproduktion	102
Direktionen för affärsverket Kyrksläotts vatten	106
Resultaträkningsdelen	107
Finansieringskalkyldelen	108
Investeringsdelen	109

BOKSLUTSKALKYLER

Resultaträkning	120
Finansieringsanalys	122
Kommunens balansräkning	124
Koncernens resultaträkning	126
Koncernens finansieringsanalys	127
Koncernens balansräkning	128

NOTER TILL BOKSLUTET	130
Förteckning över använda bokföringsböcker	145
SEPARATA AFFÄRSVERKET KYRKSLÄTTS VATTEN	146
Vattenförsörjningsverkets resultaträkning	157
Vattenförsörjningsverkets finansieringsanalys	159
Vattenförsörjningsverkets balansräkning	162
Kalkyler över dagvatten	164
Noter till vattenförsörjningsverkets bokslut	166
Kommunstyrelsens och kommundirektörens underskrifter	
Revisorernas revisionsanteckning	
Bilaga: Investeringarnas utfall	

KOMMUNDIREKTÖRENS ÖVERSIKT

Bokslutsåret 2018 var en fortsättning på de senaste årens allmänna osäkerhet inom kommunsektorn; så även hos oss i Kyrkslätt. Befolkningstillväxten utvecklades inte enligt vårt mål, utan förblev vid 0,3 procent, det vill säga vid ungefär samma nivå som året före efter en årlig tillväxt på ca 1 procent under flera föregående år. Under året har man i olika sammanhang dryftat förfaringsätt för att stimulera särskilt inflyttningen. Utöver långsiktiga lösningar, såsom t.ex. anskaffning av råmark i Jolkby och påskyndandet av delgeneral- och detaljplaneringen, betonades också betydelsen av smidiga tjänster, kommunikation och kommunbild.

I slutet av året uppskattade kommunfullmäktige de framtida servicebehoven; deras allokering, när de infaller och deras utrymmesbehov. Vår kommuns vidsträckta geografiska storlek och de många bosättningscentrumen för med sig både verksamhetsmässiga och ekonomiska utmaningar då det gäller att utforma det mest ändamålsenliga servicenätet. Dessutom har problemen som under året uppdagats i de befintliga byggnaderna medfört att tillfälliga utrymmen blivit det nya normala, men en mera permanent lösning på detta måste bindas till en mera omfattande investeringsplan. De till sina eurobelopp viktigaste investeringsbesluten år 2018 gällde välfärdscentralen (43 milj. €) och skolan och daghemmet i Veikkolaområdet (11,6 milj. €).

Vad gäller de ekonomiska siffrorna stannade de viktigaste skatteintäkterna med tanke på kommunens inkomster på ungefär samma nivå jämfört med år 2017 (-0,2 %), statsandelarna sjönk (-3,9 %) och verksamhetsbidraget minskade (-1,7 %). Det här betydde att årsbidraget var 11,4 milj. € (-28,3%) och räkenskapsperiodens underskott 4,3 milj. € (år 2017: ett överskott om 1,8 milj. €). Investeringsutgifterna steg till 30 milj. € (år 2017: 23,8 milj. €). 31.12.2018 var kommunens lånestock 3 142 €/invånare (år 2017: 2 796 €/ invånare). Inför dessa förväntade siffror höjde fullmäktige i november kommunens inkomstskattesats till 19,75 (+0,25).

Planlägningsprogrammet som godkändes på hösten gör det möjligt för kommunen att växa och utvecklas med beaktande av våra styrkor. Utvecklingsbilden för markanvändningen i Kyrkslätt som ingår i programmet och färdigställs i slutet av hösten 2019 skapar en helhetsbild av vår kommuns tillväxtriktningar under det kommande decenniet. Utöver kommuncentrum torde det finnas tillväxtpotential bl.a. i områdena Kantvik och Sundsberg-Sarfvik. I fråga om det senare kommer vi också att dra nytta av resultaten från en skild planeringstävling. I maj godkändes vår kommuns första arkitekturpolitiska program, vars syfte är att stöda och vägleda uppkomst, utveckling och bevarande av byggd miljö. Förhoppningsvis kommer det här dokumentet att användas flitigt då vi fortsätter att vidareutveckla Kyrkslätt.

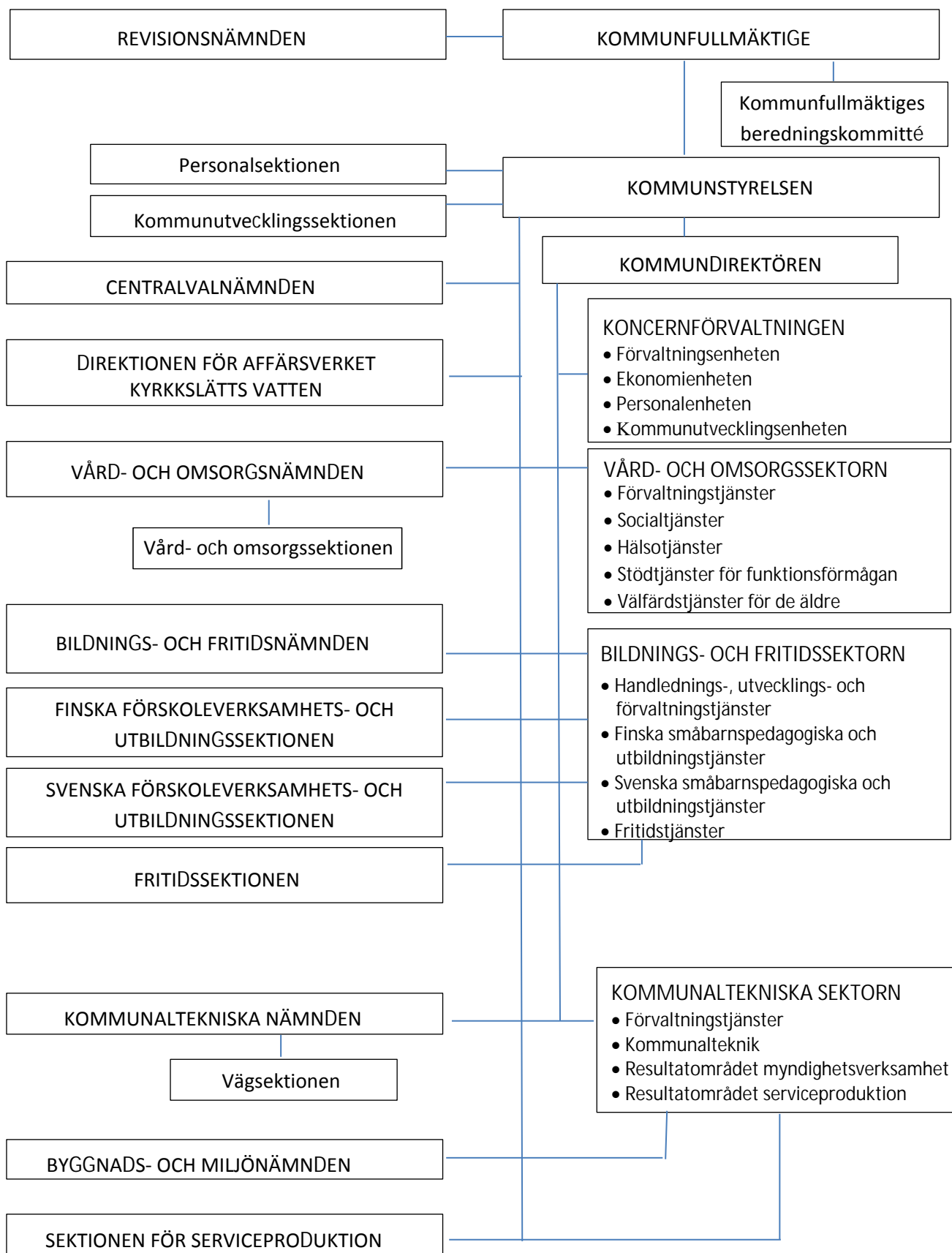
Livskrafts- och välfärdsprogrammen som verkställer målsättningarna i kommunstrategin fick kommunfullmäktiges godkännande i oktober efter ett långt och engagerande beredningsarbete. Programmens syfte är att omvandla strategins målsättningar till praktiska åtgärder, vars genomförande är bundet till budgeten. Den här "sammanlänkningen" möjliggör och underlättar bedömningen av beslutens effektivitet och för vår strategi närmare både våra invånare och kommunens personal.

Jag vill tacka alla kommunens förtroendevalda, anställda och intressentgrupper för det till stor del osynliga och vardagliga arbetet tack vare vilket våra invånares tjänster och välfärd upprätthålls. Framför oss finns ännu många osäkerhetsmoment, men för en kommun av Kyrkslätt storlek innebär det å andra sidan också möjligheter att prova på nya saker och att förnyas; låt oss ta tag i det.

TARMO AARNIO

Kommundirektör

KOMMUNENS ORGANISATION 2018

ALLMÄN EKONOMISK UTVECKLING

Kommunekonomin år 2018

Finlands ekonomi växer klart och ökningen i BNP fortsätter även under de följande åren, om än något långsammare. En bra ekonomisk tillväxt löser emellertid inte problemen i de offentliga finanserna. På grund av strukturella faktorer kommer arbetslöshetsgraden att fortsätta tämligen hög, och därför sjunker de av kommunerna finansierade utgifterna för arbetsmarknadsstöd mycket långsamt. Dessutom ökar förändringen i befolkningens åldersstruktur behovet av vård- och omsorgstjänster och därmed utgiftstrycket i kommunekonomin. Den ökade invandringen har också ökat behovet av kommunala tjänster. Resultatet för räkenskapsperioden för kommunekonomin väntas bli sämre jämfört med innevarande år, vilket är en följd av att den anspråkslösa ökningen i skatteinkomsterna och nedskärningarna i statsbidragen. Kommunekonomin omkostnader ökar måttligt 2018 trots utgiftstrycken. Kommunförbundet utredde effekterna av de viktigaste åtgärderna i regeringsprogrammet som har effekter för kommunekonomin i en enkät som genomfördes kring månadsskiftet maj-juni. I enkäten utreddes också verkställandet av konkurrenskraftsavtalet. Svaren visar att effekterna av anpassningsåtgärderna i regeringsprogrammet på kommunekonomin håller på att stanna klart under den målsatta nivån. Därför har spareffekterna av anpassningsåtgärderna i bilaga 6 till regeringsprogrammet sänkts för åren 2017–2018 med cirka 160 miljoner euro och kundavgiftsintäkterna med cirka 50 miljoner euro jämfört med utvecklingsprognosen som sammanställdes i våras. Effekterna av anpassningsåtgärderna har i huvudsak senarelagts till senare år, men till exempel den sparprognos som man väntat sig som ett resultat av utvecklingen av familjevården har sänkts med sammanlagt cirka 100 miljoner euro för åren 2017–2021.

Enligt resultaten av enkäten kommer inte heller den sparpotential som förlängningen av arbetstiden som ingår i konkurrenskraftsavtalet förväntades medföra att nås enligt den tidigare beräknade tidtabellen. Förlängningen av arbetstiden ger besparingar om personalstyrkan kan minskas tack vare den. Enligt de enkäter om besparingar som kommunarbetsgivarna har genomfört har kommunerna sparat ansevärd belopp i personalutgifterna på senare år. Beträffande 2017 har kommunerna uppgivit att de fortsätter personalanpassningsåtgärder för cirka 360 miljoner euro. Denna uppskattning borde inte innefatta effekterna av konkurrenskraftsavtalet men i praktiken kan gränsdragningen mellan de personalbesparingar som beror på kommunernas och samkommunernas egna personalnedskärningar och de riksomfattande åtgärderna vara vacklande. I kommunekonomin utveckling har man uppskattat att förlängningen av årsarbetstiden minskar personalutgifterna med sammanlagt 148 miljoner euro år 2018, dvs. den tidigare uppskattningen har justerats nedåt och besparingarna senarelagts till åren därefter. Konkurrenskraftsavtalet minskar kommunekonomin omkostnader men sänker också kommunernas skatteinkomster och statsandelar. Om man ser till nettoeffekterna försämrar avtalet kommunekonomin 2018.

Sänkningen av avgifterna för småbarnspedagogik, som regeringen fattade beslut om i ramförhandlingarna våren 2017, beräknas minska avgiftsinkomsterna och snabba på ökningen i kommunekonomin omkostnader på grund av ökningen i efterfrågan på dagvård. På det hela taget har man uppskattat att reformen försämrar kommunekonomin med cirka 90 miljoner euro år 2018. Kommunerna kompenseras med 110 miljoner euro från och med 2018 för de minskade inkomsterna till följd av sänkta avgifter för småbarnspedagogik och den antagna ökningen av produktionskostnaderna via statsandelar, samfundsskatt och fastighetsskatt, vilket innebär överkompensation för nästa år. Kommunekonomin nettoinvesteringar beräknas ligga på en fortsatt hög nivå. Underhållet av kommunernas befintliga byggnadsbestånd förutsätter fortfarande omfattande ombyggnadsinvesteringar. Dessutom kommer sjukhusbyggandet att fortsätta trots lagen om begränsning av investeringar inom social- och hälsovården, som trädde i kraft sommaren 2016. År 2018 utvecklas kommunekonomin inkomster mycket anspråkslöst. Ökningen i samfundsskatten år 2017 förklaras delvis av förskottskompletteringen av engångsnatur gällande 2016 som ingår i kassaflödet 2017. Effekten av den sträcker sig inte till 2018 och samfundsskatteintäkterna vänder nedåt. Dessutom blir utvecklingen av kommunalskatten mycket dämpad och statsbidragen till kommunerna sjunker något. År 2018 kommer justeringen av kostnadsfördelningen att sänka statsandelarna med cirka 180 miljoner euro.

VERKSAMHETENS OCH EKONOMINS UTVECKLING I KYRKLÄTTS KOMMUN

Befolkningstillväxt

Kommunens invånarantal växte under året med 105 personer (0,3 %) enligt förhandsinformationen. År 2017 var motsvarande ökning 137 personer (0,4 %). Befolkningsökningen har minskat sedan fjolåret och enligt statistikcentralens befolkningsprognos från år 2012 kommer befolkningsökningen år 2015 - 2020 att vara mer än 400 personer per år i Kyrklätt. Flyttningsrörelsen mellan kommunerna och invandringen har båda sjunkit sedan senaste år.

Befolkningsförändringar 2010 – 2018

Källa: Statistikcentralen / förändringar i befolkningen månadsvis									
Kyrklätt	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018 *
Levande födda	535	475	474	448	413	393	396	369	344
Döda	174	188	187	178	206	200	235	235	211
Födelseöverskott	361	287	287	270	207	193	161	134	133
Inflyttning mellan kommunerna	2 160	2 196	2 180	2 081	2 275	2 520	2 553	2 592	2536
Utflyttning mellan kommunerna	2 157	2 307	2 250	2 178	2 274	2 336	2 506	2 671	2617
Nettoflyttning mellan kommunerna	3	-111	-70	-97	1	184	47	-79	-81
Invandring	196	208	293	283	232	213	338	238	181
Emigration	130	130	144	131	122	163	159	131	128
Nettoinvandring	66	78	149	152	110	50	179	107	53
Befolkningsökning	430	254	366	325	318	427	387	137	105
Befolkningsantal	36 942	37 192	37 567	37 899	38 220	38 649	39 033	39 170	39 275
Befolkningsförändring	1,2 %	0,7 %	1,0 %	0,9 %	0,8 %	1,1 %	1,0 %	0,4 %	0,3 %

*Preliminära uppgifter för år 2018

Befolkningsökningens struktur 2010 – 2018

31.12	2010	%	2011	%	2012	%	2013	%	2014	%	2015	%	2016	%	31.12	2017	%	2018	%
0-6 år	4 083	11,1 %	4 014	10,8 %	3 954	10,5 %	3 870	10,2 %	2 543	6,7 %	3 596	9,4 %	3 493	8,9 %	0-14 år	8 079	20,6 %	7 895	20,1 %
7-15 år	4 942	13,4 %	5 014	13,5 %	5 049	13,4 %	5 111	13,5 %	5 853	15,3 %	5 287	13,8 %	5 296	13,6 %	15-24 år	4 272	10,9 %	4 303	11,0 %
16-19 år	1 961	5,3 %	1 972	5,3 %	1 978	5,3 %	1 987	5,2 %	2 539	6,6 %	2 044	5,3 %	2 056	5,3 %	25-44 år	9 640	24,6 %	9 634	24,5 %
20-64 år	21 982	59,5 %	21 910	58,9 %	21 987	58,5 %	21 985	58,0 %	22 007	57,6 %	22 142	57,9 %	22 386	57,4 %	45-64 år	11 090	28,3 %	11 092	28,3 %
65-74 år	2 558	6,9 %	2 804	7,5 %	3 047	8,1 %	3 272	8,6 %	3 499	9,2 %	3 717	9,7 %	3 789	9,7 %	65-74 år	3 962	10,1 %	4 069	10,4 %
75-84 år	1 099	3,0 %	1 160	3,1 %	1 219	3,2 %	1 317	3,5 %	1 402	3,7 %	1 449	3,8 %	1 598	4,1 %	75 - år	2 127	5,4 %	2 269	5,8 %
85 - år	317	0,9 %	318	0,9 %	333	0,9 %	357	0,9 %	378	1,0 %	414	1,1 %	415	1,1 %					
ändring	36 942	100 %	37 192	100 %	37 567	100 %	37 899	100 %	38 221	100 %	38 649	101 %	39 033	100 %		39 170	100 %	39 262	100 %
förändring i %	433	1,19 %	250	0,68 %	375	1,01 %	332	0,88 %	322	0,85 %	428	1,12 %	384	0,98 %		137	0,35 %	92	0,23 %

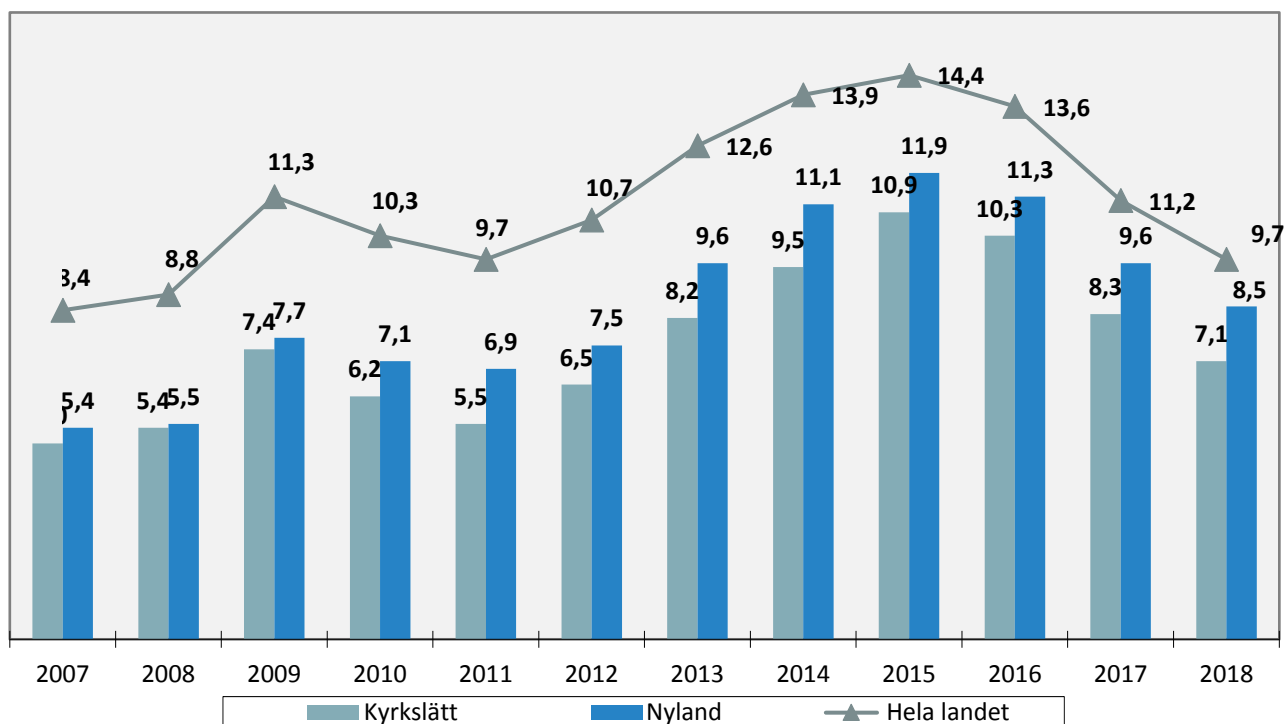
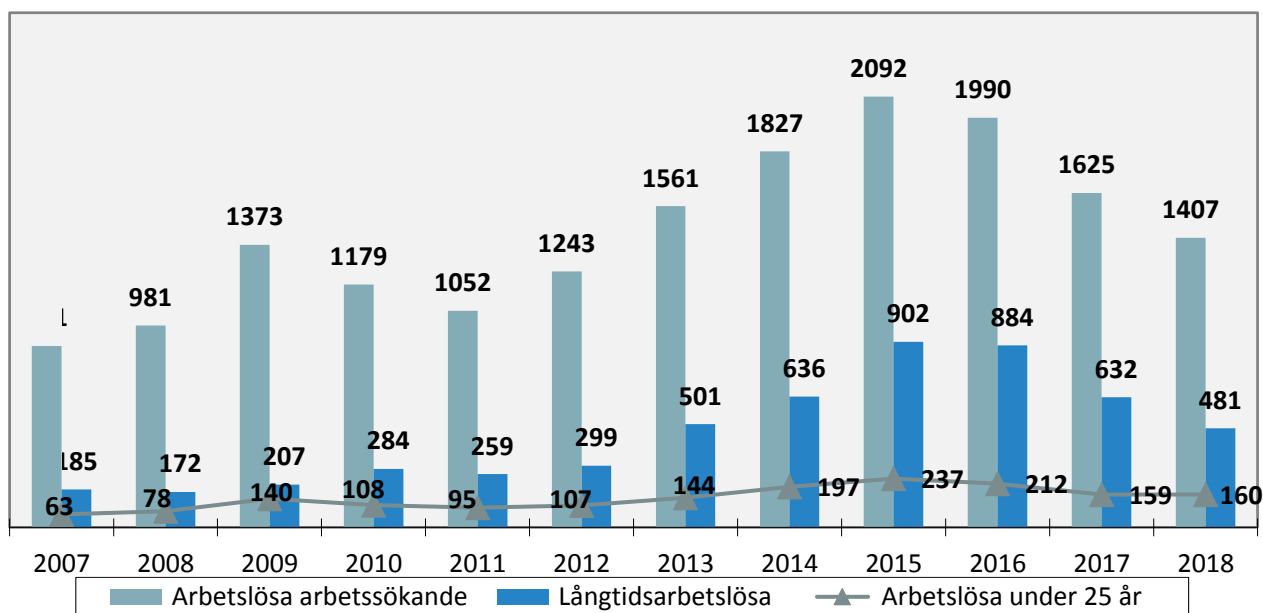
Källa: Statistikcentralen. Uppgifterna för år 2018 har publicerats xx.xx.2019 och de har lagts till efter kommunstyrelsens undertecknande. Det totala antalet invånare år 2018 avviker i denna tabell från det totala antalet invånare som använts på andra ställen i balansboken, eftersom man hade tillgång till exaktare siffror.

Sysselsättningens utveckling

Enligt arbets- och näringsförvaltningens statistik var arbetslöshetsgraden i kommunen 7,1 % år 2018. Det var under genomsnittet för Nyland (8,5 %) och hela landets genomsnitt (9,7 %).

Arbetslöshetsgraden sjönk 1,2 procentenheter i jämförelse med motsvarande tidpunkt år 2017. Det totala antalet arbetslösa var 1 407 och av dem var 481 långtidsarbetslösa. Antalet arbetslösa under 25 år var 160. Antalet långtidsarbetslösa sjönk i jämförelse med år 2017. Antalet arbetslösa under 25-åringar hölls på samma nivå som föregående år.

Arbetslöshetsgraden åren 2007 – 2018

Kommunens näringslivsväsende

Kommunen producerade fortsättningsvis år 2018 rådgivningstjänster inriktade på företag i Kyrkslätt genom FöretagsEsbo (Esbonejdens Nyföretagarcentral). Via FöretagsEsbo produceras rådgivnings- och utvecklingstjänster både för företag som inleder verksamhet och företag som redan driver verksamhet. Företagsrådgivarnas regelbundna mottagning i Otnäs och varannan tisdag i kommunhuset har fungerat mycket bra och servicen har befästs.

Främjandet av sysselsättning, särskilt minskningen av långtidsarbetslösheten, utföll inte som önskat år 2018. Notan för arbetsmarknadsstödet kommunandel var ca 2,2 miljoner euro trots att man satsade på kommunens egna sysselsättningsåtgärder mer än tidigare i budgeten för 2018.

På samma sätt som tidigare år ordnades Kyrksläotts Business Forum i kommunhuset också år 2018. Utöver de mässliknande arrangemangen ordnades föreläsningar om främjande av livskraft och om olika teman som anknyter till företagsverksamhet.

Samarbetet med Espoo Marketing Oy fortsatte också år 2018. Resmålen i Kyrkslätt har varit synliga i tjänsten VisitKirkkonummi som finns inom tjänsten VisitEspoo. Man fortsatte att aktivt upprätthålla och utveckla webbplatsen under år 2018.

Kommunens personalpolitik

Personalantal och personalens fördelning i sektorerna

Personalantalet ökade något jämfört med fjolårets nivå; i slutet av år 2018 arbetade 2 366 personer (31.12.2017 2319 personer) för Kyrksläotts kommun. Kvinnornas andel av personalen var 83 % och männens 17 %.

31.12.2018	HEL- OCH DELTIDSANSTÄLLDA			
	Fast anställda	Vikarier	Visstidsanställda	Totalt
Koncernförvaltningen	43	2	15	60
Grundskolor och gymnasier, lärare	391	50	103	544
Småbarnspedagogik	453	51	18	522
Bildningssektorn övriga	251	20	116	387
Bildnings- och fritidssektorn totalt	1095	121	237	1453
Kommunaltekniska sektorn	265	7	16	288
Vård- och omsorgssektorn	465	51	49	565
Totalt 31.12.2018	1868	181	317	2366

Personalens åldersstruktur i Kyrklätts kommun 2018

Åldersstrukturen var liknande som tidigare. Personalens genomsnittsålder i Kyrklätts kommun i slutet av år 2018 var 44,27 år. Personalens genomsnittsålder är lägst inom bildnings- och fritidssektorn och högst inom kommunaltekniska sektorn.

Medelålder 31.12.2018	Fast anställda	Alla
Koncernförvaltningen	47,33	46,12
Bildnings- och fritidssektorn	43,60	42,51
Vård- och omsorgssektorn	46,16	45,37
Kommunaltekniska sektorn	49,60	49,49
Hela kommunen	45,30	44,27

Sjukfrånvarodagar i genomsnitt/person

	2018	2017	2016	2015
Fast anställda	12,10	15,48	14,70	13,90
Visstidsanställda	10,41	7,39	10,00	9,50
Alla totalt	11,75	13,40	13,70	12,90

Företagshälsovårdens kostnader i euro per arbetstagare i månaden

Kostnader		
	År	
	€/pers./mån	
	2018	30,31
	2017	30,81
	2016	31,19
	2015	32,42
	2014	29,86

ORDNANDE AV KOMMUNENS INTERNA KONTROLL

Anvisningar för intern kontroll

Kommunstyrelsen i Kyrklätt godkände 25.3.2013 § 177 den allmänna anvisningen för intern kontroll. Enligt den nya kommunallagen ska fullmäktige besluta om koncernstyrningen och om grunderna för kommunens och kommunkoncernens interna kontroll och riskhantering.

Fullmäktige godkände anvisningarna för intern kontroll 4.5.2015 § 39. Enligt den allmänna anvisningen ska kommunens verksamheter ordnas och verksamheten ska ledas så att det finns tillräcklig intern kontroll på alla organisationsnivåer och i all verksamhet. Med intern kontroll avses kommunens och kommunkoncernens interna förfarings- och verksamhetssätt med vars hjälp man strävar efter att säkerställa uppnåendet av organisationens mål och verksamhetens laglighet.

Delområden i den interna kontrollen är:

- sätt att leda och organisationskultur
- riskhantering
- rapportering och informationsförmedling
- kontrollåtgärder
- uppföljning och utvärdering.

Sätt att leda och organisationskultur, målsättningar och uppföljning

Kommunkoncernen leds med hjälp av mål som godkänts av fullmäktige, antecknats i budgetboken och gemensamt överenskommit. Kommunstyrelsen övervakar och rapporterar till fullmäktige om uppfyllande av ovanstående mål. Organen å sin sida rapporterar till kommunstyrelsen om förverkligande av målen i delårsöversiktterna. Kommunstyrelsen bedömer huruvida utfallsuppgifterna motsvarar fullmäktiges mål. Rapporteringssystemet är överenskommet i budgetboken. För tillräcklig uppföljning av målen ska det finnas gemensamt överenskomna mätare för bedömning av förverkligandet av verksamhetsmålen och ekonomin.

Kommunförbundet har under våren 2015 gett ut rekommendationen "Kunnan toiminnan johtaminen ja hallinta sekä omistaja- ja konserniohjaus". Anvisningarna är bra att använda i utvecklingsarbetet.

Riskhantering

Anvisningarna för intern kontroll som godkänts av fullmäktige har kompletterats med grunder för ordnande av riskhantering, särskilt eftersom funktionen är ny i Kyrklätt. Fullmäktige behandlade riktlinjerna 15.6.2015 § 65. Enligt beslutet inleds ibruktagande av riskhantering i Kyrklätt med identifiering, bedömning och uppgörande av en hanteringsplan gällande riskerna som inriktas på målen som är bindande för hela kommunen.

Utvecklingsplanen för intern kontroll behandlades i kommunstyrelsen 12.9.2016.

Iakttagande av stadgarna, bestämmelserna och besluten

Med hjälp av förfarandet med rätten att ta ärenden till behandling som stadgas i 51 § i kommunallagen övervakas att organens och tjänsteinnehavarnas beslut är fattade i enlighet med lagar och bestämmelser. I förvaltningsstadgan finns bestämmelser över användningen av rätten att ta ärenden till behandling. För andra besluts del är laglighetskontrollen på nämndernas ansvar.

Den interna övervakningen och riskhanteringen har inte upptäckt brister eller verksamhet som strider mot kommunens anvisningar.

RÄKENSKAPSPERIODENS RESULTAT OCH FINANSIERING AV VERKSAMHETEN

Resultaträkning och nyckeltal

	2018	2017
	1 000 €	1 000 €
Verksamhetsintäkter	32 529	29 697
Verksamhetsutgifter	-231 457	-225 385
Verksamhetsbidrag	-198 928	-195 688
Skatteinkomster	189 347	189 719
Statsandelar	21 466	22 344
Finansieringsintäkter och -kostnader		
Ränteintäkter	49	35
Övriga finansieringsintäkter	445	402
Räntekostnader	-996	-956
Övriga finansieringskostnader	-17	-7
Årsbidrag	11 367	15 849
Avskrivningar och nedskrivningar	-15 554	-14 150
Sporadiska poster	-190	0
Räkenskapsperiodens resultat	-4 377	1 699
Bokslutsdispositioner	78	93
Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	-4 299	1 792

RESULTATRÄKNINGENS NYCKELTAL

Verksamhetsintäkter / Verksamhetsutgifter, %	14,1	13,2
Årsbidrag / Avskrivningar, %	73	112
Årsbidrag, euro / invånare	289	404
Invånarantal	39 275	39 183

Finansieringsanalys och dess nyckeltal

	2018	2017
	1 000 €	1 000 €
Verksamhetens penningflöde		
Årsbidrag	11 367	15 849
Sporadiska poster, netto	-190	0
Inkomstfinansieringens rättelseposter	-3 563	-1 487
Investeringarnas penningflöde		
Investeringsutgifter	-30 147	-23 709
Finansieringsandelar till investeringsutgifter	0	96
Överlåtelsevinster av tillgångar bland best. aktiva	3 764	1 556
Penningflöde från verksamhet och investeringar	-18 768	-7 695
Finansieringens penningflöde		
Förändringar i utgivna lån		
Avdrag från utlåningsfordringar	79	87
Förändringar i lånestocken		
Ökning av långfristiga lån	35 000	9 500
Minskning av långfristiga lån	-12 661	-12 514
Ändring i kortfristiga lån	-8 498	1 500
Förändringar i det egna kapitalet	0	0
Övriga ändringar i likviditeten	8 201	3 069
Finansieringens penningflöde	22 122	1 641
Ändring i penningtillgångarna	3 354	-6 054
Penningmedel 31.12	20 043	16 685
Penningmedel 1.1	16 688	22 739
FINANSIERINGENS NYCKELTAL		
Penningflöde från verksamhet och investeringar		
inflöde från 5 år, 1000 €	-42 659	-31 190
Inkomstfinansiering av investeringar, %	37,7	67,1
Låneskötselbidrag	0,9	1,2
Kassans tillräcklighet, dagar	27	23
Invånarantal	39 275	39 183
*) Betalningar ur kassan, M €	275	263

Kommunens balansräkning och dess nyckeltal

AKTIVA (1 000 euro)	2018	2017	PASSIVA (1 000 euro)	2018	2017
BESTÅENDE AKTIVA	229 015	214 703	EGET KAPITAL	83 211	87 510
Immateriella tillgångar	2 283	2 242	Grundkapital	59 990	59 990
Immateriella tillgångar	971	788	Övriga egna fonder	566	566
Övriga utgifter med lång verkning	1 312	1 454	Överskott (underskott) från tidigare perioder	26 954	25 162
Materiella tillgångar	199 780	185 421	Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	-4 299	1 792
Jord- och vattenområden	29 600	29 243	AVSKRIVNINGSDIFFERENS OCH FRIVILLIGA RESERV	153	171
Byggnader	91 772	87 810	Avskrivningsdifferens	153	171
Fasta konstruktioner och anordningar	52 461	48 496	UPPDRAGENS KAPITAL	3 654	3 725
Maskiner och inventarier	2 190	1 931	Statens uppdrag	0	0
Övriga materiella tillgångar	11	11	Donationsfondernas kapital	3 401	3 435
Förhandsavgifter och ofullständiga	23 746	17 931	Övriga uppdrag, kapital	254	290
Placeringar	26 952	27 041	FRÄMMANDE KAPITAL	171 682	149 873
Aktier och andelar	25 528	25 538	Långfristig	86 245	64 081
Övriga lånefordringar	890	969	Lån från finansiella institut och försäkringsa	70 548	50 526
Övriga fordringar	534	534	Lån från offentliga samfund	300	878
UPPDRAGENS MEDEL	421	421	Erhållna förskott	1 579	761
Donationsfondernas särskilda täcker	421	421	Anslutningsavgifter och övriga skulder	13 817	11 916
RÖRLIGA AKTIVA	29 264	26 155	Kortfristig	85 437	85 792
Omsättningstillgångar	140	138	Masskuldebrevslån	0	0
Material och förnödenheter	139	136	Lån från finansiella institut och försäkringsa	51 978	57 581
Färdiga produkter	2	2	Lån från offentliga samfund	578	577
Fordringar	9 081	9 328	Lån av andra kreditgivare	0	0
Kortfristiga fordringar	9 081	9 328	Erhållna förskott	0	0
Kundfordringar	5 133	4 987	Leverantörsskulder	16 580	13 937
Lånefordringar	12	12	Övriga skulder	1 525	1 464
Övriga fordringar	1 196	1 153	Passiva resultatregleringar	14 777	12 232
Aktiva resultatregleringar	2 741	3 176	PASSIVA	258 700	241 278
Finansiella värdepapper	2 204	204	BALANSRÄKNINGENS NYCKELTAL		
Aktier och andelar	204	204	Soliditetsgrad, %	32,4	36,5
Penningmarknadsinstrument	2 000	0	Relativ skuldsättningsgrad, %	69,9	61,7
Kassa och bank	17 839	16 485	Skulder och ansvar % av driftsinkomsterna	72,7	63,5
AKTIVA	258 700	241 278	Ackumulerat överskott / underskott, 1 000 €	22 655	26 954
			Ackumulerat överskott / underskott, €/inv.	577	688
			Lånestock 31.12, 1 000 €	123 404	109 562
			Lånestock 31.12, €/invånare	3 142	2 796
			Lånefordringar, 1 000 €	890	969
			Invånarantal	39 275	39 183
			*) Andelen bundna rater av det egna kapitalet	23,6	25,2
			*) Finansieringstillgångar, €/invånare	-3 590	-3 142

Resultaträkning och nyckeltal

Verksamhetsintäkter och -utgifter

Verksamhetsintäkterna steg med 2,8 miljoner euro (9,5 %) år 2018 i jämförelse med föregående år. Verksamhetsintäkternas ökning berodde i huvudsak på ökningen i både försäljningsinkomster och andra verksamhetsintäkter.

Verksamhetsutgifterna var 231,5 milj. euro och de ökade med 6,1 milj. euro från år 2017.

Skatteinkomster och statsandelar

Skatteinkomsterna minskade från föregående år med 0,4 milj. euro (-0,2 %). Kommunens inkomstskattesats var 19,50 år 2018. 0,9 milj. euro mindre (-3,9 %) inflöt i statsandelar än året före.

Årets resultat

Verksamhetsbidraget i resultaträkningen var 198,9 milj. euro och försvagades med 3,2 milj. euro (1,7 %) i jämförelse med föregående år. Årsbidraget var 11,4 milj. euro och försvagades med 4,5 milj. euro (28,3 %) i jämförelse med år 2017. År 2018 täckte årsbidraget inte avskrivningarna enligt planen.

Bokslutsårets årsbidrag år 2018 var 289 euro per invånare (år 2017: 404, år 2016: 449, år 2015: 290, år 2014: 312, år 2013: 184, år 2012: 127 euro). Verksamhetsårets resultatet uppvisar ett underskott på 4,4 milj. euro.

Finansieringsanalys och dess nyckeltal

Verksamhetens och investeringarnas penningflöde berättar hur mycket man efter den egentliga verksamheten har behövt utomstående finansiering för att genomföra investeringarna. År 2018 var verksamhetens och investeringarnas penninginflöde -18,8 milj. euro. De investeringar som genomfördes år 2018 har inte kunnat finansieras med verksamhetsintäkter (investeringarnas inkomstfinansiering 37,7 %) utan man har behövt 18,8 milj. euro i utomstående finansiering för att genomföra investeringarna. Investeringarna har finansierats med kortfristiga lån (kommuncertifikat) samt med långfristiga lån.

Finansieringens penningflöde berättar om ändringar i lånestocken och betalningsberedskapen. Man har lyft 26,5 milj. euro i nytt lån och ca 12,7 milj. euro av de gamla lånen har betalats bort.

Låneskötselbidraget anger om kommunens inkomstfinansiering täcker räntor och amorteringar på främmande kapital. Den interna finansieringen har räckt till för låneskötsel och låneskötselförmågan har varit nöjaktig.

Förändringen i penningmedel var positiv år 2018. Under året har pengar och bankfordringar ökat med ca 3 milj. euro. Kassans tillräcklighet har varit 27 dagar.

Balansräkning och dess nyckeltal

Det överskott som ackumulerats i balansen per 31.12.2018 är totalt 22,7 milj. euro och 577 euro per invånare (föregående år 688 euro per invånare).

Soliditetsgraden mäter kommunens soliditet, tolerans för underskott och förmåga att klara av sina förbindelser på lång sikt. Nyckeltalet var 32,4 % under bokslutsdagen och minskade från föregående år med 4,1 procentenheter. Den relativa skuldsättningen anger hur mycket av kommunens driftsinkomster som skulle behövas för att återbetala det främmande kapitalet. Nyckeltalets värde var under bokslutsdagen 69,9 %. Självförsörjningen och den relativa skuldsättningen är på en hjälplig nivå. Självförsörjningsgradens goda nivå är över 50 % och på motsvarande sätt är den relativa skuldsättningen på en god nivå då den är under 50 %.

Kommunens lånestock anger beloppet främmande kapital och var vid årets slut 123,4 milj. euro och 3 142 euro per invånare (2017: 109,5 milj. euro och 2 796 euro/invånare, 2016: 111 milj. euro och 3 082 euro/invånare, 2015: 93 milj. euro och 2 406 euro/invånare, 2014: 92,3 milj. euro och 2 364 euro/invånare, 2013: 89,1 milj. euro och 2 351 euro/invånare, 2012: 88,1 milj. euro och 2 345 euro/invånare, 2011: 84,8 milj. euro och 2 281 euro/invånare).

Totalinkomster och -utgifter

Kalkylen över totalinkomsterna och -utgifterna har utarbetats utgående från resultaträkningen och finansieringskalkylen, som endast innehåller externa inkomster, utgifter och finansieringstransaktioner.

	2018	2017
INKOMSTER		
Verksamhet		
Verksamhetsintäkter	32 529 473,37	29 696 853,14
Skatteinkomster	189 347 472,44	189 719 414,85
Statsandelar	21 466 408,00	22 343 828,00
Ränteintäkter	48 613,19	35 149,07
Övriga finansieringsintäkter	445 479,86	401 841,75
Sporadiska intäkter	-189 510,81	0,00
Inkomstfinansieringens rättelseposter	-3 563 117,55	-1 486 538,92
Investeringar		
Finansieringsandelar till investeringsutgifter	0,00	96 000,00
Överlåtelsevinster av tillgångar bland best. aktiva	3 764 493,19	1 555 504,00
Finansieringsverksamhet		
Avdrag från utlåningsfordringar	78 894,81	86 894,95
Ökning av långfristiga lån	35 000 000,00	9 500 000,00
Ökning av kortfristiga lån (nettoförändring +)	-8 497 840,13	1 500 000,00
Totalinkomster sammanlagt	270 430 366,37	253 448 946,84
UTGIFTER		
Verksamhet		
Verksamhetsutgifter	231 457 086,32	225 385 203,10
Räntekostnader	996 209,61	956 459,36
Övriga finansieringskostnader	17 091,86	6 523,09
Inkomstfinansieringens rättelseposter		
Investeringar		
Investeringsutgifter	30 146 589,54	23 709 312,36
Finansieringsverksamhet		
Minskning av långfristiga lån	12 660 820,48	12 514 060,79
Minskning av kortfristiga lån (nettoförändring -)	0,00	
Minskning i det egna kapitalet (netto)		
Totalutgifter sammanlagt	275 277 797,81	262 571 558,70

KONCERNSTRUKTUREN I KYRKSLÄTTS KOMMUN 31.12.2018

Dotterbolag	Intressesamfund	Samkommuner
Kyrksläotts hyresbostäder Ab 100 %	As Oy Hofmaninpelto 43,9 %	Nylands förbund 2,5 %
Kiint. Oy Kirkkonummen Männistönuori 99,3 %	As Oy Kirkkonummen Matinmäki 29,5 %	Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt 2,2 %
Kiint. Oy Kirkkonummen Keskustapysäköinti 64,7 %	As Oy Masalan Tupa 36,1 %	Eteva kuntayhtymä 2,6 %
Kiint. Oy Kirkkonummen Pankkitalo 100 %	Kirkkonummen Liikekeskus Oy 33,3 %	Kårkulla samkommun 3,2 %
	As Oy Kirkkonummen Masalanhovi 33,4 %	Espoon seudun koulutuskuntayhtymä Omnia 11,5 %
		Länsi-Uudenmaan ammattikoulutuskuntayhtymä 1,4 %
		Västra Nylands folkhögskola 12,5 %
		HRT 3,1 %

Koncernens resultaträkning och dess nyckeltal

	BS 2018	BS 2017
	1 000 €	1 000 €
Verksamhetsintäkter	120 214	112 139
Verksamhetsutgifter	319 679	307 827
Andel av delägarbolagets vinst + / förlust -	59	55
Verksamhetsbidrag	-199 524	-195 743
Skatteinkomster	189 339	189 712
Statsandelar	28 687	29 021
Ränteintäkter	73	69
Övriga finansieringsintäkter	601	644
Räntekostnader -	-1 615	-1 733
Övriga finansieringskostnader -	-426	-292
**Finansieringsintäkter och -utgifter totalt	-1 368	-1 312
Årsbidrag	17 135	21 678
Avskrivningar enligt plan	21 608	20 220
Elimineringsdifferens vid ägande	42	294
Nedskrivningar	6	0
Sporadiska poster	-190	150
Räkenskapsperiodens resultat	-4 711	1 315
Bokslutsdispositioner	48	83
Räkenskapsperiodens skatter	-4	0
Kalkylerade skatter	-49	-136
Minoritetsandelar	57	52
Räkenskapsperiodens överskott + / underskott -	-4 659	1 313
KONCERNRESULTATRÄKNINGENS NYCKELTAL		
Verksamhetsintäkter /		
Verksamhetsutgifter, %	37,6	36,4
Årsbidrag / Avskrivningar, %	79,3	107,2
Årsbidrag, euro / invånare	436,3	553,3
Invånarantal	39 275	39 183

Koncernens finansieringskalkyl och dess nyckeltal

	1 000	1 000
Verksamhetens penningflöde		
Årsbidrag	17 135	21 678
Sporadiska poster	-190	150
Räkenskapsperiodens skatter	-4	0
Inkomstfinansierings rättelseposter	-4 249	-1 502
Investeringarnas penningflöde		
Investeringsutgifter	-35 037	-29 756
Finansieringsandelar till investeringsutgifter	66	-295
Överlåtelsevinster bland bestående aktiva	4 845	1 766
Penningflöde från verksamhet och investeringar	-17 434	-7 958
Finansieringens penningflöde		
Förändringar i utgivna lån		
Avdrag från utlåningsfordringar	79	87
Förändringar i lånestocken		
Ökning av långfristiga lån	35 881	11 506
Minskning av långfristiga lån	-14 825	-15 881
Ändring i kortfristiga lån	-8 575	3 178
Förändringar i det egna kapitalet	10	-31
Övriga ändringar i likviditeten		
Förändring i uppdragens medel och kapital	-10	-42
Förändring i omsättningstillgångarna	-146	207
Ändring i fordringarna	-85	-1 640
Ändring i räntefria skulder	8 708	4 840
Finansieringens penningflöde	21 037	2 224
Ändring i penningtillgångarna	3 603	-5 734
Penningmedel 31.12	31 470	27 867
Penningmedel 1.1	27 867	33 601
	3 603	-5 734

FINANSIERINGENS NYCKELTAL FÖR KONCERNEN

Verksamhetens och investeringarnas ackumulerade penninginflöde från 5 år	-44 136	-31 412
Inkomstfinansiering av investeringar, %	49	72
Inkomstfinansiering av kapitalutgifter, %	34	47
Låneskötselbidrag	1	1
Kassans tillräcklighet, dagar	32	30
*) Betalningar ur kassan, M €	354	336

Koncernens balansräkning och dess nyckeltal

	BS 2018	BS 2017
AKTIVA		
BESTÅENDE AKTIVA	284 704	272 240
Immateriella tillgångar	5 069	4 346
Immateriella rättigheter	2 080	2 098
Övriga utgifter med lång verkningstid	2 842	2 120
Förskottsbetalningar	147	128
 Materiella tillgångar	 272 166	 260 367
Jord- och vattenområden	35 286	34 921
Byggnader	149 725	148 752
Fasta konstruktioner och anordningar	53 992	50 031
Maskiner och inventarier	5 656	5 064
Övriga materiella nyttigheter	677	725
Förskottsavgifter och oavslutade	26 829	20 874
 Placeringar	 7 469	 7 527
Aktier och andelar i dotterbolag	0	0
Andelar i intressesamfund	2 814	2 789
Övriga aktier och andelar	3 222	3 225
Övriga lånefordringar	882	962
Övriga fordringar	551	551
 UPPDRAGENS MEDEL	 762	 747
 RÖRLIGA AKTIVA	 46 496	 42 736
Omsättningstillgångar	1 064	921
 Fordringar	 13 962	 13 949
Långfristiga fordringar	3	4
Kortfristiga fordringar	13 959	13 944
 Finansiella värdepapper	 8 970	 7 480
Kassa och bank	22 500	20 387
	<hr/>	<hr/>
AKTIVA TOTALT	<u>331 962</u>	<u>315 722</u>

	BS 2018	BS 2017
PASSIVA		
EGET KAPITAL	84 625	89 262
Grundkapital	59 990	59 990
Uppskrivningsfond	566	566
Övriga egna fonder	1 775	1 763
Tidigare räkenskapsperioders över-/underskott	26 953	25 630
Räkenskapsperiodens överskott/underskott	-4 659	1 313
MINORITETSANDELAR	1 913	1 970
OBLIGATORISKA RESERVERINGAR	1 175	1 202
Pensionsreserveringar	22	22
Övriga obligatoriska reserveringar	1 153	1 180
UPPDRAGENS KAPITAL	4 004	4 059
FRÄMMANDE KAPITAL	240 244	219 229
Långfristigt främmande kapital med ränta	118 909	99 868
Långfristigt främmande kapital utan ränta	15 652	12 888
Kortfristigt främmande kapital med ränta	55 932	62 491
Kortfristigt främmande kapital utan ränta	49 752	43 981
PASSIVA TOTALT	331 962	315 722
KONCERNBALANSENS NYCKELTAL		
Soliditetsgrad %	26,1	28,9
Relativ skuldsättningsgrad %	70,2	65,8
Skulder och ansvar % av driftsinkomsterna	78,5	70,5
Ackumulerat överskott + / underskott - 1 000 €	22 295	26 944
Ackumulerat överskott + / underskott - , €/invånare	568	688
Koncernens lånestock 31.12, 1000 €	174 840	162 359
Koncernens lån, €/invånare	4 452	4 144
Koncernens lånefordringar 31.12, 1 000 €	882	962
Invånarantal	39 275	39 183
*) Andelen bundna rater av det egna kapitalet, %	18,8	19,7
*) Finansieringstillgångar, €/invånare	-4 960	-4 528

STYRNING AV KONCERNENS VERKSAMHET

Koncernstyrningen har i kommunen ordnats i enlighet med § 48 i kommunallagen. I koncernstyrningen iakttas koncerndirektiven som godkänts av kommunfullmäktige. Dotterbolagens representant vid bolagsstämmor rapporterar till kommunstyrelsen om dotterbolagens situation när bolagens verksamhetsberättelser har behandlats i bolagsstämmorna. Koncerndirektivet uppdaterades år 2016 att motsvara de krav som den nya kommunallagen ställer.

BEHANDLING AV RÄKENSKAPSPERIODENS RESULTAT

Kommunstyrelsen föreslår följande gällande behandlingen av räkenskapsperiodens resultat, 4 376 946,63 euro:

- beloppet på 17 846,91 euro som motsvarar räkenskapsperiodens planliga avskrivningar på avskrivningsdifferensprojekten intäktsförs av den tidigare gjorda avskrivningsdifferensen
- från C.F. och Maria von Wahlbergs fond överförs 60 207,00 euro för att balansera det negativa verksamhetsbidraget för Eriksgårds jordbruks- och skogslägenhet
- räkenskapsperiodens underskott, 4 298 892,72 euro, överförs till kontot räkenskapsperiodens över-/underskott i balansräkningen.

BUDGETUTFALL**RESULTATRÄKNINGENS UTFALL (kommunen och vattenförsörjningsverket, externa och interna poster)**

RESULTATRÄKNING	Budget 2018	Utfall 2018	Utfall-%	Utfall 2017
(inklusive interna poster)				
Verksamhetsintäkter	52 618 579	54 325 696	103 %	53 202 336
Försäljningsintäkter	21 334 765	22 734 580	107 %	21 791 462
Avgiftsintäkter	11 371 945	11 088 541	98 %	11 793 879
Stöd och bidrag	2 578 278	2 784 568	108 %	2 471 839
Övriga verksamhetsintäkter	17 333 591	17 718 007	102 %	17 145 156
Verksamhetskostnader	-256 020 632	-257 792 007	101 %	-250 897 225
Personalkostnader	-97 989 769	-96 877 595	99 %	-92 863 304
Köp av tjänster	-111 882 500	-114 340 153	102 %	-114 161 549
Material, förnödenheter och varor	-13 908 643	-13 951 943	100 %	-13 186 182
Bidrag	-11 585 674	-12 133 171	105 %	-12 068 243
Övriga verksamhetskostnader	-20 654 046	-20 489 145	99 %	-18 617 948
Verksamhetsbidrag	-203 402 053	-203 466 311	100 %	-197 694 889
Skatteinkomster	193 204 828	189 347 472	98 %	189 719 415
Statsandelar	21 034 996	21 466 408	102 %	22 343 828
Finansieringsintäkter och -kostnader	-931 379	-519 208	56 %	-525 992
Årsbidrag I	9 906 392	6 828 361	69 %	13 842 362
Försäljningsvinster från anläggningstillgångar	3 050 000	3 752 698	123 %	1 486 539
Markanvändningsavtalsersättningar	1 500 000	786 000	52 %	520 000
Årsbidrag II	14 456 391	11 367 059	79 %	15 848 901
Avskrivningar och nedskrivningar	-14 137 130	-15 554 495	110 %	-14 150 206
Sporadiska kostnader	0	-189 511		0
Räkenskapsperiodens resultat	319 261	-4 376 947	-1371 %	1 698 695
Förändring i avskrivningsdifferensen	15 000	17 847	119 %	19 137
Förändring i reserveringar	0	0		0
Förändring i fonder	0	60 207		74 169
Räkenskapsperiodens över- eller underskott (+/-)	334 261	-4 298 893	-1286 %	1 792 002
<i>Interna verksamhetsintäkter</i>	<i>25 701 324</i>	<i>25 864 662</i>	<i>101 %</i>	<i>25 512 022</i>
<i>Interna verksamhetsutgifter</i>	<i>-25 701 324</i>	<i>-25 864 662</i>	<i>101 %</i>	<i>-25 512 022</i>

DRIFTSEKONOMINS UTFALL**Driftsekonomin bindande verkan**

Kommunfullmäktige har beslutat att den sammanräknade skillnaden mellan verksamhetsinkomster och varje förtroendeorgans verksamheter, dvs. verksamhetsbidraget, är bindande för fullmäktige. Målen under rubriken "Verksamhetsmål" i motiveringarna för verksamheterna i driftsekonomidelen är bindande för fullmäktige.

Nyckeltalen i motiveringarna för driftsekonomidelen är vägledande, men väsentliga avvikelser från dem ska rapporteras i delårsöversikterna och årsberättelsen.

Driftsekonomidelens utfall organvis (bindande nivå)**BUDGETENS DRIFTSEKONOMIDEL 12/2018**

	Ursprunglig budget 2018	Budget-ändringar	Budget 2018	Utfall 2018	Differens	Utfall-%
KONCERNFÖRVALTNINGEN						
Verksamhetsintäkter	3 015 612		3 015 612	3 378 172	362 560	112 %
Verksamhetskostnader	-14 592 979	-400 000	-14 992 979	-14 829 106	163 873	99 %
Verksamhetsbidrag (B)	-11 577 367		-11 977 367	-11 450 934	526 433	96 %
VÅRD- OCH OMSORGSEKTORN						
Verksamhetsintäkter	8 329 019		8 329 019	9 019 930	690 911	108 %
Verksamhetskostnader	-109 376 111	-3 700 117	-113 076 228	-112 803 792	272 436	100 %
Verksamhetsbidrag (B)	-101 047 092		-104 747 209	-103 783 862	963 347	99 %
BILDNINGS- OCH FRITIDSSEKTORN						
300 Bildnings- och fritidsnämnden						
Verksamhetsintäkter	95 000		95 000	135 262	40 262	142 %
Verksamhetskostnader	-3 682 954		-3 682 954	-3 707 092	-24 138	101 %
Verksamhetsbidrag (B)	-3 587 954		-3 587 954	-3 571 830	16 124	100 %
340 F. förskoleverksamhets- och utbildningssekt.						
Verksamhetsintäkter	4 514 686	-100 000	4 414 686	4 299 357	-115 329	97 %
Verksamhetskostnader	-61 822 562	152 617	-61 669 945	-60 307 479	1 362 466	98 %
Verksamhetsbidrag (B)	-57 307 876		-57 255 259	-56 008 122	1 247 137	98 %
360 S. förskoleverksamhets- och utbildningssekt.						
Verksamhetsintäkter	920 717	-26 000	894 717	914 411	19 694	102 %
Verksamhetskostnader	-15 949 814	47 500	-15 902 314	-15 725 622	176 692	99 %
Verksamhetsbidrag (B)	-15 029 097		-15 007 597	-14 811 211	196 386	99 %
400 Fritidssektionen						
Verksamhetsintäkter	1 763 750		1 763 750	1 911 162	147 412	108 %
Verksamhetskostnader	-8 767 203	-58 555	-8 825 758	-8 761 892	63 866	99 %
Verksamhetsbidrag (B)	-7 003 453		-7 062 008	-6 850 730	211 278	97 %
BILDNINGS- OCH FRITIDSSEKTORN TOTALT						
Verksamhetsintäkter	7 294 153	-126 000	7 168 153	7 260 192	92 039	101 %
Verksamhetskostnader	-90 222 533	141 562	-90 080 971	-88 502 085	1 578 886	98 %
Verksamhetsbidrag	-82 928 380		-82 912 818	-81 241 893	1 670 925	98 %

	Ursprunglig budget 2018	Budget ändringar	Budget 2018	Utfall 2018	Differens	Utfall-%
KOMMUNALTEKNISKA SEKTORN						
600 Kommunaltekniska nämnden						
Verksamhetsintäkter	742 000		742 000	1 172 757	430 757	158 %
Verksamhetskostnader	-13 328 593		-13 328 593	-12 963 415	365 178	97 %
Verksamhetsbidrag (B)	-12 586 593		-12 586 593	-11 790 658	795 935	94 %
650 Byggnads- och miljönämnden						
Verksamhetsintäkter	640 000		640 000	884 237	244 237	138 %
Verksamhetskostnader	-1 355 420		-1 355 420	-1 185 090	170 330	87 %
Verksamhetsbidrag (B)	-715 420		-715 420	-300 853	414 567	42 %
710 Sektionen för serviceproduktion						
Verksamhetsintäkter	25 438 295	-175 000	25 263 295	25 156 733	-106 562	100 %
Verksamhetskostnader	-22 150 216	-1 500 000	-23 650 216	-22 764 488	885 728	96 %
Verksamhetsbidrag (B)	3 288 079		1 613 079	2 392 245	779 166	148 %
500 Direktionen för affärsverket Kyrksläatts vatten						
Verksamhetsintäkter	7 159 500		7 159 500	7 453 673	294 173	104 %
Verksamhetsbidrag (B)	2 164 719		2 164 719	2 709 712	544 993	125 %
KOMMUNALTEKNIKEN TOTALT						
Verksamhetsintäkter	33 979 795		33 804 795	34 667 400	862 605	103%
Verksamhetskostnader	-41 829 010		-43 329 010	-41 656 954	1 672 056	96%
Verksamhetsbidrag	-7 849 215		-9 524 215	-6 989 554	2 534 661	73%
TOTALT						
Verksamhetsintäkter	52 618 579		52 317 579	54 325 694	2 008 115	104%
Verksamhetskostnader	-256 020 633		-261 479 188	-257 792 007	3 687 181	99%
Verksamhetsbidrag	-203 402 054		-209 161 609	-203 466 313	5 695 296	97%

Kommunaltekniska nämnden inklusive vägsektionen

Verksamhetsbidraget (B) visar nämndens bindande nivå

Koncernförvaltningens försäljningsvinster inkluderar inte försäljningsvinster från anläggningstillgångar eller ersättningar för markanvändningsavtal, totalt 4 538 698 euro.

Förändringar i anslag

Fge 28.5.2018 § 59 anslaget utökats med totalt

- Bildningsväsendet -126 000 euro

Fge 28.5.2018 § 59 överföring av talterapeuterna

- Överföring av anslag mellan sektorerna -200 117 euro

Fge 15.12.2018 § 111 ökning av den beräknade inkomsten och utgiftsanslaget totalt

- Bildningsväsendet -58 555 euro

Fge 15.12.2018 § 110 anslaget utökats med totalt

- Koncernförvaltningen -400 000 euro

Fge 15.12.2018 § 109 minskning av den beräknade inkomsten och ökning av anslaget totalt

- Kommunaltekniska sektorn, ökning av anslaget -1 500 000 euro
- Kommunaltekniska sektorn, minskning av den beräknade inkomsten 175 000 euro

Fge 15.12.2018 § 108 anslaget utökats med totalt

- Vård- och omsorgssektorn -3 500 000 euro

Driftsekonomidelen

Utfallet av verksamhetsintäkterna i driftsekonomidelen av budgeten för år 2018 var 104 %. Verksamhetsintäkterna ökade med 1,1 milj. euro (2,1 %) i jämförelse med föregående år och utföll 2,0 milj. euro bättre än i den slutgiltiga budgeten.

Utfallet för verksamhetsutgifterna i driftsekonomidelen underskred den slutgiltiga budgeten med ca 3,7 miljoner euro. I jämförelse med verksamhetskostnaderna för föregående år ökade verksamhetskostnaderna år 2018 med 6,9 milj. euro.

Resultaträkningsdelen

Det totala inflödet av skatteinkomster, 189,3 milj. euro, var ca 0,4 milj. euro (-0,2 %) mindre än året innan. Statsandelarna uppgick till 21,5 milj. euro, dvs. 0,9 milj. euro (-3,9 %) mindre än året innan. Den totala influtna skattefinansieringen (skatteinkomster + statsandelar) var 210,8 milj. euro (-0,6 %) mindre än föregående år (2017: ökade med 1,6 %; 2016: ökade med 4,8 %; 2015: ökade med 1,3 %; 2014: ökade med 1,1 %; 2013: ökade med 6,2 %; 2012: minskade med 0,6 %; 2011: ökade med 3,6 %; 2010: ökade med 10,6 %).

Försäljningsvinsterna från anläggningstillgångar och markanvändningsavtalsersättningarna uppgick sammanlagt till 4,5 milj. euro och utföll nästan enligt den ursprungliga budgeten. Försäljningsvinsterna uppgick till 3,8 milj. euro, dvs. ca 0,7 milj. euro mer än man beräknade i den ursprungliga budgeten. Markanvändningsavtalsersättningarna uppgick till 0,8 milj. euro, dvs. ca 0,7 milj. euro mindre än man beräknade i den ursprungliga budgeten.

Årets resultat

Årsbidrag II var 11,4 milj. euro (2017: 15,9 milj. euro, 2016: 17,5 milj. euro, 2015: 11,2 milj. euro, 2014: 11,9 milj. euro, 2013: 5,5 milj. euro, 2012: 4,8 milj. euro, 2011: 23,1 milj. euro, 2010: 21,9 milj. euro) och räckte inte till för att täcka avskrivningarna enligt plan. Årsbidrag II var 4,5 milj. euro svagare än i förra bokslutet och 3,1 milj. euro svagare än den ursprungliga budgeten 2018.

Verksamhetsårets resultat uppvisade ett underskott på 4,4 milj. euro (2017: +1,7 milj. euro, 2016: +3,5 milj. euro, 2015: -1,7 milj. euro, 2014: -1,8 milj. euro, 2013: -6,5 milj. euro, 2012: -8,3 milj. euro, 2011: +10,4 milj. euro, 2010: +8,9 milj. euro)

Investeringsdelen

Av nettoutgifterna i den ändrade investeringsdelen förverkligades 69 %, dvs. 30,2 milj. euro.

UTFALL AV DE BINDANDE MÅLEN UPPSTÄLLDA FÖR ÅR 2018

För genomförande av kommunstrategin för år 2018 uppställdes verksamhetsmål som är bindande i förhållande till fullmäktige på kommunnivå och nämndnivå. De bindande målen för fullmäktige presenteras i budgetboken. De bindande målen för nämnderna som stöder strategin och beskriver annan service presenteras i dispositionsplanerna.

Strategisk målsättning: Kommunen utvecklas som en livskraftig och attraktiv boendegemenskap		
<p>Åtgärd Man skapar förutsättningar för en befolkningstillväxt på ca 2 %</p> <p>Förbättring av kommunens och i synnerhet kommuncentrums dragningskraft</p> <p>Skapande av varumärket Kyrkslätt</p>	<p>Mätare Genomförande av detaljplanerna och bostadsproduktionsmålen enligt MBT-avtalen</p> <p>Hur planändringarna i kommuncentrum framskrider</p> <p>Referensramen för varumärket har byggts under år 2018, och åtgärder enligt kommunstrategin har vidtagits för att förstärka varumärket</p>	<p>Utfall 31.12.2018 Den nya v-m² för bostadsbyggande i nya detaljplaner (detaljplaner som vunnit laga kraft) 4250 v-m² (MBT mål 2018: 40 000 v-m²). Detaljplanerna som är under behandling för godkännande (Festberget och Sarviksporten) dessutom ca 25 000 v-m². Färdiga bostäder 450 st. (MBT mål 2018: 396 st.).</p> <p>De anhängiga detaljplanerna för Stallbacken och idrottsparken i centrum, ändringen av detaljplanen för kvarter 108. Programmet för deltagande och bedömning har godkänts i nämnden. Dessutom har ändringen av detaljplanen för Kyrkdalen inletts. I kommunutvecklingssektionen gav man anvisningar om fortsatt beredning av ändringen av detaljplanen för centrum 18.12.2018.</p> <p>Utveckling av varumärket har överförts som bindande mål till budgeten 2019.</p>

Strategisk målsättning: Kommuninvånarnas servicebehov möts på ett kundorienterat sätt		
<p>Åtgärd Servicenätsplanen som styr kommunens serviceproduktion uppdateras till behövliga delar utgående från den s.k. mellanmodellen i fastighetsstrategin</p>	<p>Mätare Uppdateringen av servicenätsplanen blir klar senast 31.5.2018.</p>	<p>Utfall 31.12.2018 Behandlad (Kst 29.10.2018 § 341).</p> <p>Utvecklingsåtgärder har vidtagits inom alla sektorer:</p>

Digitalisering av serviceprocesser	Användningsgraden av digitala tjänster rapporteras sektorvis med beaktande av utgångsläget	<p>- handledning i användning av digitala tjänster på biblioteket för kommuninvånare. Ett brett utbud av e-böcker och e-tidningar. Möjlighet till nätbetalning har införts inom fritidstjänsterna.</p> <p>- robotik används inom informationsförvaltningen, bl.a. anställningsfrågor</p> <p>--totalreformen av infrastrukturen har inletts: man tar i bruk ny teknologi</p> <p>-man har tagit i bruk smartblanketter inom alla sektorer</p> <p>-man har tagit i bruk ett loggsystem</p> <p>-Berett ibruktage av ett digitalt arkiv för byggnadstillsynen för kommunens interna bruk och för försäljning till kunder.</p> <p>-Berett möjligheter att införa nätbetalning i geoinformationsmaterial</p>
Tryggande av social- och hälsovårdstjänster i Kyrklätt i vårdreformen	Aktivt deltagande i genomförandet av vård- och landskapsreformen i Nyland	<p>Tjänsteinnehavarna inom vård- och omsorgssektorn har fortfarande aktivt deltagit i beredningen av vårdreformen år 2018.</p> <p>Koordinationsgruppen av tjänstemän inom social- och hälsovård har inlett sitt arbete i december 2016.</p> <p>Beredningsgrupperna under ledning av gruppen organiserades under februari 2017. I grupperna har representanter för Kyrklätts kommun aktivt deltagit även år 2018. Även tjänstemännen inom andra sektorer har deltagit i beredningen av vård- och landskapsreformen enligt egen expertis.</p>
Man bereder en tväradministrativ struktur och verksamhetsmodell för främjandet av hälsa och välfärd i kommunen inom ramen för de befintliga resurserna	En tväradministrativ verksamhetsmodell och struktur har planerats under år 2018	<p>Kommunfullmäktige i Kyrklätt godkände 18.12.2017 kommunens nya strategi för åren 2018–2021. I strategin eftersträvar man betydande förbättring av Kyrklätts dragningskraft och utveckling av välfärdstjänsterna.</p> <p>Kommunfullmäktige godkände 8.10.2018 de tväradministrativa Livskrafts- och Välfärdsprogrammen som starkt baserar sig på värdena och målen för strategin.</p>

		För främjande av hälsa och välmående verkar en mångprofessionell arbetsgrupp med av kommundirektören tillsatta representanter från olika sektorer inom kommunen. Som styrgrupp fungerar kommunens ledningsgrupp. Arbetsgruppen kan kalla sakkunnigmedlemmar till verksamheten och bilda underarbetsgrupper. Gruppen samlas regelbundet fyra gånger om året. Resultaten av de viktiga åtgärderna uppföljs. Gruppen sammanställer en omfattande välfärdsberättelse för åren 2019-2021 och en rapport om befrämjande av hälsa för föregående år.
--	--	---

Strategisk målsättning: Stärkande av kommuninvånarnas engagemang		
Åtgärd Införande av nya engageringsätt	Mätare Respons av kommuninvånarna Nya verksamhetsätt som har tagits i bruk inom sektorerna	Utfall 31.12.2018 Man har tagit lupapiste.fi i bruk. Inom fritidstjänsterna har man tagit i bruk en kontinuerlig elektronisk enkät "Det bästa med Kyrkslätts kultur" samt nyhetsbrevet Kyrkslätts kultur. Inom kommunaltekniska sektorn har man i planeringsprojekt utvecklat interaktionssätten på invånarmöten och genom geoinformationsförfrågningar fört vidare projektet för förbättring av vattendragen i Veikkola genom en arbetsgrupp mellan invånarföreningar, kommunen och vattenvårdsföreningar
Strategisk målsättning: Hållbar kommunekonomi		
Åtgärd Utarbetande av en finansieringsplan för investeringar på lång sikt. En välstrukturerad och systematisk budget för år 2019 som baserar sig på kommunstrategin	Mätare Planen är färdig senast 31.5.2018 Målen, åtgärderna och bedömningskriterierna är enhetliga sektorvis och de har antecknats i enlighet med strategin	Utfall 31.12.2018 I fullmäktiges aftonskola 17.9 har man presenterat inverkan av olika alternativ för finansieringsmodeller för investeringar på kommunens nyckeltal. En finansieringsplan för investeringar på lång sikt presenteras som en del av programmet för balansering av ekonomin som görs år 2019. Beredningen har inletts enligt de linjedragningar som kommunstyrelsen godkänt.

MÅL FÖR KONCERNSAMFUNDEN

Strategisk målsättning: Tjänster som utvecklas		
Åtgärd	Mätare	Utfall 31.12.2018
KVA Oy / Tryggande av kassaflöde som möjliggör totalrenoveringarna. KVA Oy / Hyresbostädernas användningsgrad är minst 98 %	Kommunstyrelsen föreläggs KVA:s delårsöversikt minst två gånger om året	KVA:s delårsöversikter har getts till kommunstyrelsen som bilaga till delårsöversikten. Användningsgraden i augusti var 97,6 %.
Åtgärder för att minska CO ₂ -utsläppen främjas i offentligt byggande	Omfattningen av byggande i trä Ibruktagande och utnyttjande av förnybara energikällor Bedömning av koldioxidavtrycket och utveckling av bedömningen då upphandlingar bedöms och konkurrensutsätts	Under verksamhetsåret 2018 blev bl.a. Sockerbruksvägen 11, två flervåningshus och ett nytt objekt med 48 lägenheter färdiga. Älgvägen 8, elvärme-systemet byttes ut mot jordvärme. I Veikkola byttes oljevärmesystemet i en fastighet ut mot luftvärmepumpar. I Lindal inleddes arbetet med att byta ut naturgasvärmesystemet mot markvärme i fyra fastigheter. Planeringen av två flervåningshus i trä i Tinaparken inleddes.

Kyrkslätts Hyresbostäder Ab

Kyrkslätts Hyresbostäder Ab är ett allmännyttigt hyreshusbolag som ägs av Kyrkslätts kommun. Bolagets verksamhetsprincip är att underhålla och bygga högklassiga och förmånliga hyresbostäder, där de boende har en trivsamt och trygg boendemiljö med behövliga tjänster. Bostäderna har i huvudsak byggts med aravalån och kommunens stöd.

Kiinteistö Oy Kirkkonummen Männistönuori

Kiinteistö Oy Kirkkonummen Männistönuori är ett hyreshusbolag som ägs av Kyrkslätts kommun och Senatfastigheter. Bolagets hyreshus finns i Obnäs. Kommunen äger 149 av bolagets aktier och Senatfastigheter äger en aktie.

Kiinteistö Oy Kirkkonummen keskustapysäköinti

Kyrkslätts kommun äger 64,7 % av aktiestocken i Kiinteistö Oy Kirkkonummen keskustapysäköinti. Bolaget äger parkeringshuset på Ervastvägen 9.

Kiinteistö Oy Kirkkonummen Kunnantalo

Kyrkslätts kommun har med Kommunernas pensionsförsäkring (Keva) bildat det ömsesidiga fastighetsaktiebolaget Kiinteistö Oy Kirkkonummen kunnantalo. Kommunens ägarandel i samföretaget är 5 % och Kevas 95 %. Bolaget äger och besitter tomten och byggnaden på den.

KONCERNFÖRVALTNINGEN

Koncernförvaltningen består av den allmänna förvaltningen och kommunstyrelsens verksamhetsområde. På kommunstyrelsens kostnadsställen borde man bokföra endast de inkomster som fås av ersättningar för markanvändningsavtal samt försäljningsvinster från anläggningstillgångar.

Allmän förvaltning (externa och interna poster)	Budget 2018	Utfall 2018	Utfalls-%	Utfall 2017	FÖRÄNDRING % 2017/18
Verksamhetsintäkter	3 015 612	3 378 172	112 %	3 132 879	7,8
Försäljningsintäkter	2 375 612	2 175 617	92 %	2 424 945	-10,3
Avgiftsintäkter	0	0		19	-100,0
Stöd och bidrag	570 000	1 045 380	183 %	563 428	85,5
Övriga verksamhetsintäkter	70 000	157 175	225 %	144 487	8,8
Verksamhetskostnader	-14 592 979	-14 829 106	102 %	-13 676 543	8,4
Personalkostnader	-4 306 439	-5 297 285	123 %	-3 640 769	45,5
Löner och arvoden	-3 382 433	-4 124 143	122 %	-2 791 191	47,8
Lönebikostnader	-924 006	-1 173 142	127 %	-849 578	38,1
Köp av tjänster	-6 484 602	-5 751 022	89 %	-6 066 877	-5,2
Material, förnödenheter och varor	-217 800	-124 094	57 %	-159 874	-22,4
Bidrag	-1 580 000	-2 321 269	147 %	-2 397 274	-3,2
Övriga verksamhetskostnader	-2 004 137	-1 335 437	67 %	-1 411 749	-5,4
Verksamhetsbidrag	-11 577 367	-11 450 934	99 %	-10 543 664	8,6
<i>Interna intäkter</i>	<i>2 230 612</i>	<i>2 057 813</i>		<i>2 394 468</i>	<i>-14,1</i>
<i>Interna kostnader</i>	<i>-854 204</i>	<i>-917 701</i>		<i>-1 103 143</i>	<i>-16,8</i>
Ekonomiskt resultat					
	Budget 2018	Utfall 2018		Utfall 2017	
*Invånarantal 31.12	39 361	39 275		39 170	
euro per invånare	-294	-292		-269	
*) i fråga om år 2018 är uppgifterna preliminära					
Kommunstyrelsen	Budget 2018	Utfall 2018	Utfalls-%	Utfall 2017	
Verksamhetsintäkter	4 550 000	4 538 698	100 %	2 066 874	
Avgiftsintäkter	1 500 000	786 000	52 %	520 000	
Övriga verksamhetsintäkter	3 050 000	3 752 698	123 %	1 546 874	
Verksamhetskostnader	0	-70		-34 232	
Personalkostnader	0	0		0	
Köp av tjänster	0	0		-1 235	
Material, förnödenheter och varor	0	0		-1 226	
Bidrag	0	0		0	
Övriga verksamhetskostnader	0	-70		-31 771	
Verksamhetsbidrag	4 550 000	4 538 628	100 %	2 032 642	

DRIFTSEKONOMINS UTFALL**Budgetutfall**

Resultatområden	Ursprunglig budget 2018	Budget-ändringar 2018	Efter ändringar i budgeten	Utfall 2018	Avvikelse 2018
Revision					
Verksamhetsinkomster	0	0	0	0	0
Verksamhetsutgifter	-74 000	0	-74 000	-60 161	13 839
Verksamhetsbidrag	-74 000	0	-74 000	-60 161	13 839
Förtroendemannaförvaltning					
Verksamhetsinkomster	120 000	0	120 000	61 032	-58 968
Verksamhetsutgifter	-1 580 053	0	-1 580 053	-1 326 662	253 391
Verksamhetsbidrag	-1 460 053	0	-1 460 053	-1 265 630	194 423
Allmän förvaltning					
Verksamhetsinkomster	25 000	0	25 000	31 579	6 579
Verksamhetsutgifter	-3 130 323	0	-3 130 323	-2 596 501	533 822
Verksamhetsbidrag	-3 105 323	0	-3 105 323	-2 564 922	540 401
Ekonomiförvaltning					
Verksamhetsinkomster	60 000	0	60 000	144 812	84 812
Verksamhetsutgifter	-1 266 299	0	-1 266 299	-1 229 071	37 228
Verksamhetsbidrag	-1 206 299	0	-1 206 299	-1 084 259	122 040
Personalförvaltningstjänster					
Verksamhetsinkomster	460 000	0	460 000	494 717	34 717
Verksamhetsutgifter	-2 679 136	0	-2 679 136	-2 867 442	-188 306
Verksamhetsbidrag	-2 219 136	0	-2 219 136	-2 372 725	-153 589
Kommunutveckling och kommunikation					
Verksamhetsinkomster	120 000	0	120 000	539 776	419 776
Verksamhetsutgifter	-2 962 486	-400 000	-3 362 486	-4 016 926	-654 440
Verksamhetsbidrag	-2 842 486	-400 000	-3 242 486	-3 477 150	-234 664
Interna tjänster					
Verksamhetsinkomster	2 230 612	0	2 230 612	2 106 256	-124 356
Verksamhetsutgifter	-2 900 681	0	-2 900 681	-2 732 342	168 339
Verksamhetsbidrag	-670 069	0	-670 069	-626 086	43 983
TOTALT					
Verksamhetsinkomster	3 015 612	0	3 015 612	3 378 172	362 560
Verksamhetsutgifter	-14 592 979	-400 000	-14 992 978	-14 829 106	163 873
Verksamhetsbidrag (B)	-11 577 367	-400 000	-11 977 366	-11 450 934	526 433

I siffrorna för driftsekonomin ingår inte inkomster från ersättningar för markanvändningsavtal eller försäljningsvinster från anläggningstillgångar.

Revisionsnämnden

Revisionsnämndens uppgifter är bl.a. att bereda de ärenden som gäller granskningen av förvaltningen och ekonomin och som fullmäktige ska fatta beslut om och bedöma om de mål för verksamheten och ekonomin som fullmäktige satt upp för kommunen och kommunkoncernen har nåtts samt om verksamheten ordnats på det mest resultatbringande och ändamålsenliga sättet (121 § i kommunallagen).

Den av fullmäktige valda revisorn har i uppgift att med iakttagande av god revisionsred inom den offentliga förvaltningen granska varje räkenskapsperiods förvaltning, bokföring och bokslut (123 § i kommunallagen).

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen leder kommunens verksamhet och svarar för de uppgifter som bestäms i kommunallagen (41 § i förvaltningsstadgan).

Koncernförvaltningen

Koncernförvaltningen ska stöda den resultatgivande verksamheten hos sektorerna, styra och följa att målen uppfylls, tillhandahålla sakkunnigtjänster för att stöda beslutsfattandet och ledningen i kommunen, svara för den strategiska planeringen i kommunen och dessutom handha berednings- och verkställighetsuppgifterna för kommunfullmäktige, kommunstyrelsen och dess sektioner.

Koncernförvaltningen producerar interna stödtjänster, förvaltningstjänster, ekonomitjänster, personaltjänster och utvecklingstjänster som främjar kommunens livskraft (51 § i förvaltningsstadgan).

Budget 2018

Anslag som är bindande för kommunfullmäktige

För utveckling av vattenförsörjningen reserverades ett anslag om 60 000 euro. Av anslaget inriktades 40 000 euro för uppdatering av utvecklingsplanen för vattenförsörjning och 20 000 euro för avloppsrådgivning på glesbygdsområden.

Tyngdpunktsområden för verksamheten definierades enligt följande:

- Främjande av sysselsättningen för att minska långtidsarbetslösheten och helhetskostnaderna för arbetslösheten
- Främjande av kommunens livskraft och dragningskraft
- Fortsättning av helhetsgranskningen av de interna tjänsterna och förvaltningen med beaktande av vård- och landskapsreformen
- Utveckling av extern och intern kommunikation i enlighet med kommunallagen på ett sätt som främjar öppenhet och deltagande
- Utveckling av helheten för belöningen av personalen
- Man uppgör en plan över grundande av en markanskaffningsfond
- Från kommunalandelen av arbetsmarknadsstödet för långtidsarbetslösa överförs 500 000 euro för lönekostnader angående arbetsföra äldre personer och långtidsarbetslösa som anställs via arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte. De anställs till olika uppgifter inom kommunens olika sektorer för nio månader. Sektorerna behöver inte använda befintliga befattningar för de här tidsbundna uppgifterna på nio månader
- Kommunutvecklingssektionen inleder lönesubvention för föreningar, som anställer långtidsarbetslösa med TE-centralens lönesubvention med sysselsättningsanslag
- Både nämndernas och sektionernas föredragningslistor översätts till de båda inhemska språken med undantag av finska förskoleverksamhets- och utbildningssektionen och svenska förskoleverksamhets- och utbildningssektionen.

KONCERNFÖRVALTNINGEN

Bindande verksamhetsmål och uppnående av dem

Strategisk målsättning: Livskraft		
<p>Åtgärd Man satsar på främjande av sysselsättning</p>	<p>Mätare Storleken på kommunens s.k. bötespeng sjunker med 40 % i jämförelse med bokslutet för år 2017</p> <p>Återanvändningscentralen inleder sin verksamhet</p> <p>Ansvarsperson: utvecklingsdirektören</p>	<p>Utfall 31.12.2018 Den s.k. bötespengens utfall är 2,2 miljoner euro, vilket är samma som år 2017.</p> <p>Man har inte ingått avtal med återanvändningscentralen.</p>

Strategisk målsättning: Tjänster som utvecklas		
<p>Åtgärd Utvecklingen av de interna tjänsterna fortsätter med iakttagande av den eventuella vård- och landskapsreformen</p> <p>De interna tjänsternas personalorganisation byggs upp under år 2018</p> <p>Främjande av personalens arbetstrivsel och arbetshälsa samt utveckling av arbetsgivarimagen</p> <p>De interna tjänsternas serviceprocesser utvecklas ur ett digitaliseringsperspektiv</p>	<p>Mätare Utvecklingsplanen för de interna tjänsterna blir färdig senast 8/2018</p> <p>Ansvarsperson: förvaltningsdirektören</p> <p>Utöver belönandet bereder man andra åtgärder som förbättrar arbetshälsan och arbetsgivarimagen</p> <p>Resultaten av enkäten om arbetstrivseln som finns till förfogande, sjukfrånvaron och personalomsättningen</p> <p>Ansvarsperson: personalchefen</p> <p>Taitoas nuvarande fyra anslutningar ersätts med en anslutning senast 2/2018</p>	<p>Utfall 31.12.2018 Omorganiseringen av de interna tjänsterna har i huvudsak verkställts trots att vård- och landskapsreformen inte har framskridit. Omorganiseringen av servicekontoret ingår i de bindande målen i budgeten 2019.</p> <p>Genomfört: personalsektionens beslut gällande helheten för belöningen av personalen 7.2.2018 § 5.</p> <p>Enkäten om arbetstrivsel genomförs vartannat år vid udda årtal och genomfördes inte år 2018.</p> <p>Under året fortsatte man att bearbeta resultaten från enkäten år 2017 vid sektorspecifika fortbildningar. Antalet sjukfrånvarodagar minskade jämfört med året innan till 11,75 dagar/person år 2018. Avgångsomsättningen bland personalen var 11,66%.</p> <p>Taitoas fyra anslutningar ersattes med en anslutning.</p>

<p>Kassasystemet förnyas för att motsvara digitaliseringsutvecklingen</p> <p>Loggsystemet förnyas med iakttagande av dataskyddsbestämmelserna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - det som sker i datanätet och belastningen på datanätet kan följas i enlighet med direktivet - man kan ge exakt information till en enskild person gällande i vilka system det finns uppgifter om personen i fråga <p>ibruktagandet av tjänsten Suomi.fi utvidgas i enlighet med den s.k. KaPa-lagstiftningen</p> <ul style="list-style-type: none"> - papperspost ersätts med e-tjänster - behovet av användningslicenser för säker post blir mindre 	<p>Nätbetalning tas i bruk senast 3/2018</p> <p>Utgångspunkt: kommunen har inte ett med EU-direktivet enhetligt uppföljningssystem. Systemet ändras till en sådan nivå som motsvarar direktivet senast 6/2018</p> <p>Delen för meddelanden och delen för skötsel av ärenden tas i bruk i tjänsten under år 2018</p> <p>Ansvarsperson: IT-chefen</p>	<p>Medborgarinstitutet använder suomi.fi-betalning och det här kommer att utvidgas till andra funktioner.</p> <p>Ett logguppgiftssystem används och vidareutvecklas.</p> <p>Man har samarbetat med systemleverantörer för att systemen ska vara kompatibla med suomi.fi meddelandena. Förverkligas våren 2019.</p>
--	---	--

Strategisk målsättning: Engagemang		
<p>Åtgärd</p> <p>Kommunens interna och externa kommunikation utvecklas i enlighet med kommunallagen på ett sätt som främjar interaktion och gemenskap</p> <p>Kommunens allmänna kommunikationsanvisning bereds för godkännande i kommunstyrelsen före mars 2018</p> <p>Stärkande av personalens kompetens för att skapa och ta i bruk nya verksamhetsmodeller som stärker deltagande</p>	<p>Mätare</p> <p>Utgångspunkt: kommunen har ingen allmän kommunikationsanvisning. En allmän anvisning bereds enligt Kommunförbundets anvisning för beslut av kommunstyrelsen senast 5/2018</p> <p>Ansvarspersoner: förvaltningsdirektören och utvecklingsdirektören</p> <p>Åtgärderna kommer att vara genomförda under år 2018.</p> <p>Ansvarsperson: personalchefen</p>	<p>Utfall 31.12.2018</p> <p>Föreläggs kommunstyrelsen för behandling i februari 2019.</p> <p>Personalenheten fortsatte att ordna allmänna utbildningar med beaktande av utbildningsbehov som framkom i utvecklingssamtalen. Under år 2018 verkställdes också träning i arbetslivsfärdigheter och kommunen deltog i Arbetarskyddscentralens utbildning för utveckling av arbetarskyddssamarbete.</p>

Strategisk målsättning: Välmående personal		
Åtgärd Täckningsgraden av utvecklingssamtalen med personalen 100 %	Mätare Täckningsgraden av utvecklingssamtalen (%) Ansvarsperson: personalchefen	Utfall 31.12.2018 Procenten utförda utvecklingssamtal var 89 % under utvecklingssamtalsperioden 1.1-30.4.2018. Att alla utvecklingssamtal inte sparades på rätt sätt i systemet och således inte alla syns bland antalet genomförda samtal utgjorde fortfarande en utmaning.

VÅRD- OCH OMSORGSSEKTORN

Vård- och omsorgssektorn (externa och interna poster)	Budget 2018	Utfall 2018	Utfall-%	Utfall 2017	Ändring % 2017/18
Verksamhetsintäkter	8 329 019	9 019 930	1,08	8 741 941	3,18
Försäljningsintäkter	1 052 889	1 690 175	1,61	1 143 320	47,83
Avgiftsintäkter	5 955 192	5 931 996	1,00	5 986 077	-0,90
Stöd och bidrag	848 600	726 240	0,86	982 919	-26,11
Övriga verksamhetsintäkter	472 338	671 519	1,42	629 624	6,65
Verksamhetskostnader	-109 376 111	-112 803 792	1,03	-107 810 050	4,63
Personalkostnader	-26 932 160	-26 812 292	1,00	-25 942 219	3,35
Löner och arvoden	-21 168 970	-21 090 247	1,00	-20 046 736	5,21
Lönebikostnader	-5 763 190	-5 722 045	0,99	-5 895 483	-2,94
Köp av tjänster	-74 052 792	-77 537 751	1,05	-73 390 017	5,65
Material, förnödenheter och varor	-2 809 616	-2 784 061	0,99	-2 796 419	-0,44
Bidrag	-2 714 046	-2 577 916	0,95	-2 626 966	-1,87
Övriga verksamhetskostnader	-2 867 497	-3 091 772	1,08	-3 054 428	1,22
Verksamhetsbidrag	-101 047 092	-103 783 862	1,03	-99 068 109	4,76
<i>Interna intäkter</i>	<i>0</i>	<i>130 938</i>		<i>228 332</i>	<i>-42,65</i>
<i>Interna kostnader</i>	<i>-4 265 565</i>	<i>-4 440 596</i>		<i>-4 792 734</i>	<i>-7,35</i>
Ekonomiskt resultat					
	Budget 2018	Utfall 2018		Utfall 2017	
*Invånarantal 31.12	39 361	39 275		39 170	
euro per invånare	-2 567	-2 642		-2 529	

*) i fråga om år 2018 är uppgifterna preliminära

VÅRD- OCH OMSORGSNÄMNDEN

Budgetutfall

Resultatområden	Ursprunglig budget 2018	Budget-ändringar 2018	Efter ändringar i budgeten	Utfall 2018	Avvikelse 2018
Förvaltningstjänster					
Verksamhetsinkomster	6 830	0	6 830	17 913	11 083
Verksamhetsutgifter	-1 071 969	0	-1 071 969	-1 074 336	-2 367
Verksamhetsbidrag	-1 065 139	0	-1 065 139	-1 056 423	8 716
Socialtjänster					
Verksamhetsinkomster	1 171 946	0	1 171 946	1 356 293	184 347
Verksamhetsutgifter	-10 435 488	-1 200 000	-11 635 488	-11 908 296	-272 808
Verksamhetsbidrag	-9 263 542	-1 200 000	-10 463 542	-10 552 003	-88 461
Hälsotjänster					
Verksamhetsinkomster	2 389 672	0	2 389 672	2 344 206	-45 466
Verksamhetsutgifter	-15 527 611	200 000	-15 327 611	-14 951 379	376 232
Verksamhetsbidrag	-13 137 939	200 000	-12 937 939	-12 607 173	330 766
Specialiserad sjukvård					
Verksamhetsinkomster	47 487	0	47 487	146 222	98 735
Verksamhetsutgifter	-38 586 272	0	-38 586 272	-37 983 335	602 937
Verksamhetsbidrag	-38 538 785	0	-38 538 785	-37 837 113	701 672
Stödtjänster för funktionsförmågan					
Verksamhetsinkomster	730 445	0	730 445	857 080	126 635
Verksamhetsutgifter	-19 996 649	-1 800 117	-21 796 766	-22 057 611	-260 845
Verksamhetsbidrag	-19 266 204	-1 800 117	-21 066 321	-21 200 531	-134 210
Välfärdstjänster för de äldre					
Verksamhetsinkomster	3 982 639	0	3 982 639	4 298 218	315 579
Verksamhetsutgifter	-23 758 122	-900 000	-24 658 122	-24 828 835	-170 713
Verksamhetsbidrag	-19 775 483	-900 000	-20 675 483	-20 530 617	144 866
TOTALT					
Verksamhetsinkomster	8 329 019	0	8 329 019	9 019 930	690 911
Verksamhetsutgifter	-109 376 111	-3 700 117	-113 076 228	-112 803 792	272 436
Verksamhetsbidrag (B)	-101 047 092	-3 700 117	-104 747 209	-103 783 862	963 347

Under år 2018 låg de mest centrala tillväxtobjekten inom vård- och omsorgstjänsterna inom de köpta tjänsterna inom barnskyddet och familjetjänsterna, handikappservicen, tjänster som stöder möjligheterna för äldre att klara sig hemma och inom omsorgs- och sjukhustjänsterna. Anslaget som beviljades vård- och omsorgssektorn vid fullmäktigesammanträdet 15.12.2018 höjdes med 3,5 miljoner euro. Vård- och omsorgstjänsterna överskred slutligen sin egen verksamhet under 2018 med 3,4 miljoner euro. Kostnaderna för specialiserad sjukvård underskreds med 702 000 euro. Det här innebar för hela vård- och omsorgssektorns verksamhetsbidrags del en överskridning på 2,7 miljoner euro och en tillväxt om 4,8 procent jämfört med utfallet året innan.

Köpen inom barnskyddet och familjetjänsterna var under 2018 totalt 7,1 miljoner euro, då bokslutet för 2017 var 6,7 miljoner euro. Tillväxten jämfört med motsvarande tidpunkt förra året var 436 000 euro och 6,6 procent. Anslagsreserveringen i budgeten 2018 var 6,2 miljoner euro, som överskreds med 881 000 euro.

Antalet placerade barn och unga var i genomsnitt 4,3 % högre än året innan, eftervården omfattade 1,3 % fler än året innan och den öppna vården 11,0 % fler än året innan. Antalet placerade barn och unga har år 2018 varit i genomsnitt 47 per månad, antalet unga som omfattas av eftervården i genomsnitt 66 och antalet omfattas av den öppna vården i genomsnitt 183.

Antalet köptjänstdygn inom anstaltsvården och familjehemmen var 3,1 % högre år 2018 än året innan. Antalet köptjänstdygn inom familjevården var för sin del 3,6 % högre än året innan. Samtidigt sjönk ungdomspsykiatrin år 2018 för Kyrkslättbornas del med 405 000 euro jämfört med motsvarande tidpunkt året innan.

Köpen inom handikappservicen var 13,3 miljoner euro år 2018, då de vid motsvarande tidpunkt år 2017 var 11,9 miljoner euro. Ökningen jämfört med året innan är 1,3 miljoner euro dvs. 11,2 %. Anslagsreserveringen år 2018 (12,0 miljoner euro) var 43 000 euro större än utfallet 2017, varvid överskridningen i köpen inom handikappservicen uppgick till 1,3 miljoner euro. De mest centrala tillväxtobjekten år 2018 var personlig assistans för personer med funktionsnedsättning och köpta tjänster för personer med intellektuell funktionsnedsättning. Inom personlig assistans uppgick kostnaderna år 2018 till totalt 2,3 miljoner euro då de år 2017 var 2,1 miljoner euro. Den ackumulerade ökningen var 251 000 euro och 12,2 %. Inom tjänsterna för personer med intellektuell funktionsnedsättning uppgick kostnaderna år 2018 till totalt 7,5 miljoner euro då de år 2017 var 6,4 miljoner euro. Den ackumulerade ökningen var 1,05 miljoner euro och 16,3 %.

År 2017 var antalet kunder inom personlig assistans i genomsnitt 176 per månad så antalet år 2018 ökat till 195 kunder. Ökningen är 6,8 % jämfört med året innan. Ändå var kundantalet inom personlig assistans mindre (188) år 2018 än 2017 (194).

Kostnaderna inom köpta tjänster för personer med intellektuell funktionsnedsättning ökade år 2018 med 756 848 euro dvs. 11,8 %. Den mest betydande ökningen inom köpta tjänster för personer med intellektuell funktionsnedsättning var inom boendetjänster och inom arbets- och dagverksamheten. Det ökande antalet självständiga unga med intellektuell funktionsnedsättning och ökade kravet på servicebehovets kompetens inverkar på ökningen av kostnaderna i fråga.

Köpen inom tjänster för de äldre som stöder möjligheterna att klara sig hemma var år 2018 1,6 miljoner euro då motsvarande tal år 2017 var 1,1 miljoner euro. Ökningen jämfört med året innan var 445 000 euro och 39,2 %. Anslagsreserveringen för år 2018 (862 000 euro) var 275 000 euro mindre än utfallet 2017. Överskridningen av anslagsreserveringen 2018 var således 720 000 euro. Hemvården har tidigare haft en nattpatrull som lades på is för ca två år sedan som onödigt. Befattningarna inom nattpatrullen har använts till morgon-kvällsturer. Då behov och efterfrågan ökar har hemvården varit tvungen att ty sig till en privat serviceproducents hjälp genom att köpa skötarearbetsinsatser till nattbesök. Personalsituationen inom hemvården 2018 var utmanande. Det var svårt att rekrytera kompetent personal till ordinarie arbetsförhållanden och arbetsförhållanden på viss tid. Lediga arbetsförhållanden hade endera några sökanden som inte uppfyllde behörighetskraven eller inga sökanden alls. Det här ledde till att man var tvungen att köpa arbetskraft av privata serviceproducenter.

Köpen av Esbo sjukhus uppgick år 2018 till totalt 4,4 miljoner euro då motsvarande tal år 2017 var 3,5 miljoner euro. I fråga om Esbo sjukhus är det ändå skäl att beakta att sjukhusets verksamhet inleddes i mars 2017, varför början av året 2018 visade sig som en kraftig ökning. Den genomsnittliga kostnaden per månad var år 2018 ca 363 000 € och år 2017 ca 352 000 €. Den procentuella ökningen var ca 3,0 %. Verksamheten vid Esbo sjukhus har för sin del inverkat också på att man lyckats uppnå målet för år 2018 om att sänka kostnaderna för invärtessjukdomar och kirurgi inom den specialiserade sjukvården per varje Kyrksläottsbo över 65 år (den genomsnittliga kostnaden per över 65-åring år 2018 var 1 273 € då motsvarande kostnad år 2017 var 1 422 €). Kostnaderna för invärtessjukdomar och kirurgi sjönk också absolut (år 2018 totalt 8,0 miljoner € och år 2017 8,3 miljoner €) trots att antalet över 65-åringar ökade i Kyrkslätt.

Sommaren 2018 har priserna vid rehabiliteringsavdelningarna höjts med 8,3 % och det nya dygnspriset är nuförtiden 413,55 €. Jourpriset har höjts med 1,2 % och det nya dygnspriset är nuförtiden 673,28 €. År 2018 skaffade man från Esbo sjukhus i genomsnitt 25,9 kundplatser per månad då motsvarande tal 2017 var 28,1 platser. I fråga om år 2017 höjs medeltalet av perioden mars-juli då man skaffade i genomsnitt 30,9 kundplatser per månad. Efter det här att platsantalet stabiliserat sig till en nivå på i genomsnitt ca 26 kundplatser.

Tyngdpunktsområden för verksamheten

- utveckling av servicekedjorna och processerna bl.a. genom deltagande i utvecklingsprojektet för verksamheten och servicen (Apotti) samt deltagande i planeringen av ibruktagandet av Epic-systemet
- deltagande i helhetsplaneringen av byggandet av välfärdscentralen
- mångsidig utveckling av tjänster för barn och barnfamiljer
- upprätthållande av äldre personers funktionsförmåga
- utveckling av rehabiliterande socialarbete
- engagemang av kommuninvånarna
- stödjande av personalen i en verksamhetsmiljö som förändras
- deltagande i förberedelserna av vård- och landskapsreformen och planeringen av den tillfälliga förvaltningen

En central ändringsfaktor i verksamhetsmiljön under det närmaste året är den nationella social- och hälsovårdsreformen. Lagarna om landskaps- och vårdreformen behandlas i riksdagen. Reformen avses träda i kraft 1.1.2021. Då skulle ansvaret för ordnande av social- och hälso-tjänster, räddningsväsendet och tillväxttjänster övergå till landskapen. Valfriheten skulle träda i kraft etappvis.

Tjänsteinnehavarna i Kyrkslätt har fortfarande deltagit aktivt i beredningen av vårdreformen år 2018. Koordineringsgruppen för vårdreformens tjänstemän har inlett sitt arbete i december 2016 och arbetet fortsätter alltjämt. Beredningsgrupperna som fungerar under handledning av gruppen organiserade sig i februari 2017. Inom social- och hälsovården har man inrättat 11 arbetsgrupper där Kyrkslätt haft representanter. Under den kommande mandatperioden 2019 organiseras beredningsgrupperna i Nyland utgående från region. Esbo, Kyrkslätt och Grankulla bildar en regional grupp och från den deltar man representativt i beredningsgrupperna för Nyland.

Kyrkslätt är med i beredningen av ibruktagandet av social- och hälsovårdens gemensamma kund- och patientdatasystem Apotti. Apotti-systemet togs i bruk för första gången i Peijas sjukhus i november 2018. Även Apotti-sakkunniga från Kyrkslätt deltog i beredningen av ibruktagandet och i själva ibruktagandet. Våren 2019 bygger man i projektet resten av systemets funktioner och fastställer arbetsprocesserna för olika tjänster. I Kyrkslätt har ibruktagandet tidlagts till slutet av år 2020.

Cheferna inom vård- och omsorgssektorn har deltagit aktivt i planeringen av välfärdscentralprojektet tillsammans med kommunaltekniska sektorn och arkitekterna. Kommunfullmäktige beslutade att man i den fortsatta beredningen går igenom projektets omfattning och verksamhet tillsammans med ledningen för Nylands landskapsberedning med målsättningen att minska projektets omfattning och kostnader och försäkra att

centralens verksamhet motsvarar de utmaningar som landskapet Nyland, den kommande vårdutvecklingen och digitaliseringen skapar.

Kyrksläotts kommun har fört två förhandlingar med ledningen för landskapet gällande planer och verksamheter för välfärdscentralen. Behandlingen av ärendet fortsätter i januari 2019 i kommunstyrelsen.

Samarbetet inom barnpsykiatri har fortsatt år 2018 tillsammans med vård- och omsorgstjänsterna och bildnings- och fritidstjänsterna. Antalet remisser inom barnpsykiatri har som helhet inom den specialiserade sjukvården ökat med 45 % på fem år. 2013 skrevs 1852 remisser inom barnpsykiatri och 2017 totalt 2686. I Kyrkslätt registrerades vid hälsocentralerna 79 remisser och konsultationer inom barnpsykiatri år 2016 och 80 år 2017. År 2018 registrerades totalt 96 remisser och konsultationer inom barnpsykiatri vid hälsocentralerna.

I Kyrkslätt inledde man i augusti 2018 verksamhetsmodellen HYKS Varhain. Två sjukskötare inom barnpsykiatri arbetar i Kyrkslätt under tidsperioden 6.8.2018-9.6.2019. Verksamhetsmodellen HYKS Varhain Lapset erbjuder skolor och familjer hjälp i hanteringen och förebyggandet av psykiska problem hos barn i lågstadieåldern. I verksamhetsmodellen HYKS Varhain Lapset kan skolorna ta direkt kontakt med barnpsykiatri. Barn, familjer och skolor får hjälp med frågor som gäller barns reglering av känslor och beteende.

Kyrkslätt har deltagit i huvudstadsregionens Barnets bästa – mera tillsammans med Helsingfors, Esbo, Vanda, Grankulla och Kervo. Ett särskilt objekt av intresse och utveckling i kommunen har varit gränssnittsarbete både med bildnings- och fritidssektorn, vård- och omsorgssektorn och den specialiserade sjukvården. Kyrkslätt har deltagit i delhelheter inom familjecentret, elevhälsan och på special- och krävande nivå.

I kommunen har man i och med projektet också utökat tjänsterna inom skilsmässohjälpen och kunnande inom tidigt stöd i föräldraskapet. S som i skilsmässa-kvällar ordnades på våren som ett samarbete mellan organisationer och familjetjänsterna. Pilotprojektet för Mannerheims Barnskyddsförbunds öppna mötesplats startade i Stubboets invånarpark. I utbildningarna Stöd för tillväxt deltog personal från Kyrkslätt både från bildningssektorn och vård- och omsorgssektorn. Den första föräldragruppen Ihmeelliset vuodet startar i januari 2019. Genom projektet har kommunen nu två utbildare inom projektet Ta till tals. I Kyrkslätt utbildar man först alla hälsovårdare och elevvården i användningen av metoden i fråga. Inom projektets delhelhet på special- och krävande nivå deltar Kyrkslätt i piloteringen av systemiskt barnskydd och i piloteringen av arbetsgruppens modell för stöd i inläring och utveckling.

De nationella topprojekten för äldre (I&O) och barnfamiljer (LAPE) upphör år 2018. Utvecklingsarbetet man uppnått i projekten fortsätter i kommunerna år 2019.

Inom vård- och omsorgssektorn har man använt Lean-metoden som en utvecklingsform närmast inom resultatområdena hälsovårdstjänster och välfärdstjänster för de äldre. Under åren 2017–2018 har sex ledande tjänsteinnehavare i Kyrkslätt deltagit i utbildningen Johdon Lean och två tjänsteinnehavare i utbildningen för Lean-tränare. Användningen av Lean-metoden utvidgas till en del av den fortsatta utvecklingen av verksamheten.

Alla chefer inom vård- och omsorgssektorn deltog under våren 2018 i en gemensam dialogutbildning. I utbildningen fokuserade man på dagligt ledarskap, osäkerhet som medförs av förändring och hantering av den med hjälp av dialog. Ett centralt tema är också att göra saker tillsammans och utveckla samarbetet.

Verksamhetsmål

Strategisk målsättning: Stödjande av äldre att klara sig hemma och minskande av användning av specialiserad sjukvård (inremedicin och kirurgi) i gruppen över 65-åringar per invånare i åldersgruppen.

Åtgärd	Bedömningskriterier/mätare	Utfall 31.12.2018
Etablering av hemrehabilitering och öppen rehabilitering inom fysioterapi samt utveckling av en gemensam verksamhetsmodell för Esbo nya sjukhus och vård- och omsorgssektorn	<p>Antal besök inom hemrehabilitering (fysioterapeuter och närvårdare) 2016: 738 Prognos 2017: 1600 Mål 2018: 1980</p> <p>Antal öppenvårdsbesök inom fysioterapi (över 65-åringar) (utan hemrehabilitering) 2016: 2039 Prognos 2017: 2100 Mål 2018: 2280</p> <p>Den genomsnittliga längden av vårdperioderna vid sjukhuset 2016: (eget sjukhus) 22,1 dygn Prognos 2017: (Esbo sjukhus) 9,3 dygn Mål 2018: (Esbo sjukhus) 9,0 dygn</p> <p>Genomsnittliga kostnader för invärtessjukdomar och kirurgi inom HNS per en över 65-årig invånare 2016: 1 470 € Prognos 2017: 1 403 € Mål 2018: 1 375 €</p> <p>Ansvarspersoner: vård- och omsorgsdirektören, ansvarspersonerna för välfärdstjänster för de äldre, stödtjänster för funktionsförmågan och hälsovårdstjänster</p>	<p>1 - 12 / 2018: Fysioterapibesök 456 + närvårdarbesök 1 – 12 / 2018: 2153 totalt 1 - 12 / 2018: 2609 besök.</p> <p>Målet har uppnåtts.</p> <p>1 - 12 / 2018 hade den öppna fysioterapin besök av 833 över 65-åringar med 2343 besöksgångar.</p> <p>Målet har uppnåtts.</p> <p>1 - 12 / 2018 vårddygnens genomsnittliga längd har varit 13,7 dygn.</p> <p>Målet nåddes inte.</p> <p>Den genomsnittliga kostnaden för invärtessjukdomar och kirurgi inom HNS per en över 65-årig invånare har i januari-december 2018 varit 1 273 (i januari-december 2017 var motsvarande tal 1 422 €). I samband med Esbo sjukhus och flytten av avdelningarna har man med hjälp av fastställda rehabiliteringstjänster och hemvård kunnat satsa mer på förebyggande och rehabilitering. Man har kunnat ge patienterna tillräckligt stöd i att klara sig hemma och vårdplatserna har varit ändamålsenliga med tanke på patientens vårdbehov. Det här har syntts som minskat behov av specialiserad sjukvård.</p> <p>Målet har uppnåtts</p>

Strategisk målsättning: Förbättring av tillgången till öppenvård på grundnivå för barn, ungdomar och barnfamiljer så att målgruppens välmående ökar och så att brådskande placeringar och antalet köpta dygn inom barnskyddet kan minskas.

Åtgärd	Bedömningskriterier/mätare	Utfall 31.12.2018										
Utveckling av verksamhetsmodeller på ett sektorövergripande sätt och förstärkande av tjänster för barnfamiljer (11 nya befattningar år 2018 och 2 år 2019).	<p>Antal köpta dygn inom barnskyddet</p> <table><tr><td>2014</td><td>13 564 dygn</td></tr><tr><td>2015</td><td>10 702 dygn</td></tr><tr><td>2016</td><td>9 987 dygn</td></tr><tr><td>Prognos 2017</td><td>17 200 dygn</td></tr><tr><td>Målnivå 2018</td><td>15 000 dygn*</td></tr></table> <p>*Om man inte ökar resurserna inom den öppna vården, är antalet köpta dygn lika stort som prognosen för år 2017</p> <p>Ansvarspersoner: vård- och omsorgsdirektören, ansvarspersonerna för socialvårdstjänster, stödtjänster för funktionsförmågan och hälsovårdstjänster</p>	2014	13 564 dygn	2015	10 702 dygn	2016	9 987 dygn	Prognos 2017	17 200 dygn	Målnivå 2018	15 000 dygn*	<p>Antalet köptjänstdygn inom barnskyddet var i januari-december 2018 18 008 (år 2017 var motsvarande tal 17 470 dygn).</p> <p>Målet nåddes inte.</p>
2014	13 564 dygn											
2015	10 702 dygn											
2016	9 987 dygn											
Prognos 2017	17 200 dygn											
Målnivå 2018	15 000 dygn*											

Förvaltningstjänster

Tyngdpunktsområden för verksamheten

- Skapande av verksamhetsförutsättningar för ledning och utveckling av vård- och omsorgssektorn genom att producera stöd- och sakkunnigtjänster och säkra smidiga förvaltningsprocesser.
- Säkrande av sektorns avtal och förvaltningen av dem samt verksamhet i enlighet med avtalsprocessen i samarbete med övriga resultatområden inom vård- och omsorgssektorn
- Deltagande i förberedningen av vård- och landskapsreformen och beredningen av den tillfälliga förvaltningen (bl.a. kartläggande och koordinering av nuvarande avtal samt överföring av uppgifter som gäller avtalen till landskapet).

Personalen inom resultatområdet förvaltningstjänster inom vård- och omsorgstjänster har deltagit i beredningen av utlåtanden om utkasten till lagförslag i anslutning till vårdreformen och i beredningen av vård- och landskapsreformen (i form av sammanträden och beredningsarbete som görs på kontoret) samt svarat bl.a. för koordinering av Apotti-projektets praktiska frågor för Kyrksläotts del. Dessutom har resultatområdets personals arbetsinsats inriktats bl.a. på beredningen av välfärdscentralprojektet och beredningsarbetet för att kunna svara på förpliktelserna i dataskyddsförordningen.

Överföringen av avtalen koordineras av Nylands förbund och det sker enligt gemensam tidtabell. Förvaltning av avtalen påverkas för sin del bl.a. av sättet att överföra avtalsuppgifter mellan systemen av landskapet och organisationer som överlåter avtal (bl.a. kommuner) och av detaljer i anslutning till innehållet av uppgifter som överförs. I fråga om dessa väntar man ännu på exaktare information från Nylands förbund.

En betydande del av vård- och omsorgstjänsternas avtal har överförs till elektronisk form. Dessutom har man hösten 2018 utgående från beredning som gjorts som samarbete mellan representanter för kommunens sektorer i fråga om avtalen inom vård- och omsorgstjänsterna inlett arbetet där dataskyddsbilagor som fordras av dataskyddsförordningen bifogas till gällande avtal.

Socialtjänster

Resultatområdet för socialtjänster omfattar följande resultatenheter: vuxensocialarbete (inkl. invandrararbete och boenderådgivare), familjetjänster (inkl. hemservice för barnfamiljer och barnatillsyningsmannens verksamhet), barnskydd och skuldrådgivning. Ekonomi- och skuldrådgivningen blev statlig verksamhet från och med 1.1.2019.

Prestationer / nyckeltal

SOCIALTJÄNSTER	BS 2017	Budget 2018	Utfall 2018	Utfall-%	Förändring i %
Vuxensocialarbete					
Utkomststöd, hushåll	927	900	789	87,7	-14,9
Invandrantjänster					
Antalet kunder*	-	150	147	98,0	-
Barnskydd					
Barn som omfattas av öppenvårdens stödåtgärder, i genomsnitt per månad	165	170	199	117,1	20,6
Unga som omfattas av eftervård, i genomsnitt mån.	65	60	66	110,0	1,5
Köpt service inom barnskydd, vårddygn	17 470	15 000	18 008	120,1	3,1
Familjevård inom barnskydd, vårddygn	13 931	13 800	14 435	104,6	3,6
Hemservice för barnfamiljer, antal besök	1 045	1 130	1 208	106,9	15,6
Familjetjänster/Barnskydd					
Antal barnskyddsanmälningar, begäran om bedömning av servicebehov och ansökningar	1 152	1 400	1 331	95,1	15,5
Skuldrådgivning					
Antal nya kunder	240	230	220	95,7	-8,3

*Till invandrantjänsternas klienter hör personer som bott under tre år i Finland och som omfattas av lagen om integrationsfrämjande

Tyngdpunktsområden för verksamheten

Vuxensocialarbete

- I kommunen skapas en sektorövergripande verksamhetsmodell för skötande av bostadslöshet, vräkningar och stött boende i samarbete med mental- och missbrukarvårdstjänsterna.
- Social rehabilitering utvecklas i samarbete med servicepunkten för arbetskraft, missbrukarvård, hälsotjänster, välfärdstjänster för de äldre och mentalvårdstjänster.
- Man skapar en gemensam kundorienterad servicemodell i samarbete med missbrukarvårdstjänster, hälsovårdstjänster och mentalvårdstjänster (pilot för social- och hälsocentralen). Tyngdpunkten är att skapa en verksamhetsmodell för klienter som behöver mycket service.
- Man stödjer integreringen av invandrare och samarbetar med den tredje sektorn.

Familjeservice

- Man skapar en servicemodell för behandling av barnskyddsanmälningar, ansökningar och begäran om bedömning av servicebehov som sektorövergripande samarbete inom den lagstadgade utsatta tiden i samarbete med familjerådgivningen, välfärdsstationen och andra tjänster för barn och unga.
- Man deltar i utvecklingen av familjecentermodellen i kommunen (LAPE-projektet och välfärdscentralen).
- Man utvecklar nya verksamhetsformer inom hemservice för barnfamiljer, till exempel gruppvård av barn i samarbete med invånarparker.

Barnskydd

- Man inleder en verksamhetsmodell för systemiskt barnskydd med stöd av THL och som en del av LAPE-projektets tjänster på speciell och krävande nivå.
- Man utvecklar tjänsterna på speciell och krävande nivå i projektet Barnets bästa i samarbete med andra aktörer (barnpsykiatri, ungdomspsykiatri, familjerådgivningen, välfärdsstationen för unga).

Skuldrådgivning

- Man förbereder sig för förstatligande av skuldrådgivningsverksamheten i början av år 2019 genom att delta i verkstaden för elektroniska tjänster.

Antalet klienthushåll inom vuxensocialarbetet år 2018 var 15 % mindre än 2017. Flytten av det grundläggande utkomststödet till FPA från början av 2017 har inverkat på det minskade klientantalet. FPA har hela tiden preciserat sina anvisningar och riktlinjer och därför får klienterna sitt grundläggande utkomststöd av FPA. Det finns inte lika stort behov erhållande av kompletterande och förebyggande stöd som tidigare. Under januari-februari 2017 beviljade man ännu grundläggande utkomststöd i Kyrkslätt kommun, varför siffrorna för 2017 visar sig som klart högre än utfallet 2018.

Antalet klienter inom barnskyddets öppna vård var 21 % högre än år 2017. Inom barnskyddet fick man tre nya tjänster som socialarbetare, av vilka den sista kunde besättas i maj 2018. Efter det flyttade alla barn och unga som är klienter hos barnskyddet från familjetjänsterna till arbetsenheten för barnskydd. Fram till det hade barnskyddets klienter på grund av personalresursbrist vårdats vid arbetsenheten för familjetjänster. Det inkom 15,5 % fler barnskyddsanmälningar, ansökningar och begäran om bedömning av servicebehov än året innan. Besöken inom hemservice för barnfamiljer har ökat med 15,6 % jämfört med året innan.

Familjetjänster och barnskydd

Barnskyddet har utvecklats som en del av helheten för special- och krävande tjänster i beredningen av vårdreformen och projektet Barnets bästa. Ett nytt utvecklingsobjekt har varit en verksamhetsmodell för socialarbetet som utnyttjar systemitet i strävan efter att hjälpa familjer. Enligt det systemiska tänkandet är familjerna system där allting inverkar på allting. Man kan inte ändra på en sak utan att det inverkar på andra. Det systemiska tänkandet som orientering bland de anställda innebär bl.a. att man tar hand om helheten, inte bara sin egen andel.

Institutet för hälsa och välfärd (THL) har berett piloteringen av den systemiska modellen redan en längre tid. I Finland inleddes piloteringen under verksamhetsåret i nästan alla landskap som en del av LAPE-ändringsprogrammet.

Den systemiska barnskyddsmodellen genomfördes i fyra olika pilotgrupper i arbetsenheterna för barnskydd och familjetjänster. Man kan inte övergå till modellen i sin helhet på en gång, eftersom införandet av modellen kräver ett rimligt kundantal och tillräckliga bastjänster. En arbetstagare kunde i genomförandet av modellen ha 15-20 klientbarn. För närvarande har barnskyddet 25-30 barnklienter / socialarbetare och familjetjänsterna 38-50

klienter / socialarbetare. Utmaningen med genomförandet av den systemiska modellen är också att inkludera klinikerna i teamen. För närvarande saknar två team inom familjetjänsterna en kliniker.

I LAPE-projektet utvecklades tjänster på speciell och krävande nivå som huvudstadsregionens samarbete och i samarbete med andra aktörer i Kyrklätt (barnskyddet, familjetjänsterna, barnpsykiatri, ungdomspsykiatri, familjerådgivningen, välfärdsstationen för unga, elevhälsans tjänster). Cheferna inom tjänsterna för barn och unga inom vård- och omsorgssektorn och bildningssektorn inledde ett branschövergripande teamarbete (s.k. koordinatorteam, "kopinottajatiimi" på finska). Syftet med teamet har varit att säkerställa och främja processen med hjälp av vilken man kan erbjuda barn, unga och barnfamiljer allt tidigare stöd och komma ifrån remisser och remisskulturen mot ett gemensamt arbete. På ett bredare område strävade man efter – och lyckades uppnå en ny typ av arbete i arbetspar som överskred förvaltningsområdena och enheterna och smidiga servicekedjor. Ett exempel är att regelbundet reservera familjerådgivningens personalresurs för familjetjänsternas konsultationsbehov.

Tjänsterna som ger stöd i föräldraskapet utvecklades som en del av tjänsterna på speciell och krävande nivå. En ny verksamhetsform inom hemservicen för barnfamiljer var en sommarklubb i invånarparken i juli.

Köptjänstdygnen inom barnskyddet ökade med endast 3,1 % från året innan. Likaså dygnen inom familjevården ökade med 3,6 % från året innan. Antalet barnskyddsanmälningar ökade med 15,5 % jämfört med året innan.

Vuxensocialarbete

Bedömningen av servicebehovet och tidigt stöd var centrala utvecklingsobjekt inom vuxensocialarbetet. Målet var att ge kunderna rätt och tillräckligt stöd i ett tillräckligt tidigt skede. Den sociala rehabiliteringen utvecklades klientspecifikt genom att göra branschövergripande bedömningar av servicebehovet. Den systematiska utvecklingen av en klientinriktad verksamhetsmodell för klienter som behöver mycket service avbröts på grund av personalförändringar.

Vuxensocialarbetet inledde i mars ett projekt för stöd för boende som delvis finansieras av ARA (Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet). Samarbetspartners i det 3-åriga projektet är KVA (Kyrklätts Hyresbostäder Ab) och Espoon diakoniasätiö som numera heter Edistia. Målet med projektet är att förebygga vräkningar och utveckla stödfunktioner för boende i Kyrklätt som ett branschövergripande samarbete. Projektet lyckades redan under några månader av verksamhet förebygga vräkningar och erbjuda stöd för hemlösa och dem som behöver stöd för boende. I projektet arbetade två boenderådgivare av vilka den ena var i lönesubventionsarbete på viss tid till 14.12. Under verksamhetsåret genomfördes 10 färre vräkningar i Kyrklätt än året innan, så projektverksamheten visade sig redan i begynnelsekedet ha inverkan och bespara kostnader.

Invandrarbetet hade ca 150 klienter under verksamhetsåret. Flyttningen till kommunen fortsatte stadig. Klienterna är flyktingar som varit under 3 år i landet och beviljats uppehållstillstånd och som erbjudits mångsidiga integrationstjänster. Inom invandrarbetet genomfördes som en del av projektet Vår gemensamma kommun stora gruppinfomöten för flyktingar som flyttat till kommunen tillsammans med de anställda vid invandrantjänsterna och andra aktörer. Vid infomötena berättade man med hjälp av tolkar bl.a. om boende, anskaffning av boende, näring, sexualhälsa, brandsäkerhet, FPA-förmåner, säkerhet och polisens verksamhet. Den här verksamhetsformen nådde på en gång tiotals deltagare och syftet är att den blir en del av kommunens basverksamhet.

Utöver detta förstärkte projektet "Vår gemensamma kommun" samarbetet mellan kommunens olika aktörer och andra myndigheter, ordnade inriktad utbildning för kommunens personal och utvecklad samarbetet mellan aktörer i tredje sektorn gällande integrationsfrågor.

Unga flyktingar i eftervårdsåldern har flyttat till Kyrklätt. Deras behov av stöd kartlades och stödverksamheten genomfördes i samarbete med Ehjä ry. Ehjä ry inrättade en mottagningsfilial i Kyrklätt för att förbättra närservicen.

Socialhandledaren ordnade en mottagning med låg tröskel dit klienterna kom utan förhandsbeställning. I samarbete med FPA har invandrartjänsterna i anslutningen till mottagningen med låg tröskel ordnat Popup-FPA så väl i kommunen som vid Kanneljärven opisto. I budgeten för år 2019 fick man befattningar som socialarbetare och socialhandledare till invandrarbetet.

Ekonomi- och skuldrådgivning

Skuldrådgivningen blev statlig verksamhet 1.1.2019. Verksamhetsstället för ekonomi- och skuldrådgivningen för Kyrksläottsbor ligger i Iso Omena i Esbo i anslutning till rättshjälpsbyrån. Vid behov har Kyrksläottsborna fortfarande möjlighet att vid begäran få närservice inom ekonomi- och skuldrådgivning i Kyrksläotts kommunhus genom att berätta om sitt önskemål i samband med tidsbeställningen.

Inom skuldrådgivningen förberedde man sig på förstatligandet av verksamheten som skedde i början av år 2019. En av skuldrådgivarna arbetade 50 % 1.3-31.12.2018 för justitieministeriet med utvecklingen av ett nytt datasystem.

Hälsotjänster

Till resultatområdet hälsotjänster hör hälsovårdstjänsterna, mottagningsverksamheten och munhälsovården

Prestationer / nyckeltal

Hälsovårdstjänster	BS 2017	Budget 2018	Utfall 2018	Utfall-%	Förändring i %
Rådgivningsbesök totalt hos hälsovårdare	16 603	17 500	16 096	92,0	-3,1
Rådgivningsbesök totalt hos läkare	4 092	4 500	4 001	88,9	-2,2
Rådgivningsbesök hos familjehandledare	-	790	411	52,0	-
Besök hos skolhälsovårdare	13 429	13 500	13 200	97,8	-1,7
Besök hos skolläkare	2 174	2 300	2 427	105,5	11,6
Mottagningsverksamhet					
Besök hos vårdare på mottagningarna, inkl. jour	29 505	27 500	32 667	118,8	10,7
Läkarbesök på mottagningarna	38 907	42 000	40 762	97,1	4,8
Telefonkontakt med läkare	25 151	34 000	24 190	71,1	-3,8
Munhälsovård					
Kunder	14 279	15 600	14 015	89,8	-1,8
Besök	37 095	37 700	37 822	100,3	2,0

Tyngdpunktsområden för verksamheten

- man fortsätter att utveckla servicekedjorna och processerna genom att beakta kommuninvånarnas behov och den respons om verksamheten som man fått av kommuninvånare och anställda
- man deltar i Lean-utbildningar och fortsätter utvecklingsarbete inom hälsotjänsternas verksamheter med beaktande av Lean-principerna
- man utreder ordnande av läkartjänster på ett nytt sätt för att säkerställa jämställd service
- i mottagningsverksamheten fortsätter skötarmottagningarna inom brådskande vård
- man fortsätter grupphandledningsmodellerna
- man utvecklar samarbetet mellan näringsterapeuten och hemvården
- man fortsätter användningen av vård- och omsorgssektorns elektroniska kundresponsystem
- man uppmuntrar patienterna att vid varje besök använda Mina Kanta-tjänsten som stöd för egenvård
- man utvecklar den elektroniska tidsbeställningen inom de gränser som patientdatasystemet tillåter
- man fortsätter utvecklingen av extern kommunikation genom att speciellt beakta patient-/kundvänligheten i kommunikationen Man gör kommunikationen enhetligare och utnyttjar bl.a. info-tv samt webbsidorna i den gemensamma informeringen mer än tidigare.

- man stärker ytterliga stöd som ges i tidigt skede för familjer, stöder föräldrar i omsorgs- och uppfostringsuppgiften samt ökar föräldrarnas funktionsförmåga genom att stärka hälsovårdstjänsterna med familjehandledare
- man stöder barnfamiljer i behov av särskilt stöd i rätt tid i samarbete med andra yrkesmänniskor (utveckling av LAPE-projektet, välfärdscentralen och Apottis servicemodell).
- man beaktar vaccinationstäckningen bland kommuninvånarna i planeringen av tjänster och i förebyggandet
- inom munhälsovården fortsätter man med Vård på en gång-modellen i genomförandet av icke-brådskande vård för vuxna
- man deltar i arbetsgrupper i anknytning till Apotti, vård- och landskapsreformen samt välfärdscentralprojektet

Inom hälsovårdstjänsterna är prestationsmängden vid rådgivningen något lägre än året innan, men de med förordningen förenliga hälsoinspektionerna är gjorda. I början av året har det varit mer oplanerad brist på personalresurser, dessutom är nativiteten något lägre än förra året. Barnfamiljer har flyttat särskilt till Masabyområdet. Läkarbesöken inom skolhälsovården har ökat med nästan 12 % jämfört med förra året. Bland annat den en vecka tidigare inledningstidpunkten för läsåret 2018–2019, vilket ledde till att skolläkarens mottagningar kunde inledas tidigare än vanligt, inverkade på det ökade antalet besök. Också den stora åldersklassen 2010 födda har inverkat på besöksantalen.

Vid mottagningsverksamheten har man fortsatt utvecklingen av vårdhänvisning av patienter. Bedömningen av brådskande och icke-brådskande vårdbehov (bestämda besök för kroniskt sjuka) utvecklades så att vissa bestämda patientgrupper hänvisas i första hand till en skötare. Dessutom började man i maj 2018 som ny verksamhet skötarpoliklinikverksamhet för patienter som använder blodförtunnande läkemedel. De här förändringarna i verksamheten förklarar ökningen av antalet besök hos skötare med 10,7 %.

Antalen kunder och besök inom munhälsovården har hållits i stort sett på samma nivå som förra året. Besöken och kunderna har minskat i grupperna för barn under skolåldern. Åldersgrupperna för under 6-åringar har minskat under flera års tid. År 2018 gjorde man också en förändring i verksamheten så att man avstod från systematiska granskningar av halvt år gamla barn och i fråga om den här åldersklassen kom överens om samarbete med hälsovårdstjänsterna. I alla andra åldersgrupper ökade besöksantalen, kvantitativt sett mest i åldersgruppen 65-74 år och jämfört med åldersgruppen proportionellt sett mest i gruppen för 75 år fyllda.

Hälsovårdstjänster

I hälsovårdstjänsternas rådgivningsarbete har man använt sig att webbplatsen Kvinnohuset som utvecklats av universitetssjukhusen. På webbplatsen finns information både för patienter och för yrkespersoner. Sedan januari har det också varit möjligt att via sidorna elektroniskt boka tid till fosterscreening inom den specialiserade sjukvården. Sidorna och dess e-tjänster har rekommenderats för kunderna vid rådgivningen. Webbplatsen Psykporten för unga har använts inom skol- och studenthälsovården. Det har varit möjligt att elektroniskt boka tid till granskning inför skolan.

Innehållet och praxisen i grupprådgivningen för halvt år gamla barn har uppdaterats och i grupprådgivningen deltar förutom rådgivningens hälsovårdare och en anställd inom munhälsovården även anställda inom invånarparken och församlingen och en familjehandledare. Tjänsterna har förts närmare kunderna: I invånarparkerna (Masaby, Veikkola och Centrum) har man provat på hälsovårdarens amningsstöd (halvdag) för familjer. Dessutom har man i invånarparkerna i Masaby och Centrum haft mottagning för influensvaccinering. Föräldragruppen Vahvuutta vanhemmuuteen startade hösten 2018. Gruppen leds av en familjehandledare och hälsovårdare och den samlas i invånarparkens lokaler.

Skolhälsoenkätens kommunspecifika resultat blev färdiga i slutet av hösten 2017. De skolspecifika resultaten blev färdiga i början av år 2018. Nykterheten har ökat och var vanligare än i hela landet. Det är vanligare än i landet i

allmänhet att studerande på andra stadiet provar på droger. Inom skolhälsovården gjorde man bland vårdnadshavarna en kundenkät i maj 2018 som besvarades av 700 vårdnadshavare. Allmänt taget är man nöjd med tjänsten, men det är nödvändigt att vidare öppna skolhälsovårdens uppgifter. Skolornas matteår 2016–2018 tog slut och slutrapporten blev färdig hösten 2018. I enlighet med temaårets mål verkade bl.a. de hälsosamma mellanmålen och antalet gemensamma måltider med familjen ha ökat.

Två nya familjehandledare började i mitten av april. Rådgivningens familjearbete har börjat bra och samarbetet med hälsovårdarna är smidigt. Den ena familjehandledarens arbetsinsats riktas till Veikkolaområdet och Masabyområdet och den andras till centrumområdet. Rådgivningens familjearbete erbjuder tidig hjälp och stöd för barnfamiljer i Kyrklätt bl.a. med graviditeten, babyskötsel, barnets ätande och sömnproblem, utmaningar i barnuppfostran och syskonrelationer, att orka som förälder, vardagens rytm och smidighet, rollerna i familjen och växelverkan. Arbetet görs i huvudsak hemma hos familjerna, men det är också möjligt att träffas bl.a. i rådgivningens lokaler. Familjehandledarna har också aktivt varit anträffbara i invånarparkernas lokaler minst en gång i månaden.

Man har fortsatt utvecklingen av servicekedjorna för barn och unga tillsammans med andra aktörer inom vård- och omsorgssektorn samt med bildningssektorn. Hälsovårdare har deltagit i Programmet för utveckling av barn- och familjetjänster (LAPE) i helheten som omfattar tjänster med låg tröskel samt i grupper i anslutning till familjecentermodellen och småbarnspedagogik och skolan och läroanstalten som stöd för barns och ungas välmående.

Mottagningsverksamhet

I verksamheten har man fäst särskild uppmärksamhet vid förbättrandet av tillgången. Användningen av läkarresurser på öppenmottagningen för brådskande vård har riktats till rusningstopparna, som man har tagit reda på genom mätningar av efterfrågan. Man har även ökat skötarresursen under förmiddagen.

I samband med handledningen angående patienternas egenvård har man ordnat grupphandlingar bl.a. om olika tema i anslutning till nedsatt sockertolerans, INR-egenvård, viktkontroll och vård av diabetes. Avsikten är att fortsätta grupphandlingsverksamheten och utveckla den vidare. För att stöda egenvården har alla hälsostationer dessutom egenvårdspunkter i bruk. Man uppmuntrar också patienterna allt mer till att använda e-tjänster. År 2018 inleddes verksamheten vid INR-polikliniken, där man på basis av ett blodprov som tas vid sjukskötarmottagningen fastställer patientens läkemedelsdos under samma besök. Dessutom får patienten handledning i medicinering.

Flytten av bäddavdelningarna till Esbo har inverkat även på mottagningsverksamheten. Vården av patienter som flyttas till hemvård eller som omfattas av hemvård är mer krävande än tidigare. I och med organisationsändringen anslöts hemsjukhusverksamheten till en del av mottagningsverksamheten i november 2018. Ändringen gör samarbetet mellan öppenmottagningen för brådskande vård och hemsjukhuset smidigare.

Man har utfört ytrenoiveringar i hälsocentralbyggnaden under de senaste åren och byggt om rummen så att de stämmer överens med nya funktioners behov. Missbrukarvårds- och mentalvårdstjänsternas läge i samma byggnad med mottagningsverksamheten har underlättat och utökat samarbetet.

Personalen har haft ökade symptom av inneluften 2018, vilket medför utmaningar för ordnandet av den dagliga verksamheten. På grund av inneluftsproblem har det under året uppdragats flera rum som inte duger som arbetsrum.

Den tidigare piloterade elektroniska tidsbokningen för influensavaccinationer togs permanent i bruk i Masaby och i Veikkola. Från och med oktober 2018 har kommuninvånarna haft möjlighet att genom den elektroniska tidsbokningen reservera tider till skötarmottagningen när det gäller vissa ingrepp (borttagning av stygn, vaccinationer, läkemedelsinjektioner). Kvällsmottagningsverksamheten ordnades under hela 2018.

Samarbetet mellan skötare och läkare för att patienten ska få smidigare betjäning förbättras fortsättningsvis. Våren 2018 inleddes regelbundna samarbetsmöten mellan skötare och läkare där teman varit e-tjänster och vårdprocessen för kroniskt sjuka.

Kommunikationen har utvecklats och utökats under 2018. I april presenterades verksamheten omfattande för kommuninvånarna under Må bra-dagen. På plats fanns också aktörer från den tredje sektorn. Dessutom träffade man kommuninvånare på temadagen för astma på hälsostationen och i köpcentret. Till kommunens webbplats utarbetade man under de nationella temaveckorna korta informationsinslag om minnessjukdomar och diabetes. Andra meddelanden var till exempel anvisningar om pollentiden och sjukdomar som sprids av fästingar.

Munhälsovård

Inom munhälsovårdstjänsterna inleddes lean-utvecklingsarbete med målet att göra processerna smidigare enligt principen för fortsatt läkande. I processen för direkt kontakt (tidsbokning) gjorde man bl.a. rumsorganiseringar för att förbättra telefontjänsten och uträttandet av privata ärenden. Dessutom gjorde man flera små ändringar och genomförde mätningar på basis av vilka man beräknar att resurseringen av tidsbokningen bättre motsvarar efterfrågan. Också lean-utvecklingsarbetet i fråga om serviceprocesserna inom munhälsovården för barn och unga (under 18-åringar). Inom den icke-brådskande vården för vuxna fortsatte man förutom med den traditionella vårdmodellen också med modellen Vård på en gång där man genom att utnyttja elektronisk verksamhetsstyrning strävar efter att optimera tiden som behövs för vård av patienten. Målet är att under ett besök få patientens vård så färdig som möjligt.

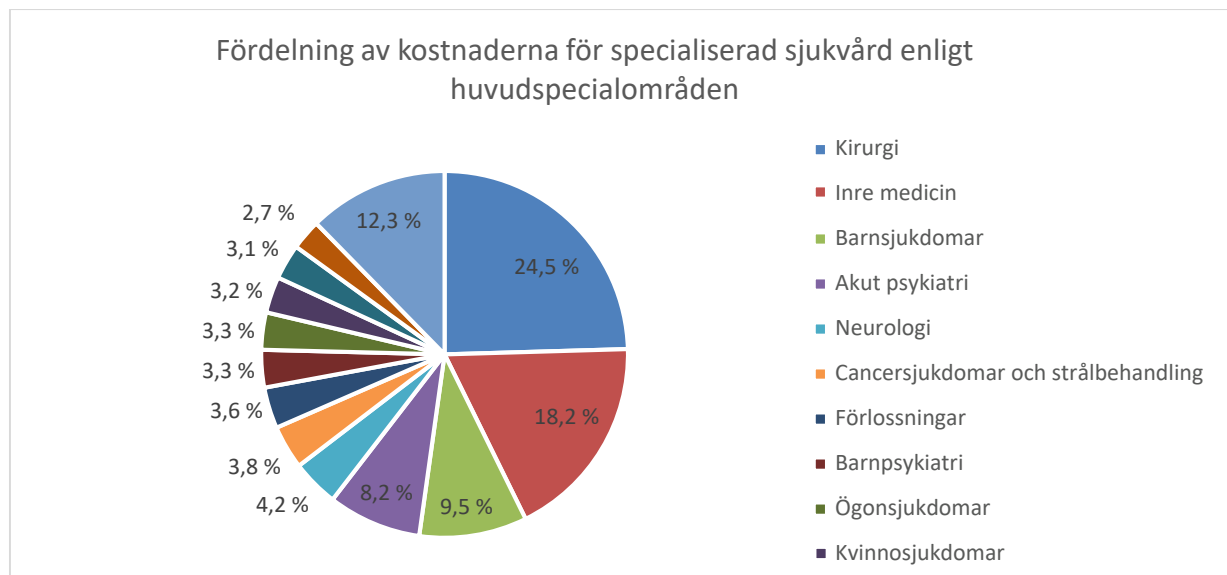
Utmaningen har fortfarande varit ineluftsproblemen i social- och hälsocentralen och i tandkliniken i Gesterby. De inverkar på placeringen av personalen och för sin del också på personalens omsättning.

Inom munhälsovården tog man i slutet av år 2017 i bruk en ny version av patientsystemet som kan tillämpas på Kanta-tjänsterna. I versionen förekom under hela år 2018 avsevärt många problem som inverkade bl.a. på arbetets smidighet och faktureringen av patientavgifter. Inom patientavgiftsinkomsterna uppnåddes målen inte helt och hållet, men ökningen från året innan uppgick ändå till 6 %. Kundavgifternas priser minskade också något jämfört med året innan på grundval av klientavgiftsförordningen.

I icke-brådskande vård för vuxna höll man vårdgarantin och från och med april fick man en ny icke-brådskande tid om ungefär två månader. En regelbunden mätning av efterfrågan inleddes igen i september. Enligt preliminära uppgifter verkar efterfrågan ha hållits i stort sett på samma nivå.

Specialiserad sjukvård

Verksamhetsbidraget för den specialiserade sjukvården år 2018 var 37,8 miljoner euro. Då anslagsreserveringen 2018 var 38,5 miljoner euro uppstod en underskridning om totalt 702 000 euro inom den specialiserade sjukvården. Verksamhetsbidraget 2018 sjönk också jämfört med utfallet 2017 med 116 000 euro och -0,3 %.

Av specialområdena inom den specialiserade sjukvården är kirurgi, invärtessjukdomar, barnsjukdomar och akutpsykiatri de största enskilda specialområdena och utgör nästan 2/3 av alla kostnader inom den specialiserade sjukvården.

Huvudspecialområde	Förändring jmf med fjolåret (€)
Barnsjukdomar	714 260 €
Psykiatri	210 873 €
Lungsjukdomar	147 018 €
Kvinnosjukdomar	123 076 €
...	...
Födslar	-116 043 €
Neurologi	-224 108 €
Cancersjukdomar och strålbehandling	-227 517 €
Neurokirurgi	-284 951 €
Ungdomspsykiatri	-404 792 €
Kirurgi	-772 166 €

Av huvudspecialområdena ökade kostnaderna mest inom barnsjukdomar, där kostnaderna var 714 000 euro högre (23,9 %) än år 2017. Ökningen berodde på att antalet vård dygn ökade från 939 dygn till 1 393 dygn (48,3 %) trots att poliklinikbesöken minskade från 3 699 besök till 3 318 besök (-10,3 %).

Inom psykiatrin ökade kostnaderna med 211 000 euro (91,0 %). Inom psykiatrin talar man dock om mycket små användningsvolym. Ökningen berodde på att poliklinikbesöken ökade från 13 besök till 28 besök (115,4 %) och vård dygnen från 0 vård dygn till 5 vård dygn. Det är dock anmärkningsvärt att kostnaderna inom ungdomspsykiatrin sjönk med 405 000 euro (-30,1 %) jämfört med 2017. Inom barnpsykiatrin ökade kostnaderna med 86 000 euro (7,1 %).

Poliklinikbesöken inom ungdomspsykiatrin minskade från 3 355 besök till 2 761 besök (-17,7 %) och vård dygnen från 580 dygn till 274 dygn (-52,8 %). Den största kostnadssänkningen skedde år 2018 inom kirurgin där kostnaderna minskade med 772 000 euro (-7,5 %) jämfört med året innan). Sänkningen berodde på att vård dygnen minskade från 4 500 dygn till 4 100 dygn (-8,9 %). Poliklinikbesöken ökade samtidigt ändå från 8 132 besök till 8 266 besök (1,6%).

Stödtjänster för funktionsförmåga

Till resultatområdet stödtjänster för funktionsförmåga hör rehabiliteringstjänster, mentalvårdstjänster, missbrukarvårdstjänster, tjänster för personer med funktionsnedsättning och rehabiliterande arbetsverksamhet.

Prestationer / nyckeltal

Rehabiliteringstjänster	BS 2017	Budget 2018	Utfall 2018	Utfall-%	Förändring i %
Besök hos specialarbetstagare totalt	10 675	11 550	10 727	92,9	0,5
Besök inom köpt service	3 534	3 200	4 134	129,2	17,0
Mentalvårdstjänster					
Besök hos specialarbetstagare	1 491	1 900	2 322	122,2	55,7
Välfärdsstationen för unga, besök totalt	754	900	738	82,0	-2,1
Missbrukarvård					
Missbrukarvårdstjänster, öppna besök	4 925	4 000	5 207	130,2	5,7
Öppenrehabilitering, Luotsi, vårddagar	778	1 200	549	45,8	-29,4
Missbrukarvårdens köpta tjänster:					
Besök inom öppenvården	1 383	600	959	159,8	-30,7
Vårddagar	1 378	1 300	1 293	99,5	-6,2
Ankkuri					
Verksamhetsdagar	2 140	2 100	2 039	97,1	-4,7
Familjerådgivning					
Familjerådgivning, kommunens egen, besök	3 341	4 100	4 076	99,4	22,0
Arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte					
Verksamhetsdagar	11 972	12 500	13 031	104,2	8,8
Kunder	-	350	236	67,4	-
Kundrelationer inom TYP	-	300	265	88,3	-
Specialomsorg om utvecklingsstörda:					
Egen arbetscentral, verksamhetsdagar	7 697	9 000	8 019	89,1	4,2
Boendetjänster för utvecklingsstörda, boendedygn	22 654	28 000	25 395	90,7	12,1
Anstaltsvård för utvecklingsstörda, vårddygn	3 346	2 000	1 999	100,0	-40,3
Lagstadgad handikappvård:					
Serviceboende, klienter	45	45	48	106,7	6,7
Transportstöd (handikappservicelagen), klienter	756	750	766	102,1	1,3
Personlig assistans, kunder	194	190	188	98,9	-3,1
Stöd för närståendevård, kunder under 65 år	116	125	108	86,4	-6,9

Tyngdpunktsområden för verksamheten

Rehabiliteringstjänster

- Etablering och utveckling av hemrehabilitering i samarbete med välfärdstjänster för de äldre
- Utveckling av fysioterapiens direktmottagningsverksamhet, som börjat i slutet av år 2017, i samarbete med hälsotjänsterna
- Tillgången till ergoterapitjänster för barn i rätt tid och ökning av bedömningar och terapier som egen verksamhet

Mentalvårdstjänster

- Sektorövergripande bedömning av servicebehov i samarbete med mental- och missbrukarvårdstjänster, socialtjänster och hälsotjänster
- Förbättring av tillgången till barn- och familjetjänster med låg tröskel

Missbrukarvårdstjänster

- Etablering av jourmottagningen och verksamheten vid öppenrehabiliteringen Luotsi.
- Utveckling av öppna tjänster och ökning av förebyggande arbete

Handikappservice

- Planering av boendeenheten för personer med funktionsnedsättning och träning av kunder som flyttar dit i samarbete med Rinnekotis RK-bostäder
- Stärkande av handikappservicens servicehandledning och socialarbete för barn, unga och deras nära anhöriga

Arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte

- Tydligare målgrupper för TYP-verksamheten. Utveckling av rehabiliteringens innehåll i samarbete med vuxensocialarbete och TE-centraler.
- Innehållet i hälsokontrollerna för personer utan arbete och processerna för bedömningar av arbetsförmåga fördjupas.
- Planering av fortsatta arbetskarriärer för rehabiliterade kunder utan arbete tillsammans med kommunens sysselsättningstjänster och andra intressentgrupper (koncernförvaltningen, andra föreningar och samfund som främjar sysselsättning).

De anställda inom stödtjänster för funktionsförmågan har deltagit centralt i utvecklingen av bedömningen av branschövergripande servicebehov med kommunens interna och externa samarbetspartners. Man har deltagit i det riksomfattande utvecklingsarbetet bl.a. i Apottis servicemodellarbetsgrupp, regeringens spetsprojekt: utvecklingsprogrammet för barn- och familjetjänster (LAPE) och i beredningsgrupper under teamet för social- och hälsovårdsreformen (handikappservice och missbrukarvårds- och mentalvårdstjänster). En anställd vid stödtjänster för funktionsförmågan (missbrukarvårdstjänsterna) deltog från början av hösten 2018 som Apotti-sakkunnig i utvecklingen av systemet två dagar i veckan.

Arbetshälsan hos personalen vid stödtjänster för funktionsförmågan främjades med Cooperation-utbildningsprogrammet "Ratkaisukeskeinen työyhteisö ja kuinka se tehdään". Under 2018 har utbildningshelheterna ordnats 4 gånger och under dessa gånger har man utbildat 38 anställda. Utbildningen har verkställts av fysioterapeut Katja Kuula, som är auktoriserad utbildare.

Stödtjänster för funktionsförmåga deltog aktivt i planeringen och genomförandet av både Må bra-dagen som ordnades i social- och hälsovårdscentralen (25.4.2018) och på Kyrkslättsdagarna (25.8.2018). Vid båda evenemangen presenterade de olika enheterna vid stödtjänster för funktionsförmåga sin verksamhet och erbjöd kommuninvånarna möjlighet till aktiv verksamhet och bedömning av sin egen funktionsförmåga. Må bra-dagen besöktes uppskattningsvis av ca 400 kommuninvånare.

Samarbetsgruppen Selvästi Terveempi Elämä ordnade redan för sjätte gången De bostadslösa natt i Kyrkslätts centrum i St. Mikael's kyrka. Evenemanget ordnas på de fattigas och utslagnas dag som en påminnelse om människans ojämlikhet och om bostadslösheten som fortfarande finns även i Finland. Evenemanget samlade ca 350 deltagare.

Kundbelåtenheten inom stödtjänster för funktionsförmågan mättes i november. Enkäten besvarades av 327 kunder. I enkäten ingick åtta frågor som mäter belåtenheten och belåtenhetsgraden med tjänsterna i sin helhet var 8,83. Kundenkätens resultat avvek knappt från resultaten i enkäten som genomfördes 2016. Med tanke på utvecklingen av verksamheten var de öppna svaren de mest givande. Varje enhet har behandlat dem för sin del.

Rehabiliteringstjänster

Fysioterapeuternas direktmottagning för insjuknade i sjukdomar i stöd- och rörelseorganen som startade i slutet av 2017 etablerades till en fungerande serviceform tillsammans med personal vid hälsotjänsterna.

Man informerade kommuninvånarna om möjligheten till direktmottagning inom fysioterapin i lokala medierna och hälsotjänsternas personal introducerades i verksamhetspraxisen.

Den effektiverade hemrehabiliteringen har i snart två års tid visat sin nödvändighet och i samarbete med personalen vid välfärdstjänster för de äldre har verksamheten etablerats väl. Antalet hemrehabiliteringsbesök för fysioterapeuterna ökade kontrollerat och man har bra kunnat besvara efterfrågan.

För att stöda klienterna att klara sig hemma erbjuder man utöver fysio- och ergoterapeuternas individuella mottagningar och hembesök också gruppverksamhet, hjälpmedelstjänster och bedömning i anslutning till ändringsarbeten i bostaden. I alla ovanstående tjänster ökade efterfrågan, behovet och utbudet under 2018.

Inom ergoterapin för barn kunde man med hjälp av befattningstillägg gå igenom alla kunder och styra dem endera till den egna verksamheten eller till köpta tjänster. Eftersom de anställdas arbetsinsats koncentrerades till att utföra utvärderingar och undersökningar, var man ännu tvungen att i stor utsträckning förlita sig på köptjänstterapi. Tillsammans med interna samarbetspartners har man gått igenom de uppdaterade grunderna för hänvisning av barn till rätta, nödvändiga bedömningar och tjänster. Verksamheten i rehabiliteringsarbetsgruppen för barn och unga uppdaterades och i fortsättningen torde man av arbetsgruppens möten få hjälp med rehabiliteringsplaner för och rehabilitering av barn och unga som behöver mycket service.

Mentalvårdstjänster och talterapi

Under 2018 ökade besöksprestationerna vid familjerådgivningen jämfört med motsvarande tidpunkt året innan med ca 22 %. Man lyckades minska antalet kunder i kö så att man 31.12.2018 hade 27 kunder i kö, då man som mest hade nästa 60 kunder i kö. Den nya befattningen som familjerådgivare som man fick i budgeten 2018 kunde besättas först 1.9.2018, så inverkan syns ännu inte i betydande grad på årsnivå. Med hjälp av utveckling av den egna verksamheten har man kunnat utöka genomströmningen. Ökningen av prestationerna förklaras av ökad efterfrågan, ny personalresurs och ändringar i verksamheten.

Kön till välfärdsstationen för unga kunde under året förkortas så att det 31.12.2018 i praktiken fanns ingen kö. Besöksprestationerna hölls någorlunda på samma nivå som år 2017 fastän den mer erfarna arbetstagarens arbetstid gick till att hantera kösituationen. Psykologen byttes ut två gånger under året, vilket hade en sänkande inverkan på prestationerna. Inom tjänsterna för unga anknyter köbildningen och köavvecklingen mer till övriga aktörers möjligheter att erbjuda tjänster än till den övriga servicen.

En faktor som indirekt påverkar barn och familjer positivt är att man inom mentalvårdstjänster för vuxna lyckats nå en situation där det inte finns någon kö. Inom dessa tjänster är prestationsökningen jämfört med år 2017 betydande (ca 55 % och jämfört med det uppställda målet 22 %) och förklaras delvis med den nya befattningen som psykiatrisk sjukskötare, delvis med att alla anställda har heltidsarbete och delvis med ändringar i verksamheten (t.ex. gruppverksamhet). Inom mentalvårdstjänster för vuxna har man under hösten 2018 inlett gruppverksamhet både för vuxna i arbetsför ålder och för seniorer. Inom mentalvårdstjänsterna socialhandledning har man dessutom under år 2018 i samarbete med en aktör inom tredje sektorn inlett gruppverksamhet som riktas till rehabiliteringsklienters anhöriga.

I fråga om talterapi skedde våren 2018 en betydande organisatorisk ändring. Man beslutade överföra alla kommunens talterapeutitjänster från och med 1.3.2018 på vård- och omsorgssektorns ansvar. Tre befattningar som talterapeut övergick till vård- och omsorgssektorn (två finskspråkiga och en svenskspråkig), men också de 250 finskspråkiga kunderna som stod i kö inom bildnings- och fritidssektorn. Under hösten skedde personbyten och i årsskiftet var två finska befattningar ännu obesatta. Kunderna har utvärderats i prioritetsordning, men under hela året har man varit tvungen att i stor utsträckning köpa rehabilitering för finskspråkiga kunder. I början av hösten uppgjordes nya remiss- och rehabiliteringskriterier som sannolikt redan under år 2019 har en stävande inverkan på kostnaderna för köpta tjänster. De hjälper också med att fokusera talterapeutitjänsterna till de kundgrupper som har mest nytta av dem.

Missbrukarvårdstjänster

Fokus inom missbrukarvårdstjänsterna är på öppenvården och verksamhetsmodellerna för ett förebyggande arbetsgrepp och tidigt ingripande. I den här verksamhetsmodellen är ett sektorövergripande nätverksarbete och bedömning av vårdbehovet i central roll. Missbrukarvårdstjänsternas jour är öppen alla dagar i året. Utökandet av öppettiderna vid missbrukarvårdstjänsternas jour inom öppenvården har ökat antalet besök jämfört med året innan.

Verksamheten vid öppenrehabiliteringen Luotsi har utvärderats och utvecklats under slutet av året. Verksamheten hade vid årsskiftet en tre veckors paus och verksamheten inleddes 7.1.2019 med en aningen ny typ av verksamhetsmodell. Genom korrigerande verksamhet strävar man efter en ökning av kundbesöken och att erbjuda kunderna tjänster som bättre motsvarar deras behov. Verksamheten riktas mer till kunder som är motiverade till rehabilitering och som eftersträvar nykterhet och ändring i livet.

När det gäller det förebyggande rusmedelsarbetet har den ansvariga arbetstagaren fortsatt nätverksarbetet och planeringen och genomförandet av olika kampanjer och utbildningar. Man har strävat efter att ingripa i ungas användning av rusmedel och särskilt användning av cannabis genom intensivt samarbete med skolorna och elevvården, ungdomsväsendet och socialväsendet. I november ordnade vi ett eftermiddagsseminarium om snus och cannabis. Målet är att effektivera möjligheterna och verksamhetsmodellerna för förebyggande och tidigt ingripande.

Gällande köptjänsterna består besöken vid öppenvården fortfarande främst av besöken vid social- och hälsorådgivningen Linkki och besöken vid tillnyktringsstationen i Esbo. Det stod fel tal i budgeten (rätt skulle vara 1300 besök). Antalet besök varierar årligen mellan 1000 och 1500 och är knappt beroende av verksamheten vid missbrukarvårdstjänsterna i Kyrklätt. Mängden vård dagar inom missbrukarvårdstjänsternas köpta tjänster har hållit sig väl till det beräknade antalet.

Handikappservice

Rinnekotisäitiös RK-bostäders boendeserviceenhet blev färdig 2018 och invånarna håller på att flytta in i sitt nya hem. Rinnekoti har också grundat en dagverksamhetsenhet i Kyrklätt och där har flera bl.a. kunder med intellektuell funktionsnedsättning som behöver mycket stöd inlett verksamhet. Även Aspa-tjänsternas enhet blev färdig hösten 2018. Aspa erbjuder boendeservice enligt socialvårdslagen och handikappservicelagen.

Den nya befattningen som socialhandledare inom handikappservicen besattes i oktober. Till socialhandledarens uppgiftsbeskrivning hör i huvudsak att handleda unga klienter, men också familjer med barn med funktionsnedsättning och intellektuell funktionsnedsättning kan få handledning av socialhandledaren. Handledningen sker främst hemma hos klienterna och i näromgivningen. Socialhandledaren arbetar som arbetspar till arbetstagarna vid handikappserviceenheten.

Klientantalet inom personlig assistans har hållits på samma nivå som på våren. Man har försökt svara på servicebehovet t.ex. med stödpersoner. Uppgiftsfördelningen och serviceutbudet som gäller barnskötsel, hemservice, stödfamiljer, stödpersoner, social rehabilitering och annan dylik service som möjliggörs av socialvårdslagen utvecklas alltjämt tillsammans med övriga resultatområden.

Det minskade antalet vård dygn för anstaltsvård för personer med intellektuell funktionsnedsättning motsvarar de riksomfattande målen. Det ökade antalet boendedygn inom boendetjänster för personer med intellektuell funktionsnedsättning påverkas av att kunder med intellektuell funktionsnedsättning som flyttat från anstaltsvård till serviceboende och att flera kunder med intellektuell funktionsnedsättning som bott hemma har flyttat till serviceboende bl.a. till det nya Sepänkoti.

Arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte

TYP-verksamheten hade 31.12.2018 187 (under hela året 265 olika kunder) kunder, så kundmålsättningen (300 kunder) blev något under målet eftersom befattningen för TYP-arbetare var obesatt flera månader. Fokus inom TYP-verksamheten i Kyrkslätt ligger på aktivering av unga och att hitta arbets- och utbildningsstigar. I slutet av året avtalade man också om TE-tjänsternas yrkesvalshandledning i Toimari som inleds i början av år 2019.

Under år 2018 har 192 kunder skickats/kallats till hälsokontroller för personer utan arbete. De mest centrala remitterande instanserna är TE-byrån, TYP, kommunens vuxensocialarbete, hälsotjänsterna och den rehabiliterande arbetsverksamheten. Under början av året har man tillsammans med hälsotjänsterna inlett samarbete för att göra kundhänvisningen tydligare. Målet är att klienter som behöver mycket service, som hänvisats till sysselsättningsenheten hänvisas till primärvården och de som är motiverade till sysselsättning går igenom Toimaris hälsokontrollprocess. Hindren för rehabilitering och sysselsättning hos kunder som hänvisas till primärvården är så pass omfattande att fortsatta åtgärder via Toimari inte är ändamålsenliga.

Piloteringen av samarbetet med FPA har fortsatt så att verksamheten etablerades som en permanent verksamhetsform i slutet av 2018. FPA:s arbetsförmågerådgivare arbetar vid Toimari en dag i månaden med uppgörande av rehabiliteringsplaner för kunderna tillsammans med kunderna och handledarna.

Under det gångna året ordnades totalt fem massaktiveringsdagar till vilka man bjöd in totalt 322 kunder. Under dagarna uppgjordes en aktiveringsplan som leder till rehabiliterande arbetsverksamhet för 49 kunder och en sysselsättningsplan för 92 kunder.

För kommunens sysselsättningstjänster hade ett anslag om 500 000 € reserverats för år 2018. Med hjälp av det har kommunen kunnat anställa 40 arbetstagare i arbete på viss tid. Olika sektorer har deltagit aktivt och Toimari har hänvisat arbetsföra arbetstagare till olika verksamhetsställen för intervjuer. Före slutet av året anställdes 43 arbetstagare till 9 månader långa arbetsförhållanden inom kommunens olika sektorer. Till följd av detta övergår 43 arbetstagare då arbetsförhållandet tar slut till inkomstrelaterad dagpenning och arbetsförhållandena sänker avgifterna för det av kommunen delvis finansierade arbetsmarknadsstödet.

Den rehabiliterande arbetsverksamheten vid Toimari har under året haft 236 olika kunder i olika långa rehabiliteringar. Man uppnådde inte det för år 2018 uppställda målet om 350 kunder. Av de rehabiliterande kunderna har man med Toimaris anslag i år anställt 32 arbetstagare i lönesubventionerat arbetsförhållande, och utöver detta har Toimari haft sju anställda som kommunen varit förpliktad att sysselsätta.

Välfärdstjänster för de äldre

Välfärdstjänster för de äldre delas in i tjänster som ger stöd i att klara sig hemma och i boendetjänster med heldygnsoomsorg.

Prestationer / nyckeltal

Tjänster som stöder möjligheterna att bo hemma	BS 2017	Budget 2018	Utfall 2018	Utfall-%	Förändring i %
Klienter inom regelbunden hemvård	246	400	218	54,5	-11,4
Klienter inom tillfällig hemvård	117	400	100	25,0	-14,5
Transportservice för äldre (socialvårdslagen), klienter	212	160	230	143,8	8,5
Klienter som omfattas av stöd för närståendevård	149	160	154	96,3	3,4
Volshemmets dagverksamhet					
Antalet vård dygn	1 492	1 580	1 483	93,9	-0,6
Hemsjukhus					
Antal vårdbesök	3 713	3 500	2 338	66,8	-37,0
Intervallvård					
Lindgården, antal vård dygn	1 436	1 380	1 191	86,3	-17,1
Volshemmet, antalet vård dygn (inkl. också krisplatser)	2 163	2 080	1 716	82,5	-20,7
Heldygnsoomsorg					
Lindgården (anstalt), antal vård dygn	7 622	6 800	6 674	98,1	-12,4
Lindgården (serviceboende med heldygnsoomsorg), vård dygn	10 851	11 500	10 573	91,9	-2,6
Servicehuset (servicebostäderna), antal vård dagar	9 356	9 200	9 057	98,4	-3,2
Servicehuset (grupphemmen), antal vård dagar	5 240	5 200	5 310	102,1	1,3
Volshemmet, antal vård dagar	11 930	12 400	12 524	101,0	5,0
Köpta tjänster					
Effektiverat serviceboende, antal vård dygn	31 937	30 000	34 809	116,0	9,0
Esbo sjukhus, antal vård dygn	8 264	11 700	9 474	81,0	14,6
Esbo sjukhus, den genomsnittliga längden av vårdperioden	12,7	9,0	13,7	152,2	7,9

Tyngdpunktsområden för verksamheten

- Smidiga tjänster säkras och förbättras: resultatområdet kundprocesser utvecklas på basis av resultaten i den funktionella konsulteringen för välfärdscentralen och utredningen om vårdkedjor.
- I alla funktioner verksamhetsätt som betonar rehabilitering
- Fortsättning av utvecklingsarbetet i anslutning till hemrehabiliteringsmodellen
- Utveckling av hemsjukhusverksamheten för trygga utskrivningar fortsätter.
- Utnyttjande av RAI-mätarna i ledningen och planeringen av verksamheten
- I samarbete med resultatområdet för socialtjänster görs en plan för ett med socialvårdslagen förenligt mångprofessionellt nätverksarbete i fråga om äldre.

Tjänster som stöder möjligheterna att klara sig hemma

Service- och vårdkedjorna inom tjänster som stöder möjligheterna att klara sig hemma utvecklas så att kundprocesserna skulle vara så flexibla och kompatibla som möjligt med välfärdscentralens kundprocesser. I hemvården har man sedan år 2008 genomfört projektet Kohotti med vilket man bl.a. strävade efter att vårda kunder i allt sämre skick hemma och på så sätt besvara det ökande behovet av omvårdnad. Till projektet hörde också att omdefiniera arbetstagarnas uppgiftsbeskrivningar per yrkesgrupp och omdefiniering av hemvårdens områden. Under 2018 har man utnyttjat och uppdaterat det man lärt sig under projektet.

Under år 2018 har strategisk ruttoptimering utvecklats inom hemvården. I anslutning till detta övergick man i områdesindelningen i hemvården från stora områden till små team, så att man bättre än tidigare kunde garantera trygg vård av kunderna. Ändringens positiva inverkan började synas redan hösten 2018 bl.a. som bättre betjäning av kunderna på så sätt att kunden oftare än tidigare vårdades av samma bekanta vårdare.

Verksamheten har effektiviserats också genom att övergå till elektronisk dörröppning, varmed det extra arbetet med att hämta nycklar och återlämna dem har fallit bort.

Inom hemvården övergick man under 2018 till dosdispensering av mediciner, vilket innebär att kundernas mediciner levereras från apoteket fördelade i dospåsar. Det här har ökat säkerheten i kundernas läkemedelsbehandling. Dessutom provade man med tio kunder på läkemedelsautomaten Evondos, som påminner kunden om att ta sin medicin och ger kunden rätt medicin vid rätt tidpunkt. Försöket var lyckat och från och med början av 2019 har verksamheten omvandlats till ordinarie med totalt 25 anordningar.

Kundmålsättningen för den regelbundna verksamheten inom hemvården uppfylldes inte, eftersom målsättningen var orealistiskt hög. Däremot uppnådde man kundmålsättningen för tillfällig verksamhet. Det totala antalet kundbesök, särskilt i fråga om hemsjukvården, ökade under 2018 så mycket att den egna personalen inte räckte till för att trygga vården för kunderna, utan man var tvungen att använda både egna vikarier och hyrd arbetskraft för att lappa personalbristen. Dessutom har det varit svårt att rekrytera både till ordinarie arbetsförhållanden och arbetsförhållanden på viss tid. Antalet kundbesök har ökat genom snabb utskrivning från Esbo sjukhus och vård och rehabilitering som genomförs effektivt hemma.

Modellen för hemrehabilitering har utvecklats i enlighet med projektet GeroMetro. Kyrksläts modell för hemrehabilitering "Stanna hemma" har förankrats hos hela personalen. I modellen för hemrehabilitering genomför hemrehabiliterarna hemma hos kunden eller i hemliga förhållanden kundaktiverande verksamhet i enlighet med fysio- eller ergoterapeutens anvisningar. Målsättningen är att på ett omfattande och mångprofessionellt sätt stöda funktionsförmågan hos klienter inom hemvårdens närståendevård och möjliggöra att de klarar sig hemma så självständigt som möjligt samt förbättra deras muskelkondition och prestationsförmåga. Kunden uppmuntras även till socialt umgänge.

Rehabiliteringstjänsterna ordnade också under 2018 för personalen vid tjänster för äldre regelbundet utbildningen "Asiakasta aktivoiva hoitotyö" som stöder rehabiliteringen. Hemsjukhusets verksamhet övergick till att vara underställd hälsotjänsterna 1.11.2018.

RAI-mätarna används i nästan varje enhet inom välfärdstjänster för de äldre. Mätarna är avsedda för att bedöma kundens servicebehov och uppgöra en vård-, rehabiliterings- och serviceplan. RAI-ansvarspersoner och chefer utbildades till att använda mätarna. Utbildningen av de anställda sker genom intern utbildning och sidoundervisning.

RAI-bedömningar har gjorts enligt följande:

- utfallet på anstalter är 59 % (Lindgårdens Kuntola och Tyynelä, Vols och Servicehusets grupphem)
- utfallet hemma är 76 % (Lindgårdens Onnela och Toimela, Servicehusets bostäder och hemvården)

Träningen som är avsedd för att stöda närståendevårdarna i att orka genomfördes i samarbete med Esbo och Grankulla Närståendevårdare och Vänner rf. Närståendevårdare och vårdbehövande har fått stöd också genom hemrehabilitering.

Boendetjänster med heldygnsoomsorg

Volshemmets lokaler uppfyller inte kraven på utrymmen för serviceboende. Volshemmets verksamhet kan ersättas antingen genom att öka köpta tjänster inom effektiverat serviceboende eller privat service som produceras mot servicesedel eller genom att bygga en egen enhet för effektiverat serviceboende eller renovera de nuvarande lokalerna så att de lämpar sig för serviceboende. På våren 2018 gjordes en enkät om tillfredsställelsen bland kunder, anhöriga och personal i Volshemmet. Dessutom pågår inom kommunaltekniken en behovsutredning och kostnadsutredning. Enligt kommunstyrelsens beslut skulle utredningen ha varit färdig i augusti 2018.

I Volshemmet minskade man intervallplatserna från sex till fem i maj 2018, vilket syns i verksamhetsstatistiken som en minskning av intervallvårddygnen och motsvarande som ett tillägg i vårddygnen i anstaltsboende.

I vårdhemmet Lindgården och i Servicehuset har cheferna bytts. Servicehuset har fått en ordinarie avdelningsskötare och till vårdhemmet Lindgården har man precis valt en avdelningsskötare. I vårdhemmet Lindgården har man utvecklat aktiveringsplaner för kunderna. Syftet med aktiveringsplanen är att ge kundens dag innehåll.

Ändringen av en anstaltplats till rehabiliteringsplats i april 2018 har inverkat på minskningen av antalet vårddagar inom anstaltstjänsterna.

Inom alla enheter har personalen utbildats till vårdarbete som aktiverar kunden. Utbildningen ges av rehabiliteringstjänsterna.

Innehållet i dagverksamheten för äldre utreds och målsättningen är att skapa en modell som betonar rehabilitering och producerar innehåll i vardagen.

Samarbetet med Esbo sjukhus löper bra. Man har avtalet om smidiga verksamhetsmodeller i samarbete. I utskrivningsprocessen har representanten för hemvården i Kyrkslätt vid behov varit med vid vårdmöten. Hemrehabiliteringen har fungerat som ett bra stöd i att klara sig hemma och verksamhetsmodellen finns utvärderad hela tiden. SAS-processen har kontinuerligt utvecklats tillsammans med Esbo sjukhus och med det nuvarande förfarandet löper samarbetet smidigt och betjänar kommuninvånarna. Målet för användningsgraden av Esbo sjukhus för år 2018 var nio vårddygn. I augusti-december 2018 var medeltalet vårddagar 13,46. Vårdkedjorna är fungerande

Strategin för äldre personer, *Kyrksläotts kommuns åtgärdsplan för stödjande av den äldre befolkningens välmående, hälsa, funktionsförmåga och förmåga att klara sig självständigt samt för ordnande och utveckling av service och närståendevård för äldre personer åren 2018–2021* godkändes i vård- och omsorgsnämnden 8/2018 och både i kommunstyrelsen och kommunfullmäktige 9/2018.

Dispositionsplanens mål

Socialtjänster

Vuxensocialarbete

Strategisk målsättning: Praktisk förankring av gruppverksamheten inom den sociala rehabiliteringen genom att engagera klienterna.		
Åtgärd	Bedömningskriterium / Mätare	Utfall 31.12.2018
Klienternas tillfredsställelse inom den sociala rehabiliteringen uppmäts med en responsenkät	Responsenkät utförs under år 2018.	Responsenkäten har utförts. Gruppverksamhet under tiden 24.1.2018-9.3.2018. Deltagare 5 <ul style="list-style-type: none"> •24.1.2018 Inledande utvärdering/förväntningar •16.2.2018 Mellanutvärdering •9.3.2018 Slututvärdering (5 svarare) Målet har uppnåtts.

Familjeservice

Strategisk målsättning: Effektivisering av den mångprofessionella bedömningen och styrning av klienten till rätt tjänster.		
Åtgärd	Bedömningskriterium / Mätare	Utfall 31.12.2018
Noggrann servicehandledning i jourtelefonen till rätt tjänster.	Jourteamet bedömer med hjälp av det elektroniska uppföljningsverktyget, om målet uppnåtts till fullo, ganska bra, i någon mån eller inte alls.	Det elektroniska uppföljningsverktyget har använts sedan 1.3. Sammanlagt inkom 1107 samtal. Under tiden 1.3-31.12 var 86 % av samtalen rådgivning/annan åtgärd, 2 % servicehandledning. 9 % av samtalen ledde till bedömning av servicebehovet och 3 % till brådskande åtgärd inom barnskyddet. Av samtalen kom 64 % från myndigheter, 28 % från klientfamiljer och 8 % någon annan. Av de som ringer är 32 % redan klienter inom barnskyddet, 34 % gäller nya klienter och 34 % gäller klienter inom familjetjänsten. Efter bedömningen av servicebehovet har utmaningen varit att överföra klienterna till rätt tjänster. Servicehandledningen har förverkligats rätt bra.

Hälsotjänster

Mottagningsverksamhet

Strategisk målsättning: Vi främjar kommuninvånarnas välmående med kvalitativa, invånarorienterade och kostnadseffektiva tvåspråkiga tjänster		
Mål: Smidigare vårdstig för patient inom brådskande vård		
Åtgärd	Bedömningskriterium / Mätare	Utfall 31.12.2018
Utveckling av arbetsfördelningen för brådskande vård under tjänstetid	Utökande av antalet besök vid jourhavande sjukskötaren självständiga mottagning. Under en två veckor lång mätningperiod i september 2017 var antalet besök 167. Målet är att utöka besöken med 20 %.	Vid mätningen hösten 2018 var antalet besök hos jourhavande sjukskötaren 161.

Strategisk målsättning: Vi främjar kommuninvånarnas välmående med kvalitativa, invånarorienterade och kostnadseffektiva tvåspråkiga tjänster		
Mål: Med grupphandledningen når man fler patienter och engagerar patienterna i egenvården. Tillgången till vård blir bättre.		
Åtgärd	Bedömningskriterium / Mätare	Utfall 31.12.2018
Upprätthållande av grupphandledningar för olika patientgrupper: viktkontroll, astma (PEF), uppföljning av blodförtunnande läkemedel (antikoagulering), försvagad sockertolerans. Utnyttjande av teknologi vid tillämpliga punkter (bl.a. OmaKanta)	Antalet grupper. Mål att ordna minst lika många grupper som 2017: Viktkontroll 6 grupper Försvagad sockertolerans 14 grupper Antikoagulering 6 grupper PEF-handledning 2 grupper	Viktkontroll 10 Försvagad sockertolerans 10 Antikoagulering 3 PEF 0 Grupperna för försvagad sockertolerans har förverkligats nästan i enlighet med planen. Inom antikoaguleringsvården har man startat en s.k. INR-poliklinik, vilket har minskat behovet av grupphandledning. Grupphandlingsmodellen för astmavård har konstaterats vara en utmaning eftersom tidpunkten för inledningen av vården inte kan flyttas enligt gruppernas tidtabeller och det finns flera olika läkemedelsanordningar.

Stödtjänster för funktionsförmågan

Rehabiliteringstjänster

Strategisk målsättning: Främjande av kommuninvånarnas välmående med kvalitativa, kostnadseffektiva tvåspråkiga tjänster med kommunen som utgångspunkt.		
Verksamhetsmål: Kommuninvånare som lider av besvär i stöd- och rörelseorganen och deras direkta tillgång till fysioterapeutens mottagning.		
Åtgärd	Bedömningskriterium / Mätare	Utfall 31.12.2018
Till fysioterapeuternas direktmottagning reserveras 12 tider/vecka.	Antalet besök vid fysioterapeuternas direktmottagning Utgångsläge: 11-12 / 2017 var antalet besök 19 då verksamheten precis kört igång.	År 2018 var antalet besök vid fysioterapeuternas direktmottagning 107 besök.

Mentalvårdstjänster

Strategisk målsättning: Främjande av kommuninvånarnas välmående med kvalitativa, kostnadseffektiva tvåspråkiga tjänster med kommunen som utgångspunkt.		
Verksamhetsmål: Familjers och ungas tillgång till behovsenligt stöd i rätt tid		
Åtgärd	Bedömningskriterium / Mätare	Utfall 31.12.2018
Skapande av en ny verksamhetsmodell vid familjerådgivningen, med hjälp av vilken väntetiden till service förkortas i fråga om icke-brådskande kundrelationer.	Målet är att väntetiden för icke-brådskande kundrelationer förkortas till under en månad. Utgångsläge: 31.12.2017 Väntetiden för icke-brådskande kundrelationer ca 3 månader från kontakttagande / styrning till service	Väntetiden för icke-brådskande vård har inte förkortats, utan hållits på samma nivå, alltså för närvarande ca tre månader. Antalet kunder i kö har minskat (som mest var det 60 kunder i kö, nu 27)

Arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte

Strategisk målsättning: Främjande av kommuninvånarnas välmående med kvalitativa, kostnadseffektiva tvåspråkiga tjänster med kommunen som utgångspunkt.		
Verksamhetsmål: De som är utan arbete får en utredning om arbetsförmågan.		
Åtgärd	Bedömningskriterium / Mätare	Utfall 31.12.2018
200 kunder kallas till hälsokontroller.	Antalet kunder som kallas till hälsokontroller	192 kunder kallade. 152 hälsokontroller utförda. Målet nåddes inte.

Välfärdstjänster för de äldre

Tjänster som stöder möjligheterna att klara sig hemma

Strategisk målsättning: Främjande av kommuninvånarnas välmående med kvalitativa, kostnadseffektiva tvåspråkiga tjänster med kommunen som utgångspunkt		
Verksamhetsmål: Utökande av valfriheten för kunderna		
Åtgärd	Bedömningskriterium / Mätare	Utfall 31.12.2018
En servicesedel införs i hemvården	Servicesedeln infördes före 31.8.2018	Utredningen om servicesedlar avbröts eftersom piloteringen av kundsedeln inom vårdreformen eventuellt kommer att inledas.

Egna vårdenheter

Strategisk målsättning: Främjande av kommuninvånarnas välmående med kvalitativa, kostnadseffektiva tvåspråkiga tjänster med kommunen som utgångspunkt		
Verksamhetsmål: Verksamhets sättet i Lindgården ändras till att aktivera invånaren mera genom att tillämpa Lean-modellen		
Åtgärd	Bedömningskriterium / Mätare	Utfall 31.12.2018
I Lindgården uppgörs en aktiveringsplan för varje invånare	Uppgjorda aktiveringsplaners procentuella andel av invånarna	En aktiveringsplan har uppgjorts för alla invånare i Lindgården (100 %). Målet har uppnåtts.

Strategisk målsättning: Främjande av kommuninvånarnas välmående med kvalitativa, kostnadseffektiva tvåspråkiga tjänster med kommunen som utgångspunkt		
Verksamhetsmål: Utredning av verksamhetsmiljön i Volshemmet		
Åtgärd	Bedömningskriterium / Mätare	Utfall 31.12.2018
Utförande av enkät för kunder, närstående och personal, där man utreder invånarnas och de anställdas tillfredsställelse med verksamhetsmiljön i Volshemmet.	Genomförande av enkäten under våren 2018.	Enkäten för kunder, närstående och personalen har gjorts 2-3 / 2018 Målet har uppnåtts.

Vård- och omsorgssektorns investeringar

	Budget 2018	Budget ändring	Budgeten 2018 efter ändringar	Utfall 2018	Utfall-%
9002 Programvara för vård- och omsorgssektorn	-100 000	0	-100 000	-27 026	10,0
9003 Apotti-programvara, vård- och omsorgssektorn	-177 000	-185 000	-362 000	-430 096	118,8
Totalt	-277 000	-185 000	-462 000	-457 122	98,9

I fråga om programmet Apotti hade man i budgeten inte beaktat investeringen om 184 000 € i fonden för placerat fritt eget kapital, utan i anslagsreserveringen har man endast beaktat Apotti Oy:s fakturering.

Bilaga 1. Vård- och omsorgssektorns plan för intern kontroll år 2018

Kontrollåtgärder i verksamhetsprocesser som tyngdpunkts- och utvecklingsområde år 2018

Hela sektorn / koordinering och anvisningar förvaltningstjänster

Tyngdpunktsområde:

KONTROLLÅTGÄRDER I VERKSAMHETSPROCESSER Utvecklingsområden:	Risk, orsak, följd, storlek	Målnivå	Överenskommen åtgärd / metod för år 2018	Utfall 31.12.2018
Införande av ny konteringsmodell	Konteringarna är felaktiga och / eller man kan inte använda nya ekonomi-förvaltningsprogram.	Man har lyckats införa den nya konteringsmodellen och de nya ekonomiförvaltningsprogrammen i Kyrksläotts kommun.	Alla chefer, attesterare och fakturerare som använder ekonomi-förvaltningssystemen inom Kyrksläotts kommun har år 2018 deltagit i konterings- och systemutbildningen, eller en introduktion har på annat sätt ordnats för dem.	<p>Kommunens ekonomienhet ordnade följande utbildningar i anslutning till Kuntamalli under september 2017 och februari 2018 (Taitoa som utbildare):</p> <p>Raindance användarutbildning för budgeterare, Utbildning i bokföring (konteringsutbildning) Rondo R8 -utbildningar i försäljningsfakturerings (2 utbildningsgångar), Rondo inköpsfaktura-utbildning, Rondo promemoriautbildning, rapporteringsutbildningar, tilläggsutbildning om försäljningsfakturer, tilläggsutbildning i fakturerings.</p> <p>Dessutom ordnades konteringsutbildning för chefer som ekonomienhetens interna utbildning.</p> <p>Ekonomienheten har dessutom erbjudit introduktion och handledning i t.ex. försäljningsfakturer. De som utbildningsinnehållet gäller har deltagit i utbildningarna.</p>

BILDNINGS- OCH FRITIDSSEKTORN**Budgetutfall**

(externa och interna poster)	Budget 2018	Utfall 2018	Utfall-%	Utfall 2017	FÖRÄNDRING % 2017/18
Verksamhetsintäkter	7 294 153	7 260 193	100 %	7 862 281	-7,7
Försäljningsintäkter	756 590	1 328 607	176 %	1 074 917	23,6
Avgiftsintäkter	4 595 933	4 027 634	88 %	5 004 222	-19,5
Stöd och bidrag	1 156 568	1 007 937	87 %	925 492	8,9
Övriga verksamhetsintäkter	785 062	896 015	114 %	857 649	4,5
Verksamhetskostnader	-90 222 533	-88 502 085	98 %	-86 134 070	2,7
Personalkostnader	-55 011 397	-53 572 940	97 %	-52 481 905	2,1
Löner och arvoden	-44 432 243	-43 688 285	98 %	-42 321 007	3,2
Lönebikostnader	-10 579 154	-9 884 655	93 %	-10 160 898	-2,7
Köp av tjänster	-14 996 252	-14 763 136	98 %	-15 291 395	-3,5
Material, förnödenheter och varor	-2 268 835	-2 594 415	114 %	-2 211 978	17,3
Bidrag	-6 881 628	-6 828 540	99 %	-6 728 145	1,5
Övriga verksamhetskostnader	-11 064 421	-10 743 055	97 %	-9 420 646	14,0
Verksamhetsbidrag	-82 928 380	-81 241 892	98 %	-78 271 789	3,8

Interna intäkter 0 736 243 108 121 580,9

Interna kostnader -19 082 096 -19 344 471 -17 955 032 7,7 *

*) hyror för verksamhetslokaler behandlades inte ännu år 2017 som interna hyror.

Ekonomiskt resultat

	Budget 2018	Utfall 2018	Utfall 2017
*Invånarantal 31.12	39 361	39 275	39 170
euro per invånare	-2 107	-2 069	-1 998

**) i fråga om år 2018 är uppgifterna
preliminära*

BILDNINGS- OCH FRITIDSNÄMNDEN

Bildnings- och fritidsnämnden	Ursprunglig budget 2018	Budgetändringar 2018	Efter ändringar i budgeten	Utfall 2018	Avvikelse 2018
Gemensamma tjänster					
Verksamhetsintäkter	95 000	0	95 000	135 262	40 262
Verksamhetsutgifter	-3 682 954	0	-3 682 954	-3 707 092	-24 138
Verksamhetsbidrag	-3 587 954	0	-3 587 954	-3 571 830	16 124
TOTALT					
Verksamhetsintäkter	95 000	0	95 000	135 262	40 262
Verksamhetsutgifter	-3 682 954	0	-3 682 954	-3 707 092	-24 138
Verksamhetsbidrag (B)	-3 587 954	0	-3 587 954	-3 571 830	16 124

Gemensamma tjänster**Nyckeltal / Prestationer**

UTBILDNINGSVÄSENDETS GEMENSAMMA FUNKTIONER	BS 2017	Budget 2018	BS 2018	Utfall %	Förändring %
Skolskjutsar; Elever som omfattas av skjutsförmånen	1309	1352	1259	93,1	-3,8
Skolskjutsar; Kostnader euro / elev	1088	1035	1066	103	-2

Strategisk målsättning: Livskraft En experimenterande bildningskommun		
Åtgärd	Mätare	Utfall 31.12.2018
Införande av ny praxis och nya försök	Ny praxis/försök/st. Ansvarsperson: direktören för bildningsväsendet	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Försök med avgiftsfri småbarnspedagogik för 5-åringar ▪ Språkdusch i daghem: Ravals - Prästgårdsbacken, Hommas – Liinaharja ▪ Innovativ utveckling av och försök med elevorienterad bedömning i finsk och svensk utbildning ▪ Läs- och skrivutbildning inom fritt bildningsarbete för invandrare ▪ SommarAction-fritidsverksamhet ▪ Försök med avgiftsfri sommarbespisning i invånarparkerna

Strategisk målsättning: Tjänster som utvecklas		
Uppbyggande av välmående som en partner i kommuninvånarens vardag		
Åtgärd/ målnivå Utveckling av servicestrukturen, högklassig service.	Mätare Utveckling av kanaler för kontinuerlig respons av kommuninvånarna och växelverkan Ansvarsperson: direktören för bildningsväsendet	Utfall 31.12.2018 <ul style="list-style-type: none"> ▪ En responsenkät om skolskjutsar har öppnats för kommuninvånare ▪ Telefontiden som gäller skolskjutsar har slopats, kunden kan ringa under hela tjänstetiden ▪ En gemensam Facebook-sida har öppnats för sektorn bildning och fritid ▪ Servicesedeln inom småbarnspedagogik fr.o.m. 1.8.2018 ▪ Organisationsreformen inom finsk småbarnspedagogik fr.o.m. 1.8.2018
Strategisk målsättning: Engagemang		
En växelverkande bildningskommun		
Åtgärd Rättidighet och växelverkan i bildnings- och fritidssektorns kommunikation och information <ul style="list-style-type: none"> • Användning av olika kanaler i information och kommunikation / synlighet i medier	Mätare Nya öppningar i engagemang/antal per resultatområde Ansvarsperson: direktören för bildningsväsendet	Utfall 31.12.2018 <ul style="list-style-type: none"> ▪ Informationsprocesser i inomhusluftssituationer har preciserats tillsammans med kommunaltekniska sektorn ▪ En gemensam Facebook-sida har öppnats för sektorn bildning och fritid ▪ Upphandling av ett utrymmesreserveringsprogram ▪ Ungdomsfullmäktiges aktiva verksamhet ▪ Kampanjen Trygg skolväg

INVESTERINGAR

	Budget 2018	Utfall 2018	Utfall %
9016 Utrymmesreserveringsprogram	-40 000	-26 000	65,0
9017 Program för elevadministration	-100 000	-15 425	15,4
Totalt	-140 000	-41 425	29,6

För elevhanteringssystemet skickas en faktura i fyra delar: två stycken år 2018 och två stycken år 2019.

PLAN FÖR INTERN KONTROLL

Tyngdpunktområdet för intern kontroll: Kommunikation	Risk, orsak, följd, storlek	Målnivå	Överenskommen åtgärd/Överens- kommet förfarande år 2018	Utfall 31.12.2018
Utvecklingsområden: Extern kommunikation	Misslyckad kommunikation och informering leder till ovisshet, störningar i produktion och funktionalitet samt eventuell ökning av kostnaderna.	Kommunikation och informering är interaktiva, lyssnande och rättidiga.	Bildnings- och fritidssektorns gemensamma kommunikationsplan	En gemensam kommunikationsplan/kommunikationens årsklocka har gjorts och kommunikationen har utvecklats åt mer förutseende håll. Kommunikationsklockan utvecklas vidare utgående från koncernens nya kommunikationsstrategi/-plan när den blivit klar.
		De tekniska redskapen är fungerande och i bruk, och kommunikationskanalerna är kända.	Tväradministrativt samarbete	Man har fått det tväradministrativa samarbetet med kommunaltekniska sektorn om ansvar och praxis som gäller informering och kommunikation att fungera. T.ex. information och kommunikation om inomhusluftsfrågor, reparationsbyggnadsprojekt, framskridande av byggande av ersättande utrymmen, nybyggnadsprojekt och andra ärenden som gäller utrymmen och områden.

FINSKA FÖRSKOLEVERKSAMHETS- OCH UTBILDNINGSEKTIONEN

Finska förskoleverksamhets- och utbildningssektionen	Ursprunglig budget 2018	Budgetändringar 2018	Efter ändringar i budgeten	Utfall 2018	Avvikelse 2018
F småbarnspedagogik					
Verksamhetsintäkter	2 568 201	-100 000	2 468 201	2 523 690	55 489
Verksamhetsutgifter	-26 764 331	152 617	-26 611 714	-25 299 316	1 312 398
Verksamhetsbidrag	-24 196 130	52 617	-24 143 513	-22 775 626	1 367 887
F utbildningsväsende					
Verksamhetsintäkter	1 946 485	0	1 946 485	1 775 666	-170 819
Verksamhetsutgifter	-35 058 231	0	-35 058 231	-35 008 164	50 067
Verksamhetsbidrag	-33 111 746	0	-33 111 746	-33 232 498	-120 752
TOTALT					
Verksamhetsintäkter	4 514 686	-100 000	4 414 686	4 299 357	-115 329
Verksamhetsutgifter	-61 822 562	152 617	-61 669 945	-60 307 480	1 362 465
Verksamhetsbidrag (B)	-57 307 876	52 617	-57 255 259	-56 008 123	1 247 136

Utfallsprocenten för finska småbarnspedagogikens verksamhetsbidrag var 93,9, och verksamhetsbidraget ökade endast med 43 725 euro jämfört med år 2017. Verksamhetsbidraget underskreds med nästan 1,5 milj. euro. Inkomsterna har minskat med 15,1 % jämfört med föregående år, men har överstigit inkomstberäkningen i budgeten med 55489 euro.

Finska utbildningsväsendets verksamhetsutgifter har ökat med 3,5 %, dvs. 1,1 milj. euro jämfört med föregående år. Utgiftsanslagen underskreds med 22 886 euro och inkomstberäkningen underskreds med 162 464 euro. Totalinkomsten minskade med 3,9 % jämfört med föregående år.

Man gjorde ändringar i budgeten genom att överföra talterapipersonalen och anslagen till vård- och omsorgssektorn och minskade inkomstberäkningen på grund av försöket med avgiftsfri småbarnspedagogik för 5-åringar.

Gemensam investering

	Budget 2018	Utfall 2018	Utfall %
9812 Trivsamt och nya inlärningsmöjligheter	-50000	-13202	26,4

Finsk småbarnspedagogik**Tyngdpunktsområden för verksamheten**

- Pedagogiken i den småbarnspedagogiska verksamheten
- Kundenspecifika tjänster
- Förebyggande av utslagning
- Personalens kompetens och välbefinnande
- Effektiv användning av informations- och kommunikationsteknologi inom alla delområden inom småbarnspedagogik

Nyckeltal / Prestationer

FINSK SMÅBARNSPEDAGOGIK	BS 2017	Budget 2018	BS 2018	Utfall %	Förändring %
Antal 0-6-åringar 31.12 (finskspråkiga)	2 775	2 760	2698	97,8	-2,8
Andelen barn i dagvård i % av åldersklassen 0-6-åringar	60	67	68	101,5	13,3
Barn i kommunal småbarnspedagogik	1 338	1 387	1422	103	6,3
Barn i privat småbarnspedagogik	338	462	423	91,6	25,1
Nettokostnaderna för kommunal småbarnspedagogik, euro/barn (finskspråkiga)	9 860	10 097	9 635	95,4	-2,3
Barn som omfattas av hemvårdsstödet 31.12 (Fi + Sv)	605	670	496	74	-18
Nettokostnaderna för småbarnspedagogik € / åldersklassen 0-6-åringar (Fi+Sv)/barn	7 222	7 525	7 690	102,2	6,5
Antal 0-6-åringar (Fi+Sv)	3 304	3 366	3195	94,9	-3,3

Den förändrade verksamhetsmiljöns inverkan på verksamheten

Lagen om klientavgifter för småbarnspedagogik ändrades fr.o.m. 1.1.2018 i fråga om inkomstgränserna och syskonrabatterna. Fr.o.m. 1.8.2018 trädde även indexändringen i klientavgifterna i kraft. Ändringarna minskade totalinkomsterna för småbarnspedagogik.

Man ökar den privata småbarnspedagogikens andel i serviceproduktionen av småbarnspedagogiken. Målet är att den privata serviceproduktionens andel av hela serviceproduktionen inom småbarnspedagogiken uppgår till 25 %. En servicesedel infördes på viss tid för två till fyra år fr.o.m. 1.8.2018 vid sidan av privatvårdsstödet kommundillägg.

Kyrkslätts kommun ansökte om försök med avgiftsfri småbarnspedagogik för 5-åringar 1.8.2018-31.7.2019 och blev godkänd till försöket.

Talterapitjänsterna inom småbarnspedagogiken överfördes till vård- och omsorgssektorn fr.o.m. 1.3.2018.

Organisationsreformen av småbarnspedagogiken genomfördes fr.o.m. 1.8.2018. I och med omorganiseringen av ledningshelheterna växte ledningshelheterna delvis och handledningen för familjedagvården centraliserades. Antalet befattningar som daghemsföreståndare minskade.

Strategisk målsättning: Tjänster som utvecklas Pedagogiskt kunnig och välmående fostringspersonal inom småbarnspedagogiken		
Åtgärd Beläggningsgraden av kommunala daghemsplatser minst 98 %.	Mätare Besättningsgrad %	Utfall 31.12.2018 96 %. Den eftersträvade nivån uppnåddes inte, men resultatet förbättrades jämfört med föregående.
Den vikarierande fostringspersonalens (över 5 mån.) behörighetsgrad 90 % inom den kommunala småbarnspedagogiken	Den relativa andelen fostringspersonal som uppfyller behörighetskraven följs upp i fråga om hela fostringspersonalen i anställningsförhållanden som räcker över fem (5) månader.	Barntädgårdslärare: 78 %. Den eftersträvade nivån uppnåddes inte. Barnskötare: 97 %. Den eftersträvade nivån uppnåddes.

Personalens antal sjukdagar under 18 dagar/person/år	Man följer personalens antal sjukdagar per 30.4, 31.8 och 31.12.2018.	Antalet sjukfrånvaroperioder var 14,3 enligt målet.
Personalens arbetshälsa på minst god nivå (3).	Uppföljning av resultaten av arbetshälsoenkät 2 30.4 och 31.12.2018. Ansvarsperson: Direktören för småbarnsfostran	Resultaten av arbetshälsoenkät 2 var 3,54 enligt målet.

Strategisk målsättning: Engagemang

Åtgärd/ målnivå Kundbelåtenheten på minst god nivå (3)	Mätare Resultatet från kundbelåtenhetsenkäten	Utfall 31.12.2018 Resultatet av kundbelåtenhetsenkäten var 4,3 enligt målet.
--	---	--

Småbarnspedagogikens investeringar

	Budget 2018	Utfall 2018	Utfall %
9810 Kompletterande inredning i daghemmen	-20 000	-18 235	91,2
9834 Kantvikin päiväkoti första	-400 000	-372 988	93,2
Totalt	-420 000	-391 223	93,1

Finskt utbildningsväsende**Tyngdpunktsområden för verksamheten**

- Fortsättning av införandet av pedagogiska lösningar, fenomenbaserad undervisning och bedömningar enligt de nya läroplanerna och utveckling av dem inom förskoleundervisningen, den grundläggande utbildningen och gymnasiet
- Utveckling av personalens kunnande och välmående: samarbete, delande och utbildning
- Utveckling av handledningen i Porkkalan lukio och deltagande i det riksomfattande försöket med timfördelning
- Elevhälsans tyngdpunktsområden: tillgången till elevhälsa, utveckling av servicestrukturen och ett nätverksliknande verksamhetssätt

Nyckeltal / Prestationer

FINSKT UTBILDNINGSVÄSENDE	BS 2017	Budget 2018	BS 2018	Utfall %	Förändring %
Förskoleundervisning: elevantal	454	444	449	101,1	-1,1
Grundläggande utbildning: elevantal	4 241	4 280	4261	99,6	0,5
Grundläggande utbildning: kostnader euro / elev	6 624	6 520	6796	104,2	2,6
Gymnasieutbildning: elevantal (dagsgymnasium)	524	539	554	102,8	5,7
Gymnasieutbildning: kostnader euro / elev	5 732	5 853	5577	95,3	-2,7

Den tredje hösten med verksamhetskultur enligt den nya läroplanen är förbi. Det sker mycket i skolorna: inläring av funktionella arbetssätt, utnyttjande av elektroniska inlärningsplattformar, arbetsredskap och bedömningstjänsten i inläringen, planering och genomförande av mångvetenskapliga lärområden som en del av skolornas vardag, projekt och utvecklingsarbete. Kärnan av verksamhetskulturen i läroplanen är en gemenskap som lär sig. Fastän mobilapparater har skaffats för elevbruk till skolorna är behovet av dem mycket stort i alla skolor. Hos vissa skolor försvårar tjänstestrukturen ordnande av praktisk undervisning på grund av stora och/eller krävande undervisningsgrupper.

Den förändrade verksamhetsmiljöns inverkan på verksamheten

Bristen på utrymme och problemen med inomhusluften i enhetsskolorna påverkar särskilt verksamhetsmiljöerna för årskurserna 7-9. De ersättande utrymmena för Gesterbyn koulu, Nissnikun koulu och Kirkkoharjun koulu, som blir färdiga i början av år 2019, medför lättnad. I fråga om undervisningsarrangemang för den tid då Veikkolan koulu utvidgas behöver man ännu lösningar med ersättande utrymmen.

Då man stegvis har övergått till den nya läroplanen har den ökade mängden språkundervisning samt ändringar i timantalet i färdighets- och konstämnen och tillvalsämnen skapat utmaningar för utrymmeslösningarna speciellt när det gäller undervisningsarrangemang för de högre årskurserna. Ökningen av timantalet i språkundervisningen har ökat antalet tjänsteinnehavarnas undervisningstimmar och krävt anställning av timplärare för att ordna undervisningen. På grund av undervisningsgruppernas/elevernas orolighet, problem med uppförande och risksituationer som inträffar under skoldagen har det varit nödvändigt att anställa fler kompanjonlärare och assistenter för att garantera säkerheten och det stöd som eleverna behöver.

Strategisk målsättning: Livskraft		
Åtgärd Alla under 18-åringar som avslutat grundskolan erbjuds utbildning, påbyggnadsundervisning eller verkstadsplats	Mätare Antal som är utan utbildnings-, påbyggnadsundervisnings- eller verkstadsplats.	Utfall 31.12.2018 0- Målet har uppnåtts. Alla som har avslutat grundskolan har platser inom fortsatt utbildning eller på verkstad
Alla som avslutat den grundläggande utbildningen får avgångsbetyg	Antal utan avgångsbetyg. Ansvarsperson: Bildningsdirektören	2 - Målet har inte uppnåtts i fråga om två elever

Strategisk målsättning: Tjänster som utvecklas		
Åtgärd Pedagogiskt kunnig och välmående fostringspersonal inom förskoleundervisningen, den grundläggande utbildningen och gymnasieutbildningen Täckningsgraden av utvecklings-samtal med personalen inom undervisningsväsendet 100 %	Mätare Pedagogiskt kunnig och välmående fostringspersonal inom den grundläggande utbildningen och i gymnasiet Antalet utförda utvecklings-samtal enligt WebTallennus vid utgången av läsåret	Utfall 31.12.2018 100% - målet har uppnåtts

Minst 3 utbildningsdagar / lärare / läsår: %-andel (100%)	Antalet utbildningsdagar / lärare / skolornas och gymnasiets medeltal (situationen 30.4., 31.8. och 31.12.2018 enligt WebTallennus)	Enligt skolornas rapportering 3 - 5,4 dagar/lärare I Hr-analytics-systemet har 2,9 dagar / lärare lagrats Målet har uppnåtts
Informations- och kommunikationsteknologin motsvarar läroplanernas krav på effektiv utnyttjande i undervisningen. I enlighet med regeringens spetsprojekt utvidgar man inlärningssätt genom att ta digitala inlärningsmiljöer i bruk.	Befrämjande av digitalisering: Man har tagit digitala inlärningsmiljöer i bruk åtminstone på följande delområden: - Teknologiska färdigheter - Tillvägagångssätt - Inställning - Användning i undervisningen - IKT-kunskaper - Riksomfattande OPEKA-, OPPIKA-och ROPEKA-enkäter	- Tutorlärarverksamhet i alla skolor - Ibrukttagande av Google Classroom och bedömnings-tjänsten Qridi - Chromebook-datorer har upphandlats för de 4 största skolorna - enkäterna har besvarats i alla grundskolor - på basis av enkätresultaten utarbetas en IKT-utvecklingsplan som bifogas till läsårsplanen - lärarnas datatekniska färdigheter goda
Genomförande av mångvetenskapliga lärområden inom den grundläggande utbildningen / minst en årsveckotimme per elev / läsår	Genomförande av mångvetenskapliga lärområden i genomsnitt / elev under läsåret enligt årskurs åk 1-2 åk 3-6 åk 7-9	Genomförande av mångvetenskapliga lärområden i genomsnitt / elev under läsåret enligt årskurs åk 1-2 – i genomsnitt 2,0 årsveckotimmar åk 3-6 – i genomsnitt 1,9 årsveckotimmar åk 7-9 – i genomsnitt 1,8 årsveckotimmar Målet har uppnåtts
Upprätthållande av student-examinas tillräckliga omfattning i gymnasieutbildning som syftar till fortsatta studier / examina har minst samma nivå som år 2016	Det sammanräknade medeltalet på omfattning av student-examina av de som tar studenten och utförda gymnasiediplom i jämförelse med nivån året innan Ansvarsperson: utbildningsdirektören	Omfattningen av examen hos dem som blivit utexaminerade från ungdomsutbildningen vid Porkkalan lukio var år 2018 i genomsnitt 5,63. I slut-situationen år 2017 var motsvarande tal 5,20, och därpå föregående år 2016 5,19. Målet har uppnåtts
Högklassig kundtjänst i elevhälsan inom lagstadgade tidsramar. Elevhälsopersonalen kan svara på alla förfrågningar från klienter inom lagstadgade tidsramar (100 %).	Elevhälsopersonalens förmåga att svara på förfrågningar från klienter inom den lagstadgade tidsramen (den genomsnittliga procenten med vilken elevhälsopersonalen kan svara på förfrågningar från klienter).	- En enskild arbetstagare kan svara på 85,4 % av förfrågningar från klienter - På det sätt som lagen förutsätter är svarsprocenten från två arbetstagare inom elevvården 100 % Målet har uppnåtts

Resurser som möjliggör högklassiga tjänster. Elevvårdens kundunderlag överskrider inte de kundunderlag som kommunen dragit upp (800 elever eller studerande / skolkurator, 1000 elever eller studerande / skolpsykolog)	Det genomsnittliga kundunderlaget per arbetstagare inom elevhälsan (antalet elever och studerande) Ansvarsperson: ledande skolpsykologen	Det genomsnittliga klientunderlaget: 799 elever / arbetstagare Målet har uppnåtts
---	---	--

Utbildningsväsendets investeringar

	Budget 2018	Utfall 2018	Utfall %
9806 Skolornas IKT-anskaffningar (F)	-150 000	-144 271	96,2
9813 Elektroniska inlärningsmiljöer (F)	-60 000	-27 016	45,0
9814 Kompletterande inredning i skolorna (F)	-150 000	-137 841	91,9
Totalt	-360 000	-309 128	85,9

9806 Skolornas IKT-anskaffningar

Investeringspenningen har använts för upphandling av mobilapparater för elever, för att ersätta presentationsteknik (AV-apparater) som gått sönder och för att utrusta klassrummen med behövlig teknik. Från investeringarna har man även beställt AV-utrustningen i Nordea-lokalen som hyrts som tillägsutrymme för Kirkkoharjun koulu samt headsets till elever för NCU:s riksomfattande bedömning.

9813 Elektroniska inlärningsmiljöer

En arbetsgrupp som består av tutorlärare och andra sakkunniga inom utbildning gjorde en marknadskartläggning om tillgängliga elevbedömningstjänster under ledning av en IKT-planerare. Av de tillgängliga möjligheterna visade det sig att en var sådan som svarar på skolornas/lärarnas behov. Bedömningstjänsten togs i bruk på höstterminen 2018.

9814 Kompletterande inredning i skolorna

Till Kirkkoharjun koulu, Laajakallion koulu och Veikkolan koulu har man upphandlat flexibla möbler för att skapa nya inlärningsmöjligheter i skolutrymmena.

I fråga om alla skolor har man gjort en kartläggning om handarbetsredskap och maskiner (hårda material) som saknas, har gått sönder eller är nödvändiga. En beställning av handarbetsredskap och skyddsutrustning gjordes ur denna investering som gemensam upphandling.

PLAN FÖR INTERN KONTROLL

Tyngdpunktområdet för intern kontroll:	Risk, orsak, följd, storlek	Målnivå	Överenskommen åtgärd/Överenskommet förfarande år 2018	Utfall 31.12.2018
Kommunikation Utvecklingsområden: Extern kommunikation	Misslyckad kommunikation och information leder till osäkerhet, störningar i produktion och funktionalitet samt eventuell ökning av kostnaderna.	Kommunikation och information är interaktiva, lyssnande och rättidiga.	Bildnings- och fritidssektorns gemensamma kommunikationsplan	En gemensam kommunikationsplan/kommunikationens årsklocka har gjorts och kommunikationen har utvecklats åt mer förutseende håll. Kommunikationsklockan utvecklas vidare utgående från koncernens nya kommunikationsstrategi/-plan när den blivit klar.
		De tekniska redskapen är fungerande och i bruk, och kommunikationskanalerna är kända.	Tvåadministrativt samarbete	Man har fått det tvåadministrativa samarbetet med kommunaltekniska sektorn om ansvar och praxis som gäller informering och kommunikation att fungera. T.ex. information och kommunikation om inhomhusluftsfrågor, reparationsbyggnadsprojekt, framskridande av byggande av ersättande utrymmen, nybyggnadsprojekt och andra ärenden som gäller utrymmen och områden.

SVENSKA FÖRSKOLEVERKSAMHETS- OCH UTBILDNINGSEKTIONEN

Svenska förskoleverksamhets- och utbildningssektionen	Ursprunglig budget 2018	Budgetändringar 2018	Efter ändringar i budgeten	Utfall 2018	Avvikelse 2018
S småbarnspedagogik					
Verksamhetsintäkter	526 153	-26 000	500 153	539 585	39 432
Verksamhetsutgifter	-5 117 180	47 500	-5 069 680	-4 799 204	270 476
Verksamhetsbidrag	-4 591 027	21 500	-4 569 527	-4 259 619	309 908
S utbildningsväsende					
Verksamhetsintäkter	394 564	0	394 564	374 826	-19 738
Verksamhetsutgifter	-10 832 634	0	-10 832 634	-10 926 418	-93 784
Verksamhetsbidrag	-10 438 070	0	-10 438 070	-10 551 592	-113 522
TOTALT					
Verksamhetsintäkter	920 717	-26 000	894 717	914 411	19 694
Verksamhetsutgifter	-15 949 814	47 500	-15 902 314	-15 725 622	176 692
Verksamhetsbidrag (B)	-15 029 097	21 500	-15 007 597	-14 811 210	196 387

Inkomsterna överskreds och utgifterna underskreds jämfört både med den ursprungliga och den ändrade budgeten.

SVENSK SMÅBARNSPEDAGOGIK

Tyngdpunktsområden för verksamheten

- Pedagogiken i den småbarnspedagogiska verksamheten
- Kunds specifika tjänster
- Förebyggande av utslagning
- Personalens kompetens och välbefinnande
- Effektiv användning av informations- och kommunikationsteknologi på alla delområden inom småbarnspedagogiken

Nyckeltal / Prestationer

SVENSK SMÅBARNSPEDAGOGIK	BS 2017	Budget 2018	BS 2018	Utfall %	Ändring %
0-6-åringar	529	549	497	90,5	-6,0
Barn i dagvård av åldersklassen 0-6-åringar	78	80	77	96,3	-1,3
Barn i kommunal dagvård	315	326	316	96,9	0,3
Barn i privat dagvård	99	112	92	82,1	-7,1
Nettokostnaderna för kommunal dagvård, €/barn	8 896	9 235	8904	96,4	1,0
Barn som omfattas av hemvårdsstödet 31.12 (F + S)	605	670	496	74	-18,0
Nettokostnaderna för dagvård, €/åldersklassen 0-6 år	7 222	7 525	7690	102,2	6,5
0-6-åringar (F+S)	3 304	3 366	3195	94,9	-3,3

Inom hela svenska småbarnspedagogiken och utbildningen har man beslutat gå in för konceptet djuplärande fr.o.m. hösten 2018. 06.08.2018 inleddes verksamhetsåret med en gemensam planerings- och fortbildningsdag med temat djuplärande i fokus. Kyrklätt deltar i det nationella OPPIVA-nätverket inom djuplärandet. Inom nätverket får daghemsföreståndarna och rektorerna delta i en utbildning om förändringsledarskap.

Klientavgifterna inom småbarnspedagogiken sänktes 01.01.2018 för familjer med låga och medelinkomster. Dessutom sänktes avgifterna som uppbärs för syskon så att avgiften som uppbärs för det andra barnet är 50 procent istället för nuvarande 10 procent av avgiften för småbarnspedagogik som uppbärs för det yngsta barnet för en kalkylerad heldagsplats. Det här inverkar på intäkterna från klientavgifter inom småbarnspedagogiken i minskande grad.

Under planeringsperioden utökas den privata småbarnspedagogikens andel i utbudet av småbarnspedagogik. Målet är att den privata småbarnspedagogikens andel av serviceproduktionen är 25 %

Då budgeten för år 2018 godkändes, beslutades att man skulle utreda möjligheterna att inrätta ett privat daghem i Sarvvik. Inledande förhandlingar har förts med en serviceproducent och möten har hållits i samarbete med kommunaltekniska sektorn. Man har intresse från producenthåll finns för byggandet av ett privat daghem på området. Utredningarna fortsätter och kopplas till utvecklandet av det svenskspråkiga daghems- och skolnätet som helhet.

En servicesedel inom småbarnspedagogiken har införts på viss tid för två till fyra år fr.o.m. 01.08.2018 vid sidan av privatvårdsstödet kommuntillägg. Regelboken för servicesedeln inom småbarnspedagogiken i Kyrklätts kommun godkändes 13.12.2017 i bildnings- och fritidsnämnden. Det praktiska genomförandet av servicesedeln har beretts inom förvaltningen och informationstillfällen har hållits för privata serviceproducenter. Fyra svenskspråkiga daghem har godkänts som serviceproducenter för servicesedeln fr.o.m. 01.08.2018. Situationen per 31.12.2018 är den, att 75 % av barnen inom småbarnspedagogiken i dessa enheter använder sig av servicesedeln.

Kyrklätts kommun har ansökt och fått tillstånd att inleda ett försök med kostnadsfri småbarnspedagogisk verksamhet för femåringar, vilket inleddes 01.08.2018. Försöket har nu inletts och gäller totalt 102 barn inom svensk småbarnspedagogik.

Under hösten 2018 startade ett pilotprojekt med inläring av främmande språk inom småbarnspedagogiken. Språkduschprojektet har berört följande daghem vilka är placerade på gångavstånd från varandra: Hommas daghem och Liinaharjan päiväkoti samt Ravalsin päiväkoti och Prästgårdsbackens daghem. Under våren 2019 sammanställs den första rapporten från projektet.

Talterapitjänsterna flyttades från bildnings- och fritidssektorn till vård- och omsorgssektorn fr.o.m. 01.03.2018.

Både inom småbarnspedagogiken och inom förskoleundervisningen har fortbildningar ordnats för att upprätthålla personalens kompetens.

Ledarna inom den svenska småbarnspedagogiken och utbildningen fortsätter sitt utvecklingsarbete och deltar i den av CLL ordnade *Framtidsdalen*-utbildningshelheten, där fokus ligger på det egna, interna utvecklingsarbetet.

Verksamhetsmål

Strategisk målsättning Tjänster som utvecklas		
Åtgärd	Bedömningskriterium	Utfall 31.12.2018
Beläggningsgraden inom kommunal småbarnspedagogik minst 98 %.	Besättningsgrad i %	90,00 %

Den relativa andelen fostringspersonal som uppfyller behörighetskraven följs i fråga om hela fostringspersonalen i anställningsförhållanden som räcker över fem (5) månader.	Pedagogiskt kunnig och välmående fostringspersonal / den vikarierande fostringspersonalens (över 5 mån.) behörighetsgrad 90 % inom den kommunala småbarnspedagogiken	Barnträdgårdslärare: 88 % Specialbarnträdgårdslärare: 100 % Närvårdare: 91 % Bristen på kompetent personal är fortfarande stor i hela huvudstadsregionen.
Personalens sjukdagar följs upp 30.4, 31.8 och 31.12.2018	Personalens sjukdagar under 18 dagar/person/år	16,3 dagar / person
Uppföljning av resultaten av arbetshälsoenkät 2 30.4 och 31.12.2018.	Personalens arbetshälsa på minst god nivå (3). Ansvarsperson: dagvårdschefen	3,22
Strategisk målsättning		
Deltagande		
Åtgärd	Bedömningskriterium	Utfall 31.12.2018
Resultatet från kundbelåtenhetsförfrågan	Resultatet från kundbelåtenhetsförfrågan Kundbelåtenheten på minst god nivå (3) Ansvarsperson: dagvårdschefen	4,4

SVENSK UTBILDNING

Tyngdpunktsområden för verksamheten

- Implementeringen och utvecklandet av verksamhetskulturen, de pedagogiska lösningarna, den helhetskapande undervisningen samt bedömningen i enlighet med den nya läroplanen (den grundläggande utbildningen och gymnasieutbildningen)
- Utnyttjandet av digitaliseringen och den IKT-baserade undervisningen samt möjliggörandet av en tidsenlig användning av inlärningsplattformar
- Utvecklandet av verksamheten i enlighet med de tyngdpunktsområden som beskrivs i de nya läroplanerna för förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen
- Utvecklandet av personalens kunnande och välmående: samarbete, delande och utbildning
- Utvecklandet av företagarinjen vid Kyrkslätts gymnasium

Nyckeltal / Prestationer

SVENSK UTBILDNING	BS 2017	Budget 2018	BS 2018	Utfall %	Förändring %
Förskoleundervisning: elevantal	98	101	97	96	-1,0
Grundläggande utbildning: elevantal	995	1 050	966	92	-2,9
Grundläggande utbildning: kostnader/elev	7 490	7 360	8 020	109	7,1
Gymnasieutbildning: antal studerande	185	220	191	86,8	3,2
Gymnasieutbildning: kostnader / studerande	7 719	7 091	7 073	99,7	-8,4

Inom hela svenska småbarnspedagogiken och utbildningen har man beslutat gå in för konceptet djuplärande fr.o.m. hösten 2018. Kyrkslätt deltar i det nationella OPPIVA-nätverket inom djuplärandet. Inom nätverket får daghemsföreståndarna och rektorerna delta i en utbildning om förändringsledarskap.

I skolorna fortsätter det pedagogiska utvecklingsarbetet i enlighet med läroplanen 2016. Försök med bl.a. samundervisning, planering av och genomförandet av mångvetenskapliga lärområden samt helhetsskapande undervisning och arbetet med att utveckla bedömningen och utvärderingen pågår kontinuerligt.

För undervisningspersonalen har gjorts en intern kompetenskartläggning för att på så sätt bättre kunna tillgodose personalens behov av kompetenshöjande utbildningar. Personalen har också beretts möjligheter till skuggning.

För att utveckla elevbedömningen har Kyrkslätt fått statens specialbidrag för innovativa försök och utvecklandet av undervisningen. Inom projektet planeras utbildning för rektorer, tutorer och hela undervisningspersonalen för att främja och utveckla arbetet med elevbedömningen. Förutom utbildning skaffas dessutom en utvärderingstjänst för att utveckla den formativa bedömningen och självbedömningen. Skolornas bedömningsförsök stöds och utvärderas inom projektet. Projektet genomförs i samarbete med OPPIVA-nätverket och sprids via nätverket.

Inom skolorna har man utarbetat och tagit i bruk bedömningsmatriser.

Som ett led i digitaliseringen har skolorna fortsatt användningen av lärmiljön *Edison*. Vidare använder man sig av e-läromedel i större utsträckning än tidigare och Google Drive och Google Classroom har aktivt tagits som en del av verksamheten.

Inredningen av undervisningsutrymmena har delvis förnyats för att motsvara moderna, flexibla och öppna inlärningsmiljöer.

Inom gymnasieutbildningen har företagarijens kursprogram uppdaterats.

Ledarna inom den svenska småbarnspedagogiken och utbildningen fortsätter sitt utvecklingsarbete och deltar i den av CLL ordnade *Framtidsdalen*-utbildningshelheten, där fokus ligger på det egna, interna utvecklingsarbetet.

Fr.o.m. 01.08.2018 har en av skolpsykologerna som en del av sitt arbete utvecklandet av elev- och studerandevården med uppgifter motsvarande den ledande skolpsykologens uppgifter.

I Svenska skolcentrum (Winellska skolan och Kyrkslätt's gymnasium) har man under sommaren utfört omfattande sanerings- och renoveringsarbetet samt olika ingrepp för att förbättra luftkvaliteten i de äldsta delarna av A-byggnaden.

Verksamhetsmål

Strategisk målsättning		
Livskraft		
Åtgärd	Mätare	Utfall 31.12.2018
Alla under 18-åringar som avslutat grundskolan erbjuds utbildning, påbyggnadsundervisning eller verkstadsplats.	Antal som är utan plats inom utbildning, påbyggnadsundervisning eller verkstad.	1 elev
Alla som avslutat den grundläggande utbildningen får avgångsbetyg.	Antal elever utan avgångsbetyg. Ansvarsperson: chefen för dagvård och utbildning	0 elever

Strategisk målsättning		
Tjänster som utvecklas		
Åtgärd	Mätare	Utfall 31.12.2018
Pedagogiskt kunnig och välmående fostringspersonal inom förskoleundervisningen, den grundläggande utbildningen och gymnasieutbildningen Täckningsgraden av utvecklingssamtal med personalen inom undervisningsväsendet 100 %	Pedagogiskt kunnig och välmående fostringspersonal inom förskoleundervisningen, den grundläggande utbildningen och i gymnasiet Antalet utförda utvecklingssamtal enligt WebTallennus vid utgången av <i>läsåret</i>	Förskoleundervisningen: 100 % Grundläggande utbildningen: 97 % Gymnasieutbildningen: 100 %
Minst 3 utbildningsdagar / lärare / läsår: %-andel (100%)	Antalet utbildningsdagar / lärare / skolornas och gymnasiet medeltal (situationen 30.4., 31.8. och 31.12.2018 enligt WebTallennus)	Enligt skolornas rapportering 3 -5,4 dagar/lärare I Hr-analytics-systemet har 2,9 dagar / lärare lagrats Målet har uppnåtts
Informations- och kommunikationsteknologin motsvarar läroplanernas krav på effektiv utnyttjande i undervisningen. I enlighet med regeringens spetsprojekt utvidgar man inlärningssätt genom att ta digitala inlärningsmiljöer i bruk.	Befrämjande av digitalisering: Man har tagit digitala inlärningsmiljöer i bruk åtminstone på följande delområden: - Teknologiska färdigheter - Tillvägagångssätt - Inställning - Användning i undervisningen - IKT-kunskaper - Riksomfattande OPEKA-, OPPIKA-och ROPEKA-enkäter	- Tutorlärarverksamhet i alla skolor - Ibruktage av Google Classroom och bedömnings-tjänsten Qridi - Chromebook-datorer har upphandlats för de 4 största skolorna - enkäterna har besvarats i alla grundskolor - på basis av enkätresultaten utarbetas en IKT-utvecklingsplan som bifogas till läsårsplanen - lärarnas datatekniska färdigheter goda

Genomförande av mångvetenskapliga lärområden inom den grundläggande utbildningen / minst en årsveckotimme per elev / läsår	Genomförande av mångvetenskapliga lärområden i genomsnitt / elev under läsåret enligt årskurs åk 1-2 åk 3-6 åk 7-9	Årskurserna 1-2: 2-4 årsveckotimmar / elev Årskurserna 3-6: 2-4 årsveckotimmar / elev Årskurserna 7-9: 1 årsveckotimme / elev
Upprätthållande av student-examinas tillräckliga omfattning i gymnasieutbildning som syftar till fortsatta studier / examina har minst samma nivå som år 2016	Det sammanräknade medeltalet på omfattning av student-examina av de som tar studenten och utförda gymnasiediplom i jämförelse med nivån året innan Ansvarsperson: utbildningsdirektören	5 prov / student 0 gymnasiediplom
Högklassig kundtjänst i elevhälsan inom lagstadgade tidsramar. Elevhälsopersonalen kan svara på alla förfrågningar från klienter inom lagstadgade tidsramar (100 %).	Elevhälsopersonalens förmåga att svara på förfrågningar från klienter inom den lagstadgade tidsramen (den genomsnittliga procenten med vilken elevhälsopersonalen kan svara på förfrågningar från klienter).	95,5 %
Resurser som möjliggör högklassiga tjänster Elevvårdens kundunderlag överskrider inte de kundunderlag (800 elever eller studerande/skolkurator, 1000 elever eller studerande/skolpsykolog) som kommunen dragit upp.	Det genomsnittliga kundunderlaget per arbetstagare inom elevhälsan (antalet elever och studerande) Ansvarsperson: skolpsykologen	621 elever och studerande / arbetstagare

INVESTERINGSDELEN	Budget 2018	Utfall 2018	Totalt %
9807 Daghemmens IKT-anskaffningar	-25000	-25429	101,7
9808 Skolornas IKT-anskaffningar	-45000	-43302	96,2
9820 Kompletterande inredning av daghemmen	-12000	-20122	167,7
9821 Kompletterande inredning av skolorna	-59000	-93758	158,9
9822 Elektroniska inlärningsmiljöer	-20000	-9933	49,7
Totalt	-161000	-192544	119,6

PLAN FÖR INTERN KONTROLL

Tyngdpunktområdet för intern kontroll:	Risk, orsak, följd, storlek	Målnivå	Överenskommen åtgärd/Överenskommen förfarande år 2018	Utfall 31.12.2018
Kommunikation Utvecklingsområden: Extern kommunikation	Misslyckad kommunikation och information leder till ovisshet, störningar i produktion och funktionalitet samt eventuell ökning av kostnaderna.	Kommunikation och information ska vara ömsesidig, lyssnande och lämplig för situationen.	Bildnings- och fritidssektorns gemensamma kommunikationsplan	En gemensam kommunikationsplan/kommunikationens årsklocka har gjorts och kommunikationen har utvecklats åt mer förutseende håll.
		De tekniska redskapen är fungerande och i bruk, och kommunikationskanalerna är kända.	Tvåadministrativt samarbete	Samarbetet över sektorsgränserna med kommunaltekniska sektorn om ansvar och förfaringssätt som gäller information har blivit mer funktionellt. T.ex. uppdaterade uppgifter om inomhusluften, olika reparationsobjekt, framskridande av byggandet av ersättande utrymmen och andra ärenden som gäller fastigheter och områden.

FRITIDSSEKTIONEN

Fritidssektionen	Ursprunglig budget 2018	Budgetändringar 2018	Efter ändringar i budgeten	Utfall 2018	Avvikelse 2018
Fritidstjänster					
Verksamhetsintäkter	1 763 750	0	1 763 750	1 911 162	147 412
Verksamhetsutgifter	-8 767 203	-58 555	-8 825 758	-8 761 892	63 866
Verksamhetsbidrag	-7 003 453	-58 555	-7 062 008	-6 850 729	211 278
TOTALT					
Verksamhetsintäkter	1 763 750	0	1 763 750	1 911 162	147 412
Verksamhetsutgifter	-8 767 203	-58 555	-8 825 758	-8 761 892	63 866
Verksamhetsbidrag (B)	-7 003 453	-58 555	-7 062 008	-6 850 729	211 278

Inkomsterna överskreds och utgifterna underskreds jämfört både med den ursprungliga och den ändrade budgeten.

Nyckeltal och prestationer

FRITIDSSEKTORN	BS 2017	Budget 2018	BS 2018	Utfall %	Förändring %
Musikinstitutet; kostnader (netto) euro / undervisningstimme	45	44	44	100,0	-2,2
Musikinstitutet: antalet elev/studerande på grundnivå	278	320	351	109,7	26,3
Musikinstitutet: antal undervisningstimmar/invånare		0,3	0,34	113,3	
Medborgarinstitutet; kostnader (netto) euro / undervisningstimme	40	52	39	74,6	-3,0
Medborgarinstitutet: antalet elev/studerande	7 286	7 900	8056	102,0	10,6
Medborgarinstitutet: antal undervisningstimmar/invånare		0,3	0,34	113,3	
Bildkonstskolan; kostnader (netto) euro / undervisningstimme	53	59	57	96,6	7,5
Bildkonstskolan: antalet elev/studerande	399	320	476	148,8	19,3
Bildkonstskolan: antalet undervisningstimmar/ invånare		0,05	0,06	120,0	
Kulturväsendet; kostnader (netto) euro / invånare	9	10	9,5	95,0	5,6
Biblioteksväsendet: kostnader euro/invånare	47	47	46	97,4	-2,6
Biblioteksväsendet: Antal utlåningar	581 974	550 000	543 557	98,8	-6,6
Biblioteksväsendet: Besökarantal	635 736	550 000	533 789	97,1	-16,0
Idrottsväsendet: Besökarantalet i simhallen	238 375	200 000	228 069	114,0	-4,3
Idrottsväsendet: Antalet ledda grupper för unga i föreningar inom idrottstjänster som understöds av kommunen/år		340	311	91,5	

Idrottsväsendet: Deltagarantalet i idrottstjänster som kommunen producerar/år		20 000	22 944	114,7	
Ungdomsväsendet: Antalet 0-28-åringar	14 760	14 800	14 800		0,3
Ungdomsväsendet: kostnader euro / 0 - 28-åringar	92	93	95	101,8	3,6

Musikinstitutet

Tyngdpunktsområden för verksamheten

- Utveckling av undervisnings- och konsertutrymmen
- Läroplansreformen 2018
- Utveckling av undervisningspersonalstrukturen
- Sammusicering
- Samarbete: utvidgning av musikalisk växelverkan, särskilt samarbete med småbarnspedagogik, grundläggande utbildning, bibliotek och servicehus.

Läroplanen för den fördjupade lärokursen i musik inom grundläggande konstundervisning godkändes av fritidssektionen 6.6.2018 och infördes 1.8.2018. Den nya läroplanen ökar elevernas valfrihet och förutsätter ett allt mer omfattande och individualiserat utbud av utbildning för eleverna.

Musikinstitutet producerade eftermiddagsklubbar som var öppna för alla: Vuorenmäki Junior Big Band i Veikkola och musik- och dansklubbar i centrum. Under år 2018 ordnade musikinstitutet 64 öppna och avgiftsfria konserter för alla kommuninvånare i olika delar av Kyrkslätt.

Samarbetsprojektet med småbarnspedagogiken hösten 2017-sommaren 2019 fortsatte. Med projektet inför man musiklekskoleverksamhet i daghemmen.

Strategisk målsättning: Tjänster som utvecklas Ett effektivt musikinstitut - balanserad ekonomi		
Åtgärd/ målnivå	Mätare	Utfall 31.12.2018
Det funktionella samarbetet utökas i enlighet med den nya läroplanen och kundernas behov så att undervisningsutbudet är mångsidigt och antalet studerande ökar. Nettokostnaden för en undervisningstimme är högst 50 €/undervisningstimme	Utfallet av nettokostnaden för en undervisningstimme Ansvarsperson: rektorn för fritt bildningsarbete och grundläggande konstundervisning.	Utfall: 44 € / undervisningstimme

Medborgarinstitutet

Tyngdpunktsområden för verksamheten

- Utveckling av undervisnings- och kundbetjäningsutrymmen
- Läroplansreformen 2018 (handarbetskola)
- Utveckling av undervisningspersonalstrukturen
- Språk- och kulturundervisning för invandrare
- Samarbete: utvidgning av undervisningsverksamheten, särskilt samarbete med gymnasium, bibliotek och servicehus.

Nettoantalet studerande och kursdeltagare vid medborgarinstitutet ökade. Organisationsändringen inom förvaltningen har gett resurser för undervisning, utveckling av verksamheten och informeringen, vilket syns som ökning av undervisningstimmar och antalet elever. Utbudet av svenskspråkig undervisning ökades. Man utvecklade elektroniska tjänster genom att ta i bruk nätbetalning via tjänsten suomi.fi i anslutning till kursanmälan. Under höstterminen använde 25 % av de anmälda nätbetalningstjänsten.

Medborgarinstitutet deltog i utvecklingen av hobbyverksamheten för barn och unga som eftermiddagsklubbar och som verksamhet under höstlovsveckan i samarbete med fritidstjänsterna. Den lagstadgade läs- och skrivundervisningen för invandrare övergick från och med år 2018 till fritt bildningsarbete. Undervisningen började på medborgarinstitutet. Utbildningen antecknas i integrationsplanen för invandrare och är avgiftsfri för kursdeltagarna. Statsandelen för verksamheten är 100%.

Strategisk målsättning: Tjänster som utvecklas		
Ett effektivt medborgarinstitut - balanserad ekonomi		
Åtgärd/ målnivå	Mätare	Utfall 31.12.2018
Det funktionella samarbetet utökas och tjänsterna utvecklas enligt kundernas behov så att undervisningsutbudet är mångsidigt och antalet studerande ökar. Nettokostnaden för en undervisningstimme är högst 50 € / undervisningstimme	Utfallet av nettokostnaden för en undervisningstimme Ansvarsperson: rektorn för fritt bildningsarbete och grundläggande konstundervisning.	Utfall: 39 € / undervisningstimme

Bildkonstskolan

Tyngdpunktsområden för verksamheten

- Utveckling av undervisnings- och utställningsutrymmen
- Läroplansreformen 2018
- Utveckling av undervisningspersonalstrukturen
- Samarbete: utvidgning av konstpedagogisk växelverkan, speciellt samarbete med småbarnspedagogik, grundläggande utbildning, bibliotek och servicehus.

Läroplanen för den allmänna lärokursen i bildkonst inom grundläggande konstundervisning godkändes av fritidssektionen 6.6.2018, och den nya läroplanen infördes 1.8.2018.

Projekt år 2018 var ett gemensamt konstverk på invigningen av biblioteket Ode i Helsingfors, ljuskonstverket på den internationella barndagen och veckan för barnets rättigheter. Dessutom fanns det en växlande utställning i vitrinen i tunneln vid Kirsikka från och med hösten 2018.

Under höstlovsveckan ordnade bildkonstskolan en animationskurs för barn och unga som en del av utveckling av hobbyverksamheten för barn och unga i samarbete med fritidstjänsterna och andra resultatenheter.

Strategisk målsättning: Tjänster som utvecklas		
En effektiv bildkonstskola - balanserad ekonomi		
Åtgärd/ målnivå	Mätare	Utfall 31.12.2018
Det funktionella samarbetet utökas i enlighet med den nya läroplanen och kundernas behov så att undervisningsutbudet är mångsidigt och antalet studerande ökar. Nettokostnaden för en undervisningstimme är högst 50 €/undervisningstimme	Utfallet av nettokostnaden för en undervisningstimme Ansvarsperson: rektor för fritt bildningsarbete och grundläggande konstundervisning.	Utfall: 57 € / undervisningstimme

Kulturtjänster

Tyngdpunktsområden för verksamheten

- Sparande, produktion och utbud av hembygdsinformation
- Utveckling av museipedagogisk verksamhet
- Understöd och koordinering av lokal kulturverksamhet

På Ragvalds museiområde satsade man på skötsel av kulturlandskapet, katalogisering av föremålen samt handledd museipedagogisk verksamhet för småbarnspedagogiken och skolelever samt evenemang för allmänheten.

Verksamhetsbidragen fördelades så att tyngdpunkten lades vid kulturverksamhet för barn och unga samt utveckling av lokal kulturverksamhet.

Medborgarfesterna och de lokala kulturevenemangen ordnades i samarbete med andra offentliga samfund, lokala organisationer och företag.

Strategisk målsättning: Livskraft		
Åtgärd/ målnivå	Mätare	Utfall 31.12.2018
Minst 1000 besökare på koordinerade medborgarfester och inom lokal kultur- och museiverksamhet.	Antalet besökare på koordinerade medborgarfester och inom lokal kultur- och museiverksamhet.	Besökare 1360 st

Samarbete med lokala medborgarorganisationer, utveckling av det pedagogiska utbudet inom lokalkultur- och museiverksamheten. Digitala småskrifter och utställningar, minst 2 st Genomförande av pedagogiskt riktade småpublikationer och utställningar, införande av guideverktyget eMuseum.	Antalet producerade digitala småskrifter och utställningar Ansvarsperson: kulturdirektören	Utställningar 3 st ("Connection?", 1918 Ragvalds, Karelska folkdräkter) Innehållsproduktionen i publikationen eMuseum delvis färdig
--	--	--

Strategisk målsättning: Tjänster som utvecklas

Åtgärd/ målnivå	Mätare	Utfall 31.12.2018
Kyrkslätt har ett särpräglat kulturutbud. Uppgörande av en kulturstrategi tillsammans med den tredje sektorn.	Uppgörandet av en kulturstrategi har inletts. Ansvarsperson: kulturdirektören	Uppgörandet av kulturstrategin inleddes. Engagemanget av kommuninvånarna har inletts: Evenemanget Kulturforum samt elektronisk enkät och nyhetsbrev.

Biblioteksväsendet**Tyngdpunktsområden för verksamheten**

- Gemenskap och deltagande i de nya lokalerna
- Digiträning för kommuninvånare

Renoveringen och tillbyggnaden av huvudbiblioteket har försvårat användningen av huvudbiblioteket. Låne- och besökarantalen har sjunkit i de ersättande utrymmena.

Projekt år 2018 var Omatoimikirjasto omaksi på Masaby bibliotek, för vilket Regionförvaltningsverket beviljade statsbidrag, samt barnteater och musikstunder, för vilka Svenska kulturfonden beviljade bidrag.

Strategisk målsättning: Tjänster som utvecklas		
Ekonomiska och effektiva bibliotekstjänster		
Åtgärd/ målnivå	Mätare	Utfall 31.12.2018
Självbetjäning som är effektiviserad med hjälp av ett nytt bibliotekssystem och ändring av Masaby bibliotek till meröppet bibliotek utöver den bemannade öppettiden. Bibliotekets lönsamhet och effektivitet är minst på landets medelnivå.	Utfallet av effektivitetstalet (förhållandet mellan personalen och materialanskaffningen gentemot fysiska besök och den totala utlåningen) jämfört med landets genomsnittsnivå 1,52 Ansvarsperson: biblioteksdirektören	1,59 Målnivå uppnåddes inte i de ersättande utrymmena.

Idrottsväsendet

Tyngdpunktsområden för verksamheten

- främjandet av barns och ungas idrottsliga levnadsvanor i samarbete inom bildnings- och fritidssektorn samt med kommunens övriga aktörer och den tredje sektorn.
- Produktion av högklassiga och trygga möjligheter till vattenmotion så att verksamheten är mångsidig.
- Utveckling av hälsomotionstjänster och produktion av idrottstjänster samt ordnande av olika idrottsevenemang

Produktionen av idrottstjänster skedde som planerat.

Idrottstjänsterna ordnade utbildning i rast- och pausgymnastik för elever i de lägre årskurserna samt evenemanget Vattenhjältarna i simhallen tillsammans med lokala föreningar. På sportlovsveckan ordnade ungdoms- och idrottstjänsterna vattendiscot för barn, som blev mycket populärt. I simhallen genomfördes även kampanjen Kom igång, där kommuninvånare provade aktiviteter i gymnastikgrupper, vattengymnastikmaraton, och i sommarverksamheten fanns det nya gymnastikgrupper. I tjänsterna deltog nya kunder.

För att aktivera dem som rör på sig för lite med tanke på sin hälsa ordnade man en startgrupp i konditionssalen för personer i arbetsför ålder och en kurs i balans för seniorer. För kunder som hör till specialgrupper ordnades förutom handledningsgrupper varje vecka även olika naturutflykter och idrottsevenemang.

Projektet Aktiva skolor och ungdomsgårdar fortsatte i samarbete med ungdoms- och idrottstjänsterna, vård- och omsorgssektorns skolhälsovård, finska och svenska utbildningsväsendet samt kommunaltekniska sektorn. Inom ramen för detta utvecklade man personal trainer-tjänsten för lite för att engagera de elever i de högre årskurserna som rör på sig för lite att röra på sig.

I samarbete med Porkkalan Polku, Kirkkonummen Urheilijat och Kirkkonummen Metsänkävijät ry ordnades en höstutflykt till Meiko för familjer.

Strategisk målsättning: Tjänster som utvecklas		
Förbättring av motionsmöjligheter för kommuninvånarna:		
Åtgärd/ målnivå Information om tjänsterna på Meikos friluftsområde och underhåll av området. Besök på Meikos förnyade friluftsområde > mål 8000 besökare/år	Mätare Besökantalet på Meikos förnyade friluftsområde	I fråga om information om tjänsterna på friluftsområdet har man samarbetat med Forststyrelsen samt förbättrat avfallshanteringen på området. Antal besökare: 31 471 Antalet har nästan fördubblats jämfört med föregående år.
Information om motionstrapporna och deras tjänster, och underhåll av trapporna Besök i motionstrapporna -> mål 16 000 besöksvarv/år	Antalet besöksvarv i motions-trapporna Ansvarsperson: ungdoms-direktören	Man har informerat om motionstrapporna och tjänsterna vid dem i olika informationskanaler. 162 284 besöksvarv/år.

Ungdomsväsendet

Tyngdpunktsområden för verksamheten

- Lokalt ungdomsarbete, förebyggande rusmedelsarbete, ungdomsteaterverksamhet, verkstadsverksamhet, uppsökande ungdomsarbete, webbungdomsarbete med olika verktyg inom sociala medier samt internationellt utbyte inom ungdomsgrupper med hjälp av programmet Erasmus+.
- Ungas delaktighet och påverkande genom ungdomsfullmäktige och hörande av unga
- Snabbt reagerande, rörlig ungdomsverksamhet fortsätter och dagsläger- och klubbverksamheten utökas. Tillsammans med det internationella utvecklingscentret för digitalt ungdomsarbete Verke fortsätter samarbetet i Verkefactors tecken genom att utveckla olika arbetsformer inom sociala medier i ungdomsarbetet.

Teman:

- Digitala spel i ungdomsarbetet
- Ungas webb- och spelkulturer
- Kriskommunikation på sociala medier
- Ungdomsarbetets strategier för sociala medier
- Skolungdomsarbetet genomförs nätverksbaserat på olika områden.

Ungdomskvällar ordnades under året förutom i ungdomslokaler även i Mesta vid biblioteket i centrum. Mestn nådde finskspråkiga och svenskspråkiga ungdomar och invandrarungdomar. Man har på så sätt kunnat svara på behovet av tillfälliga ungdomslokaler i centrum.

Tillsammans med den finska församlingen ordnades verksamhet för regnbågsinriktade ungdomar i centrum och på Veikkolaområdet under året.

Ungdomsfullmäktigeledamöterna åkte runt i skolor och läroanstalter i Kyrkslätt för att berätta om sin verksamhet och för att samla idéer från ungdomar. Idéer har behandlats vid ungdomsfullmäktiges sammanträden.

Ungdoms- och idrottstjänsterna ordnade hobby-pop-up-evenemang i centrum, Masaby och Veikkola i samarbete med lokala föreningar i augusti. Målet var att lyfta fram hobbymöjligheter i Kyrkslätt. Totalt 440 deltog på evenemangen.

SommarAction-motionsverksamhet för 7-17-åringar ordnades i Veikkola, Masaby, kommuncentrum och på glesbygdsområden i juni-augusti. Verksamhetsställen var badstränder, näridrottsplatser, lekparkar och skolgårdar. Totalt 476 deltog på evenemangen.

Ungdoms- och idrottstjänster ordnade under sommaren även teaterläger, kapphästläger, ett graffitiläger, ett cirkusläger, sommarklubbar och ett internationellt ungdomsutbyte tillsammans med franska samarbetspartners. Totalt 203 deltog i dessa verksamheter.

Skolornas höstlovsvecka ordnades verksamhet för barn och unga av kommunens fritidstjänster och lokala föreningar. Lägren, klubbarna och evenemangen som ordnades av olika aktörer samlade totalt 638 deltagare.

Strategisk målsättning: Tjänster som utvecklas

Åtgärd/ målnivå	Mätare	Utfall 31.12.2018
Utökande av teatergrupper för unga samt antalet föreställningar. 72 unga deltar i grupper för teateruttryck för unga	Antalet unga i grupperna för teateruttryck Ansvarsperson: ungdomsdirektören	71 unga deltog i grupper för teateruttryck för unga.

Strategisk målsättning: Engagemang

Åtgärd/ målnivå	Mätare	Utfall 31.12.2018
Utökande av ungas deltagande genom ungdomsfullmäktiges verksamhet. Ungdomsfullmäktige når sin målgrupp 13-18-åriga unga > 30 % täckning	Procent av målgruppen som Ungdomsfullmäktige når	Ungdomsfullmäktige nådde 65 % av unga i sin målgrupp.
150 unga deltar i verkstadsverksamhet för unga och i övriga tjänster inom det uppsökande ungdomsarbetet. Genomförande av den befintliga verksamhetsmodellen så att alla unga som hör till målgruppen omfattas av tjänsten.	Antalet unga som deltar i verkstadsverksamhet och i det uppsökande ungdomsarbetets övriga tjänster	Sammanlagt 213 unga deltog i verkstadsverksamhet för unga och i det uppsökande ungdomsarbetets övriga tjänster

INVESTERINGSDELEN**Budget 2018   Utfall 2018   Utfall %**

9803 Bibliotekssystem och anordningar i anslutning till nätbibliotek	-65000	0	0
9804 Masaby meröppna bibliotek	-30000	0	0
Totalt	-95000	0	0

Projekt 9308 Bibliotekssystem och anordningar i anslutning till nätbibliotek samt projekt 9804 Masaby bibliotek, teknik i anslutning till självständig användning konkurrerades ut i slutet av år 2018. Upphandlingarna sker i början av år 2019.

PLAN FÖR INTERN KONTROLL

Tyngdpunktso mrådet för intern kontroll:	Risk, orsak, följd, storlek	Målnivå	Överenskommen åtgärd/metod år 2018	Utfall 31.12.2018
Kommunikation				
Utvecklings- områden: Extern kommunikation	Misslyckad kommunikation och information leder till ovisshet, störningar i produktion och funktionalitet samt eventuell ökning av kostnaderna.	Kommunikation och information är interaktiva, lyssnande och rättidiga.	Bildnings- och fritidssektorns gemensamma kommunikationsplan	En gemensam kommunikationsplan/kommunikati onens årsklocka har gjorts och kommunikationen har utvecklats åt mer förutseende håll. Kommunikationsklockan utvecklas vidare utgående från koncernens nya kommunikationsstrategi/-plan när den blivit klar.
		De tekniska redskapen är fungerande och i bruk, och kommuni- kations- kanalerna är kända.	Tväradministrativt samarbete	Man har fått det tväradministrativa samarbetet med kommunaltekniska sektorn om ansvar och praxis som gäller information och kommunikation att fungera. T.ex. information och kommunikation om inomhuslufts- frågor, reparationsbyggnadsprojekt, framskridandet av byggande av ersättande utrymmen, nybyggnadsprojekt och andra ärenden som gäller utrymmen och områden.

KOMMUNALTEKNISKA SEKTORN

Budgetutfall

(externa och interna poster)	Budget 2018	Utfall 2018	Utfall-%	Utfall 2017	Ändring % 2017/18
Verksamhetsintäkter	26 820 295	27 213 728	101 %	26 085 584	4,3
Försäljningsintäkter	9 990 174	10 087 693	101 %	9 763 781	3,3
Avgiftsintäkter	820 820	1 128 911	138 %	803 560	40,5
Stöd och bidrag	3 110	5 011	161 %	0	
Övriga verksamhetsintäkter	16 006 191	15 992 113	100 %	15 518 243	3,1
Verksamhetsutgifter	-36 834 230	-36 912 993	100 %	-38 520 608	-4,2
Personalkostnader	-10 633 836	-10 186 840	96 %	-9 848 121	3,4
Löner och arvoden	-8 512 159	-8 215 806	97 %	-7 849 262	4,7
Lönebikostnader	-2 121 677	-1 971 034	93 %	-1 998 860	-1,4
Köp av tjänster	-14 293 933	-14 346 788	100 %	-17 361 501	-17,4
Material, förnödenheter och varor	-6 867 092	-6 725 529	98 %	-6 334 352	6,2
Bidrag	-410 000	-405 447	99 %	-315 857	28,4
Övriga verksamhetsutgifter	-4 629 369	-5 248 390	113 %	-4 660 777	12,6
Verksamhetsbidrag	-10 013 935	-9 699 265	97 %	-12 435 024	-22,0
Interna intäkter	23 010 712	22 939 668		22 388 625	2,5
Interna kostnader	-1 428 714	-1 161 894		-1 578 333	-26,4
Ekonomiskt resultat					
	Budget 2018	Utfall 2018		Utfall 2017	
*Invånarantal 31.12	39 361	39 275		39 170	
euro per invånare	-254	-247		-317	

*) i fråga om år 2018 är uppgifterna preliminära

Affärsverket Kyrksläatts vatten ger sin verksamhetsberättelse direkt till kommunstyrelsen, så affärsverkets siffror har inte beaktats i den här berättelsen.

KOMMUNALTEKNISKA NÄMNDEN

Budgetutfall

Kommunaltekniska nämnden	Ursprunglig budget 2018	Budgetändringar 2018	Efter ändringar i budgeten	Utfall 2018	Avvikelse 2018
Kollektivtrafik					
Verksamhetsintäkter		0	0	0	0
Verksamhetsutgifter	-3 786 000	0	-3 786 000	-3 418 169	367 831
Verksamhetsbidrag	-3 786 000	0	-3 786 000	-3 418 169	367 831
Brand- och räddningstjänster					
Verksamhetsintäkter		0	0	0	0
Verksamhetsutgifter	-2 534 385	0	-2 534 385	-2 586 164	-51 779
Verksamhetsbidrag	-2 534 385	0	-2 534 385	-2 586 164	-51 779
Resultatområdet markanvändning					
Verksamhetsintäkter	742 000	0	742 000	1 171 057	429 057
Verksamhetsutgifter	-6 599 375	0	-6 599 375	-6 564 566	34 809
Verksamhetsbidrag	-5 857 375	0	-5 857 375	-5 393 509	463 866
TOTALT					
Verksamhetsintäkter	742 000	0	742 000	1 171 057	429 057
Verksamhetsutgifter	-12 919 760	0	-12 919 760	-12 568 898	350 862
Verksamhetsbidrag (B)	-12 177 760	0	-12 177 760	-11 397 841	779 919

Vägsektionen	Ursprunglig budget 2018	Budgetändringar 2018	Efter ändringar i budgeten	Utfall 2018	Avvikelse 2018
Vägsektionen					
Verksamhetsintäkter	0	0	0	1 700	1 700
Verksamhetsutgifter	-408 833	0	-408 833	-394 517	14 316
Verksamhetsbidrag	-408 833	0	-408 833	-392 817	16 016
TOTALT					
Verksamhetsintäkter	0	0	0	1 700	1 700
Verksamhetsutgifter	-408 833	0	-408 833	-394 517	14 316
Verksamhetsbidrag (B)	-408 833	0	-408 833	-392 817	16 016

Nyckeltal

Resultatområdet markanvändning					
Planläggnings- och trafiksystemtjänster	BS 2017	Budget 2018	BS 2018	Utfall %	%
Under året inledda planprojekt, PDB, st.	1	2	11	550,0	1000
Under året godkända (del)generalplaneprojekt, st.	0	2	0	0,0	
Under året godkända (del)generalplaneprojekt, ha	0	2	0		
Under året godkända detaljplaner och detaljplaneändringar, st.	2	5	3	60,0	50
Under året godkända detaljplaner och detaljplaneändringar, ha	39	5	23	460,0	-41,0
Under året godkända stranddetaljplaner, st.	0	2	1	50,0	
Under året godkända stranddetaljplaner, ha	0	2	23	1150,0	

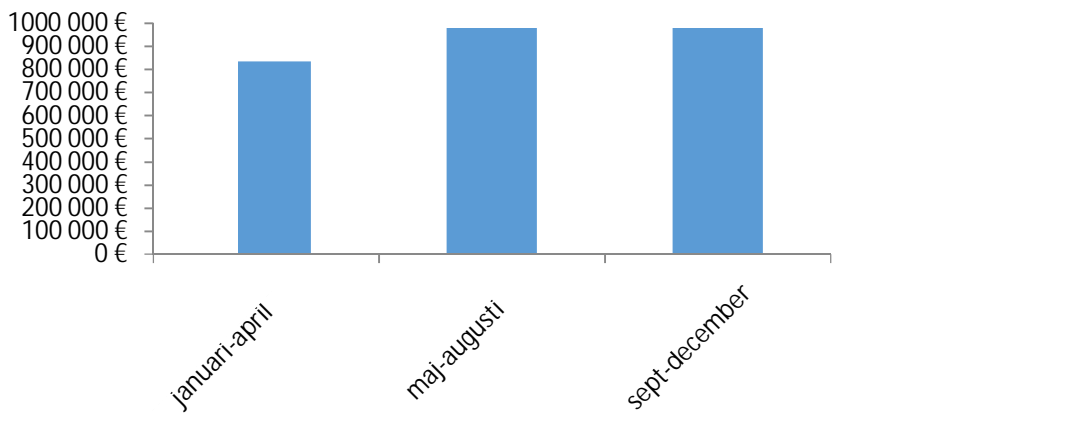
Tomt- och geoinformationstjänster	BS 2017	Budget 2018	BS 2018	Utfall %	%
Överlåtna/reserverade AO-tomter, st.	19	50	25	50,0	31,6
Överlåtna produktionsformade tomter, byggrätt v-m ²	2 457	4 000	10 288	257,2	318,7

Räddningsväsendet	BS 2017	Budget 2018	BS 2018	Utfall %	Förändring %
uppgifter i Kyrkslätt, st./år	891	680	889	130,7	-0,2
Byggnadsbränder, st./år	14	15	12	80,0	-14,3
Fara för byggnadsbrand, st./år	10	20	17	85,0	70,0
Trafikolyckor	92	85	96	112,9	4,3
Kommunaltekniska underhållstjänster	BS 2017	Budget 2018	BS 2018	Utfall %	%
Ekonomiskogar, ha	164	164	164	100,0	0
Rekreationsområden, ha	1 550	1 552	1552	100,0	0,1
Skötta grönområden, ha	60	60	107	178,3	78,3
Trafikleder som ska underhållas, km	230	230	242	105,2	5,2
av vilket gator, km	120	120	124	103,3	3,3
av vilket gång- och cykelvägar invid gatorna, km	64	64	73	114,1	14,1
av vilket andra gång- och cykelvägar och parkstråk, km	46	46	46	100,0	0
Tabellens prestationstal har ändrats fr.o.m. budgeten år 2018 framåt					

Vägsektionen	BS 2017	Budget 2018	BS 2018	Utfall %	%
Förrättningar enligt lagen om enskilda vägar inkl. syner	21	15	7	46,7	-66,7
Utlåtanden	2	2	2	100,0	0
Väglag som får bidrag för enskilda vägar	152	170	154	90,6	1,3
Kommunen som delägare i väglag, st.	52	49	52	106,1	0
kommunen som delägare i väglag, km	115	115	115	100,0	0

Förverkligade försäljningsinkomster 2018

Kommunaltekniska nämnden

Kommunaltekniska nämndens uppgift är att svara för produktionen av planlägnings- och trafiksystemtjänster, tomt- och geoinformationstjänster, sektorns gemensamma förvaltningstjänster samt kommunaltekniska investerings- och underhållstjänster. Kommunaltekniska nämnden svarar också för kommunens allmänna områden, jord- och skogslägenheter och brand- och räddningsväsendet. Sektionen för serviceproduktion och vägsektionen är underställda kommunaltekniska nämnden.

Resultatområdet markanvändning

Resultatområdet markanvändning omfattar kommunaltekniska sektorns förvaltnings-, planlägnings- och trafiksystemtjänster, tomt- och geoinformationstjänster samt kommunaltekniska tjänster.

Kollektivtrafik

Verksamheten omfattar kommunandelarna för Samkommunen Helsingforsregionens trafik (HRT) och utgifterna för infartsparkering. Kyrksläotts kommun är en konstituerande medlem i Samkommunen Helsingforsregionens trafik (HRT). HRT är behörig myndighet för Kyrksläotts kollektivtrafik. HRT:s uppgift är att planera och ordna kollektivtrafikhelheten på sitt verksamhetsområde. HRT konkurransutsätter och upphandlar de kollektivtrafiktjänster som Kyrksläotts kommun behöver, och avtalen som gäller dessa ingås sålunda mellan HRT och trafikidkarna.

Vägsektionen

Kommunaltekniska nämnden har en vägsektion som verkar som en vägnämnd enligt lagen om enskilda vägar (358/1962). Till vägsektionens befogenheter hör att besluta om uppgifter som i lagen om enskilda vägar ålagts vägnämnden, så som grundande av väglag och förrättningar om indragning av väglag samt avgörande av konflikter som hör till vägnämnden med stöd av lagen om enskilda vägar.

Utöver lagstadgade uppgifter delar vägsektionen årligen ut bidrag för enskilda vägar. Syftet med bidraget för enskilda vägar är att stöda väglagen ekonomiskt så att de enskilda vägarna som omfattas av åretruntboende skulle hållas i skick och att deras allmänna användningsrätt skulle bevaras.

Avvikelser och relevanta ändringar

Nämndens verksamhetsutgifter förverkligades i sin helhet nästan i enlighet med budgeten. Verksamhetsintäkterna överskreds något, i huvudsak beträffande arrendeintäkterna.

Resultatområdet markanvändning

Planläggnings- och trafiksystemtjänsterna har varit underbemannade under hösten, vilket har försvårat projektens framskridande.

Väderleksförhållandena är en betydande faktor för skötseln och underhållet av de allmänna områdena. Föret påverkar avsevärt kostnaderna för gatuunderhållet. Ur tabellerna framgår de kostnadsställen och det konto som är direkt bundna till rådande väderleksförhållanden.

Vintern 2017-2018 var svår och snörik ur underhållsperspektiv. Man utförde fler plognings- och halkbekämpningsåtgärder än normalt; 12-15 gånger mer än under en vanlig vinter. Den kommande vinterskötselperioden påverkar hur anslagen för gatuområdenas underhåll räcker till.

Prestationer på dispositionsplansnivå

Bygg- och underhållstjänster för väderberoende byggnader och områden	BS 2017	DP 2018	BS 2018	Utfall %	Förändring %
Underhåll av trafikområden (kostnadsställe 6142)	774 280	1 317 000	1 340 542	101,8	73,1
Underhåll av torgområden (kostnadsställe 6143)	5 205	15 000	2 738	18,3	-47,4
Stationer och terminaler (kostnadsställe 6144)	21 978	41 000	26 790	65,3	21,9

Kollektivtrafik

Västmetron togs i bruk 18.11.2017 och metrons anslutningstrafik började 3.1.2018. Då ersattes de direkta busslinjerna på metrons influensområde med matarlinjer som går till metrostationerna, och från Kyrkslätt började man trafikera till Mattby metrostation. Dessutom går det U-linjer från Kyrkslätt till Helsingfors. Sjundeå och Tusby anslöt sig som nya medlemskommuner i HRT. Den nya zonprissättningen av biljetterna (s.k. bågmodellen) tas i bruk tidigast fr.o.m. början av år 2019.

Betalningsandelen av HRT:s kommunandel enligt HRT:s verksamhets- och ekonomiplan 2018-2020 är utan överskottet de tidigare åren 5,091 milj. euro år 2018.

Brand- och räddningstjänster

Västra Nylands räddningsverk kommer enligt en bedömning att göra ett underskott på ca 70 000 euro år 2018. Man kommer att föreslå direktionen för räddningsverket att underskottet bokförs i det egna kapitalets balans, så det ser ut som om det inte kommer att komma någon tilläggsräkning eller återbetalning från räddningsverket.

Kommunaltekniska nämndens bindande verksamhetsmål

Strategisk målsättning: Kommunen utvecklas som en livskraftig och attraktiv boendegemenskap		
<p>Åtgärd</p> <p>Genomförande av planlägningsprogrammet i enlighet med strategierna som styr markanvändningen</p>	<p>Mätare</p> <p>Genomförande av detaljplaneringens mål enligt MBT-avtalet: årligt mål för bostadsproduktion 40 000 v-m² (detaljplanläggning)</p>	<p>Utfall 31.12.2018</p> <p>Två lagakraftvunna detaljplaner i Veikkola (kvarter 39 och Lagusparken) möjliggör ny bostadsbyggrätt på ca 4 250 v-m².</p> <p>Den för genomförandet av trafiksystemen i Kyrksläotts affärscentrum viktiga detaljplanen Stationsområdet, 2 skedet, har vunnit laga kraft.</p> <p>Båda detaljplanerna som behandlas för godkännande (Festberget och Sarvviksporten) möjliggör ny bostadsbyggrätt om ca 25 000 v-m². Dessutom ingår det nytt verksamhetsutrymme om ca 35 000 v-m² i detaljplanen som behandlas för godkännande (Viltskogen).</p>
<p>Kyrksläotts affärscentrums livskraft och utveckling;</p> <p>Kyrksläotts affärscentrums livskraft och utveckling; enligt kvalitetsprogrammen byggande och säkerställande av finansieringen av behövliga trafikprojekt</p>	<p>Affärscentrumets detaljplaneprojekt anhängiga i enlighet med planlägningsprogrammet, en webbplats har skapats för utvecklingsprojektet, åskådliggörande material, kommuninvånarnas och företagens delaktighet, marknadsföring av området</p> <p>ansvarsperson: kommunarkitekten</p>	<p>I affärscentrumet är detaljplanerna för Stallbacken och idrottsparken i centrum anhängiga. Planeringen av området styrs bl.a. av kvalitets- och miljöplanen för kommuncentrum och utvecklingsbilden för kommuncentrum 2040.</p> <p>Utvecklingen av www-sidorna för utvecklingsprojektet kommunens affärscentrum ses som en del av Kyrksläotts varumärke. Webbsidan planeras enligt i det skedet då varumärkesarbetet möjliggör det.</p>

Strategisk målsättning: Hållbar kommunekonomi / förbättring av kommunens dragningskraft		
<p>Åtgärd Försäljning / utarrendering av tomter</p>	<p>Mätare Antalet överlåtna egnahemstomter (inkl. både utarrendering och försäljning), överlåtelse av tomter som möjliggör 50 fristående småhus</p> <p>Antalet överlåtna radhus- och flervåningshustomter 4 000 v-m². En del av tomterna reserveras för ARA-bostadsproduktion.</p> <p>ansvarsperson: kommungeodeten, mätningschefen</p>	<p>Utfall 31.12.2018 Sammanlagt 25 st. egnahemstomter har överlåtits. Av dessa har 6 st. sålts och 19 st. har utarrenderats.</p> <p>Sammanlagt har överlåtits 10 288 v-m² radhus- och flervåningshustomter.</p>

Strategisk målsättning: Tjänster som utvecklas / högklassiga och kostnadseffektiva kollektivtrafiktjänster, god servicenivå och användningsgrad		
<p>Åtgärd Förnuftigare linjenät som beaktar metron, snabba och direkta förbindelser (t.ex. Kantvik-Centrum-Mattby)</p>	<p>Mätare Användningen av kollektivtrafik: antalet påstigningar (antal) Ökning av antalet påstigningar sedan år 2017</p> <p>Utförda ändringar i linjenätet</p> <p>Resultaten från kundenkäten</p>	<p>Utfall 31.12.2018 Närtågstrafiken: 1 683 000 påstigningar i januari-december, +5,95 % (2017: 1 595 000 påstigningar)</p> <p>Interna busslinjer: 324 300 påstigningar i januari-december, +3,23 % (2017: 299 200 påstigningar)</p> <p>Anslutningstrafiken från Kyrkslätt till Mattby metrostation inleddes 3.1.2018. U-linjerna från Kyrkslätt till Helsingfors omfattades på nytt av HRT:s biljetter. Under hösten 2018 planerades ändringar av linjerna för att förbättra anslutningstrafiken till metron. Dessa behandlades av kommunstyrelsen 17.12.2018 § 418. Ändringarna träder i kraft 1.3.2019.</p> <p>I resultaten från kundenkäten våren 2018 var andelen nöjda resenärer från Kyrkslätt 69 % då</p>

	ansvarsperson: direktören för samhällstekniska väsendet	den var 80 % våren 2017. Det allmänna vitsordet som Kyrkslätsborna gav var 3,70 då det våren innan var 3,90. Man kan anta att ändringen beror på den extra omstigningen som anslutningstrafiken orsakar en del av passagerarna.
--	---	---

Strategisk målsättning: Tjänster som utvecklas / Hållbara lösningar för dagvattenhanteringen		
Åtgärd Förnyande av dagvattenhanteringen till en tidsenlig och hållbar nivå	Mätare Beredning av besluten enligt åtgärdsrekommendationerna i dagvattenprogrammet, som utarbetades år 2017 Besluten om ansvaren för dagvattenhantering har fattats så att ändringarna kan verkställas 1.1.2019 ansvarsperson: direktören för samhällstekniska väsendet, chefen för kommunalteknik	Utfall 31.12.2018 Kommunaltekniska nämnden beslutade på våren (19.4.2018) utreda hur den eventuella överföringen av dagvattennätet kan ordnas och hur man ordnar hanteringen och underhållet av och finansiering för det överförda nätet Beredningen av ärendet är på hälft.

Strategisk målsättning: Tjänster som utvecklas/ underhåll och utveckling av ekosystemtjänsterna		
Åtgärd Utveckling av grönområdenas oavbrutenhet och anslutningsbarhet.	Mätare Grön- och blåområdenas tillgänglighet i projekt och planeringen av markanvändningen Vattendragens situation ansvarsperson: kommunarkitekten och miljöchefen	Utfall 31.12.2018 I de anhängiga delgeneralplanerna beaktar man enhetligheten av grönområdena och ser till att de sammanlänkas. Delgeneralplaneprojekten framskred inte under året. Vinterproven gällande uppföljningen av vattendragen har tagits, uppgifter om vattendragens situation: www.vattenskvalitet.fi .

BYGGNADS- OCH MILJÖNÄMNDEN

Tillsyns- och myndighetsuppgifter

Budgetutfall

Byggnads- och miljönämnden	Ursprunglig budget 2018	Budgetändringar 2018	Efter ändringar i budgeten	Utfall 2018	Avvikelse 2018
Resultatområdet myndighetsverksamhet					
Verksamhetsintäkter	640 000	0	640 000	884 237	244 237
Verksamhetsutgifter	-1 355 420	0	-1 355 420	-1 185 090	170 330
Verksamhetsbidrag	-715 420	0	-715 420	-300 853	414 567
TOTALT					
Verksamhetsintäkter	640 000	0	640 000	884 237	244 237
Verksamhetsutgifter	-1 355 420	0	-1 355 420	-1 185 090	170 330
Verksamhetsbidrag (B)	-715 420	0	-715 420	-300 853	414 567

Resultatområdet myndighetsverksamhet

Resultatområdet: ansvarsperson ledande byggnadsinspektören, i reserv: miljöchefen
 Resultatområdet byggnadstillsyn: ansvarsperson ledande byggnadsinspektören, i reserv byggnadsinspektören
 Resultatenheten miljövärd: ansvarsperson miljöchefen, i reserv miljöchefens vikarie

Resultatområdet myndighetsverksamhet omfattar byggnadstillsyn, miljövärd och hälsoövervakning. Byggnads- och miljönämnden är kommunens lagstadgade byggnadstillsynsmyndighet och kommunens miljövärdsmyndighet, och nämnden främjar natur- och landskapskyddet i kommunen.

Utöver ovan ovannämnda lagstadgade speciallagar fungerar nämnden som av kommunen förordnad myndighet, beslutar och använder kommunens beslutanderätt i följande frågor: särskilda förutsättningar för bygglov på områden i behov av planering, undantagsärenden, tillstånd för miljöåtgärder och som tillsynsmyndighet för offentliga utomhusutrymmen.

Nyckeltal:

Byggnadstillsynen	BS 2017	Budget 2018	BS 2018	Utfall %	Förändring %
Behandlade bygglov, antal	399	380	526	138,4	31,8
Beviljade bygglov, antal	392	380	510	134,2	30,1
Beviljade bygglov, v-m ²	57 788	65 000	98 594	76,7	70,6
Behandlade ansökningar om undantag och avgörande som gäller planeringsbehov, antal	75	85	72	84,7	-4,0
Beviljade ansökningar om undantag och avgörande som gäller planeringsbehov, antal	84	85	69	42,4	-17,9

Miljövård	BS 2017	Budget 2018	BS 2018	Utfall %	Förändring %
Tjänsteinnehavarbeslut och behandling av anmälningar, st.	36	50	30	60,0	-16,7
Miljö- och marktäktsbeslut, st.	8	5	0	0,0	-100,0
Beslut om tillstånd för miljöåtgärder, st.	-	10	2	20,0	
Utlåtanden, st.	116	120	110	91,7	-5,2
Inspektioner, st.	-	110	186	169,1	

Miljö- och hälsoskyddet	BS 2017	Budget 2018	BS 2018	Utfall %	Förändring %
Granskningar som gäller livsmedelstillsyn	101	130	125	96,2	23,8

Avvikelser och relevanta ändringar Miljövårdsenheten

Miljövården sköter lagstadgade tillstånds-, tillsyns-, kontroll- och miljöfrämjande uppgifter med vilka man förebygger förorening av miljön och främjar hållbart utnyttjande av miljön. Dessutom sköter miljövården uppgifter som hänför sig till tillstånd för miljöåtgärder och fastigheternas avloppssystem enligt markanvändnings- och bygglagen.

Rätt få tillståndsärenden var anhängiga år 2018 men olika anmälningar och besvär behandlades rikligt precis som tidigare år. Det utfördes betydligt fler granskningar än år 2017. Detta berodde delvis på granskningarna som gällde naturfrågor och som utfördes av sommarpraktikanter. Man effektiviserade användningen av miljövårdens övervakningssystem och dess verksamhetssätt. Alla anhängiga tillståndsärenden behandlades i Lupapiste.

Miljövårdsenheten gav sakkunnighjälp bl.a. inom planläggningen, markanvändningsprojekten, de kommunaltekniska projekten och kommunens skogsvård. Utlåtanden gavs om bl.a. planläggnings- och markanvändningsprojekt, glesbygdsområdenas avloppsärenden, byggnadstillsynens projekt och ett ärende gällande gruvlagen.

Miljövårdsenheten samarbetade aktivt med olika intressentgrupper, bl.a. Nylands förbund, NTM-centralen, polisen och kommunerna i Västra Nyland och huvudstadsregionen. Miljövårdsenhetens sakkännedom utnyttjades i olika processer inom miljöbrottsarbetet.

Uppföljningen av miljöns tillstånd omfattade år 2018 uppföljning av sjöarna i Kyrkslätt, beräkning av växthusgasutsläppen och uppföljning av luftkvaliteten. Dessutom deltog man i den gemensamma kontrollen av Sjundeå å och stödde arbetet i Rönnskärs fågelstation. Inom ramen för tilläggsanslaget som anvisades sakkunnigtjänster genomförde man naturutredningar, naturområdenas skötsel- och nyttjandeplaner, en omfattande småvattenutredning och en iståndsättningsplan för Djupström. Dessutom kartlade man miljöriskobjekt ur ett vattenskyddsperspektiv.

Beredningen av planen om naturrutten framskred. År 2018 samlade man i kommuninvånarnas förslag i karttjänsten och vid ett möte för allmänheten. Man inledde beredningen av Kyrksläts eget åtgärdsprogram för vattenskydd. Man uppdaterade och genomförde programmet för bekämpning av jättelokan.

År 2018 deltog man också i många projekt, så som Vattendragsprojektet i Veikkola, Linkki-projektet om rådgivning gällande avloppsvatten på glesbygdsområden och Kyrksläts Hinku-arbete (kolneutral kommun). Evenemangsarrangemangen omfattade bl.a. invigningen av Finland 100-naturskyddsområdena och de traditionella seglatserna i Porkkala under Kyrkslätt dagarna.

Med hjälp av sommarpraktikanter samlade man in och uppdaterade uppgifter om naturen, gjorde videor om naturobjekten i Kyrkslätt och uppdaterade miljötillsynens register.

Personalkostnaderna förverkligades enligt planerna. Miljövården uppnådde 85,6 % av de budgeterade verksamhetsintäkterna. Verksamhetsbidraget var ca -389 000 euro, vilket var 106 % av det budgeterade.

Byggnadstillsynen

Utöver lagstadgade myndighetsuppgifter avgör byggnadstillsynen ansökningar om avgöranden som gäller planeringsbehov och ansökningar om undantag.

Med hjälp av rådgivning, tillstånds- och beslutsbehandling samt övervakning främjar byggnadstillsynen ett miljöanpassat byggande samt övervakar byggandets och den byggda miljöns kvalitet.

För byggnadstillsynen var det gångna året betydligt större till sin volym än väntat. Bygglov har under det gångna året beviljats för 623 nya bostäder med en våningsyta på nästan 100 000 m², vilket är dubbelt mer än år 2016.

De budgeterade personalkostnaderna förverkligades till 95,5 %. Byggnadstillsynen fungerade inte med fulla personalresurser under våren. Först i början av hösten kunde man rekrytera en byggnadsinspektör. Byggnadstillsynen uppnådde ca 140,7 % i verksamhetsintäkter av det budgeterade då verksamhetsbidraget var ca +282 861 euro, vilket är 275 452 euro bättre än år 2017.

Den tekniska övervakningen av byggnadsarbetet har utvecklats mot det bättre, då VVS-inspektören (ny befattning) inledde arbetet inom byggnadstillsynen på våren.

Miljö- och hälsoskyddet

Hälsöövervakningens uppgift är att skydda människor mot sanitära olägenheter och övervaka livsmiljön så att varje kommuninvånare tryggas en hälsosam livsmiljö.

Hälsöövervakningen i kommunen har ordnats som en del av Esboregionens miljö- och hälsoskydd, varifrån kommunen köper tjänsterna. Esbo stads social- och hälsovårdssektor svarar för den regionala enhetens ekonomi och verksamhet.

Kyrksläotts prestationer:

Inom livsmedelstillsynen har gjorts sammanlagt 114 planerade och 11 oplanerade inspektioner (t.ex. i samband med misstankar om matförgiftning eller begäran av aktören), dvs. sammanlagt 125 inspektioner och 13 st. provtagningar.

Lägenhetsinspektioner i daghem, skolor osv, som baserar sig på hälsoskyddslagen, 13 §, utfördes 32 planerade och 15 utanför planen samt 4 st. bostadsinspektioner. Hushållsvatten: sammanlagt 26 planerade och 6 granskningar utanför planen samt 16 provtagningar.

Inspektioner enligt tobakslagen: 16 st. planerade och 8 utanför planen.

Veterinärvård

- 242 patienter från Kyrkslätt besökte stadsveterinärernas mottagning. Det utfördes 3 st. sjukbesök på djurhållningsställen. Djurskyddsinspektionerna var 44 st. och det gjordes en inspektion som gäller smittosamma djursjukdomar.

- Jouren vid Universitetets djursjukhus besöktes av totalt 168 patienter, varav 41 var hästar. Sammanlagt besökte 451 patienter från Kyrkslätt djursjukhuset.

- 15 st. hittedjur från Kyrkslätt fördes till Kyrksläotts hundpensionat och 19 till hittedjurshemmet i Vik.

Byggnads- och miljönämndens bindande verksamhetsmål

Strategisk målsättning: Tjänster som utvecklas		
Åtgärd Miljövårdens tillståndsärenden sköts via Lupapiste	Mätare %-andelen uppgår nästan till 100 %.	Utfall 31.12.2018 Miljövården: Alla ansökningar har anhängiggjorts i Lupapiste
Byggnadstillsynens ärenden sköts elektroniskt	Rapportering i delårsöversikter ansvarsperson: miljöchefen och ledande byggnadsinspektören	Den elektroniska arkiveringen har tagits i bruk i maj. Nästan alla ansökningar har inkommit i elektronisk form.

Strategisk målsättning: Kommunen utvecklas som en livskraftig och attraktiv boendegemenskap		
Åtgärd Tryggande av miljö- och rekreationsvärden: identifiering och beaktande av miljövärden i verksamheterna	Mätare Rapportering i delårsöversikter ansvarsperson: miljöchefen	Utfall 31.12.2018 Deltagande i olika arbetsgruppers verksamhet: planläggning, kommunalteknik och skogsvård (kommunens interna, Nylands förbund, NTM-centralen), vattendragsprojektet i Veikkola, Hinku-arbetsgruppen

Strategisk målsättning: Tryggande av miljö- och rekreationsvärden		
Åtgärd Upprätthållande av naturens mångfald.	Mätare Antalet utredningar gällande miljö och natur och deras kvalitet. ansvarsperson: miljöchefen	Utfall 31.12.2018 Utredningar: Klara: Flygekorrutredning för Pahamäki, Skötsel- och nyttjandeplan för östra delen av Meiko naturskyddsområde och Timmermossens urskogs naturskyddsområde, Skötsel- och nyttjandeplan för östra delen av Kantviks naturskyddsområde, Skötselplan för Albin Bromans eklund, Skötselplan för hassellunden i Sigurds, Utredningar om naturtyp och vegetation på områdena Navalabacken och Lemetti, Hommas, Häggesböle, Siikaranta och områdena i södra delen av Hästhagen och Veikkola idrottspark.

Strategisk målsättning: Kundorienterade byggnadstillsynstjänster		
Åtgärd Stärkande av smidig service / erbjudande av service	Mätare Förkortande av bygglovens handläggningstider. Kundenkäter ansvarsperson: ledande byggnadsinspektören	Utfall 31.12.2018 Det större antalet ansökningar än vanligt och vårens resursunderskott har avspeglats i bygglovens behandlingstider. En enkät om kundbelåtenheten görs under år 2019.

SEKTIONEN FÖR SERVICEPRODUKTION

Budgetutfall

Sektionen för serviceproduktion	Ursprunglig budget 2018	Budgetändringar 2018	Efter ändringar i budgeten	Utfall 2018	Avvikelse 2018
Förvaltning					
Verksamhetsintäkter	0	0	0	0	0
Verksamhetsutgifter	-132 774	0	-132 774	-79 063	53 711
Verksamhetsbidrag	-132 774	0	-132 774	-79 063	53 711
Utrymmesförvaltningen					
Verksamhetsintäkter	16 362 121	-175 000	16 187 121	16 192 200	5 079
Verksamhetsutgifter	-13 264 771	-1 500 000	-14 764 771	-14 765 851	-1 080
Verksamhetsbidrag	3 097 350	-1 675 000	1 422 350	1 426 349	3 999
Städtjänster					
Verksamhetsintäkter	3 026 174	0	3 026 174	3 065 982	39 808
Verksamhetsutgifter	-3 017 882	0	-3 017 882	-2 869 380	148 502
Verksamhetsbidrag	8 292	0	8 292	196 602	188 310
Kosthållstjänster					
Verksamhetsintäkter	6 050 000	0	6 050 000	5 898 551	-151 449
Verksamhetsutgifter	-5 734 789	0	-5 734 789	-5 050 195	684 594
Verksamhetsbidrag	315 211	0	315 211	848 356	533 145
TOTALT					
Verksamhetsintäkter	25 438 295	-175 000	25 263 295	25 156 733	-106 562
Verksamhetsutgifter	-22 150 216	-1 500 000	-23 650 216	-22 764 488	885 728
Verksamhetsbidrag (B)	3 288 079	-1 675 000	1 613 079	2 392 246	779 166

Nyckeltal

Produktionstjänster för byggnadsbeståndet	BS 2017	Budget 2018	BS 2018	Utfall %	Förändring %
Underhåll av byggnader					
Verksamhetsutrymmen som underhålls, våningsyta m ²	164 213	164 451	164 451	100,0	0,1
Uthyrda utrymmen som underhålls, våningsyta m ²	16 539	21 684	23 531	108,5	42,3
Andra utrymmen som underhålls, våningsyta m ²	7 900	7 458	7 458	100,0	-5,6
TOTALT:	188 652	193 593	195 440	101,0	3,6

	BS 2017	Budget 2018	BS 2018	Utfall %	Förändring %
Kosthållsenheten					
Producerade måltider, utbildningsväsendet	1 268 230	1 222 376	1 211 111	99,1	-4,5
Producerade måltider, barndagvård	659 907	932 288	568 706	61,0	-13,8
Producerade måltider, omsorgstjänster	149 397	51 565	140 712	272,9	-5,8
Producerade måltider, hemservicens måltider		5 110	10 663	208,7	
Producerade måltider, personalbispisning + övervakade måltider	79 026	167 708	187 152	111,6	136,8
Producerade måltider, annan cateringservice	123 925	31 584	54 777	173,4	-55,8
Producerade måltider, omsorgstjänst, privat	40 544	13 505	63 009	466,6	55,4
Producerade måltider, privat dagvård		28 764	29 127	101,3	
Andelen köpta tjänster av producerade måltider, %	0	0	0		

Resultatområdet serviceproduktion	BS 2017	Budget 2018	BS 2018	Utfall %	Förändring %
Städtjänster					
Yta som ska städas	119 225	118 982	119 444	100,4	0,2

Avvikelser och relevanta ändringar

Sektionen för serviceproduktions verksamhetsbidrag enligt situationen 31.12.2018 är 2 293 600 € dvs. 142,0 %. Utfallet av verksamhetsintäkterna är 99,6 %, alltså 25 156 700 € och av verksamhetsutgifterna 96,7 %, alltså 22 866 200 €. Sektionens externa verksamhetsbidrag var i slutet av december 97,5 % och det interna 127,8 %.

Kommunfullmäktige godkände 15.12.2018 § 109 sektionen för serviceproduktions förslag till tilläggsanslag för år 2018. I enlighet med det höjdes anslaget för verksamhetsutgifter i sektionen för serviceproduktions budget 2018 med 1 500 000 euro och mängden verksamhetsintäkter minskades med 175 000 euro. Anslagsandelen som anvisats för projektet "grundläggande renovering och utvidgning av huvudbiblioteket" i investeringsdelen i budgeten 2018 höjdes dessutom till 5,5 milj. euro.

Sektionen för serviceproduktions försäljningsintäkter och andra verksamhetsintäkter har i situationen 31.12.2018 utfallit som planerat i enlighet med den ändrade budgeten (99,6 %).

Verksamhetsutgifterna har på sektionens nivå något underskridit den ändrade budgeten (96,7 %). Underhållsreparationerna inom tjänsterna för underhåll av byggnadsbeståndet utföll i början av året betydligt högre än planerat i den ursprungliga budgeten. Det har närmast varit fråga om oförutsedda reparationer, anskaffningar av anordningar och hyresutgifter för ersättande utrymmen med anledning av inneluftsproblem och vattenskador.

Beträffande underhållsreparationerna vidtogs under året korrigerande åtgärder för att stävja budgetöverskridningen, så som att skjuta upp anskaffningar som inte är absolut nödvändiga.

Städtjänsterna utökades under år 2018 och städningen sköts utöver i de tidigare verksamhetsställena också i Kirkkoharjun koulus ersättande utrymmen 183 m² (f.d. Nordea), socialutrymmena i Framnäs idrottspark 170 m², Porkkalan lukio + 26 m² och medborgarinstitutets kansli + 83 m².

Inom kosthållstjänsterna inledde Kantvikin päiväkotiverksamheten efter saneringen 3.4.2018, och eleverna i Oitbacka skola och barnen i Evitskogs daghem flyttade till Sjökulla inlärningscenter. Kosthållstjänsterna lagar också hemservicens måltider. Efterfrågan på hemservicemåltider har fördubblats jämfört med året innan. Kosthållstjänsternas kundenkät ordnades i maj 2018. Enkäten besvarades av 811 personer. 86 % ansåg att maten är bra eller hyfsad och 6 % att den är utmärkt. Fr.o.m. höstterminen fanns det i alla skolor utöver basmaten vegetarisk mat fritt till förfogande för alla. Tidigare fick man vegetarisk mat på en skild ansökan om man så önskade.

Det har gjorts små ändringar i sammanställningen av kosthållstjänsternas prestationstabell så att både skolornas och daghemmens övervakade måltider har inräknats i arbetsplatsmåltidernas avsnitt. De privata daghemmens prestationer har särredovisats till en egen grupp, dit man räknat både barnens och vårdarnas måltidsprestationer.

Sektionen för serviceproduktions bindande verksamhetsmål

I situationen 31.12.2018 bedömer man att sektionen för serviceproduktions verksamhetsmål i budgeten huvudsakligen uppnåddes i sin helhet.

Strategisk målsättning: Hållbar kommunekonomi		
Åtgärd Effektiv användning av kommunens verksamhetsutrymmen, klassificering av kommunens fastighetsbestånd (portföljshantering) och åtgärderna som vidtas utgående från den Man avstår från tomma byggnader och byggnader som är onödiga för verksamheten	Mätare Antalet utrymmen som hyrs av utomstående för kommunens bruk ansvarsperson: Lokalchefen Antalet sålda oändamålsenliga fastigheter ansvarsperson: direktören för samhällstekniska väsendet	Utfall 31.12.2018 Antalet utrymmen som hyrs av utomstående för kommunens bruk: + Torgvägen 3, 160 m ² + Stationsbågen 1, 687 m ² Portfölsättningen av fastigheterna har godkänts av sektionen för serviceproduktion och kommunaltekniska nämnden.

Strategisk målsättning: Tjänster som utvecklas / sunda och fungerande utrymmen		
Åtgärd Aktuell situationsbild av kommunens fastigheters skick och inneluftsproblem	Mätare Rättidiga reparationsåtgärder (t.ex. behov av ersättande utrymmen) Prioritetsordningen i byggnadsbeståndets reparationsprogram har kompletterats med en utredning om kartläggningar av fastigheternas skick Genomförande av en objektsvis förfrågan om symtom, minskning av upplevda inneluftsproblem ansvarsperson: Lokalchefen	Utfall 31.12.2018 Undersökningarna av skicket och inneluften har uppgjorts eller pågår i följande fastigheter: Nissnikun koulu, Winellska A-byggnaden, Gesterbyn koulu, Kantvikin koulu, Kirkkoharjun koulu, Gesterby ungdomsgård I början av året genomförde man en förfrågan om symtom i skolorna med inneluftsproblem Tomttjänsterna har konkurrensutsatt flyttbara skolbyggnader för Gesterbyn koulus tomt, Kirkkoharjun koulus tomt och Nissnikun koulus tomt.

Strategisk målsättning: Tjänster som utvecklas		
<p>Åtgärd Ibruktagnig av digitala tjänster.</p>	<p>Mätare Ibruktagnig av mobilapplikationen för daghemmens och omsorgstjänsternas matsedlar</p> <p>ansvarsperson: kosthållsdirektören</p> <p>Utrymmesförvaltningens 5-årsreparationsprogram fogas till den elektroniska serviceboken</p> <p>ansvarsperson: lokalchefen</p>	<p>Utfall 31.12.2018 Beredskapen till ibruktagnig av mobilappen i daghem och inom omsorgstjänsterna existerar, och de har tagits i bruk under hösten.</p> <p>Lokaltjänsterna har tagit i bruk ett 5-årsreparationsprogram i en elektronisk servicebok</p>

Strategisk målsättning: Hållbar kommunekonomi / Minskning av kommunens matsvinn		
<p>Åtgärd Rätt dimensionering av produktionen och ökning av den lagenliga användningen av matsvinnet bl.a. genom försäljning av mat till äldre eller till personalen</p>	<p>Mätare Matsvinnet minskar med 5 %</p> <p>ansvarsperson: kosthållsdirektören</p>	<p>Utfall 31.12.2018 Uppföljningen av matsvinnet har ökats och recepten preciseras enligt det. De äldre äter efter att skollunchen är slut. Matsvinnet har minskats med 4 % jämfört med året innan.</p>

Strategisk målsättning: Hållbar kommunekonomi		
<p>Åtgärd Vid konkurrensutsättningen av byggande används utöver poängsättning av pris också poängsättning av kvalitet</p>	<p>Mätare konkurrensutsättningspraxis</p> <p>ansvarsperson: direktören för samhällstekniska väsendet, byggchefen</p>	<p>Utfall 31.12.2018 Lokaltjänsterna har konkurrensutsatt ramavtalet för byggnadstekniska arbeten med en pris-/kvalitetspoängsättning. Tjänsterna gällande undersökningar av skick och inneluft konkurrensutsätts också med kvalitet/pris poängsättning.</p>

Strategisk målsättning: En välmående och kunnig personal / Resurserna inriktas rätt och yrkeskunskapen är aktuell		
<p>Åtgärd Personalen deltar i utbildning som skötseln av arbetsuppgifter kräver eller som stöds av den.</p>	<p>Mätare utbildningsdagar: 3 dagar/år/person</p> <p>ansvarsperson: förvaltningschefen, ansvarspersonerna för resultatenheterna</p>	<p>Utfall 31.12.2018 Personalen deltar i kartläggningen av kunnandet och i utbildningar enligt den individuella utvecklingsplanen. Utfallet 507,23 dagar.</p>

DIREKTIONEN FÖR AFFÄRSVERKET KYRKSÄTTIS VATTEN

Budgetutfall

Direktionen för affärsverket Kyrksätts vatten	Ursprunglig budget 2018	Budgetändringar 2018	Efter ändringar i budgeten	Utfall 2018	Avvikelse 2018
Vattenförsörjningsverket					
Verksamhetsintäkter	7 159 500	0	7 159 500	7 453 673	294 173
Verksamhetsutgifter	-4 994 781	0	-4 994 781	-4 743 961	250 820
Verksamhetsbidrag	2 164 719	0	2 164 719	2 709 712	544 993
TOTALT					
Verksamhetsintäkter	7 159 500	0	7 159 500	7 453 673	294 173
Verksamhetsutgifter	-4 994 781	0	-4 994 781	-4 743 961	250 820
Verksamhetsbidrag (B)	2 164 719	0	2 164 719	2 709 712	544 993

Affärsverket Kyrksätts vattens bokslutsuppgifter presenteras på sidorna 146-169.

Ordnande av intern kontroll på nämndens ansvarsområde

Kommunens verksamheter ska ordnas och verksamheten ska ledas så att det finns en tillräcklig intern kontroll på alla organisationsnivåer och i all verksamhet. Nämnden och den organet underställda ledande tjänsteinnehavaren svarar för den interna kontrollen av verksamheten under sin ledning. Intern kontroll är en del av lednings- och förvaltningssystemet med vars hjälp kommunens ledning får organisationen att fungera på det sätt som den önskar och som producerar tillräckliga uppgifter om organisationens tillstånd och prestationer för ledningen.

Den interna kontrollen har inom nämndens ansvarsområde ordnats som en del av det i kommunen fastställda ledningssystemet. Nämnden svarar inom sitt verksamhetsområde för ordnandet av den interna kontrollen och riskhanteringen och för övervakningen av verkställigheten och dess utfall. Den rapporterar också till kommunstyrelsen om hur den interna kontrollen och riskhanteringen är ordnad och om de viktigaste slutsatserna.

De ledande tjänsteinnehavarna inom sektorerna svarar för att den interna kontrollen och riskhanteringen inom det egna området verkställs och lyckas samt utfärdar anvisningar till de underställda resultatenheter och ger rapporter i enlighet med kommunstyrelsens anvisningar. Cheferna ansvarar för och rapporterar om identifieringen av sina arbetsenheters risker, utvärderingar, genomförandet av riskhanteringsåtgärder och deras funktionalitet.

Sättet för ordnande av den interna kontrollen kan beskrivas genom följande delområden:

Ledningssystem:

Med hjälp av ledningssystemet uppnås målen i strategin och man säkerställer verksamhetens laglighet. Kommunens strategiska mål har fastställts i Kyrklätts kommunstrategi 2018-2021. I den av kommunfullmäktige fastställda budgeten uppställs verksamhetsmålen som härleds ur kommunstrategin. Nämnden beslutar i sin dispositionsplan om delmålen på den operativa nivån. Sektorns ledningsgrupp följer vid sina sammanträden upp hur målen uppfylls, och rapporterar vidare till nämnden. Nämnden rapporterar i samband med delårsöversikterna och verksamhetsberättelsen till kommunstyrelsen om hur målen för verksamheten och ekonomin uppnåtts.

Ordnande av riskhantering:

Riskhanteringen är en del av den interna kontrollen, och dess mål är att få skälig säkerhet om att kommunens strategiska mål och målen för verksamheten och ekonomin uppnås och att verksamheten fortsätter och är ostörd. Nämndens och dess ledande tjänsteinnehavares uppgift är att identifiera riskerna för uppfyllandet av verksamhetsmålen i tid. Utfallet av riskerna för de i budgeten uppställda målen för verksamheten bedöms i samband med delårsöversikterna. Man ingriper med snabb tidtabell också i uppskattade förändringar i verksamhetsmiljön och riskerna som de orsakar för att minimera dem.

Möjligheten till egendomsskada och möjligheterna till ekonomiskt missbruk, som vanligtvis anses vara risker, har fördelats till organisationens alla nivåer på nämndens ansvarsområde. Personalen rapporterar riskerna till sina chefer.

Övervakning:

Övervakningen har ordnats genom dokumentering och uppföljning av befogenheterna som hänför sig till det dagliga ledandet, interna regler och personalens handlande.

Uppföljning och rapportering:

I förvaltningsstadgan finns bestämmelser om uppföljning av verksamheten och ekonomin. Med hjälp av uppföljning försöker man med olika bedömnings- och uppföljningsmetoder försäkra att den interna kontrollen fungerar. Ansvaret för uppföljningen hör till organet och de ledande tjänsteinnehavarna. Det mest systematiska uppföljningsredskapet är delårsöversikterna. Uppföljningen sker också genom observation av verksamhetsmiljön och bedömning av förändringstrycken vid sidan av det vanliga tjänstemannaarbetet.

Effektiv verksamhet förutsätter att det finns tillräckliga och riktiga uppgifter som underlag för beslutsfattandet. Med rapportering försöker man ge korrekta, tillräckliga och förståeliga uppgifter om verksamheten. Rapporteringen om uppnåendet av målen för verksamhet och ekonomi och om verksamheten är ett viktigt verktyg för ledningen.

Kommunaltekniska nämnden har för år 2018 slagit fast tre tyngdpunktsområden för den interna tillsynen, vid vilka man fäster särskild uppmärksamhet. Tyngdpunktsområdena har bl.a. valts på basis av revisionsnämndens observationer.

Tyngdpunktområdet för intern kontroll:	Risk, orsak, följd, storlek	Målnivå	Överenskommen åtgärd / metod för år 2018	Utfall 31.12.2018
Utvecklingsområden: Hållbar kommunekonomi/ Upphandlingspraxis	Upphandlingsprocessen är felaktig, anvisningarna följs inte, besluten upphävs, Inverkan mycket stor. Fördröjer projekt om konkurrensutsättningar inleds på nytt. Dessutom eventuella penningssanktioner.	Upphandlingarna görs enligt anvisningar och bestämmelser. Sektorn ordnar upphandlingsutbildning Inga obefogade besvär hos marknadsdomstolen	Kontinuerlig bedömning, utveckling och övervakning av sektorns konkurrensutsättningspraxis Informeringen, ansvarspersonerna för sektorn, resultatområdena och resultatenheter ser till att de som ansvarar för upphandlingarna följer lagarna, bestämmelserna och kommunens anvisningar I anslutning till delårsöversikterna rapporteras antalet besvär hos marknadsdomstolen och besvärgrunderna	I situationen per slutet av december känner man inte till besvär hos marknadsdomstolen. Sektorn har ordnat intern upphandlingsutbildning. För beslutsberedningsprocessen har assisterande personal anvisats.
Utvecklingsområden: Hållbar kommunekonomi/ Uppföljning av budgeten	Variationer eller överskridningar i budgeten och utfallet för driftsekonomin och investeringarna	Anslagen räcker till för att täcka driftskostnaderna. Investeringsprojekten hålls inom gränserna för upphandlingen. Nämnden är medveten om situationen för driftsekonomin och investeringarna.	Man följer upp utfallet av ekonomin och förbättrar förutsägbarheten samt reagerar på väsentliga avvikelser. Analyseringen av investeringarnas utfall och avvikelser samt framställningssättet av utfallsjämförelsen av investeringarna utvecklas. I sektorns ledningsgrupp behandlas rapporterna över driftsekonomin och investeringarna samt behandlas de väsentligaste avvikelserna jämfört med budgeten samt prognoserna. Till nämnden rapporteras regelbundet prognoser och avvikelser.	I sektorns ledningsgrupp behandlades rapporterna över driftsekonomin och investeringarna samt behandlades de väsentligaste avvikelserna jämfört med budgeten samt prognoserna. Till nämnderna rapporterades regelbundet prognoserna samt differenserna i anslutning till delårsöversikterna och bokslutet.
Utvecklingsområden: Kunnande	Kunnandet är på god nivå men kan förbättras. Hyfsad prioritetklass.	Sektorn satsar på utbildning och stärker kunnande på expertnivå.	Ansvarspersonerna för sektorn, resultatområdena och resultatenheter ser till att kunnandet är på hög nivå	Ansvarspersonerna har sett till att personalen deltar i utbildningarna för hela kommunen och hela sektorn samt uppmanat de anställda att frivilligt delta i utbildningar enligt kartläggningen av kunnande och den personliga utvecklingsplanen.

Ordnande av intern kontroll på nämndens ansvarsområde

Kommunens verksamheter ska ordnas och verksamheten ska ledas så att det finns en tillräcklig intern kontroll på alla organisationsnivåer och i all verksamhet. Nämnden och den organet underställda ledande tjänsteinnehavaren svarar för den interna kontrollen av verksamheten under sin ledning. Intern kontroll är en del av lednings- och förvaltningssystemet med vars hjälp kommunens ledning får organisationen att fungera på det sätt som den önskar och som producerar tillräckliga uppgifter om organisationens tillstånd och prestationer för ledningen.

Den interna kontrollen har inom nämndens ansvarsområde ordnats som en del av det i kommunen fastställda ledningssystemet. Nämnden svarar inom sitt verksamhetsområde för ordnandet av den interna kontrollen och riskhanteringen och för övervakningen av verkställigheten och dess utfall. Den rapporterar också till kommunstyrelsen om hur den interna kontrollen och riskhanteringen är ordnad och om de viktigaste slutsatserna.

De ledande tjänsteinnehavarna inom sektorerna svarar för att den interna kontrollen och riskhanteringen inom det egna området verkställs och lyckas samt utfärdar anvisningar till de underställda resultatenheter och ger rapporter i enlighet med kommunstyrelsens anvisningar. Cheferna ansvarar för och rapporterar om identifieringen av sina arbetsenheters risker, utvärderingar, genomförandet av riskhanteringsåtgärder och deras funktionalitet.

Sättet för ordnande av den interna kontrollen kan beskrivas genom följande delområden:

Ledningssystem:

Med hjälp av ledningssystemet uppnås målen i strategin och man säkerställer verksamhetens laglighet. Kommunens strategiska mål har fastställts i Kyrklätts kommunstrategi 2018-2021. I den av kommunfullmäktige fastställda budgeten uppställs verksamhetsmålen som härleds ur kommunstrategin. Nämnden beslutar i sin dispositionsplan om delmålen på den operativa nivån. Sektorns ledningsgrupp följer vid sina sammanträden upp hur målen uppfylls, och rapporterar vidare till nämnden. Nämnden rapporterar i samband med delårsöversikterna och verksamhetsberättelsen till kommunstyrelsen om hur målen för verksamheten och ekonomin uppnåtts.

Ordnande av riskhantering:

Riskhanteringen är en del av den interna kontrollen, och dess mål är att få skälig säkerhet om att kommunens strategiska mål och målen för verksamheten och ekonomin uppnås och att verksamheten fortsätter och är ostörd. Nämndens och dess ledande tjänsteinnehavares uppgift är att identifiera riskerna för uppfyllandet av verksamhetsmålen i tid. Utfallet av riskerna för de i budgeten uppställda målen för verksamheten bedöms i samband med delårsöversikterna. Man ingriper med snabb tidtabell också i uppskattade förändringar i verksamhetsmiljön och riskerna som de orsakar för att minimera dem.

Möjligheten till egendomsskada och möjligheterna till ekonomiskt missbruk, som vanligtvis anses vara risker, har fördelats till organisationens alla nivåer på nämndens ansvarsområde. Personalen rapporterar riskerna till sina chefer.

Övervakning:

Övervakningen har ordnats genom dokumentering och uppföljning av befogenheterna som hänför sig till det dagliga ledandet, interna regler och personalens handlande.

Uppföljning och rapportering:

I förvaltningsstadgan finns bestämmelser om uppföljning av verksamheten och ekonomin. Med hjälp av uppföljning försöker man med olika bedömnings- och uppföljningsmetoder försäkra att den interna kontrollen fungerar. Ansvaret för uppföljningen hör till organet och de ledande tjänsteinnehavarna. Det mest systematiska uppföljningsredskapet är delårsöversikterna. Uppföljningen sker också genom observation av verksamhetsmiljön och bedömning av förändringstrycken vid sidan av det vanliga tjänstemannarbetet.

Effektiv verksamhet förutsätter att det finns tillräckliga och riktiga uppgifter som underlag för beslutsfattandet. Med rapportering försöker man ge korrekta, tillräckliga och förståeliga uppgifter om verksamheten. Rapporteringen om uppnåendet av målen för verksamhet och ekonomi och om verksamheten är ett viktigt verktyg för ledningen.

Byggnads- och miljönämnden har för år 2018 slagit fast fyra tyngdpunktsområden för den interna tillsynen, vid vilka man fäster särskild uppmärksamhet.

Tyngdpunktsområden har valts bl.a. på basis av önskemål från kommunstyrelsen.

Tyngdpunktsområden 2018:	Motiveringar / identifiering av risker	Åtgärder / utvecklingsförslag för förutsägande och hantering av riskerna	Ansvarsperson/ sektorn	Uppföljning och rapportering av riskhanteringsåtgärderna	Utfall 31.12.2018
Hållbar kommunekonomi/ Upphandlingspraxis	Riktig upphandlingsprocess	Kontinuerlig bedömning, utveckling och övervakning av sektorns konkurrensutsättningspraxis Informerings-, ansvarspersonerna för sektorn, resultatområdena och resultatenheter ser till att de som ansvarar för upphandlingarna följer lagarna, bestämmelserna och kommunens anvisningar	Direktören för samhällstekniska väsendet, cheferna för resultatområdena och -enheterna, ansvarspersonerna för investeringarna	I anslutning till delårsöversikterna rapporteras antalet besvär hos marknadsdomstolen och besvärgrunderna	Inga besvär har anförts hos marknadsdomstolen. Sektorn har ordnat intern upphandlingsutbildning.
Hållbar kommunekonomi/ Uppföljning av budgeten	Uppföljning av utfallet av driftsekonomi och investeringarna	Man följer upp utfallet av ekonomin och förbättrar förutsägbarheten samt reagerar på väsentliga avvikelser. Analyseringen av investeringarnas utfall och avvikelser samt framställningssättet av utfallsjämförelsen av investeringarna utvecklas.	Direktören för samhällstekniska väsendet, cheferna för enheterna	I sektorns ledningsgrupp behandlas rapporterna över driftsekonomi och investeringarna samt behandlas de väsentligaste avvikelserna jämfört med budgeten samt prognoserna. Till nämnden rapporteras regelbundet prognoser och avvikelser.	Rapporterna genomgångna i sektorns ledningsgrupp. Har rapporterats till nämnden i anslutning till delårsöversikten.
Hållbar kommunekonomi/ Uppföljning av utformningen av avgiften	Uppföljning av myndighetsverksamhetens försäljningsfakturerings	Man följer upp om tillsynsavgifterna är riktiga och enligt taxan	Chef	Tillståndsberedaren ser till att avgiften är enligt taxan Chefen godkänner fakturaförteckningen	Genomförts enligt planerna.
Tjänster som utvecklas/Rättslig giltighet av beslut	Besvaren fördröjer kundens process, den rättsliga giltigheten mäter hur rättsprövningen lyckas	Korrigerande åtgärder i processer enligt behov	Föredragande i nämnden	Besvärmyndighetens beslut föreläggs nämnden för kännedom	Inkomna beslut har tillställts nämnden för kännedom

Sektionen för serviceproduktion

13.2.2019

Ordnande av intern kontroll på sektionens ansvarsområde

Kommunens verksamheter ska ordnas och verksamheten ska ledas så att det finns en tillräcklig intern kontroll på alla organisationsnivåer och i all verksamhet. Sektionen och den organet underställda ledande tjänsteinnehavaren svarar för den interna kontrollen av verksamheten under sin ledning. Intern kontroll är en del av lednings- och förvaltningssystemet med vars hjälp kommunens ledning får organisationen att fungera på det sätt som den önskar och som producerar tillräckliga uppgifter om organisationens tillstånd och prestationer för ledningen.

Den interna kontrollen har inom sektionens ansvarsområde ordnats som en del av det i kommunen fastställda ledningssystemet. Sektionen svarar inom sitt verksamhetsområde för ordnandet av den interna kontrollen och riskhanteringen och för övervakningen av verkställigheten och dess utfall. Den rapporterar också till kommunstyrelsen om hur den interna kontrollen och riskhanteringen är ordnad och om de viktigaste slutsatserna.

De ledande tjänsteinnehavarna inom sektorerna svarar för att den interna kontrollen och riskhanteringen inom det egna området verkställs och lyckas samt utfärdar anvisningar till de underställda resultatenheter och ger rapporter i enlighet med kommunstyrelsens anvisningar. Cheferna ansvarar för och rapporterar om identifieringen av sina arbetsenheters risker, utvärderingar, genomförandet av riskhanteringsåtgärder och deras funktionalitet.

Sättet för ordnande av den interna kontrollen kan beskrivas genom följande delområden:

Ledningssystem:

Med hjälp av ledningssystemet uppnås målen i strategin och man säkerställer verksamhetens laglighet. Kommunens strategiska mål har fastställts i Kyrkslätt kommunstrategi 2018-2021. I den av kommunfullmäktige fastställda budgeten uppställs verksamhetsmålen som härleds ur kommunstrategin. Sektionen beslutar i sin dispositionsplan om delmålen på den operativa nivån. Sektorns ledningsgrupp följer vid sina sammanträden upp hur målen uppfylls, och rapporterar vidare till sektionen. Sektionen rapporterar i samband med delårsöversikterna och verksamhetsberättelsen till kommunstyrelsen om hur målen för verksamheten och ekonomin uppnåtts.

Postadress

Kyrkslätt kommun
PB 20
02401 Kyrkslätt

Kommunhuset

Ervastvägen 2
02400 Kyrkslätt

Telefon

(09) 296 71

Fax

(09) 878 6226

www.kyrkslatt.fi

Ordnande av riskhantering:

Riskhanteringen är en del av den interna kontrollen, och dess mål är att få skälig säkerhet om att kommunens strategiska mål och målen för verksamheten och ekonomin uppnås och att verksamheten fortsätter och är ostörd. Sektionens och dess ledande tjänsteinnehavares uppgift är att i tid identifiera riskerna som hotar uppfyllandet av verksamhetsmålen. Utfallet av riskerna för de i budgeten uppställda målen för verksamheten bedöms i samband med delårsöversikterna. Man ingriper med snabb tidtabell också i uppskattade förändringar i verksamhetsmiljön och riskerna som de orsakar för att minimera dem.

Möjligheten till egendomsskada och möjligheterna till ekonomiskt missbruk, som vanligtvis anses vara risker, har fördelats till organisationens alla nivåer på nämndens ansvarsområde. Personalen rapporterar riskerna till sina chefer.

Övervakning:

Övervakningen har ordnats genom dokumentering och uppföljning av befogenheterna som hänför sig till det dagliga ledandet, interna regler och personalens handlande.

Uppföljning och rapportering:

I förvaltningsstadgan finns bestämmelser om uppföljning av verksamheten och ekonomin. Med hjälp av uppföljning försöker man med olika bedömnings- och uppföljningsmetoder försäkra att den interna kontrollen fungerar. Ansvaret för uppföljningen hör till organet och de ledande tjänsteinnehavarna. Det mest systematiska uppföljningsredskapet är delårsöversikterna. Uppföljningen sker också genom observation av verksamhetsmiljön och bedömning av förändringstrycken vid sidan av det vanliga tjänstemannaarbetet.

Effektiv verksamhet förutsätter att det finns tillräckliga och riktiga uppgifter som underlag för beslutsfattandet. Med rapportering försöker man ge korrekta, tillräckliga och förståeliga uppgifter om verksamheten. Rapporteringen om uppnåendet av målen för verksamhet och ekonomi och om verksamheten är ett viktigt verktyg för ledningen.

Sektionen för serviceproduktion har för år 2018 slagit fast fyra tyngdpunktsområden för den interna tillsynen, vid vilka man fäster särskild uppmärksamhet.

Tyngdpunktsområdena har bl.a. valts på basis av revisionsnämndens observationer.

Tyngdpunktso mrådet för intern kontroll:	Risk, orsak, följd, storlek	Målnivå	Överenskommen åtgärd / metod för år 2018	Utfall 31.12.2018
Hållbar kommun-ekonomi/ Upphandlingspraxis	Upphandlingsprocessen är felaktig, anvisningarna följs inte, besluten upphävs, Fördröjer projekt om konkurrensutsättningarna inleds på nytt. Dessutom eventuella penning-sanktioner. Inverkan är mycket stor.	Upphandlingarna görs enligt anvisningar och bestämmelser. Sektorn ordnar upphandlingsutbildning Inga obefogade besvär hos marknadsdomstolen	Kontinuerlig bedömning, utveckling och övervakning av sektorns konkurrensutsättningspraxis Informeringen, ansvarspersonerna för sektorn, resultatområdena och resultatenheterna ser till att de som ansvarar för upphandlingarna följer lagarna, bestämmelserna och kommunens anvisningar I anslutning till delårsöversikterna rapporteras antalet besvär hos marknadsdomstolen och besvärsgrunderna	I situationen per slutet av december känner man inte till besvär hos marknadsdomstolen. Sektorn har ordnat intern upphandlingsutbildning. För beslutsberedningsprocessen har assisterande personal anvisats.
Hållbar kommun-ekonomi/ Investeringar	Okontrollerat antal reparationsobjekt i investeringarna Anslagen för reparationsprogrammet fördelas inte jämnt Alla objekt kan inte genomföras som planerat Storleksklassen på risken är stor	Reparationsobjekten i investeringarna har prioriterats Uppföljning av kostnaderna för projekten i årsreparationsprogrammet och inverkningarna av ändringarna av användarnas lokaler på budgeteringen	Vid sektionens sammanträden rapporteras det ekonomiska utfallet av investeringarna och ändringsförslagen från användarförvaltningen prioriteras	Alla projekt i årsreparationsprogrammet kunde inte genomföras som planerat Detta påverkades av konkurrensutsättning av ramavtal samt personalresurserna inom underhåll
Hållbar kommun-ekonomi/ Uppföljning av budgeten	Variationer eller överskridningar i budgeten och utfallet för drifts-ekonomi och investeringarna Anslagen blir oanvända eller överskrids Storleksklassen på risken är normal	Anslagen räcker till för att täcka driftskostnaderna. Investeringsprojekten hålls inom gränserna för upphandlingen. Nämnden är medveten om situationen för driftsekonomin och investeringarna.	Man följer upp utfallet av ekonomin och förbättrar förutsägbarheten samt reagerar på väsentliga avvikelser. Analyseringen av investeringarnas utfall och avvikelser samt framställningssättet av utfallsjämförelsen av investeringarna utvecklas. I sektorns ledningsgrupp behandlas rapporterna över driftsekonomin och investeringarna samt behandlas de väsentligaste avvikelserna jämfört med budgeten samt prognoserna. Till nämnden rapporteras regelbundet prognoser och avvikelser.	I sektorns ledningsgrupp behandlades rapporterna över driftsekonomin och investeringarna samt behandlades de väsentligaste avvikelserna jämfört med budgeten samt prognoserna. Till nämnderna rapporterades regelbundet prognoserna samt differenserna i anslutning till delårsöversikterna och bokslutet.

Utvecklings- områden: Kunnande	Kunnandet är på god nivå men kan förbättras. Hyfsad prioritetklass.	Sektorn satsar på utbildning och stärker kunnande på expertnivå.	Ansvarspersonerna för sektorn, resultat-områdena och resultatenheterna ser till att kunnandet är på hög nivå	Ansvarspersonerna har sett till att personalen deltar i utbildningarna för hela kommunen och hela sektorn samt uppmuntrat de anställda att frivilligt delta i utbildningar enligt kartläggningen av kunnande och den personliga utvecklingsplanen.
---	--	--	--	--

Postadress

Kyrksläatts kommun
PB 20
02401 Kyrkslätt

Kommunhuset

Ervastvägen 2
02400 Kyrkslätt

Telefon

(09) 296 71

Fax

(09) 878 6226

www.kyrkslatt.fi

RESULTATRÄKNINGSDELEN**RESULTATRÄKNING**

RESULTATRÄKNING	Budget 2018	Utfall 2018	Utfalls-%	Utfall 2017
(inklusive interna poster)				
Verksamhetsintäkter	52 618 579	54 325 696	103 %	53 202 336
Försäljningsintäkter	21 334 765	22 734 580	107 %	21 791 462
Avgiftsintäkter	11 371 945	11 088 541	98 %	11 793 879
Stöd och bidrag	2 578 278	2 784 568	108 %	2 471 839
Övriga verksamhetsintäkter	17 333 591	17 718 007	102 %	17 145 156
Verksamhetskostnader	-256 020 632	-257 792 007	101 %	-250 897 225
Personalkostnader	-97 989 769	-96 877 595	99 %	-92 863 304
Köp av tjänster	-111 882 500	-114 340 153	102 %	-114 161 549
Material, förnödenheter och varor	-13 908 643	-13 951 943	100 %	-13 186 182
Bidrag	-11 585 674	-12 133 171	105 %	-12 068 243
Övriga verksamhetskostnader	-20 654 046	-20 489 145	99 %	-18 617 948
Verksamhetsbidrag	-203 402 053	-203 466 311	100 %	-197 694 889
Skatteinkomster	193 204 828	189 347 472	98 %	189 719 415
Statsandelar	21 034 996	21 466 408	102 %	22 343 828
Finansieringsintäkter och -kostnader	-931 379	-519 208	56 %	-525 992
Årsbidrag I	9 906 392	6 828 361	69 %	13 842 362
Försäljningsvinster från anläggningstillgångar	3 050 000	3 752 698	123 %	1 486 539
Markanvändningsavtalsersättningar	1 500 000	786 000	52 %	520 000
Årsbidrag II	14 456 391	11 367 059	79 %	15 848 901
Avskrivningar och nedskrivningar	-14 137 130	-15 554 495	110 %	-14 150 206
Sporadiska kostnader	0	-189 511		0
Räkenskapsperiodens resultat	319 261	-4 376 947	-1371 %	1 698 695
Förändring i avskrivningsdifferensen	15 000	17 847	119 %	19 137
Förändring i reserveringar	0	0		0
Förändring i fonder	0	60 207		74 169
Räkenskapsperiodens över- eller underskott (+/-)	334 261	-4 298 893	-1286 %	1 792 002
<i>Interna verksamhetsintäkter</i>	<i>25 701 324</i>	<i>25 864 662</i>	<i>101 %</i>	<i>25 512 022</i>
<i>Interna verksamhetsutgifter</i>	<i>-25 701 324</i>	<i>-25 864 662</i>	<i>101 %</i>	<i>-25 512 022</i>

Granskat på hela kommunens nivå överskrider verksamhetsintäkterna den ändrade budgeten med 2,0 milj. euro. Verksamhetskostnaderna underskred den ändrade budgeten med 3,7 milj. euro och verksamhetsbidraget med 5,7 milj. euro. Räkenskapsperiodens resultat uppvisade ett underskott på 4,4 milj. euro.

FINANSIERINGSKALKYLDELEN

	Ursprungliga budgeten	Ändrade budgeten	Efter ändringar i budgeten	Utfall	Differens
	2018	2018	2018	2018	2018
Verksamhetens penningflöde					
• Årsbidrag	14 456 391	-5 700 999	8 755 392	11 367 059	2 611 667
• Sporadiska poster	0	0	0	-189 511	-189 511
• Inkomstfinansieringens rättelseposter	-3 050 000	0	-3 050 000	-3 563 118	-513 118
Verksamhetens penningflöde	11 406 391	-5 700 999	5 705 392	7 614 430	1 909 038
Investeringarnas penningflöde					
• Investeringar	-41 985 600	-1 615 000	-43 600 600	-30 146 590	13 454 010
• Finansieringsandelar till investeringsutgifter	0	0	0	0	0
• Överlåtelsevinster av tillgångar bland bestående aktiva	3 050 000	0	3 050 000	3 764 493	714 493
Investeringarnas penningflöde	-38 935 600	-1 615 000	-40 550 600	-26 382 097	14 168 503
Penningflöde från verksamhet och investeringar					0
	-27 529 209	-7 315 999	-34 845 208	-18 767 666	16 077 542
Finansieringens penningflöde					
Förändringar i utgivna lån					
• Tillägg till utlåningsfordringar	0	0	0	0	0
• Avdrag från utlåningsfordringar	200 000	0	200 000	78 895	-121 105
Förändringar i lånestocken					0
• Ökning av långfristiga lån	30 000 000	0	30 000 000	35 000 000	5 000 000
• Minskning av långfristiga lån	-12 654 488	0	-12 654 488	-12 660 820	-6 332
• Ändring i kortfristiga lån	8 723 696	0	8 723 696	-8 497 840	-17 221 536
Förändringar i det egna kapitalet	0	0	0	0	0
Övriga ändringar i likviditeten	1 260 000	0	1 260 000	8 201 484	6 941 484
Finansieringens penningflöde	27 529 209	0	27 529 209	22 121 719	-5 407 490
Inverkan på likviditeten	0	-7 315 999	-7 315 999	3 354 053	10 670 052

INVESTERINGSDELEN

UTFALLSJÄMFÖRELSE AV INVESTERINGARNA 1-12 / 2018	Ursprungliga budgeten	Budget-ändringar	Budget 2018	Utfall 2018	Differens	Utfall %
ADB-PROGRAM OCH PROJEKT FÖR IBRUKTAGANDE AV DEM						
9001 Digitalisering av byggnadstillsynens arkiv	-50 000	0	-50 000	-16 583	-33 417	33,17 %
9002 Programvara för vård- och omsorgssektorn	-100 000	0	-100 000	-27 026	-72 974	27,03 %
9003 Apotti, upphandling av programvara	-177 000	-185 000	-362 000	-430 096	253 096	242,99 %
9004 Integr. av systemen Cloudia och CaseM	-9 300	0	-9 300	0	-9 300	0,00 %
9006 Tilläggsdel till programmet HR-analytics	-20 000	0	-20 000	0	-20 000	0,00 %
9007 Överföring av datanätets centrum	-40 000	0	-40 000	-23 954	-16 046	59,89 %
9008 Konkurrensutsättning av datatrafiknätet	-25 000	0	-25 000	-22 350	-2 650	89,40 %
9016 Utrymmesreserveringsprogram	-40 000	0	-40 000	-26 000	-14 000	65,00 %
9017 Program för elevadministration	-100 000	0	-100 000	-15 425	-84 575	15,43 %
9015 Komplet. kartläggning och geoinfo	-70 000	0	-70 000	-62 000	-8 000	88,57 %
ADB-PROGRAM OCH IBRUKTAGNINGSPROJEKT totalt	-631 300	-185 000	-631 300	-623 434	-7 866	98,75 %
JORD- OCH VATTENKONSTRUKTIONER						
9010 Anskaffning av jord- och vattenområden	-500 000	0	-500 000	-548 931	48 931	109,79 %
9011 Försäljning av jord- och vattenområden	0	0	0	191 517	-191 517	
JORD- OCH VATTENKONSTRUKTIONER totalt	-500 000	0	-500 000	-548 931	48 931	109,79 %
HUSBYGGANDE						
9300 Kantvikin päiväkoti, rivning av den gamla delen	-430 000	0	-430 000	-126 737	-303 263	29,47 %
9302 Huvudbibliotekets statsandel	0	0	0	0	0	
9200 Valfärdscentralen Åängen	-1 400 000	0	-1 400 000	-1 026 237	-373 763	73,30 %
9304 Jokirinteen oppimiskeskus	-8 700 000	0	-8 700 000	-6 279 470	-2 420 530	72,18 %
9308 Gesterby skolcentrum-projektet	-300 000	0	-300 000	-61 456	-238 544	20,49 %
9309 Behovsutredningar	-100 000	0	-100 000	-34 848	-65 152	34,85 %
9305 Veikkolaområdets daghem och skola	-4 517 000	0	-4 517 000	-378 713	-4 138 287	8,38 %
9306 Framnäs service- & omklädningsbyggn.	-700 000	0	-700 000	-762 406	62 406	108,92 %
9307 Grundlig renovering av Veikkola filialbibliotek	-100 000	0	-100 000	-16 760	-83 240	16,76 %
9301 Utvidgning och renovering av huvudbiblioteket	-4 070 000	-1 430 000	-5 500 000	-5 165 302	1 095 302	126,91 %
9400 Utrymmesförvaltningens reparationsprogram	-2 900 000	0	-2 900 000	-1 841 665	-1 058 335	63,51 %
HUSBYGGNAD totalt	-23 217 000	-1 430 000	-24 647 000	-15 693 594	-7 523 406	67,60 %
TRAFIKLEDER OCH PARKER						
9410 Centrums detaljplaneområden	-3 700 000	0	-3 700 000	-3 073 886	-626 114	83,08 %
9420 Vattentornsbackens detaljplaneområde	-1 770 000	0	-1 770 000	-708 503	-1 061 497	40,03 %
9430 Centrum II	-10 000	0	-10 000	-7 760	-2 240	77,60 %
9431 Sarviksporten	-80 000	0	-80 000	0	-80 000	0,00 %
9432 Festberget	-80 000	0	-80 000	0	-80 000	0,00 %
9433 Plan. och bygg. av allm. p-områden	-50 000	0	-50 000	-173 272	123 272	346,54 %
9440 Belysningsplaner där de saknas	-30 000	0	-30 000	-35 231	5 231	117,44 %
9450 Briggstrandens detaljplaneområde	-200 000	0	-200 000	-30 716	-169 284	15,36 %
9455 Kantviks detaljplaneområde	0	0	0	-12 934	12 934	
9460 Masaby centrums detaljplaneområde	-2 300 000	0	-2 300 000	-282 150	-2 017 850	12,27 %
9470 Tinaparken, Masaby	-1 330 000	0	-1 330 000	-1 309 358	-20 642	98,45 %
9471 Sarviksstranden	-30 000	0	-30 000	0	-30 000	0,00 %
9480 Veikkola detaljplaneområden	-585 000	0	-585 000	-1 240 032	655 032	211,97 %
9481 Veikkolabäcken	-20 000	0	-20 000	0	-20 000	0,00 %
9482 Veikkolaporten	-80 000	0	-80 000	-38 720	-41 280	48,40 %
9483 Veikkolas bullerhinder	0	0	0	-22 975	22 975	
9485 Byggnad av Åängen och Vattentornsbacken	-380 000	0	-380 000	-249 683	-130 317	65,71 %
9490 Sanering av gator på planområden	-250 000	0	-250 000	-313 339	63 339	125,34 %
9491 Sanering av närrekreatiomsområden	-20 000	0	-20 000	-49 213	29 213	246,07 %
9492 Masabyporten	-30 000	0	-30 000	0	-30 000	0,00 %
9493 Jorvas station (kommunens andel)	-50 000	0	-50 000	0	-50 000	0,00 %
9494 Stamväg 50 Ring III på avsnittet stamväg 51- Mankby	-50 000	0	-50 000	0	-50 000	0,00 %
9495 Byggnad av gång- och cykelleder	-1 260 000	0	-1 260 000	-1 315 027	55 027	104,37 %
9496 Belysning av väg- och gatuområden	-100 000	0	-100 000	-132 700	32 700	132,70 %
9497 Vägobelysning utanför planområden	-20 000	0	-20 000	-4 453	-15 547	22,27 %
9498 Förbättring av trafiksäkerheten	-45 000	0	-45 000	-43 029	-1 971	95,62 %
9499 Bro	0	0	0	5 125	5 125	
TRAFIKLEDER OCH PARKER totalt	-12 470 000	0	-12 470 000	-9 048 106	-3 421 894	72,56 %
IDROTTS- OCH REKREATIONSOMRÅDEN						
9401 Idrottsområden	-65 000	0	-65 000	-37 737	-27 263	58,06 %
9403 Rekreatiomsområden och friluftsleder	-200 000	0	-200 000	-148 210	-51 790	74,11 %
9402 Näridrottsplatser	-120 000	0	-120 000	-144 782	24 782	120,65 %
9404 Övriga projekt	0	0	0	0	0	
9500 Avslut. arbeten på Strömsby jorddeponi	-15 000	0	-15 000	0	-15 000	0,00 %
9501 Byggnad av infrastruktur för kollektivtrafik	-50 000	0	-50 000	-44 280	-5 720	88,56 %
IDROTTS- OCH REKREATIONSOMRÅDEN totalt	-450 000	0	-450 000	-375 009	-74 991	83,34 %

VATTENVERKETS FASTA KONSTRUKTIONER OCH ANORDNINGAR							
9600	Vattentornen i Veikkola och centrum	-150 000	0	-150 000	-35 644	-114 356	23,76 %
9610	Sanering av avloppsnetet	-200 000	0	-200 000	-370 107	170 107	185,05 %
9620	Sanering av avloppspumpar	-100 000	0	-100 000	-86 100	-13 900	86,10 %
9630	Sanering av vattenledningar	-300 000	0	-300 000	-312 439	12 439	104,15 %
9640	Små ändringsarbeten i vattennätet	-50 000	0	-50 000	-23 934	-26 066	47,87 %
9660	Sanering och utvidgning av Meiko vattentag	-20 000	0	-20 000	-22 304	2 304	111,52 %
9661	Sanering av Obbnäs vattentag	0	0	0	0	0	
9650	Obbnäs transportvattenledning	-80 000	0	-80 000	0	-80 000	0,00 %
9651	Mottag. av Tolls vattenandelslags nät	-461 300	0	-461 300	-271 789	-189 511	58,92 %
9710	Centrums detaljplaneområde	-480 000	0	-480 000	-822 538	342 538	171,36 %
9720	Vattentornsbackens detaljplaneområde	-280 000	0	-280 000	-65 744	-214 256	23,48 %
9730	Centrum II	-10 000	0	-10 000	0	-10 000	0,00 %
9731	Sarviksporten	-50 000	0	-50 000	0	-50 000	0,00 %
9732	Festberget	-30 000	0	-30 000	0	-30 000	0,00 %
9750	Briggstrandens detaljplaneområde	-50 000	0	-50 000	0	-50 000	0,00 %
9760	Masaby centrum's detaljplaneområde	-290 000	0	-290 000	-3 624	-286 376	1,25 %
9770	Tinaparkens område i Masaby	-370 000	0	-370 000	-466 315	96 315	126,03 %
9771	Sarviksstranden	-10 000	0	-10 000	0	-10 000	0,00 %
9780	Veikkola detaljplaneområden	-210 000	0	-210 000	-197 106	-12 894	93,86 %
9781	Veikkolabäcken	-20 000	0	-20 000	0	-20 000	0,00 %
9785	Byggande av Åängen och Vattentornsbacken	-70 000	0	-70 000	-24 832	-45 168	35,47 %
9792	Masabyporten	-10 000	0	-10 000	0	-10 000	0,00 %
VATTENFÖRSÖRJNINGSVÄRKETS FASTA KONSTR. OCH ANLÄGGNINGAR totalt		-3 241 300	0	-3 241 300	-2 702 476	-538 824	83,38 %
LÖS EGENDOM							
9800	Anskaffning av spårmaskin	-120 000	0	-120 000	-126 000	6 000	105,00 %
9801	Traktor Klippare/kross	-110 000	0	-110 000	-87 000	-23 000	79,09 %
9802	Förbättr. av kommunhusets utrymmeseffektivitet	-160 000	0	-160 000	-35 944	-124 056	22,47 %
9803	Bibliotekssystem och nätbibliotek	-65 000	0	-65 000	0	-65 000	0,00 %
9804	Masaby meröppna bibliotek	-30 000	0	-30 000	0	-30 000	0,00 %
9806	Skolornas ICT-anskaffningar (F)	-150 000	0	-150 000	-144 271	-5 729	96,18 %
9807	Daghemmens ICT-anskaffningar (S)	-25 000	0	-25 000	-25 429	429	101,72 %
9808	Skolornas ICT-anskaffningar (S)	-45 000	0	-45 000	-43 302	-1 698	96,23 %
9810	Komplett. inredning i daghemmen (F)	-20 000	0	-20 000	-18 235	-1 765	91,18 %
9812	Trivsamt och nya inlärningsmiljöer	-50 000	0	-50 000	-13 201	-36 799	26,40 %
9813	Elektroniska inlärningsmiljöer (F)	-60 000	0	-60 000	-27 016	-32 984	45,03 %
9814	Komplett. inredning i skolorna (F)	-150 000	0	-150 000	-137 841	-12 159	91,89 %
9820	Komplett. inredning i daghemmen (S)	-12 000	0	-12 000	-20 121	8 121	167,68 %
9821	Komplett. inredning i skolorna (S)	-59 000	0	-59 000	-93 758	34 758	158,91 %
9822	Elektroniska inlärningsmiljöer (S)	-20 000	0	-20 000	-9 933	-10 067	49,67 %
9834	Kantvikin pävivakoti första inr.	-400 000	0	-400 000	-372 988	-27 012	93,25 %
LÖS EGENDOM totalt		-1 476 000	0	-1 476 000	-1 155 039	-320 961	78,25 %
AKTIER OCH ANDELAR							
9012	Försäljning av aktier	0	0	0	9 859	-9 859	
AKTIER OCH ANDELAR totalt		0	0	0	9 859	-9 859	
INVESTERINGAR TOTALT		-41 985 600	-1 615 000	-43 600 600	-30 146 590	-13 454 010	69,14 %

Budgetändringar:

- FGE 15.12.2018 § 108 Apotti, upphandling av programvara, höjning av anslag 185 000 euro.
- FGE 15.12.2018 § 109, Grundläggande renovering och utvidgning av huvudbiblioteket, höjning av anslag 1,43 milj. euro.

Adb-program och projekt för ibruktagande av dem

Taitoas fyra anslutningar ersattes med en anslutning. Nätbetalning via suomi.fi togs i bruk (medborgarinstitutet först) och dessutom inleddes användningen av suomi.fi-meddelandefunktionen. Man började använda ett logguppgiftssystem. Ett nytt utbildningssystem för dataskydd/datasäkerhet togs i bruk. Datakommunikationen konkurrensutsattes våren 2018 och ett nytt avtal trädde i kraft. Den första mjukvaruroboten inledde sin verksamhet inom användarhanteringen.

Övriga utgifter med lång verkningstid

Inom projektgruppen har på verksamhetsnivå budgeterats kommunens finansieringsandel i sådana projekt som inte blir kommunens anläggningstillgångar. I projektgruppen har vidare budgeterats osedvanligt höga kartläggningskostnader för anskaffning av sakkunnigtjänster.

Kompletterande kartläggningar och produktion av geografisk information 70 000 €

År 2018 används investeringspengarna för kompletterande kartläggningar för produktion och komplettering av geoinformationsmaterial samt för uppdatering av geoinformationssystemet.

År 2018 produceras grundkartor för planläggning och laserskanningsmaterial över områden där grundkartan behöver uppdateras och för vilka det ännu inte finns klassificerat punktmaterial som baserar sig på laserskanning. Sådana områden är bl.a. Veikkola och Haapajärvi i norra Kyrkslätt.

Kommunens geoinformationssystem uppdateras och utvidgas för att bättre betjäna produktionen av modern geoinformation. Man förbättrar beredskapen för övergång till 3D-planering genom att skaffa 3D-material samt utbildning och program för att producera och hantera materialen.

Läge 31.12.2018

Leverantören för kartläggningen av Veikkola har genomfört laserskanning och flygfotografering samt levererat laserskannings- och ortobildmaterialet till beställaren. Dessutom har det digitala kartmaterialet lämnats in för granskning. Slutförandet av projektet fördröjs inpå år 2019 i förhållande till den ursprungliga tidtabellen på grund av orsaker som beror på leverantören, varvid projektets sista andel, 20 % av projektets totala summa erläggs när allt material som beställts har granskats och godkänts. Projektets helhetskostnad är 62 000 €, varav 49 600 € har betalats.

TRAFIKLEDER OCH PARKER

Områdesspecifika vägar och andra trafikområden

Centrums detaljplaneområden: 3 700 000 €

- Byggnadsplanering av Stationsbågen, Stationsparken, Banparken, P-Banparken, P-Lokstallsvägen och Slättvägen, skede 1
  - Objektet har framskridit enligt tidtabellen. Det är uppehåll på byggplatsen under vintern. Asfalterings- och stenläggningsarbetet är till största delen gjort. På våren 2019 fortsätter man att färdigställa ytstrukturerna.
- Byggnadsplanering av Stationsbågens underfart och Banparken, skede 2
  - Beredningen av planeringens anbudsförfrågan inleddes.

- Byggande av hundparker (Finnsbacka, Kyrkdalen)
  - För Kyrkdalens del är hundparkerna färdiga. De sista färdigställningsarbetena görs år 2019. För Finnsbacka hundparks del väntar byggandet på förvaltningsdomstolens beslut eftersom beslutet om godkännande av förslaget till plan har överklagats hos Helsingfors förvaltningsdomstol.
- Planering av Prostparken (Stallbacken)
  - Planeringen pågår.
- Byggande av vinterbelysning
  - Planerna är färdiga.
- Byggnadsplanering av Kyrkslättsvägens övergångsbro
  - Planeringen har inte påbörjats. Byggandet av projektet har skjutits upp till efter att trafikförbindelsen som ersätter underfartsbron som går under Stationsbågens bana har färdigställts.
- Sanering av den nuvarande gång- och cykeltrafiktunneln vid tågstationen i centrum
  - Arbetena pågår. Det är frågan om ett gemensamt projekt mellan Trafikledsverket och kommunen.
- Allmän planering av centrumområdet (södra sidan av banan, Kyrkslättsvägen, Överbyvägen, ringförbindelsen Kyrkstallsvägen-Wiksvägen)
  - Planeringen pågår.
- Ändringen av korsningen mellan Munkkullavägen och Klosterbrinken
  - Objektet är färdigt.
- Byggandet av hållplatser längs Slättvägen
  - Objektet är till övriga delar färdigt, men ytasfalteringen görs år 2019.
- Investerings tjänsternas kostnadsandel av flytten av vattenförsörjning (50 %) och byggande av regnvattenavlopp (20 %)

Vattentornsbackens detaljplaneområde: 1 770 000 €

- Byggnadsplanering och byggande av gator och parker
  - Byggandet pågår. De tekniska arbetena som görs på området för Estlink-kabeln har försenat tidtabellen. Objektet håller ändå sin helhetstidtabell.
- Byggande av Åängsvägen, Kyrkvallavägen och bron
  - Objektet är färdigt.
- Investerings tjänsternas kostnadsandel av flytten av vattenförsörjning och byggande av regnvattenavlopp

Centrum II: 10 000 €

- Planering av förlängningen av Munkkullavägen (Munkängen)
  - Planering pågår.

Sarvviksporten: 80 000 €

- Byggnadsplanering av gator och parker. Inledning av projektet förutsätter att detaljplanen vinner laga kraft.
  - Objektet har inte inletts eftersom detaljplanen inte vunnit laga kraft.

Festberget: 80 000 €

- Byggnadsplanering av gator och parker. Inledning av projektet förutsätter att detaljplanen vinner laga kraft.
  - Objektet har inte inletts eftersom detaljplanen inte vunnit laga kraft.

Planering och byggande av allmänna parkeringsområden: 50 000 €

- Byggande av Klykvägens parkeringsområde
  - Objektet är färdigt.
- Planering av Kaskelavägens parkeringsområde
  - Planerna är färdiga.
- Planering av Sockermästarvägens parkeringsområde
  - Planerna är färdiga.

Byggande av belysning på gång- och cykelleder där det saknas: 30 000 €

- Västra Kolsarby, Rågövägen-Odenholmssvängen, Moonstigen-Odenholmssvängen
  - Objektet är färdigt.

Briggstrandens detaljplaneområde: 200 000 €

- Byggnadsplanering av gator. Vid förhandlingar som fördes med planläggnings- och trafiksystemtjänsterna i början av året konstaterade man att projektet inte inleds under verksamhetsåret.

Kantviks detaljplaneområde

- Planering och byggande av en hundpark
  - Planerna är färdiga. Objektet byggs år 2020 i samband med entreprenaden för näridrottsplatsen som ligger bredvid.

Masaby centrum's detaljplaneområde: 2 300 000 €

- Skede 1. Byggande av Masabyvägen, avsnittet Lingonbacken-Köpasstigen, Sundsbergsvägen, avsnittet Masabyvägen-Masabyportens område samt Smedsbyvägen, avsnittet Masabyvägen-Bjösstigens underfart
  - Byggandet pågår. Arbetet har börjat med avlägsnande av vegetationen.
- Byggande av Rydmansvägen (Vernersparken)
  - Objektet är färdigt.
- Byggande av Masaby idrottsparks anslutning och parkeringsområde
  - Byggandet pågår.
- Byggande av busshållplatser på korsningsområdet Masabyvägen och Rusthållsvägen
  - Objektet är färdigt.
- Planering och byggande av en hundpark
  - Objektet är färdigt. De sista färdigställningsarbetena görs år 2019.
- Investeringstjänsternas kostnadsandel av byggandet av regnvattenavlopp 100 %

Tinaparkens område i Masaby: 1 330 000 €

- Byggande av gator och parker
  - Tinabrinken har emottagits och till övriga delar fortskrider entreprenaden enligt sin tidtabell.

Sarrviksstranden: 30 000 €

- Byggnadsplanering av gator och parker. Vid förhandlingar som fördes med planläggnings- och trafiksystemtjänsterna konstaterade man att projektet inte kan inledas under verksamhetsåret.

Veikkola detaljplaneområden: 585 000 €

- Byggnadsplanering av gator på område 11
  - Objektet är färdigt. Objektet tas emot 2019.
- Planering av totalrening av sandsilon
  - Planeringen pågår.
- Planering och byggande av en hundpark
  - Objektet är färdigt. De sista färdigställningsarbetena görs år 2019.
- Investeringsstjänsternas kostnadsandel av byggandet av regnvattenavlopp 20%

Veikkolabäcken: 20 000 €

- Byggnadsplaneringen av gator och parker, fortsätter år 2019. Inledning av projektet förutsätter att detaljplanen vinner laga kraft.
  - Objektet har inte inletts eftersom detaljplanen inte vunnit laga kraft.

Veikkolaporten: 80 000 €

- Vägplanering av den planskilda anslutningen i Veikkola
  - Planeringen pågår.

Korsningsområdet mellan Åängen och Vattentornsbacken: 380 000 €

- Reparation av gatorna på området Kyrkvalla
  - Objektet är färdigt.

Sanering av gator på planområden: 250 000 €

- Asfalterings- och lappningsarbetena har utförts.

Sanering av närrekreationsområden: 20 000 €

- Knutsvägens, Brissasvägens och Piippolastigens lekplatser
  - Knutsvägens lekplats är färdig. Piippolastigens och Brissasvägens lekplatser görs år 2019.

Masabyporten: 30 000 €

- Byggnadsplanering av gator. Vid förhandlingar som fördes med planläggnings- och trafiksystemtjänsterna konstaterade man att projektet inte kan inledas under verksamhetsåret.

Bro

- Planering och byggande av en hundpark
  - Projektet har stoppats. Kommunstyrelsen förutsätter att man söker alternativa platser för placering av hundparken på området.

Övriga trafikområden

Jorvas station: 50 000 €

- Byggnadsplanering (kommunens andel 52 %). Inledningen av projektet förutsätter att Trafikverket inleder byggnadsplaneringen av objektet.
  - Byggnadsplaneringens anbudsbegäran har blivit klar. Byggnadsplaneringen inleds år 2019.

Veikkolas bullerhinder

Byggnadsplanering och byggande av bullerhinder vid Rv1 Åboleden. Det är frågan om ett gemensamt projekt mellan kommunen och Trafikledsverket.

- Byggnadsplaneringen pågår.

Stamväg 50 Ring III på avsnittet stamväg 51 - Mankby: 50 000 €

Skede 1: Uppgörande av vägplan (kommunens andel 50 %): Masaby planskilda anslutning, förbättring av parallella förbindelser och trafiksäkerheten, fortsätter år 2019. Inledandet av projektet fordrar att Nylands NTM-central påbörjar planeringen av objektet.

- De förberedande arbetena har inletts.

Byggande av gång- och cykeltrafikleder: 1 260 000 €

- Lv1130 gång- och cykelväg vid Lappböle, byggande (kommunens andel 50 %)
  - Objektet är färdigt.
- Byggnadsplanering av Volsvägens gång- och cykelled på avsnittet Kvarnbyvägen-Ingelsvägen
  - Planerna är färdiga.
- Planering av strandstråket centrum-Tolls
  - Planerna slutförs år 2019.

Förnyande av väg- och gatuumrådenas belysning: 100 000 €

Förnyande av gatubelysningen i enlighet med EU:s bestämmelser

- Objektet är färdigt.

Vägbelysning utanför planområden (St § 5/29.10.2003): 20 000 €

- Planering av Juusjärvivägen på avsnittet Evitskogsvägen-Solviksvägen
  - Planeringen pågår.

Förbättrande av trafiksäkerheten: 45 000 €

- Trafiksäkerhetsobjekten godkänns skilt i kommunaltekniska nämnden
  - Objekten godkändes 15.3. § 31

IDROTTS- OCH REKREATIONSOMRÅDEN

Idrottsområden: 65 000 €

- Anläggning och sanering av bollplaner: Laajakallios, Veikkolan koulus ja Masalan koulus bollplaner
  - Objektet är färdigt.
- Grundlig renovering av Lappböle bollplan: byte av ytan
  - Objektet är färdigt.

Näridrottsplatser: 120 000 €

- Planering av Kantviks näridrottsplats
  - Planerna slutförs år 2019.
- Utveckling av idrottsfunktionerna i Kyrkdalens park
  - Planerna för parkerna för stora barn och seniorparken slutförs år 2019. Lekplatsen för små barn är färdig.

Rekreatiomsområden och friluftsleder: 200 000 €

- Planering av totalrenoveringen av Linlo bro
  - Planerna är färdiga.
- Porkala friluftsområde
  - utvidgning av parkeringsområdet
    - Objektet är färdigt.
  - totalrenoveringsåtgärder
    - Objektet är färdigt.
- Totalrenovering av friluftsområdena
  - Rutterna på Linlo har planerats.
- Grundlig förbättring av motionsslingorna och spåren
  - Motionstrappornas varselränder är färdiga.
- Förnyande av motionsredskap
  - Objekten i Veikkola och Masaby är färdiga.

ÖVRIGA FASTA KONSTRUKTIONER OCH ANORDNINGAR

Avslutande arbeten på Strömsby jorddeponi: 15 000 €

- Arbetena framskred enligt planen

Byggnad av infrastruktur för kollektivtrafik: 50 000 €

- Anskaffning och installation av resecentrets monitorer och backkameror
  - Objektet är färdigt.

Pågående projekt under budgetåret Vård- och omsorgsväsendet:

Kyrksläotts välfärdscentral, Åängen

Kommunfullmäktige beslutade 14.4.2014 att Kyrksläotts hälsocentralsprojekt genomförs som en nybyggnad på Åängens detaljplanetomt. Projektplanen godkändes i enlighet med alternativ 1 utan bäddavdelning i kommunfullmäktige 16.11.2015. Kommunen har fått investeringstillstånd av social- och hälsovårdsministeriet. Planeringen av genomförandet av välfärdscentralen pågår. Kommunfullmäktige beslutade 29.5.2017 att man konkurransutsätter en placeringsinstans för finansieringen av projektet. I budgeten och ekonomiplanen föreslås endast investeringsanslag för planering av genomförande av projektet år 2018. Kommunstyrelsen beslutade om konkurransutsättningsgrunder för välfärdscentralens placering 8.1.2018.

Situationen 31.12.2018:

Planerna för välfärdscentralens L2-skede behandlades av sektionen för serviceproduktion 10.4, 17.4, 3.5 och 15.8.2018. Kommunfullmäktige godkände vid sitt sammanträde 8.10.2018 § 84 kostnadsberäkningen för välfärdscentralen. Det nya godkända totalpriset för projektet är enligt fullmäktiges beslut 43 000 000 euro.

Bildningssektorn:

Kantvikin päiväkoti, rivning av den gamla delen och sanering

Projektet är färdigt och entreprenaden har tagits emot.

Jokirinteen oppimiskeskus

Projektplanen för Jokirinteen oppimiskeskus har blivit klar och har godkänts av kommunfullmäktige 29.5.2017 § 45. Projektet genomförs som bp-entreprenad med livscykelansvarsmodell (serviceproducenten planerar, bygger och underhåller objektet under serviceperioden). Anslag har föreslagits för projektets planering och byggande 2018-2020.

Med anledning av livscykelmodellen ska man i driftsekonomiutgifterna bereda sig på köp av service då byggnaden blivit klar och livscykelavtalet trätt ikraft.

Situationen 31.12.2018:

Genom beslut av sektionen för serviceproduktion 17.4.2018 § 31 valdes SRV Rakennus Oy till serviceproducent för Jokirinteen oppimiskeskus. L2-planerna för Jokirinteen oppimiskeskus godkändes av sektionen för serviceproduktion 13.9 § 61. Byggandet pågår.

Utvidgning och sanering av huvudbiblioteket

Huvudbibliotekets jordbyggnadsarbeten har genomförts 2016-2017. Konkurrensutsättningen av byggentreprenaden genomfördes våren 2017 och på nytt under våren och sommaren 2017. Byggandet genomförs 2018-2019.

Situationen 31.12.2018:

Huvudbibliotekets byggnadsarbeten pågår för tillfället. Anslaget som hade reserverats i budgeten för projektet år 2018 höjdes till 5,5 milj. euro.

Framnäs service- och omklädningsrumsbyggnad (idrottsväsendet)

Service- och omklädningsrumsbyggnaden byggs istället för byggnaden som rivits. Planerna för byggnaden är färdiga och byggandet inleddes under år 2017. Byggandet fortsätter och största delen av kostnaderna har föreslagits för år 2018.

Situationen 31.12.2018:

Framnäs servicebyggnad är färdig och har tagits emot.

Grundläggande renovering och utvidgning av Veikkolaområdets daghem och skola

Projektplanen godkändes i kommunfullmäktige 24.4.2017 § 28. Planeringsgruppen har utsetts av sektionen för serviceproduktion och planeringsarbetena inleddes hösten 2017. I enlighet med den preliminära planen sker daghemmets byggnadsarbeten åren 2018-2019 och skolans utvidgning åren 2019-2020.

Situationen 31.12.2018:

L2-planerna för Veikkolan päiväkoti godkändes av sektionen för serviceproduktion 1.3.2018 § 19. Konkurrensutsättningen av daghemmets entreprenad genomförs i början av år 2019.

Skolans L2-planer och den totala kostnadsberäkningen behandlades av sektionen för serviceproduktion 3.5.2018. I enlighet med beslutet godkändes den totala kostnaden för Veikkolaområdets daghem och skola av kommunfullmäktige 28.5 § 53 sammanlagt 11 645 000 euro.

Utrymmesförvaltningens reparationsprogram:

Projektet innehåller årliga reparationsinvesteringar för husbyggande på mindre än en miljon euro, vilka allokerades närmare i sektionen för serviceproduktions dispositionsplan.

En separat bilaga gällande reparationsprogrammet godkändes i samband med dispositionsplanen.

De viktigaste arbetena i utrymmesförvaltningens reparationsprogram var inomhusluftsreparationerna i Winellska skolans A-byggnad och Nissnikun yläkoulu. Reparationsprogrammets utfall påverkades av konkurrensutsättningen av ramavtal för byggarbeten i början av år 2018, på grund av vilket årsreparationsarbetena effektivt kunde påbörjas i juni 2018.

Winellska skolans och Nissnikun koulus stora inomhusluftsreparationer band utrymmesförvaltningens resurser nästan helt under sommaren, på grund av vilket mindre årsreparationsarbeten gjordes i slutet på året. I enlighet med årsreparationsprogrammet inleddes undersökningar av Kirkonkylän koulukeskus, Gesterby ungdomsgårds och Kantvikin koulus skick. Undersökningarna blir klara i början av år 2019.

Förverkligandet av det meröppna biblioteket i Masaby måste flyttas till år 2019 på grund av konkurrensutsättningen av huvudbibliotekets system.

Situationen 31.12.2018:

Årsreparationsprogrammet för år 2018 presenteras i en skild bilaga gällande projektens situation.

Projekt som påbörjas under planeringsperioden 2019-2020

Filialbiblioteket i Veikkola

För renoveringen av filialbiblioteket i Veikkola görs i enlighet med kommunstyrelsens beslut en separat projektplan. Projektplanen inleddes under år 2017 och planeringen fortsätter 2018.

Situationen 31.12.2018:

Projektplanen för filialbiblioteket i Veikkola har inletts och föreläggs för beslut i början av år 2019.

Gesterby skolcentrum

(Gesterbyn koulu, Winellska skolan och Kyrksläotts gymnasium), byggprojekt

Behovsutredningen för Gesterbyn koulu godkändes i finska förskoleverksamhets- och utbildningsnämnden 8.2.2017 § 7. Winellska skolans behovsutredning godkändes i svenska förskoleverksamhets- och utbildningsnämnden 24.5.2017 § 26. Behovsutredningarna kommer att behandlas av kommunstyrelsen. Projektplanen utarbetas för ett enhetligt byggnadsprojekt.

Situationen 31.12.2018:

A-byggnadens fastighetsbesiktning är klar och projektplanen inleddes under sommaren 2018. Sektionen för serviceproduktion beslutade 15.8 § 53 följande om skolcentrets A-byggnads framtida användning:

"godkänna för sin egen del och föreslå för finska och svenska förskoleverksamhets- och utbildningssektionerna och vidare för kommunstyrelsen som utgångspunkter för projektplaneringen av ett nytt inlärningscentrum att A, B, C, D och E, samt underhålls-/bostadsbyggnad G rivs och ersätts med nybyggnad. Papinmäen koulus skolbyggnad F ingår inte i detta projekt."

Grundlig renovering och utvidgning av Nissnikun koulu

Kommunstyrelsen har beslutat 11.12.2017 § 273 om behovsutredningen för Nissniku skolcentrum (de lägre och högre årskurserna). Enligt beslutet ska behovsutredningen vara klar 31.8.2018.

Situationen 31.12.2018:

Behovsutredningen för Nissnikun koulu har godkänts av kommunstyrelsen 10.12.2018 § 402.

Projektplaneringen inleddes omedelbart efter beslutet och föreläggs för beslut under våren 2019.

Uppgörande av en behovsutredning för Kyrksläotts skolcentrum

Kommunstyrelsen beslutade 8.1.2018 § 5 att en behovsutredning görs upp för Kyrksläotts skolcentrum. I behovsutredningen utreds skicket på skolcentrumets utrymmen samt de utrymmen som Porkkalan lukio och Kyrksläotts medborgarinstitut och musikinstitut behöver.

Situationen 31.12.2018:

Behovsutredningen pågår.

Lösöre

En ny traktor skaffas som lösöre. Traktorn ska ha en klippare, en kross och en spårmaskin.

Situationen 31.12.2018:

Leverantören för den mångsidiga arbetsmaskinen med tillhörande tilläggsutrustning är Oy J-Trading Ab (87 000 euro). Upphandlingen har genomförts.

Leverantör för spårmaskinen är Kessu Oy till totalpriset 113 800 € (moms 0 %). Kommunaltekniska nämnden gav anvisning 23.8.2018 § 117 om sektordirektören för kommunaltekniska sektorns upphandlingsbeslut § 90. Upphandlingen har genomförts.

Digitaliseringen av byggnadstillsynens arkiv fortsätter (projekt 1265, tidigare 1948 Digitalisering av det traditionella arkiverade pappersmaterialet i elektronisk form på ett sätt som uppfyller Arkivverkets krav). Med det här skapas förutsättningar för elektronisk arkivservice och säkerställande av att material som är i sämst skick bevaras. Handlingar som redan skannats har under det pågående året överförts från Orbit-systemet till Lupapiste.

Affärsverket Kyrksläotts vattens investeringar presenteras på sidorna 146-169 i affärsverkets egna del.

BOKSLUTSKALKYLER

RESULTATRÄKNING

Kommun och vatten (externa poster)

	2018	2017
Verksamhetsintäkter		
Försäljningsintäkter	10 831 692,25	9 767 843,65
Avgiftsintäkter	11 804 893,32	12 295 113,83
Stöd och bidrag	2 784 427,49	2 471 839,17
Övriga verksamhetsintäkter	7 108 460,31	5 162 056,49
Verksamhetsintäkter totalt	<u>32 529 473,37</u>	<u>29 696 853,14</u>
Verksamhetskostnader		
Personalkostnader		
Löner och arvoden	-77 923 936,20	-73 741 420,22
Lönebikostnader		
Pensionskostnader	-16 118 035,31	-15 705 839,82
Övriga lönebikostnader	-2 835 552,19	-3 416 711,95
Köp av tjänster	-102 904 238,77	-102 556 462,73
Material, förnödenheter och varor	-13 527 744,24	-12 705 239,84
Bidrag	-11 690 267,30	-12 061 688,97
Övriga verksamhetskostnader	-6 457 312,31	-5 197 839,57
Verksamhetskostnader sammanlagt	<u>-231 457 086,32</u>	<u>-225 385 203,10</u>
Verksamhetsbidrag	-198 927 612,95	-195 688 349,96
Skatteinkomster	189 347 472,44	189 719 414,85
Statsandelar	21 466 408,00	22 343 828,00
Finansieringsintäkter och -kostnader		
Ränteintäkter	48 613,19	35 149,07
Övriga finansieringsintäkter	445 479,86	401 841,75
Räntekostnader	-996 209,61	-956 459,36
Övriga finansieringskostnader	-17 091,86	-6 523,09
Nettofinansieringsintäkter+/-kostnader-	<u>-519 208,42</u>	<u>-525 991,63</u>
Årsbidrag	11 367 059,07	15 848 901,26
Avskrivningar och nedskrivningar	-15 554 494,89	-14 150 205,90
Sporadiska poster	-189 510,81	0,00
Räkenskapsperiodens resultat	-4 376 946,63	1 698 695,36
Avskrivn.differens tillägg (-) eller avdrag(+)	17 846,91	19 137,38
Fonder tillägg (-) eller avdrag(+)	60 207,00	74 169,00
Räkenskapsperiodens överskott / underskott	<u>-4 298 892,72</u>	<u>1 792 001,74</u>

AFFÄRSVERKETS INVERKAN PÅ UTFORMNINGEN AV KOMMUNENS RÅKENSKAPSPERIODS RESULTAT

Sammanställning av resultaträkningen 2018

	Granskning av bindande verkan		Elimineringar		Helhetsgranskning
	Kommunens resultaträknings- del i utfalls- jämförelsen	Affärsverkets resultaträknings- del	Kommunen	Affärsverket	Kommunens resultaträkning i bokslutet
Verksamhetsinkomster					
Försäljningsinkomster, ext.	15 251 191	7 052 927			22 304 118
Försäljningsinkomster, int.	29 716	400 746	-29 716	-400 746	0
Avgiftsintäkter, ext.	11 874 541	0			11 874 541
Stöd och bidrag, ext.	2 784 568	0			2 784 568
Övriga verksamhetsintäkter, ext.	21 430 908	0			21 430 908
Övriga verksamhetsintäkter, int.	39 797		-39 797		0
Verksamhetsutgifter					
Personalutgifter	-95 869 356	-1 008 239			-96 877 595
Köp av tjänster, ext.	-112 361 867	-1 941 457			-114 303 324
Köp av tjänster, int.	-36 829	0	36 829	29 330	29 330
Material, förnödenheter och varor, ext.	-11 864 183	-1 723 843			-13 588 026
Material, förnödenheter och varor, int.	-363 917	0	363 917	386	386
Bidrag, ext.	-12 133 171				-12 133 171
Övriga verksamhetskostnader, ext.	-20 418 723	-70 422			-20 489 145
Övriga verksamhetskostnader, int.		0		39 797	39 797
Verksamhetsbidrag	-201 637 325	2 709 712	331 233	-331 233	-198 927 613
Skatteinkomster	189 347 472				189 347 472
Statsandelar	21 466 408				21 466 408
Finansieringsinkomster och -utgifter					
Ränteintäkter	57 164				57 164
Övriga finansieringsinkomster, ext.	436 929				436 929
Övriga finansieringsinkomster, int.	23 562		-23 562		0
Räntekostnader, externa	-1 004 760				-1 004 760
Övriga finansieringskostnader, ext.	-8 318	-223			-8 541
Övriga finansieringskostnader, int.	0	-23 562		23 562	0
Årsbidrag	8 681 132	2 685 927	-307 671	307 671	11 367 059
Avskrivningar och nedskrivningar					
Avskrivningar enligt plan	-13 553 241	-2 001 254			-15 554 495
Sporadiska poster	0	-189 511			-189 511
Räkenskapsperiodens resultat	-4 872 109	495 163	-307 671	307 671	-4 376 946

FINANSIERINGSANALYS

Kommun och vatten (externa poster)

	2018	2017
Verksamhetens penningflöde		
Årsbidrag	11 367 059,07	15 848 901,26
Sporadiska poster, netto	-189 510,81	0,00
Inkomstfinansieringens rättelseposter	-3 563 117,55	-1 486 538,92
Investeringarnas penningflöde		
Investeringsutgifter	-30 146 589,54	-23 709 312,36
Finansieringsandelar till investeringsutgifter	0,00	96 000,00
Överlåtelsevinster av tillgångar bland best. aktiva	3 764 493,19	1 555 504,00
Penningflöde från verksamhet och investeringar	-18 767 665,64	-7 695 446,02
Finansieringens penningflöde		
Förändringar i utgivna lån		
Avdrag från utlåningsfordringar	78 894,81	86 894,95
Förändringar i lånestocken		
Ökning av långfristiga lån	35 000 000,00	9 500 000,00
Minskning av långfristiga lån	-12 660 820,48	-12 514 060,79
Ändring i kortfristiga lån	-8 497 840,13	1 500 000,00
Övriga ändringar i likviditeten		
Ändringar i uppdragens medel och kapital	-10 566,10	-40 015,18
Förändring i omsättningstillgångarna	-2 108,64	193 630,84
Ändring i fordringarna	246 539,72	-340 814,39
Ändring i räntefria skulder	7 967 619,09	3 255 767,74
Finansieringens penningflöde	22 121 718,27	1 641 403,17
Ändring i penningtillgångarna	3 354 052,63	-6 054 042,85
Penningmedel 31.12	20 042 522,47	16 685 081,12
Penningmedel 1.1	16 688 469,84	22 739 123,97
	3 354 052,63	-6 054 042,85

AFFÄRSVERKETS INVERKAN PÅ UTFORMNINGEN AV KOMMUNENS RÄKENSKAPSPERIODS RESULTAT

Sammanställning av finansieringsanalys 2018

	Granskning av bindande verkan		Elimineringar		Helhetsgranskning
	Kommunens delfinansierings- analys	Affärsverkets finansierings- analys	Kommunen	Affärsverket	Kommunens resultaträkning i bokslutet
Inkomstfinansiering					
Årsbidrag	8 681 132	2 685 927	-307 671	307 671	11 367 059
Sporadiska poster	0	-189 511			-189 511
Inkomstfinansieringens rättelseposter	-3 752 629	189 511			-3 563 118
Investeringarnas penningflöde					
Investeringsutgifter	-27 444 112	-2 702 477			-30 146 590
Finansieringsandelar till investeringsutgifter	0				0
Överlåtelsevinster av tillgångar bland bestående aktiva	3 954 004	-189 511			3 764 493
Penningflöde från verksamhet och investeringar	-18 561 605	-206 061	-307 671	307 671	-18 767 666
Finansieringens penningflöde					
Förändringar i utgivna lån					
Ökning i utlåningsfordringar, ext.	0				0
Ökning i utlåningsfordringar, int.					
Minskning i utlåningsfordringar, ext.	78 895				78 895
Minskning i utlåningsfordringar, int.	0		-171 015		
Förändringar i lånestocken					
Ökning av långfristiga lån, ext.	35 000 000				35 000 000
Ökning av långfristiga lån, int.					0
Minskning av långfristiga lån, ext.	-12 660 820				-12 660 820
Minskning av långfristiga lån, int.		-171 015		171 015	0
Förändring i kortfristiga lån	-8 497 840				-8 497 840
Förändringar i det egna kapitalet					0
Förändring i uppdragsgivarens tillgångar och kapital	-10 566				-10 566
Förändring i omsättningstillgångarna	-2 109				-2 109
Förändring i fordringarna	607 788	-361 249			246 540
Förändring i fordringarna av kommunen		-1 385 894		1 385 894	0
Förändring i räntefria skulder, ext.	5 843 400	2 124 219			7 967 619
Förändring i räntefria skulder, int.					0
Ändring i penningtillgångarna	1 797 143	0		1 385 894	3 354 053

KOMMUNENS BALANSRÄKNING

Kommun och vatten (externa poster)

AKTIVA	2018	2017
BESTÅENDE AKTIVA	229 014 947,27	214 703 123,07
Immateriella tillgångar	2 283 194,09	2 241 632,15
Immateriella tillgångar	971 204,69	787 606,68
Övriga utgifter med lång verkningstid	1 311 989,40	1 454 025,47
Materiella tillgångar	199 779 991,11	185 420 975,04
Jord- och vattenområden	29 600 138,12	29 242 724,11
Byggnader	91 771 571,59	87 810 054,15
Fasta konstruktioner och anordningar	52 461 274,76	48 495 696,70
Maskiner och inventarier	2 189 822,70	1 930 933,80
Övriga materiella nyttigheter	10 741,47	10 741,47
Förhandsavgifter och ofullständiga upphandlingar	23 746 442,47	17 930 824,81
Placeringar	26 951 762,07	27 040 515,88
Aktier och andelar	25 528 236,42	25 538 095,42
Övriga lånefordringar	889 877,65	968 772,46
Övriga fordringar	533 648,00	533 648,00
UPPDRAGENS MEDEL	420 611,32	420 555,13
Donationsfondernas medel	420 611,32	420 555,13
RÖRLIGA AKTIVA	29 264 297,88	26 154 676,33
Omsättningstillgångar	140 371,65	138 263,01
Material och förnödenheter	138 561,65	135 768,22
Färdiga produkter	1 810,00	2 494,79
Fordringar	9 081 403,76	9 327 943,48
Kortfristiga fordringar	9 081 403,76	9 327 943,48
Kundfordringar	5 132 754,71	4 986 768,68
Lånefordringar	12 000,00	12 000,00
Övriga fordringar	1 195 678,43	1 153 008,00
Resultatregleringar	2 740 970,62	3 176 166,80
Finansiella värdepapper	2 203 511,57	203 511,57
Aktier och andelar	203 511,57	203 511,57
Pennyngmarknadsinstrument	2 000 000,00	0,00
Kassa och bank	17 839 010,90	16 484 958,27
AKTIVA	258 699 856,47	241 278 354,53

PASSIVA	2018	2 017
EGET KAPITAL	83 210 611,72	87 509 504,44
Grundkapital	59 989 993,53	59 989 993,53
Uppskrivningsfond	565 508,32	565 508,32
Överskott (underskott) från tidigare perioder	26 954 002,59	25 162 000,85
Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	-4 298 892,72	1 792 001,74
AVSKRIVNINGSDIFFERENS OCH FRIVILLIGA RE-SERVERINGAR	153 329,97	171 176,88
Avskrivningsdifferens	153 329,97	171 176,88
UPPDRAGENS KAPITAL	3 654 122,14	3 724 839,05
Statens uppdrag	0,00	120,72
Donationsfondernas kapital	3 400 581,09	3 434 635,28
Övriga uppdrags kapital	253 541,05	290 083,05
FRÄMMANDE KAPITAL	171 681 792,64	149 872 834,16
Långfristig	86 244 501,18	64 080 945,86
Lån från finansiella institut och försäkringsanstalter	70 548 269,67	50 526 063,39
Lån från offentliga samfund	299 819,99	878 053,23
Erhållna förskott	1 579 416,50	761 000,00
Anslutningsavgifter och övriga skulder	13 816 995,02	11 915 829,24
Kortfristig	85 437 291,46	85 791 888,30
Lån från finansiella institut och försäkringsanstalter	51 977 793,72	57 580 897,69
Lån från offentliga samfund	577 901,76	577 431,44
Leverantörsskulder	16 579 642,91	13 937 430,39
Övriga skulder	1 524 530,17	1 464 178,43
Resultatregleringar	14 777 422,90	12 231 950,35
PASSIVA	<u>258 699 856,47</u>	<u>241 278 354,53</u>

KONCERNRESULTATRÄKNING

	BS 2018	BS 2017
Verksamhetsintäkter	120 213 627,94	112 138 787,75
Verksamhetskostnader	319 678 963,54	307 826 933,03
Andel av delägarbolagets vinst + / förlust -	58 887,83	54 934,64
Verksamhetsbidrag	-199 524 223,43	-195 743 079,92
Skatteinkomster	189 339 099,84	189 711 951,90
Statsandelar	28 687 184,05	29 021 273,10
Ränteintäkter	72 525,57	68 799,14
Övriga finansieringsintäkter	601 019,43	643 786,62
Räntekostnader -	-1 614 644,83	-1 732 699,68
Övriga finansieringskostnader -	-426 412,60	-291 859,42
**Finansieringsintäkter och -kostnader totalt	-1 367 512,43	-1 311 973,34
Årsbidrag	17 134 548,03	21 678 171,74
Avskrivningar enligt plan	21 607 853,57	20 219 684,08
Elimineringsdifferens vid ägande	42 122,02	293 527,10
Nedskrivningar	6 097,07	22,87
	21 656 072,66	20 513 234,05
Sporadiska poster	-189 510,81	150 444,85
Räkenskapsperiodens resultat	-4 711 035,44	1 315 382,54
Bokslutsdispositioner	48 313,99	82 527,68
Räkenskapsperiodens skatter	-3 757,30	-303,89
Kalkylerade skatter	-49 183,18	-136 416,68
Minoritetsandelar	57 107,62	52 157,52
Räkenskapsperiodens överskott + / underskott -	-4 658 554,31	1 313 347,17

KONCERNENS FINANSIERINGSANALYS

	2018	2017
Verksamhetens penningflöde		
Årsbidrag	17 134 548,02	21 678 387,67
Sporadiska poster	-189 510,81	150 444,85
Räkenskapsperiodens skatter	-3 757,30	-303,89
Inkomstfinansieringens rättelseposter	-4 249 131,03	-1 501 837,96
	<u>12 692 148,88</u>	<u>20 326 690,67</u>
Investeringarnas penningflöde		
Investeringsutgifter	-35 036 897,62	-29 756 038,54
Finansieringsandelar till investeringsutgifter	66 171,71	-294 897,29
Överlåtelsevinster bland bestående aktiva	4 844 743,46	1 765 953,34
Penningflöde från verksamhet och investeringar	<u>-17 433 833,57</u>	<u>-7 958 291,82</u>
Finansieringens penningflöde		
Förändringar i utgivna lån		
Avdrag från utlåningsfordringar	79 190,82	86 894,95
Förändringar i lånestocken		
Ökning av långfristiga lån	35 881 213,76	11 506 060,00
Minskning av långfristiga lån	-14 825 050,44	-15 880 991,16
Förändring i kortfristiga lån	-8 575 085,34	3 177 766,94
	<u>12 481 077,98</u>	<u>-1 197 164,22</u>
Förändringar i det egna kapitalet	9 558,23	-30 882,93
Övriga ändringar i likviditeten		
Förändring i uppdragens medel och kapital	-9 575,83	-41 980,03
Förändring i omsättningstillgångarna	-145 815,91	207 185,68
Förändring i fordringarna	-85 056,25	-1 639 901,89
Ändring i räntefria skulder	8 707 669,75	4 840 003,40
Finansieringens penningflöde	<u>21 037 048,79</u>	<u>2 224 154,96</u>
Ändring i penningtillgångarna	3 603 215,22	-5 734 136,86
Penningmedel 31.12	31 470 213,05	27 866 997,82
Penningmedel 1.1	27 866 997,83	33 601 134,68
	3 603 215,22	-5 734 136,86

KONCERNENS BALANSRÄKNING

	BS 2018	BS 2017
AKTIVA		
BESTÅENDE AKTIVA	284 704 108,06	272 239 773,85
Immateriella tillgångar	5 069 385,05	4 345 809,54
Immateriella rättigheter	2 079 923,23	2 097 676,90
Övriga utgifter med lång verkningstid	2 842 435,93	2 119 803,32
Förskottsbetalningar	147 025,89	128 329,32
Materiella tillgångar	272 166 040,23	260 367 409,09
Jord- och vattenområden	35 285 728,78	34 921 276,43
Byggnader	149 725 472,98	148 751 605,99
Fasta konstruktioner och anordningar	53 992 326,21	50 031 429,14
Maskiner och inventarier	5 656 002,30	5 064 464,81
Övriga materiella nyttigheter	677 478,84	724 516,72
Förskottsavgifter och oavslutade	26 829 031,12	20 874 116,00
Placeringar	7 468 682,78	7 526 555,22
Aktier och andelar i dotterbolag	0,00	286,50
Andelar i intressesamfund	2 813 711,11	2 789 301,21
Övriga aktier och andelar	3 221 772,11	3 224 577,13
Övriga lånefordringar	882 494,03	961 684,85
Övriga fordringar	550 705,53	550 705,53
UPPDRAGENS MEDEL	761 803,29	746 614,97
RÖRLIGA AKTIVA	46 496 459,03	42 736 017,09
Omsättningstillgångar	1 064 450,56	920 505,18
Fordringar	13 961 795,42	13 948 514,09
Långfristiga fordringar	3 252,46	4 222,42
Kortfristiga fordringar	13 958 542,96	13 944 291,67
Finansiella värdepapper	8 970 295,33	7 480 393,69
Kassa och bank	22 499 917,72	20 386 604,13
AKTIVA TOTALT	<u>331 962 370,38</u>	<u>315 722 405,91</u>

	BS 2018	BS 2017
PASSIVA		
EGET KAPITAL	84 625 271,25	89 262 395,55
Grundkapital	59 989 993,53	59 989 993,53
Uppskrivningsfond	565 508,32	565 508,32
Övriga egna fonder	1 775 125,09	1 763 232,08
Tidigare räkenskapsperioders över-/underskott	26 953 198,62	25 630 314,35
Räkenskapsperiodens överskott/underskott	-4 658 554,31	1 313 347,27
MINORITETSANDELAR	1 913 366,99	1 970 474,61
OBLIGATORISKA RESERVERINGAR	1 175 314,35	1 202 324,31
Pensionsreserveringar	22 092,40	22 092,40
Övriga obligatoriska reserveringar	1 153 221,95	1 180 231,91
UPPDRAGENS KAPITAL	4 004 114,68	4 058 709,19
FRÄMMANDE KAPITAL	240 244 303,11	219 228 502,25
Långfristigt främmande kapital med ränta	118 908 508,52	99 868 102,10
Långfristigt främmande kapital utan ränta	15 651 872,34	12 887 893,90
Kortfristigt främmande kapital med ränta	55 931 698,93	62 491 027,34
Kortfristigt främmande kapital utan ränta	49 752 223,32	43 981 478,91
PASSIVA TOTALT	<u>331 962 370,38</u>	<u>315 722 405,91</u>

NOTER TILL BOKSLUTET

NOTER OM UPPRÄTTANDE OCH PRESENTATION AV BOKSLUTET

1. Värderingsprinciper och -metoder som iakttagits vid uppgörandet av bokslutet samt periodiseringsprinciper och -metoder

Periodiseringsprinciper

Inkomsterna och utgifterna har antecknats i resultaträkningsdelen i enlighet med prestationsprincipen. Skatteintäkterna har avvikande från prestationsprincipen antecknats enligt redovisningstidpunkten för vederbörande räkenskapsperiod.

Under räkenskapsperioden periodiserades utgiftsskulder om 1 392 799,76 euro (413 616,54 euro år 2017). I löneutgiftsskulderna ingår i enlighet med bokföringsnämndens kommunsektions utlåtande 117/2.5.2018 resultatpotten som betalades till löntagarna i anslutning till lönebetalningen i januari 2019 och som i sin helhet har bokförts som kostnad och resultatreglering i bokslutet för år 2018.

Ändringen av semesterlöneskulden fördelades till ett belopp av -120 485,46 euro (-400 309,87 euro år 2017) och semesterlöneskuldens belopp blev 10 511 401,92 euro (10 671 887,38 euro år 2017).

Vid kalkyleringen har man iakttagit anvisningen i bokföringsnämndens kommunsektions utlåtande 114/27.9.2016 om bokföring av semesterpenning med anledning av ändringarna som gjorts i kommunsektorns tjänste- och arbetskollektivavtal på basis av konkurrenskraftsavtalet.

I konkurrenskraftsavtalet har avtalats att semesterpenningen skärs ner med 30 % från den nuvarande nivån under perioden 1.2.2017 - 30.9.2019 och att nedskärningen tas i beaktande vid bokföringen av semesterpenningsskulden redan då bokslutet för år 2016 upprättades.

Bestående aktiva

Värdet av immateriella och materiella tillgångar är antecknade i balansen till anskaffningsutgiftsbelopp, minskat med avskrivningar enligt plan och finansieringsandelar som erhållits för investeringsutgifter.

Avskrivningarna enligt plan har uträknats enligt avskrivningsplan som gjorts upp på förhand.

Kyrkslätts kommun har bekräftat grunderna för avskrivningar enligt plan beträffande projekt som blivit klara efter 1.1.2013 (Fge 17.6.2013 § 105) för att iaktta de kortare avskrivningstiderna enligt bokföringsnämndens kommunsektions nya allmänna anvisning.

Kommunfullmäktige har fastställt gränsen för mindre upphandlingar till 10 000 euro.

Beräkningsgrunderna anges i resultaträkningens noter under punkten Grunder för avskrivningar enligt plan.

Placeringar och omsättningstillgångar

Under bestående aktiva är placeringar och omsättningstillgångar och värdepapper ingående i finansieringstillgångar i balansräkningen antecknade till anskaffningsutgiftsbelopp.

Finansieringstillgångar

Fordringarna i balansräkningen är antecknade till nominellt värde eller till ett lägre sannolikt värde. Kreditförlusterna under räkenskapsperioden var 427 910,36 euro.

2. Sättet att framställa resultaträkningen och balansräkningen

Resultaträkningen och balansräkningen har framställts enligt bestämmelserna i bokföringslagen och kommunsektionens allmänna anvisningar (år 2016).

I bokslutets noter har iakttagits kommunsektionens nya allmänna anvisningar om dem (år 2016) samt anvisningen om numreringen av noterna 1-46.

Uppgifterna om Affärsverket Kyrkslätts vatten har sammanslagits i kommunens bokslut och affärsverkets bokslutskalkyler har framförts i punkten avskilda bokslut i bokslutskalkylerna.

3. Rättelser av uppgifter för föregående räkenskapsperiod har inte gjorts i bokslutet
4. Uppgifter från den föregående räkenskapsperioden är jämförbara med uppgifter i den avslutade räkenskapsperioden
5. Intäkter och kostnader samt korrigerings av fel gällande tidigare räkenskapsperioder

NOTER OM UPPRÄTTANDE AV KONCERNBOKSLUTET

Principer för upprättande av koncernbokslutet och framställningssätt

Boksluten till samfund som ska sammanställas har i kommunens koncernbokslut ändrats i sammanställningsskedet att stämma överens med bokslutsprinciperna som iaktas i kommunen.

Koncernbalansen har framförts med förkortat balansräkningsschema.

Statens enhetsprisfinansiering till utbildningsanordnaren

Espoon seudun koulutuskuntayhtymäs och Länsi-Uudenmaan koulutuskuntayhtymäs och Västra Nylands Folkskola samkommuns enhetsfinansiering har framförts med raden - statsandelar, av vilka andelen enligt koncernens ägarandel är 7 220 776,05 euro (6 677 445,10 euro år 2017).

Koncernbokslutets omfattning

I koncernbokslutet har till kommunens bokslut sammanställts samkommuner, där kommunen är medlem, samt kommunens dottersamfund och intressesamfund.

Asunto Oy Kirkkonummen Hattara är ett dotterbolag som till 100% ägs av Kyrksläotts Hyresbostäder Ab. Bolaget fusionerades med Kyrksläotts Hyresbostäder 1.3.2019. På grund av kortvarigt ägande och ringa betydelse har bolaget inte sammanställts med koncernbokslutet.

Om bolaget sammanställdes skulle koncernens lån/invånare vara 4628 euro (176 euro mer per invånare) och den relativa skuldsättningsgraden 72% (70% utan sammanställning).

Under räkenskapsperioden har det i koncernstrukturen skett följande förändringar

As Oy Masalanhovi ägarandel 33,44% (36,58% år 2017)

HRT Helsingforsregionens trafik ägarandel 3,1% (3,3% år 2017)

Interna affärshändelser och intern täckning

Koncernsamfundens interna intäkter, kostnader och finansieringstransaktioner samt fordringar och skulder har eliminerats.

De av koncernsamfunden betalda fastighetsskatterna har eliminerats i koncernbokslutet.

Avskrivningsdifferens och frivilliga reserveringar

I koncernbalansen har frivilliga och beskattningsbaserade reserveringar samt avskrivningsdifferensen delats i fritt eget kapital och kalkylerad skatteskuld. Uppdelningen har beaktats i elimineringen av ägande, åtskiljningen av minoritetsandelar samt sammanslagningen av intressesamfunden.

De kalkylerade skatteskulderna som ingår i långfristigt räntefritt främmande kapital var 31 868,35 euro (31 099,73 år 2017) och i kortfristigt 764 746,20 euro (716 310,42 år 2017).

Kalkylerad skatteskuld bokfördes under räkenskapsperioden till ett belopp av 49 183,18 (136 416,68 euro år 2017).

Eliminering av internt ägande

Elimineringen av kommunens och dess dottersamfunds samt medlemskommuners interna ägande har gjorts genom eliminering av kommunens aktiers och andelars upphandlingsutgift mot koncernbolagens aktieposter.

Differensen som uppstått vid elimineringen har i sin helhet bokförts för upphandlingsperioden.

Minoritetsandelar

Minoritetsandelarna har åtskilts från koncernens över- och underskott i koncernresultaträkningen och från koncernens kapital i koncernbalansen. Om bolagets eget kapital blivit negativt, har inte minoritetsandelen åtskilts.

Rättelser av avskrivningar enligt plan

Fastighetsdotterbolagens avskrivningar för byggnader har korrigerats enligt Kyrksläotts kommuns plan. Differensen i räkenskapsperiodens planenliga avskrivningar har bokförts i koncernresultaträkningen som korrigerings av dotterbolagens avskrivningar samt i räkenskapsperiodens över-/underskott i koncernbalansen som korrigerings. Den kumulativa avskrivningsdifferensen har bokförts i koncernbalansen som korrigerings av de föregående räkenskapsperiodernas över-/underskott.

Intressesamfund

Intressesamfunden har sammanställts med koncernens kapitalandelsmetod. Sammanställningens inverkan på koncernens eget kapital är 1 402 016,16 euro (1 447 186,07 euro år 2017) och på räkenskapsperiodens över-/underskott -45 166,91 euro (-57 762,28 euro år 2017).

Kyrksläotts kommuns koncernstruktur	Hemkommun	Förhållanden %
Dotterbolag		
Kyrksläotts Hyresbostäder Ab	Kyrkslätt	100,00
Koy Kirkkonummen Männistömuori	Kyrkslätt	99,30
Koy Kirkkonummen Keskustapysäköinti	Kyrkslätt	64,70
Kiinteistö Oy Kirkkonummen Pankkitalo	Kyrkslätt	100,00
Samkommuner		
Nylands förbund	Helsingfors	2,53
Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt, skn	Helsingfors	2,20
Eteva kuntayhtymä	Mäntsälä	2,60
Kårkulla samkommun	Pargas	3,20
Espoon seudun koulutuskuntayhtymä/Omnia	Esbo	11,50
Länsi-Uudenmaan ammattikoulutus ky/Luksia	Lojo	1,40
Helsingforsregionens trafik	Helsingfors	3,10
Samkommunen Västra Nylands folkhögskola	Karis	12,50
Intressesamfund		
As Oy Hofmaninpelto	Kyrkslätt	43,87
As Oy Matinmäki	Kyrkslätt	29,49
As Oy Masalan Tupa	Kyrkslätt	36,05
Kirkkonummen Liikekeskus Oy	Kyrkslätt	33,30
As Oy Kirkkonummen Masalanhovi	Kyrkslätt	33,44

6. Resultaträkningens verksamhetsintäkter, externa	Koncernen		Kommunen	
	2018	2017	2018	2017
Allmän förvaltning	1 328 696,92	676 671,58	1 320 359,86	676 671,84
Vård- och omsorgssektorn	63 270 380,21	58 816 639,19	8 888 826,18	8 513 609,07
Bildningsväsendet	8 623 489,24	10 072 694,07	6 523 949,57	7 754 159,78
Samhällstekniska väsendet	2 886 194,80	3 696 958,88	4 229 504,47	3 696 958,88
Vattenförsörjningsverket	7 052 927,33	6 995 779,74	7 052 927,33	6 995 779,74
Markanvändning	786 000,00	520 000,00	786 000,00	520 000,00
Annat	36 265 939,44	31 360 044,29	3 727 905,96	1 539 673,83
<i>Verksamhetsintäkter totalt</i>	<i>120 213 627,94</i>	<i>112 138 787,75</i>	<i>32 529 473,37</i>	<i>29 696 853,14</i>

7. Specifikation av skatteinkomster	Kommunen	
	2018	2017
Kommunens inkomstskatt	171 177 267,23	171 018 451,67
Andel av samfundsskatteintäkter	6 599 356,18	7 264 793,62
Fastighetskatt	11 570 849,03	11 436 169,56
Övriga skatteinkomster	0,00	0,00
<i>Skatteinkomster totalt</i>	<i>189 347 472,44</i>	<i>189 719 414,85</i>

Kommunens inkomstskatteprocent

19,50

19,50

8. Specifikation av statsandelar	Kommunen	
	2018	2017
Basservicens statsandel	24 351 132,00	25 045 622,00
Av det: Utjämning av statsandelarna på basis av skatteinkomsterna (+/-)	-12 321 576,00	-12 149 823,60
Utjämning till följd av ändringen av statsandelssystemet (+/-)	0,00	0,00
Utbildnings- och kulturväsendets övriga statsandelar	-2 884 724,00	-2 701 794,00
Prövningsbaserad höjning av statsandelen	0,00	0,00
Prövningsbaserat finansieringsunderstöd	0,00	0,00
<i>Statsandelar totalt</i>	<i>21 466 408,00</i>	<i>22 343 828,00</i>

9. Specifikation av köpta tjänster	Kommunen	
	2018	2017
Köpt kundbetjäning	66 509 597,09	65 974 495,22
Köp av andra tjänster	36 394 641,68	36 581 967,51
<i>Kommunens köpta tjänster totalt</i>	<i>102 904 238,77</i>	<i>102 556 462,73</i>

10. Stöd för fullmäktigegruppers verksamhetsförutsättningar specificerade enligt fullmäktige-grupp (Kommunallagen 19.2 §)	Kommunen	
	2018	2017
<i>Stöd till fullmäktige-grupperna totalt</i>	<i>0,00</i>	<i>0</i>

11. Utredning om avskrivningar enligt plan och förändringar i dem

För definition av avskrivningar av tillgångar som ska avskrivas har använts på förhand uppgjord avskrivningsplan.

Kyrksläotts kommun har fastställt avskrivningsplanen i kommunfullmäktige 17.6.2013 § 105.

Avskrivningarna enligt plan har räknats på anskaffningsutgifterna för materiella och immateriella tillgångar enligt den beräknade ekonomiska användningstiden.

Anskaffningar av anläggningstillgångar, vilkas anskaffningspris på verksamhetsnivå är under 10 000 euro, har bokförts som årsutgifter. Gränsen för små anskaffningar har fastställts av kommunfullmäktige 29.11.2014 § 128 i samband med godkännandet av budgeten.

Avskrivningsplanens avskrivningsmetoder och avskrivningstider

Immateriella rättigheter	3 - 20 år	Lineär avskrivning
Övriga utgifter med lång verkningstid	3 år	Lineär avskrivning
Byggnader och konstruktioner	10 - 50 år	Lineär avskrivning
- Bostadsbyggnader	30 år	Lineär avskrivning
- Administrationsbyggnader	30 år	Lineär avskrivning
- Fabriks- och produktionsbyggnader	20 år	Lineär avskrivning
- Fritidsbyggnader	20 år	Lineär avskrivning
Totalrenovering av byggnader	5 år	Lineär avskrivning
Fasta konstruktioner och anordningar		
- Gator, vägar, torg och broar, parker	15 år	Restvärdesavskrivning
- Broar, kajer och badanläggningar	10 år	Restvärdesavskrivning
- Övriga jord- och vattenkonstruktioner	15 år	Restvärdesavskrivning
- Vattendistributions- och avloppsnät	30 år	Restvärdesavskrivning
Elledningar, transformatorstationer, utomhusbelysning	15 år	Restvärdesavskrivning
Övriga rör- och kabelnät	15 år	Restvärdesavskrivning
El-, vatten- och dylika verks maskiner	10 år	Restvärdesavskrivning
Fasta lyft- och flyttanordningar	15 år	Restvärdesavskrivning
Trafikregleringsanordningar	10 år	Restvärdesavskrivning
Övriga fasta maskiner, anordningar och konstruktioner	10 år	Restvärdesavskrivning
Maskiner och inventarier		
- Fartyg av järn	15 år	Lineär avskrivning
- Fartyg av trä och andra flytande arbetsmaskiner	8 år	Lineär avskrivning
- Övriga transportmedel	5 år	Lineär avskrivning
- Övriga rörliga arbetsmaskiner	5 år	Lineär avskrivning
- Övriga tunga maskiner	10 år	Lineär avskrivning
- Övriga lätta maskiner	5 år	Lineär avskrivning
- Sjukhus-, hälsovårds- o. dyl. anordningar	5 år	Lineär avskrivning
Adb-anordningar	3 år	Lineär avskrivning
Övriga anordningar och inventarier	3 år	Lineär avskrivning

12. Förändringar i obligatoriska reserveringar	Koncernen		Kommunen	
	2018	2017	2018	2017
Pensionsansvarsavsättning 1.1	22 092,40	24 912,80		0
Ökning under räkenskapsperioden	0,00	0,00		0
Minskning under räkenskapsperioden	0,00	-2 820,40		0
<i>Pensionsansvarsavsättning 31.12</i>	<i>22 092,40</i>	<i>22 092,40</i>	<i>0,00</i>	<i>0</i>
Patientskadeförsäkring 1.1	1 053 184,73	1 128 754,65		0
Ökning under räkenskapsperioden	2 890,07	0,00		0
Minskning under räkenskapsperioden	0,00	-75 569,92		0
<i>Patientskadeförsäkring 31.12</i>	<i>1 056 074,80</i>	<i>1 053 184,73</i>	<i>0,00</i>	<i>0</i>
Miljöansvarsavsättning 1.1	35 200,00	37 400,00		0
Ökning under räkenskapsperioden	0,00	35 200,00		0
Minskning under räkenskapsperioden	-35 200,00	-37 400,00		0
<i>Miljöansvarsavsättning 31.12</i>	<i>0,00</i>	<i>35 200,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0</i>
Övrig obligatorisk avsättning 1.1	91 847,18	28 358,00		0
Ökning under räkenskapsperioden	5 299,97	67 867,18		0
Minskning under räkenskapsperioden	0,00	-4 378,00		0
<i>Övrig obligatorisk avsättning 31.12</i>	<i>97 147,15</i>	<i>91 847,18</i>	<i>0,00</i>	<i>0</i>
<i>Obligatoriska avsättningar totalt</i>	<i>1 175 314,35</i>	<i>1 202 324,31</i>	<i>0,00</i>	<i>0</i>

13. Överlåtelsevinster och -förluster av tillgångar bland bestående aktiva	Koncernen		Kommunen	
	2018	2017	2018	2017
Övriga verksamhetsintäkter				
Försäljningsvinster från mark- och vattenområden	3 757 765,89	1 434 697,45	3 752 697,96	1 423 892,30
Försäljningsvinster från byggnader	855 293,74	10 834,17	0,00	5,00
Övriga försäljningsvinster	20 834,32	101 277,19	0,00	62 641,62
<i>Överlåtelsevinster totalt</i>	<i>4 633 893,95</i>	<i>1 546 808,81</i>	<i>3 752 697,96</i>	<i>1 486 538,92</i>
Övriga verksamhetskostnader				
Försäljningsförluster från jord- och vattenområden	69,60		69,90	0
Byggnaders försäljningsförluster	0,00	6 915,29		0
Övriga försäljningsförluster	163 304,63	238,15		0
<i>Överlåtelseförluster totalt</i>	<i>163 374,23</i>	<i>7 153,44</i>	<i>69,90</i>	<i>0</i>

14. Specifikation av sporadiska intäkter och kostnader	Koncernen		Kommunen	
	2018	2017	2018	2017
<i>Sporadiska intäkter</i>				
HNS		150 444,85		0
<i>Sporadiska kostnader</i>				
Affärsverket Kyrksläatts vatten	189 510,51		189 510,81	
<i>Sporadiska intäkter och kostnader totalt</i>	<i>189 510,51</i>	<i>150 444,85</i>	<i>189 510,81</i>	<i>0</i>

15. Specifikation av dividendintäkter och ränta på grundkapital	Kommunen	
	2018	2017
Dividendintäkter från andra samfund	160 203,34	120 871,06
Ränta på grundkapital från samkommuner	257 960,09	257 960,09
<i>Totalt</i>	<i>418 163,43</i>	<i>378 831,15</i>

16. Kommunen bokförde inte avskrivningsdifferensen av skatteskäl (NSL 54 §)

Specifikation av ändringarna av avskrivningsdifferenserna	Kommunen	
	2018	2017
Förändring i avskrivningsdifferensen som gäller investeringsreserveringar	17 846,91	19 137,38
Avskrivningsdifferens i beskattningen (NSL 54 §) (- eller +)		0,00
Förändringar i avskrivningsdifferensen totalt	17 846,91	19 137,38

NOTER GÄLLANDE AKTIVA I BALANSRÄKNINGEN

17. Kommunen har inga masskuldebrevslån

Uppskrivningar	Koncernen		Kommunen	
	2018	2017	2018	2017
Jord- och vattenområden				
Värde 1.1	565 508,00	565 508	565 508	565 508
Uppskrivningar				
Återförda				
Värde 31.12	565 508,00	565 508	565 508	565 508

Uppskrivningar i kommunens balansräkning har ursprungligen gjorts 1.1.1997 så att värdet är högst lika stort som dåvarande beskattningsvärde.

19. Bestående aktiva, immateriella och materiella tillgångar samt placeringar enligt balansrat	1.1.2018	överföringar	köp +	försäljn. / minst fin. andelar	avskrivningar	31.12.2018
	Immateriella tillgångar					
Immateriella rättigheter	787 606,68	0,00	544 850,77	0,00	361 252,76	971 204,69
Övriga utgifter med lång verkningstid	1 454 025,47	0,00	78 583,20	0,00	220 619,27	1 311 989,40
Immateriella tillgångar totalt	2 241 632,15	0,00	623 433,97	0,00	581 872,03	2 283 194,09
Materiella tillgångar						
Jord- och vattenområden	29 242 724,11	0,00	548 930,65	191 516,64	0,00	29 600 138,12
Byggnader	87 810 054,15	8 036 310,56	1 841 665,06	0,00	5 916 458,18	91 771 571,59
Fasta konstruktioner och anordningar	48 495 696,70	0,00	12 123 408,83	0,00	8 157 830,77	52 461 274,76
Maskiner och inventarier	1 930 933,80	0,00	1 157 222,81	0,00	898 333,91	2 189 822,70
Övriga materiella tillgångar	10 741,47	0,00	0,00	0,00	0,00	10 741,47
Förskottsavgifter och oavslutade	17 930 824,81	-8 036 310,56	13 851 928,22	0,00	0,00	23 746 442,47
Materiella tillgångar totalt	185 420 975,04	0,00	29 523 155,57	191 516,64	14 972 622,86	199 779 991,11
Placeringar						
Aktier i dotterbolag	9 095 296,08	0,00	0,00	0,00	0,00	9 095 296,08
Samkommunsandelar	13 297 046,47	0,00	0,00	0,00	0,00	13 297 046,47
Aktier i intressebolag	875 290,62	0,00	0,00	9 859,00	0,00	865 431,62
Övriga aktier och andelar	2 270 462,25	0,00	0,00	0,00	0,00	2 270 462,25
Placeringar totalt	25 538 095,42	0,00	0,00	9 859,00	0,00	25 528 236,42
Fordringar gällande placeringar						
Övriga lånefordringar av dotterbolagen	8 567,66	0,00	0,00	0,00	0,00	8 567,66
Övriga lånefordringar av intressebolagen	960 204,80	0,00	0,00	78 894,81	0,00	881 309,99
Lånefordringar gällande placeringar totalt	968 772,46	0,00	0,00	78 894,81	0,00	889 877,65
Övriga fordringar	533 648,00					533 648,00
Fordringar gällande placeringar totalt	1 502 420,46	0,00	0,00	78 894,81	0,00	1 423 525,65
Bestående aktiva totalt	214 703 123,07	0,00	30 146 589,54	280 270,45	15 554 494,89	229 014 947,27

Räkenskapsperiodens investeringsutgifter totalt		30 146 589,54		
Räkenskapsperiodens försäljningar totalt			201 375,64	
Räkenskapsperiodens försäljningsandelar totalt				

20-22. Innehav i andra samfund

20. <i>Dotterbolag</i>	hemort	kommunens ägarandel %	koncernens ägarandel %	kommunkoncernens andel (1 000 €)		av räkenskapsperiodens vinst/förlust
				av eget kapital	av främmande kapital	
Kyrksläotts Hyresbostäder Ab	Kyrkslätt	100	100	5 484	42 678	0
KOy Kirkkonummen Männistönuori	Kyrkslätt	99,3	99,3	70	481	0
KOy Kirkkonummen Keskustapysäköinti	Kyrkslätt	64,7	64,7	4 069	3	0
Koy Kirkkonummen Pankkitalo	Kyrkslätt	100	100	257	118	14
<i>Dottersamfundens tillsammans</i>				9 623	43 162	0

<i>Icke-sammanställda dottersamfund</i>	hemort	kommunens ägarandel %	koncernens ägarandel %	kommunkoncernens andel (1 000 €)		av räkenskapsperiodens vinst/förlust
				av eget kapital	av främmande kapital	
Asoy Kirkkonummen Hattara (Dotterbolag till Kyrksläotts Hyresbost.)	Kyrkslätt	0	100	338	7 970	0

Dottersamfundens bokslutsuppgifter; (Bolagens egna bokslutsuppgifter)	Bolagets eget kapital	Bolagets främmande kapital	av räkenskapsperiodens vinst/förlust
Kiint. Oy Kirkkonummen Männistönuori	70 458	484 192	-10
Koy Kirkkonummen Pankkitalo	256 844	118 128	13 767
Kiint. Oy Kirkkonummen Keskustapysäköinti	6 288 668	4 726	-16
Asoy Kirkkonummen Hattara	337 633	7 970 016	1

21. <i>Samkommuner</i>	hemort	kommunens ägarandel %	koncernens ägarandel %	kommunkoncernens andel (1 000 €)		av räkenskapsperiodens över-/underskott
				av eget kapital	av främmande kapital	
Nylands förbund	Helsingfors	2,53	2,53	42	779	0
Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt, skn	Helsingfors	2,2	2,2	8 628	16 184	-125
Eteva kuntayhtymä	Mäntsälä	2,6	2,6	436	1 300	40
Kårkulla samkommun	Pargas	3,2	3,2	401	961	-12
Espoon seudun koulutuskuntayhtymä Omnia	Esbo	11,46	11,46	8 506	2 155	-34
Länsi-Uudenmaan ammattikoulutuskuntayhty	Lojo	1,36	1,36	484	84	6
Helsingforsregionens trafik	Helsingfors	3,1	3,1	2 583	3 344	58
Samkommunen Västra Nylands folkhögskola	Karis	12,5	12,5	158	34	-1
<i>Samkommuner tillsammans</i>				21 239	24 841	-66

Samkommunernas bokslutsuppgifter; (Bolagens egna bokslutsuppgifter)	Bolagets eget kapital	Bolagets främmande kapital	av räkenskapsperiodens över-/underskott
Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt, skn	392 192 447	735 626 791	-5 678 439
Eteva kuntayhtymä	16 782 486	49 998 397	1 555 882
Kårkulla samkommun	12 532 037	30 030 411	-372 957
Espoon seudun koulutuskuntayhtymä Omnia	74 219 764	18 804 602	-292 517
Länsi-Uudenmaan ammattikoulutuskuntayhtymä	35 615 883	6 171 893	434 409
Helsingforsregionens trafik	83 324 766	107 877 306	1 881 918
Samkommunen Västra Nylands folkhögskola	1 266 229	271 939	-5 723

22. <i>Intressesamfund</i>	hemort	kommunens ägarandel %	koncernens ägarandel %	kommunkoncernens andel (1 000 €)		av räkenskapsperiodens vinst/förlust
				av eget kapital	av främmande kapital	
As Oy Hofmaninpelto	Kyrkslätt	43,87	43,87	1 055	441	0
As.Oy Matinmäki	Kyrkslätt	29,49	29,49	469	44	0
As Oy Masalan Tupa	Kyrkslätt	36,1	36,1	223	1	2
Kirkkonummen Liikekeskus Oy	Kyrkslätt	33,3	33,3	201	1 018	0
As. Oy Kirkkonummen Masalanhovi	Kyrkslätt	33,44	33,44	555	23	0
<i>Intressebolag tillsammans</i>				2 503	1 528	2

Intressesamfundens bokslutsuppgifter; (Bolagens egna bokslutsuppgifter)	Bolagets eget kapital	Bolagets främmande kapital	av räkenskapsperiodens vinst/förlust
As.Oy Matinmäki	1 590 882	150 402	-11
As Oy Masalan Tupa*	616 898	4 027	4 574
Kirkkonummen Liikekeskus Oy	604 195	3 056 263	7
As. Oy Kirkkonummen Masalanhovi	1 659 215	70 081	8

23. Specifikation av fordringar (fordringar, rörliga aktiva)	2018		2017	
	Långv.	Kortv.	Långv.	Kortv.
<i>Specifikation av koncernens ömsesidiga fordringar</i>				
Fordringar på dottersamfund				
Kundfordringar		120 074,12		123 207,04
Lånefordringar				
Övriga fordringar				
Resultatregleringar				
<i>Totalt</i>	<i>0,00</i>	<i>120 074,12</i>	<i>0,00</i>	<i>123 207,04</i>
Fordringar av samkommuner i vilka kommunen är medlem				
Kundfordringar		4 640,65		4 437,26
Lånefordringar				
Övriga fordringar				0,00
Resultatregleringar		2 254 489,41		2 462 377,82
<i>Totalt</i>	<i>0,00</i>	<i>2 259 130,06</i>	<i>0,00</i>	<i>2 466 815,08</i>
Fordringar av intresse- och andra holdingbolag				
Kundfordringar		16 997,67		22 853,92
Lånefordringar				
Övriga fordringar				
Resultatregleringar				
<i>Totalt</i>	<i>0,00</i>	<i>16 997,67</i>	<i>0,00</i>	<i>22 853,92</i>
<i>Fordringar av koncernsamfund totalt</i>	<i>0,00</i>	<i>2 396 201,85</i>	<i>0,00</i>	<i>2 612 876,04</i>
Fordringar av andra				
Kundfordringar		4 991 042,27		4 836 270,46
Lånefordringar		12 000,00		12 000,00
Övriga fordringar	0,00	1 195 678,43	0,00	1 153 008,00
Resultatregleringar		486 481,21		713 788,98
<i>Fordringar av andra totalt</i>	<i>0,00</i>	<i>6 685 201,91</i>	<i>0,00</i>	<i>6 715 067,44</i>
<i>Rörliga aktivas fordringar totalt</i>	<i>0,00</i>	<i>9 081 403,76</i>	<i>0,00</i>	<i>9 327 943,48</i>

24. Väsentliga poster i resultatregleringarna	Koncernen		Kommunen	
	2018	2017	2018	2017
<i>Kortfristiga resultatregleringar</i>				
<i>Icke erhållna inkomster</i>				
Fpa, ersättningar för företagshälsovården	531 632,03	544 021,02	426 516,19	448 507,00
Resultatregleringar från staten	0,00	16 298,70		
EU-stöd och bidrag	5 688,76	6 168,36	0,00	0,00
Projektfordringar	39 321,55	0,00		
Resultatregleringar från medlemssamkommuner	2 191 524,46	2 403 799,21	2 254 489,41	2 462 377,82
Övriga resultatregleringar	654 847,32	1 000 362,65	59 965,02	265 281,98
Räntor som överförs	397,56			
<i>Resultatregleringar från andra totalt</i>	<i>3 423 411,68</i>	<i>3 970 649,94</i>	<i>2 740 970,62</i>	<i>3 176 166,80</i>
<i>Kortfristiga resultatregleringar totalt</i>	<i>3 423 411,68</i>	<i>3 970 649,94</i>	<i>2 740 970,62</i>	<i>3 176 166,80</i>

NOTER GÄLLANDE PASSIVA I BALANSRÄKNINGEN

25. Specifikation av det egna kapitalet	Koncernen		Kommunen	
	2018	2017	2018	2017
Grundkapital 1.1	59 989 993,53	59 989 993,53	59 989 993,53	59 989 993,53
Ökningar				
Avdrag		0,00		0,00
Grundkapital 31.12	59 989 993,53	59 989 993,53	59 989 993,53	59 989 993,53
Uppskrivningsfond 1.1	565 508,32	565 508,32	565 508,32	565 508,32
Ökningar				
Avdrag		0,00		0,00
Uppskrivningsfond 31.12	565 508,32	565 508,32	565 508,32	565 508,32
Övriga egna fonder 1.1	1 763 232,08	1 971 147,11		
Överföringar till fonden	11 893,01	816,13		
Överföringar från fonden	0,00	-208 731,16		
Övriga egna fonder 31.12	1 775 125,09	1 763 232,08	0,00	0,00
Överskott från tidigare räkenskapsperioder 1.1	26 943 661,62	25 076 644,08	26 954 002,59	25 162 000,85
Överföring till fond		197 359,60		
Förändring från föregående räkenskapsperiod	9 537,00	356 310,67	0,00	0,00
Överskott från tidigare räkenskapsperioder 31.12	26 953 198,62	25 630 314,35	26 954 002,59	25 162 000,85
Räkenskapsperiodens överskott / underskott 31.12	-4 658 554,32	1 313 347,27	-4 298 892,72	1 792 001,74
<i>Eget kapital totalt</i>	<i>84 625 271,24</i>	<i>89 262 395,55</i>	<i>83 210 611,72</i>	<i>87 509 504,44</i>

26. Specifikation av avskrivningsdifferenserna; Kommunen har inga avskrivningsdifferenser som gäller NSL-avskrivningar

Specifikation av avskrivningsdifferenserna	Kommunen	
	2018	2017
Avskrivningsdifferensen som gäller investeringsreserveringar	153 329,97	171 176,88
Avskrivningsdifferens som gäller NSL-avskrivningar (NSL 54 §)		0,00
<i>Avskrivningsdifferens totalt</i>	<i>153 329,97</i>	<i>171 176,88</i>

27. Uppgifter specificerade enligt balansposterna om sådana skulder som hör till långfristigt främmande kapital, vilka förfaller senare än efter fem år.

Skulder och delar av skulder som förfaller 1.1.2023 eller senare	Koncernen		Kommunen	
	2018	2017	2018	2017
Masskuldebrevslån				
Lån från offentliga samfund	5 050 093,04	17 875,01		
Lån från finansiella institut och försäkringsanstalter	53 216 537,06	38 705 338,86	20 535 093,99	4 222 222,20
Lån av andra kreditgivare				
Erhållna förskott				
Leverantörsskulder				
Övriga skulder				
Resultatregleringar				
<i>Långfristiga skulder totalt</i>	<i>58 266 630,10</i>	<i>38 723 213,87</i>	<i>20 535 093,99</i>	<i>4 222 222,20</i>

29. Avsättningar	Koncernen		Kommunen	
	2018	2017	2018	2017
<i>Pensionsansvarsavsättning</i>	22 092,40	22 092,40		
Övriga obligatoriska reserveringar				
Garantireservering				
Skadeståndsreservering				
Hysesansvar				
Miljöansvar	0,00	35 200,00		
Patientskadeförsäkringsavgift ansvar	1 056 174,80	1 053 184,73		
Övriga obligatoriska reserveringar	97 147,15	91 847,18		
Övriga obligatoriska reserveringar totalt	1 153 321,95	1 180 231,91		
<i>Avsättningar</i>	1 175 414,35	1 202 324,31	0,00	0

30. Främmande kapital	2018		2017	
	Långv.	Kortv.	Långv.	Kortv.
Specifikation av koncernens ömsesidiga skulder				
Skulder till dottersamfund				
Erhållna förskott			0,00	0,00
Leverantörsskulder		881,48	0,00	-691,95
Anslutningsavgifter och övriga skulder			0,00	0,00
Resultatregleringar			0,00	0,00
<i>Totalt</i>	0,00	881,48	0,00	-691,95
Skulder till samkommuner i vilka kommunen är medlem				
Erhållna förskott			0,00	0,00
Leverantörsskulder		2 463 415,61	0,00	1 353 693,76
Anslutningsavgifter och övriga skulder			0,00	0,00
Resultatregleringar			0,00	0,00
<i>Totalt</i>	0,00	2 463 415,61	0,00	1 353 693,76
Skulder till intressebolag				
Erhållna förskott			0,00	0,00
Leverantörsskulder		2 659,11	0,00	6 007,73
Anslutningsavgifter och övriga skulder			0,00	0,00
Resultatregleringar			0,00	0,00
<i>Totalt</i>	0,00	2 659,11	0,00	6 007,73
<i>Koncernens ömsesidiga skulder totalt</i>	0,00	2 466 956,20	0,00	1 359 009,54
Skulder till andra				
Lån från finansiella institut och försäkringsanstalter	70 548 269,67	51 977 793,72	50 526 063,39	57 580 897,69
Lån från offentliga samfund	299 819,99	577 901,76	878 053,23	577 431,44
Erhållna förskott	1 579 416,50		761 000,00	
Leverantörsskulder		14 112 686,71		12 578 420,85
Anslutningsavgifter och övriga skulder	13 816 995,02	1 524 530,17	11 915 829,24	1 464 178,43
Resultatregleringar		14 777 422,90		12 231 950,35
<i>Skulder till andra totalt</i>	86 244 501,18	82 970 335,26	64 080 945,86	84 432 878,76
<i>Främmande kapital totalt</i>	86 244 501,18	85 437 291,46	64 080 945,86	85 791 888,30

31. Kommunen har inte i balansen antecknad checkskuld med kredit

32. <i>Specifikation av andras skulder</i> <i>Anslutningsavgifter och övriga skulder</i>	Koncernen		Kommunen	
	2018	2017	2018	2017
Anslutningsavgifter	13 720 762,21	11 905 819,07	13 802 846,79	11 905 819,07
Övriga skulder	319 794,81	184 256,85	14 148,23	10 010,17
<i>Långfristiga andra skulder totalt</i>	<i>14 040 557,02</i>	<i>12 090 075,92</i>	<i>13 816 995,02</i>	<i>11 915 829,24</i>

33. Väsentliga poster i resultatregleringsskulder	Koncernen		Kommunen	
	2018	2017	2018	2017
<i>Kortfristiga resultatregleringar / obetalda utgifter</i>				
Räntor som överförs	183 649,18	98 728,69	179 513,48	96 603,15
Fördelning av semesterlöneskulden	14 868 939,80	14 772 721,44	10 551 401,92	10 671 887,38
Periodisering av löner	2 208 012,52	1 488 829,49	1 392 799,76	413 616,54
Andra resultatregleringar				
Till medlemssamkommuner				
Övriga resultatregleringar till andra	5 306 601,16	3 126 939,92	2 653 707,74	1 049 843,28
<i>Kortfristiga resultatregleringar totalt</i>	<i>22 567 202,66</i>	<i>19 487 219,54</i>	<i>14 777 422,90</i>	<i>12 231 950,35</i>

NOTER OM SÄKERHETER OCH ANSVARSFÖRBINDELSER SAMT NOTER SOM GÄLLER ARRANGEMANG UTANFÖR BALANSRÄKNINGEN

34. Skulder för vilka kommunen pantsatt, intecknat eller på annat sätt gett egendom som säkerhet

Skulder för vilka ställts fastighetsinteckningar som säkerhet	Koncernen		Kommunen	
	2018	2017	2018	2017
Lån från finansiella institut och försäkringsanstalter	42 925 446,68	44 569 220,60	0	0
Inteckningar som ställts som säkerhet	105 161 330,52	105 113 457,70	0	0

35. Inga garantier som kommunen ställt som säkerhet för andra egna förbindelser än skulder

36. Inga garantier som kommunen har gett för samfund som hör till samma koncern

37. Garanti som kommunen ställt som säkerhet för andra egna förbindelser än skulder

Som säkerhet för förbindelser ställda inteckningar eller pantade värdepapper	Koncernen		Kommunen	
	2018	2017	2018	2017
Säkerheter för egen del				
Inteckningar som ställts som säkerhet	100 000,00	100 484,63	0	0

38. Ansvarförbindelser och ansvar som inte ingår i balansräkningen

Hyresansvar	Koncernen		Kommunen	
	2018	2017	2018	2017
Hyresansvar totalt	25 514 260,71	13 420 452,53		
andel som förfaller under följande räkenskapsperiod	8 434 741,92	4 925 337,10	5 662 262,98	3 080 928,66
Finansieringsleasingansvar gällande fastigheter				
Leasingansvar totalt	2 357 216,76	2 065 613,26	1 222 092,60	1 204 794,00
Andel som förfaller under följande räkenskapsperiod	1 044 863,82	894 178,77	563 942,00	517 798,75
	<i>27 871 477,47</i>	<i>15 486 065,79</i>	<i>6 884 355,58</i>	<i>4 285 722,66</i>

39. Kommunens ansvarförbindelser, borgen till förmån för till samma koncern hörande samfund

	Lånets startkapital	Kommunen	
		2018	2017
Kiinteistö Oy Männistönuori	150 000	52 500	67 500
Kyrksläotts Hyresbostäder	771 090	276 162	291 090
Kyrksläotts Hyresbostäder	17 648 898	17 349 764	
<i>Borgen som getts till förmån för dottersamfund totalt</i>	<i>18 569 988</i>	<i>17 678 426</i>	<i>358 590</i>

40. Kommunens ansvarsförbindelser borgen till förmån för andra samfund	Lånets startkapital	Kommunen	
		2018	2017
Stiftelsen för Kyrksläotts servicecentral Statskontoret, bostadslån Västra Nylands Andelsbank FI41 5554 0983 4347 79	2 292 800 134 000	1 995 358 15 810	2 031 311 29 190
Kalljärvi vattenandelslag Västra Nylands Andelsbank FI31 5236 0483 3723 76	100 000	6 266	13 005
Kantvikin Purjehtijat ry Nordea 144920-6049145	295 000	19 667	39 333
Laitamaa vattenandelslag Västra Nylands Andelsbank FI94 5297 4583 4789 07 Västra Nylands Andelsbank FI72 5297 4583 4809 52	226 100 100 000	63 959 42 568	81 826 47 297
Kobbnet Fiberkabelandelslag Västra Nylands Sparbank, specialborgen 4006016V30000965	130 000	80 437	84 497
Lappböle vattenandelslag Västra Nylands Andelsbank FI82 5554 0983 4471 36 (olyft belopp 130 000 €, borgensansvar totalt 550 000 €)	550 000	365 000	420 000
Stiftelsen för Kyrksläotts servicecentral Fge 19.12.2016 § 133 beviljad borgen	240 000	233 333	240 000
Touhula Varhaiskasvatus Oy Op Corporate Bank 598001-91634875	13 500	13 500	
Apotti Oy (Fge 14.12.2015 §130) 2,5 % andel av ett lån på högst 202 milj. euro 70 milj. euro har lyfts av lånet år 2017, av vilket 2,44% är 1 750 000 euro 45 milj. euro har lyfts av lånet år 2018, av vilket 2,44% är 1 098 000 euro	6 000 000	1 708 000 1 098 000	1 750 000
Kommunens borgen till förmån för andra samfund totalt	10 081 400	5 641 898	4 736 459

Kommunens borgensansvar totalt	Lånets startkapital	Kommunen	
		2018	2017
Borgen till förmån för till samma koncern hörande samfund	18 569 988	17 678 426	358 590
Borgensförbindelser till förmån för övriga	10 081 400	5 641 898	4 736 459
Kommunens borgensansvar totalt 31.12	28 651 388	23 320 324	5 095 049

Koncernens ansvarsförbindelser, borgen till förmån för andra samfund	Lånets startkapital	Koncernen	
		2018	2017
Kommunens borgen till förmån för andra samfund	10 081 400	5 641 898	4 736 459
Koncernens borgen till förmån för andra samfund	231 724	202 945	140 090

Ansvar för Kommunernas garanticentralers borgensansvar	Kommunen	
	2018	2017
Kommunens andel av garanticentralens borgensansvar 31.12	223 618 655,00	218 512 975,00
Kommunens andel av garanticentralens borgensansvar utan täckning 31.12		
Andel av garanticentralens fonder som täcker kommunens eventuella ansvar 31.12	143 664,67	144 418,39

41. Övriga arrangemang utanför balansräkningen som berör kommunen (bokföringsnämnden 2:7.2 § punkt 5).

Övriga ekonomiska ansvar	Koncernen		Kommunen	
	2018	2017	2018	2017
Avtalsansvar				
Markanvändningsavtal	6 863 820,00	6 449 350,00	6 863 820,00	6 449 350,00
Gäller följande räkenskapsperiod	2 610 000,00	2 321 000,00	2 610 000,00	2 321 000,00
Markanvändningsavtal totalt	6 863 820,00	6 449 350,00	6 863 820,00	6 449 350,00
Derivatavtal				
Nominellt värde	1 550 202,86	702 875,43		
Gångse värde	35 756,40	-42 574,45		

Återbetalningsansvar gällande mervärdesskatt Utgifter för nybyggnad och grundlig förbättring av fastigheter	Mervärdesskatt totalt	Återbetalningsansvar/år	Återstående år	Kommunen	
				2018	2017
Projekt år 2015; (återbetalningsansvar 7 år)					
Ombyggnad av Kyrkstallet	196 356,32	19 635,63	7	137 449,42	157 085,06
Gesterby tekniska slöjdsal	270 720,00	27 072,00	7	189 504,00	216 576,00
Grundläggande renoveringar av fastigheterna	374 121,12	37 412,11	7	261 884,78	299 296,90
Projekt år 2016; (återbetalningsansvar 8 år)					
Sepänkannaxen pävivakoti	933 666,52	93 366,65	8	746 933,22	840 299,87
Gesterby tekniska slöjdsal	3 041,96	304,20	8	2 433,57	2 737,76
Grundläggande renoveringar av fastigheterna	729 907,72	72 990,77	8	583 926,18	656 916,95
Projekt år 2017; (återbetalningsansvar 9 år)					
Masalan koulu	1 191 308,26	119 130,83	9	1 072 177,43	1 191 308,26
Grundläggande renoveringar av fastigheterna	781 512,91	78 151,29	9	703 361,62	781 512,91
Projekt år 2018; (återbetalningsansvar 10 år)					
Sjökulla skola	1 817 504,87	181 750,49	10	1 817 504,87	
Grundläggande renoveringar av fastigheterna	441 999,61	44 199,96	10	441 999,61	
Eventuella återbetalningsansvar gällande mervärdesskatt om användningsändamålet ändras, totalt 31.12				5 957 174,70	4 145 733,70

För projekten åren 2008-2014 har återbetalningsansvar gällande mervärdesskatt inte framförts

Mervärdesskattens andelar i projekten (10 års föroreningstid), i byggprojekten finns inget återbetalningsansvar under byggåret

Övriga arrangemang utanför balansräkningen, Koncernen	Koncernen	
	2018	2017
Patientförsäkringsansvar	774 035,24	774 035,24
Återbetalningsansvar gällande mervärdesskatt	6 344 695,90	4 337 543,30
Övriga ansvar	609 970,49	601 690,68
	7 728 701,63	5 713 269,22

NOTER GÄLLANDE PERSONAL, REVISORS ARVODE OCH INTRESSEINSTANSHÄNDELSER

42. Antal anställda 31.12 verksamhetsområdesvis	Koncernen		Kommunen	
	2018	2017	2018	2017
Allmän förvaltning	60	55	60	55
Vård- och omsorgssektorn	1195	1173	565	561
Bildningsväsendet	1562	1538	1453	1431
Kommunaltekniska sektorn	286	270	268	254
Vattenförsörjningsverket	20	18	20	18
Totalt	3123	3054	2366	2 319

43. Personalkostnader enligt resultaträkningen; räkenskapsperiodens löner, arvoden, pensionsavgifter och andra lönebikostnader samt personalutgifter som aktiverats i balansen

Personalkostnader	Kommunen	
	2018	2017
Löner och arvoden	77 923 936,20	73 741 420,22
Lönebikostnader		
Pensionskostnader	16 118 035,31	15 705 839,82
Övriga lönebikostnader	2 835 552,19	3 416 711,95
<i>Personalkostnader totalt enligt resultaträkningen</i>	<i>96 877 523,70</i>	<i>92 863 971,99</i>
Personalkostnader aktiverade till immateriella och materiella tillgångar		0,00
Personalkostnader totalt 31.12	96 877 523,70	92 863 971,99

44. Förtroendemannaavgifter som tagits ut och bokförts av arvode för förtroendevald	Kommunen	
	2018	2017
Samlingspartiet i Kyrkslätt	13 546,52	13 734,03
Centern i Finland	3 737,51	3 622,00
Kyrksläotts Vänster rf	2 982,50	2 190,00
Socialdemokraterna	11 465,00	10 231,00
De Gröna i Kyrkslätt rf	14 355,17	10 792,29
Svenska folkpartiet	16 987,02	14 238,00
Kirkkonummen perussuomalaiset	3 257,00	2 963,50
Blå framtid	495,50	
Bokförda förtroendemannaavgifter totalt	66 826,22	57 770,82

45. Revisorns arvoden	Kommunen	
	2018	2017
Revisionssamfund BDO Audiator oy		
Revisionsarvoden	33 156,21	42 260,25
Revisorns utlåtanden		0,00
Revisionsnämndens sekreteraruppgifter		0,00
Andra arvoden		0,00
Arvoden totalt	33 156,21	42 260,25

46. Uppgifter om affärsverksamhet mellan kommunen och dess intresseinstanser
Ett direktörsavtal enligt kommunallagen har slutits med kommundirektören i Fge 29.5.2017 § 58.
Kommunen har ställt säkerhet för hela banklånet som lyfts av ett sina dotterbolag.

FÖRTECKNING ÖVER BOKFÖRINGSBÖCKER OCH VERIFIKATSKATEGORIER SAMT FÖRVARINGSSÄTT

FÖRTECKNING ÖVER BOKFÖRINGSBÖCKER

		förvaras
Balansbok, bokslut och verksamhetsberättelse	inbunden	permanent
Dagbok	adb-utskrift	10 år
Huvudbok	adb-utskrift	10 år
Jämförelser över budgetutfallet	adb-utskrift	10 år
Balansspecifikationer, saldoutredningar och specifikationer till noterna	arkivpärm	10 år
Lönebokföring	adb-utskrift	10 år
Inköpsreskontra	adb-utskrift	10 år
Försäljningsreskontra	adb-utskrift	10 år

FÖRTECKNING ÖVER VERIFIKATSLAG

Ingående saldo	ALKUSA
Budget	BUD
Tilläggsbudget	BUDL
Verifikat över anläggningstillgångar	KOMTOS
Lösöre	IRTAİN
Kassaverifikat	KASSA
Memorialverifikat Rondo	MUIRO2
Memorialverifikat Rondo int.	MUIRS3
Memorial intern	MUISIS
Memorialverifikat Rondo	MUISRO
Memorialverifikat Rondo int.	MUISRS
Memorialverifikat 1	MUIST1
Memorialverifikat 2	MUIST2
Memorialverifikat 3	MUIST3
Inköpsreskontra avgifter	OMAKSU
Fakturor	OSTOT
Lönespecifikationer	PALKAT
Bankernas kontoutdrag	PANKKI
Interna fakturor ProE	SISLAS
Interna fakturor Rondo	SISRON
Socialarbete	SOSTYO
Läkemedelsförråd	SONET VARLA
Centrallagret	SONET VARTK
Försäljningsreskontrans fakturaslag 10 Idrottstjänster	YMR10
Försäljningsreskontrans fakturaslag 27 Hyror	YMR27
Försäljningsreskontrans fakturaslag 29 Småbarnspedagogik	YMR29
Försäljningsreskontrans fakturaslag 37 Samhällstjänst	YMR37
Försäljningsreskontrans fakturaslag 38 Allmän fakturering teknisk	YMR38
Försäljningsreskontrans fakturaslag 44 Allmän fakturering bildningsväsendet	YMR44
Försäljningsreskontrans fakturaslag 52 Allmän fakturering socialväsendet	YMR52
Försäljningsreskontrans fakturaslag 53 Överbetalning	YMR53
Försäljningsreskontrans fakturaslag 55 Morgon- och eftermiddagsverksamhet	YMR55
Försäljningsreskontrans fakturaslag 56 Hemservice	YMR56
Försäljningsreskontrans fakturaslag 57 Anstaltsvård	YMR57
Försäljningsreskontrans fakturaslag 75 Försyst. Byggnadstillsynen	YMR75
Försäljningsreskontrans fakturaslag 77 Försyst. Vattenfakturor	YMR77
Försäljningsreskontr. kreditfaktura kvitto	YMRHYV
Försäljningsreskontr. avskrivning från konton	YMRK
Försäljningsreskontrans manuella prestationer	YMRMAN
Försäljningsreskontrans referensprestationer	YMRVII

**Direktionen för affärsverket
KYRKSLÄTTS VATTEN**

Bokslut och verksamhetsberättelse för år 2018

Innehåll

Verksamhetsberättelse och budgetutfall	148
Allmän översikt	148
Verksamhetsberättelseårets mest väsentliga händelser	148
Personalen	149
Utfallet av de av kommunfullmäktige uppställda målen och ekonomin	149
Direktionens bindande verksamhetsmål	150
Nyckeltal	152
Investeringarnas utfall	153
Bokslutskalkyler	157
Noter till bokslutet	166
Underskrifter	

Verksamhetsberättelse och budgetutfall

Allmän översikt

Affärsverket Kyrksläotts vatten är underställt sin direktion och handhar vattenförsörjning inom sitt verksamhetsområde enligt lagen om vattentjänster och erbjuder i mån av möjlighet vattentjänster också utanför sitt eget verksamhetsområde. Vattenförsörjningsverket har fr.o.m. 1.6.2017 verkat underställd direktionen för Affärsverket Kyrksläotts vatten och som ett kommunalt affärsverk som en del av kommunaltekniska sektorn. T.o.m. 1.6.2017 var vattenförsörjningsverket en bokföringsmässigt separerad resultatenhet.

Kyrksläotts vattens separata verksamhetsberättelse upprättas nu för tredje gången. År 2018 är det första hela året för Kyrksläotts vatten som affärsverk. Enligt den reviderade lagen om vattentjänster (22.8.2014/681) ska kommunen (eller företaget) i sin bokföring differentiera vattenförsörjningen från andra verksamheter och man ska för varje räkenskapsperiod upprätta en balansräkning, resultaträkning och finansieringskalkyl enligt bokföringslagen för vattenförsörjningen samt presentera de uppgifter som är bilaga till dem. I vattenförsörjningsverkets verksamhetsberättelse presenteras utfallet av de verksamhetsmässiga och ekonomiska mål som ställts för vattenförsörjningsverket. I verksamhetsberättelsen ska det också ingå uppgifter om sådana väsentliga omständigheter som gäller vattenförsörjningsverkets ekonomi och som inte framgår av resultaträkningen, finansieringskalkylen eller balansräkningen.

Enligt lagändringen (1.9.2014) ska avloppssystem för dagvatten differentieras från annan verksamhet. Bokföringsnämndens kommunsektion har givit ett utlåtande 112/9.3.2015 gällande ändring av lagen ifråga. Enligt utlåtandet kan avloppssystem för dagvatten differentieras bokföringsmässigt från vattenförsörjningsverkets övriga verksamhet och man gör ingen separat verksamhetsberättelse över avloppssystem för dagvatten, utan uppgifterna i 20 § i vattenförsörjningslagen presenteras separat i vattenförsörjningsverkets verksamhetsberättelse. I siffrorna som presenteras i verksamhetsberättelsen för Kyrksläotts vatten ingår behandlingen av dagvatten och man har upprättat en separat resultaträkning och balans för dagvattnets andel. I bokföringen har man inte ännu fullständigt kunnat differentiera kostnaderna för dagvattnets driftsekonomi, så bokslutsuppgifterna för året kommer inte att vara jämförbara för siffrorna som gäller dagvattnets driftsekonomis del med uppgifterna för kommande år, då kostnadsdifferentieringen har hunnit längre.

Ledamöter i direktionen för affärsverket Kyrksläotts vatten:

Ledamot:	Ersättare:
Jens Gellin, ordf.	Jarmo Mahkonen
Sanna Hartikainen, vice ordf.	Santtu Vainionpää
Risto Konttinen	Rimma Hyvönen
Tarja Seppänen	Stig Nyberg
Leif Wikström	Lena Rodas

Direktören för affärsverket Kyrksläotts vatten:

1.1-30.9.2018 vik. vattenförsörjningschef Krista Viitasalo
fr.o.m. 1.10 vattenförsörjningschef Anna Arosilta-Gurvits

Verksamhetsberättelseårets mest väsentliga händelser

Den för verkets verksamhet mest betydande händelsen har varit förberedelserna inför rivningen av vattentornet i centrum. Man beslutade riva vattentornet på basis av slutledningarna av granskningen av vattenförsörjningslagen 1.9.2014 är behandlingen av dagvatten inte längre vattenförsörjning och därmed inte heller vattenförsörjningsverkets uppgift ifall inte kommunen fattar separat beslut i ärendet. I Kyrkslätt har man ännu inte fattat något sådant beslut och behandlingen av ärendet blev på hälft år 2018.

Investeringarna fokuserades på byggande av vattenförsörjningsnät på detaljplaneområdena och sanering av nätverken. Antalet saneringar av vattenlednings- och avloppsnät har ökat jämfört med året innan. Inledandet av sju detaljplaneprojekt flyttades till följande år, eftersom planerna inte vann laga kraft. I saneringsprojekten gällande vattennätet koncentrerade man sig på objekt som är väsentliga med tanke på rivningen av vattentornet.

Emottagning av Tolls vattenandelslags nät och affärsverksamhet

Kyrksläotts vatten tog emot Tolls vattenandelslags nät och affärsverksamhet fr.o.m. 1.1.2018. Det är motiverat att ansluta små vattenförsörjningsverk till en del av ett större verks verksamhet med tanke på funktionssäkerheten och uppfyllande av skyldigheterna som ålagts vattenförsörjningsverken.

Emottagningen av nätet och kundrelationerna har inte med undantag av arbetet av engångskaraktär med överföringen av kundrelationerna belastat driftsekonomin, men emottagningen har betydande konsekvenser för balansräkningen. Överföringen ökar avskrivningarna för det rapporterade och kommande års del och minskar ytterligare överskottet i affärsverksamheten. Förlusten som bokförts som extraordinära kostnader minskar räkenskapsperiodens överskott. Dessutom ökar överföringen de externa skulderna eftersom skulderna i anslutningsavgifterna överförs till Kyrksläotts vattens balansräkning, och Kyrksläotts vattens mängd räntefria skulder ökar.

Personalen

Affärsverket Kyrksläotts vatten hade 18 ordinarie anställda. Under året skedde flera personalombyten. Man valde nya anställda till uppgifterna som byggherreingenjör, driftsmästare och två vattenförsörjningsmontörer. Byggherreingenjören verkade som vik. vattenförsörjningschef t.o.m. 30.9.2018. Utöver detta hade man under året två kortvariga praktikanter. Båda arbetade som praktikanter under sommaren. Med den ena förlängde man arbetsavtalet på deltid under hösten till slutet av året.

Utfallet av de av kommunfullmäktige uppställda målen och ekonomin

	BS 2017	Budget 2018	Utfall 2018	Utfall %	Förändring %
Verksamhetsintäkter	7 388 256	7 159 500	7 453 673	104,1 %	0,9 %
Försäljningsintäkter	7 384 498	7 159 500	7 453 535	104,1 %	0,9 %
Övriga verksamhetsintäkter	3 758	0	138		
Verksamhetskostnader	-4 755 169	-4 994 781	-4 743 961	95,0 %	-0,2 %
Personalkostnader	-950 289	-1 105 937	-1 008 239	91,2 %	6,1 %
Löner och arvoden	-732 010	-856 190	-805 527	94,1 %	10,0 %
Lönebikostnader	-218 279	-249 747	-202 712	81,2 %	-7,1 %
Köp av tjänster	-2 050 975	-2 054 922	-1 941 457	94,5 %	-5,3 %
Material, förnödenheter och varor	-1 683 559	-1 745 300	-1 723 843	98,8 %	2,4 %
Övriga verksamhetskostnader	-70 346	-88 622	-70 422	79,5 %	0,1 %
*Verksamhetsbidrag	2 633 087	2 164 719	2 709 712	125,2 %	2,9 %
Räkenskapsperiodens överskott (underskott) B)	687 688	-12 972	513 009		

Affärsverket Kyrksläotts vattens bindande nivå i budgeten som uppställts av fullmäktige är räkenskapsperiodens överskott/underskott, som för år 2018 var -12 972 €. Räkenskapsperioden uppvisade ett överskott och resultatet var 513 009,24 €, så det bindande målet nåddes betydligt bättre. Driftsekonomin inkomster och utgifter förverkligades bättre än budgeterat. Vattenförsörjningens verksamhetsbidrag år 2017 överskreds med 544 993 euro.

Försäljningsintäkterna hade budgeterats 294 173 € lägre än utfallet, eftersom man i budgeteringskedet förutspådde att försäljningen av vatten fortsätter att minska. Den specifika vattenförbrukningen per vattenanvändare förblev så gott som oförändrad, dvs. vattenförbrukningen minskade inte längre så som tidigare år.

Verksamhetskostnaderna underskred det som budgeterats med 250 820 €. Underskridningen av verksamhetsutgifterna förklaras till stor del av att avloppsvattnet minskat betydligt, vilket sparade på kostnaderna som reserverats för avloppsvattenhantering till ett belopp om ca 80 000 €. Minskningen av läckagevattnet som rinner ner i avloppet och mängden ofakturerat hushållsvatten innebar besparingar.

Man avkortade det långfristiga lånet av kommunen med hela det återstående lånebeloppet, 171 014,73 €. Affärsverket är helt skuldfritt från räntebelagda lån.

93 st. nya anslutningsavtal ingicks. Inkomsterna från anslutningsavgifter uppgick till 1 534 952,04 €, vilket är avsevärt mer än under tidigare år (2016: 692 476 €, 2017: 1 189 394 €). En stor del av anslutningarna var husbolag eller andra vattenanvändare som var större än småhus.

Grundkapitalets ränta som fastställts i fullmäktiges budget var likt tidigare år 5 % för år 2018.

I enlighet med den av fullmäktige godkända budgeten är Affärsverket Kyrksläotts vattens investeringar bindande på affärsverksnivå.

Investeringarnas totala budget var 3 241 300 €, av vilket 80 % dvs. 2 702 476 € förverkligades.

P.g.a. investeringarnas ofullständiga utfall och driftsekonomin överskott samlades ytterligare av vattenförsörjningens fordringar på det sammansatta kontot mellan kommunen och affärsverket. Detta möjliggör större investeringar under kommande år.

Under år 2018 har förlängningar av betalningstiden beviljats fem fakturor på över 1 000 euro. Beloppen varierade mellan 1 330,28 och 4 548,00 €. Sammanlagt beviljades förlängningar för 49 fakturor vars sammanlagda belopp uppgick till 35 355,62 €.

Direktionens bindande verksamhetsmål

Mål	Kritisk framgångsfaktor	Mätare	Målnivå år 2018	Utfall 2018
Tjänster som utvecklas/ Dagvattenhantering, hållbara lösningar	Förnyande av dagvattenhanteringen till en tidsenlig och hållbar nivå	Beredning av besluten enligt åtgärdsrekommendationerna i dagvattenprogrammet, som utarbetades år 2017 i samarbete med sektorn	Besluten om ansvar och avgifter gällande dagvattenhantering har fattats så att ändringarna kan verkställas fr.o.m. 1.1.2019.	Utredningsarbetet gällande dagvattenhanteringsansvar och kostnader har inte inletts inom sektorn.
Tjänster som utvecklas / Utnyttjande av digitaliseringen	Användning av det elektroniska underhållssystemet	Ibruktage av vattenförsörjningens elektroniska underhållssystem	Underhållssystemet är i fullskalig användning före 31.12.2018. Service, kontroller och underhållsarbete görs i tid och skrivs elektroniskt in i systemet.	Underhållsprogrammet har i sin helhet tagits i bruk i registreringarna av service, inspektioner och underhållsarbete.
En välmående och kunnig personal / resurserna inriktas rätt och yrkeskunskapen är aktuell	Personalen deltar i utbildningar som utförandet av arbetsuppgifter kräver eller som stöds av den.	Utbildningsdagar/person	3 dagar/person	Utbildningen av personalen har realiserats enligt planen.

Nyckeltal

Nyckeltal	BS 2017	Budget 2018	BS 2018	Utfall %	Förändring %
Affärsverket Kyrksläatts vatten					
Nät och vattenmängder:					
Anslutna fastigheter, st.	3 993	4 087	4073	99,7	2 %
- anslutna under året	73	75	80	109,6	10 %
Vattenanvändare (beräkning, inkl. andelslagen)	30 170	30 900	30 774	102,0	2 %
Pumpad vattenmängd, m ³ /år	2 012 724	2 050 000	2 015 966	100,2	0 %
- andelen köpt vatten, m ³	1 249 776	1 200 000	1 241 097	99,3	-1 %
Såld vattenmängd, m ³ /år	1 573 565	1 550 000	1 611 015	102,4	2 %
Ofakturerade vattnets andel i %	21,80 %	24,40 %	20,09 %	92,1	-8 %
Behandlad mängd avloppsvatten, m ³ /år (köpt tjänst)	2 840 966	2 540 000	2 398 579	84,4	-16 %
Fakturerad mängd avloppsvatten, m ³ /år	1 832 786	1 740 000	1 803 618	98,4	-2 %
Läckagevatten i avloppsvattnet %	35,50 %	31,50 %	25 %	69,9	-30 %
Vattenledningsnätets längd, km	214,5	232	236,6	110,3	10 %
Avloppsnätets längd, km	220,5	230	234,7	106,4	6 %
Dagvattennätets längd, km	129,8	140	144,5	111,3	11 %
Antal avloppspumpverk	98	95	95	96,9	-3 %
Saneringar:					
Vattenledningsnät km	1	2	0,9	88,5	-12 %
Avloppsnät km	0,3	1,5	1,5	490,0	390 %
Dagvattennät km	0,4	0	1,8	437,5	338 %
Avloppspumpverk antal	2	2	3,0	150,0	50 %
Pris:					
Bruksavgift för vatten, €/m ³ , moms 0 %	2,00	2,00	2,00	100,0	0 %
Bruksavgift för avlopp, €/m ³ , moms 0 %	1,90	1,90	1,90	100,0	0 %
Övrigt:					
Personalantal	18	18	18	100,0	0 %

Nyckeltalen har huvudsakligen utfallit som beräknat. Man har fått positiva resultat beträffande minskandet av mängden ofakturerat hushållsvatten och minskandet av mängden vatten som läcker in i avloppsnätet.

Mängden ofakturerat vatten minskade till nivån 20,1 %, vilket är nästan 2 %-enheter mindre än år 2017 och nästan 5 %-enheter mindre än år 2015. Under året utförde man undersökningar av spillvatten genom korrelering som eget arbete.

Mängden vatten som läckt till avloppsnätet var rekordlåg. Detta berodde framför allt på den lilla snömängden vintern 2017 - 2018, den exceptionellt varma sommaren och de få regnen. Under årets lopp granskade man för två nätverksområdens del hur yt- och markvattnen rinner ner i avloppsbrunnarna. Vid granskningarna reparerades betydande läckage.

Antalen ledningar och pumpverk har meddelats i enlighet med linjerna och pumpverken som blivit klara. Alla entreprenader har inte ännu emottagits.

Investeringsarnas utfall

Nätverksprojekt på olika områden

Centrums detaljplaneområden: 480 000

- Byggnadsplanering och sanering av vattenförsörjningen på Stationsbågen, Stationsparken, Banparken, P-Banparken, P-Lokstallsvägen och Slättvägen, 1 skedet
  - Byggnadsplaneringen har framskridit enligt tidtabellen. Vattenförsörjningens överföring och sanering har blivit klara såväl som på de avslutande arbetena. Entreprenaden emottas 2019. Användningen av anslag överskreds för delarna som gällde ökningen av stabilisering och dagvattenröret under banan, vars genomförande avvek från det planerade. På grund av utmanande grundförhållanden blev man tvungen att två gånger ändra borrhningen under banan, och dessutom orsakade borrhningen skador på banan.
- Byggnadsplanering av Stationsbågens underfart och Banparken, skede 2.
  - Beredningen av planeringens anbudsfrågan inleddes.
- Planering av Prostparken (Stallbacken)
  - Planeringen pågår.
- Allmän planering av centrumområdet (söder om banan, Kyrkslättsvägens bro, Kyrkslättsvägen, Överbyvägen)
  - Planeringen pågår.

Vattentornsbackens detaljplaneområde: 280 000

- Byggnadsplanering och byggnadsplanering av vattenförsörjning
  - Byggnadsplaneringen pågår. De tekniska arbetena som görs på området för Estlink-kabeln har försenat tidtabellen. Objektet följer sin helhetstidtabell. Man har tagit i bruk den tillfälliga transportvattenledningen under ån som genomförts under entreprenaden.
- Byggnadsplanering av Åängsvägen, Kyrkvallavägen och bron, flytt av ledningar och Kyrkvalla avloppspumpverk och saneringens jordbyggnadsarbeten.
  - Objektet är färdigt, objektets vattenförsörjningsarbeten har genomförts till största delen redan år 2017. År 2018 utfördes bara avslutande arbeten.

Centrum II: 10 000

- Planering av förlängningen av vattenförsörjning på Munkkullavägen (Munkängen)
  - Planeringen pågår. Ingen planering av vattenförsörjningen att fakturera.

Sarviksporten: 50 000

- Byggnadsplanering av vattenförsörjning. Inledandet av projektet förutsätter att detaljplanen vinner laga kraft i tillräckligt god tid, så att planeringen hinner inledas under verksamhetsåret.
  - Planläggningen har inte framskridit.

Festberget: 30 000

- Byggnadsplanering av vattenförsörjning. Inledandet av projektet förutsätter att detaljplanen vinner laga kraft i tillräckligt god tid, så att planeringen hinner inledas under verksamhetsåret.
  - Planläggningen har inte framskridit.

Briggstrandens detaljplaneområde: 50 000

- Byggnadsplanering av vattenförsörjning. Vid förhandlingar som fördes med planläggnings- och trafiksystemtjänsterna i början av året konstaterade man att projektet inte inleds under verksamhetsåret.

Masaby centrums detaljplaneområde: 290 000

- Skede 1. Sanering av vattenförsörjning och byggande dagvattenavlopp på Masabyvägen, avsnittet Lingonbacken-Köpasstigen, Sundsbergsvägen, avsnittet Masabyvägen-Masabyportens område samt Smedsbyvägen, avsnittet Masabyvägen-Bjösstigens underfart. Inledandet av projektet förutsätter att detaljplanen vinner laga kraft i tillräckligt god tid, så att byggandet kan inledas under verksamhetsåret.
  - Byggandet pågår.
- Byggande av vattenförsörjning på Rydmansvägen (Vernersparken)
  - Objektet omfattade inte byggande av vattenförsörjning.

Tinaparkens område i Masaby: 370 000

- Byggande av vattenförsörjningen
  - Entreprenaden har emottagits för vattenförsörjningens del. Anslaget överskreds eftersom vattenförsörjningen blev klar i sin helhet redan år 2018. För år 2019 har i budgeten 2018 reserverats anslag på 190 000 €.

Sarvviksstranden: 10 000

- Byggnadsplanering av vattenförsörjning. Vid förhandlingar som fördes med planläggnings- och trafiksystemtjänsterna i början av året konstaterade man att projektet inte inleds under verksamhetsåret.

Veikkola detaljplaneområden: 210 000

- Byggande av dagvattenavlopp på område 11
  - Objektet är färdigt. Objektet tas emot 2019.

Veikkolabäcken: 20 000

- Byggnadsplaneringen av vattenförsörjning, fortsätter år 2019. Inledandet av projektet förutsätter att detaljplanen vinner laga kraft i tillräckligt god tid, så att planeringen hinner inledas under verksamhetsåret.
  - Planläggningen har inte framskridit.

Korsningsområdet mellan Åängen och Vattentornsbacken: 70 000

- Sanering av vattenförsörjningen på Kyrkvallaområdet
  - Objektet är färdigt och emottaget.

Masabyporten: 10 000

- Byggnadsplanering av vattenförsörjning. Vid förhandlingar som fördes med planläggnings- och trafiksystemtjänsterna i början av året konstaterade man att projektet inte inleds under verksamhetsåret.

Stam- och transportledningar**Sanering av vattentornen i Veikkola och centrum: 150 000 €**

- Planering och genomförande av saneringen av vattentornet, åtgärdernas omfattning preciseras i konditionsgranskningen som blir klar i slutet av år 2017
  - Den preciserande granskningen av centrums vattentorns bärkraft har blivit klar och byggnadsplaneringen av det nya vattentornet inleddes.

Sanering av avloppsnätet: 200 000 €

- Saneringsobjekt ur vattenförsörjningsnätets saneringsprogram
  - Saneringen av avloppet under Västerleden i Jorvas har blivit klar.
  - Saneringen av avloppet Masaby-Jorvas har blivit klar. I samband med undersökningar framkom det att avloppet i Masaby-Jorvas är i dåligt skick, och saneringen genomfördes tidigare än beräknat. Därför överskreds anslaget som reserverats för projektet med ca 170 000 €.

Sanering av avloppspumpverk 100 000 €

- Sanering av två avloppspumpverk i dåligt skick
  - Saneringen av pumpverket i Kalljärvi har blivit klar med undantag av mindre avslutande arbeten. Entreprenaden (inkl. även pumpverken i Finnsbacka och Kyrkvalla) har inte emottagits. Vid saneringen av Jorvas pumpverk byttes en pump till en mer energieffektiv pump och man beredde sig på byte av P2-pumpen. Planeringen av saneringen av Veikkola pumpverk har inletts.

Sanering av vattenledningar: 300 000 €

- Saneringsobjekt ur vattenförsörjningsnätets saneringsprogram, alla saneringsobjekt skulle genomföras före rivningen av vattentornet i centrum.
  - Skede 3 av saneringen av transportvattenledningen Glasdalen-Centrum blev klart. Skede 4 av byggnadsplaneringen blev klar och skede 4 byggandet inleddes 2018. Entreprenaden emottas 2019.
  - Utvidgningen av transportvattenledningens linje vid Hindersby pumpverk och saneringen av vattenmätningstationen genomfördes år 2018. Arbetet utfördes som tilläggssarbete till Vattentornsbackens entreprenad. Arbetet tas emot i entreprenaden Vattentornsbacken 2019.
  - Saneringen av Linbrinkens vattenledning och byggnadsarbetet som utvidgningen av Jungfrubergets tryckzon förutsätter inleddes år 2018.

Små ändrings- och saneringsarbeten i vattenförsörjningsnätet: 50 000 €

- Smärre oförutsägbara sanerings- och byggnadsarbeten
  - Förbättringsarbeten i nätverket: byte av stamventilerna i Jolkby (linjerna till vattentornet), installation av en mätbrunn i Hindersby, montering av en utluftningsventil.

Obbnäs transportvattenledning: 80 000 €

- Byggnadsplanering av transportvattenledningen Strömsby-Obbnäs
  - Planeringen inleddes inte

Emottagning av Tolls vattenandelslags nät 461 300 €

- Investeringen är en bokföringsmässig anteckning om egendom som överförs, inte en utgift som ska betalas. Värdet på egendomen som överförs är nätverkets bokföringsvärde.

Vattentag**Sanering och utvidgning av Meiko vattentag 20 000 €**

- Installationen av luftvärmepumpar och behovsutredningen gällande ändringar i ozoniseringen har blivit klar.

UTFALLSJÄMFÖRELSE AV INVESTERINGARNA bs 2018	Budget 2018	Utfall 2018	Differens	Utfall %
VATTENFÖRSÖRJNINGSVERKETS FASTA KONSTRUKTIONER OCH ANORDNINGAR				
9600 Vattentornen i Veikkola och centrum	-150 000	-35 644	-114 356	24 %
9610 Sanering av avloppsnätet	-200 000	-370 107	170 107	185 %
9620 Sanering av avloppspumpverken	-100 000	-86 100	-13 900	86 %
9630 Sanering av vattenledningar	-300 000	-312 439	12 439	104 %
9640 Små ändringar i vattenförsörjningsnätet	-50 000	-23 934	-26 066	48 %
9660 Sanering och utvidgning av Meiko vattentag	-20 000	-22 304	2 304	112 %
9650 Obbnäs transportvattenledning	-80 000	0	-80 000	0 %
9651 Emottagning av Tolls vattenandelslags nät	-461 300	-271 789	-189 511	59 %
9710 Centrums detaljplaneområde	-480 000	-822 538	342 538	171 %
9720 Vattentornsbackens detaljplaneområde	-280 000	-65 744	-214 256	23 %
9730 Centrum II	-10 000	0	-10 000	0 %
9731 Sarviksporten	-50 000	0	-50 000	0 %
9732 Festberget	-30 000	0	-30 000	0 %
9750 Briggstrandens detaljplaneområde	-50 000	0	-50 000	0 %
9760 Masaby centrums detaljplaneområde	-290 000	-3 624	-286 376	1 %
9770 Tinaparkens område i Masaby	-370 000	-466 315	96 315	126 %
9771 Sarviksstranden	-10 000	0	-10 000	0 %
9780 Veikkola detaljplaneområden	-210 000	-197 106	-12 894	94 %
9781 Veikkolabäcken	-20 000	0	-20 000	0 %
9785 Korsningsområdet mellan Åängen och Vattentornsbacken	-70 000	-24 832	-45 168	35 %
9792 Masabyporten	-10 000	0	-10 000	0 %
VATTENFÖRSÖRJNINGSVERKETS FASTA KONSTR. OCH ANLÄGGNINGAR totalt	-3 241 300	-2 702 476	-538 824	83 %

Bokslutskalkyler

Affärsverket Kyrksläatts vatten

RESULTATRÄKNING

	1.1.1.2 / - 31.12.2018		1.1.1.2 / - 31.12.2017	
Omsättning		7 453 535,28		7 385 539
Affärsverksamhetens övriga inkomster		137,86		2 717
Material och tjänster				
Material, förnödenheter och varor				
Köp under räkenskapsperioden	-1 723 842,74		-1 683 559	
Köp av tjänster	<u>-1 941 456,73</u>	-3 665 299,47	<u>-2 050 975</u>	-3 734 534
Personalkostnader				
Löner och arvoden	-805 527,39		-732 010	
Lönebikostnader				
Pensionskostnader	-170 309,73		-187 120	
Övriga lönebikostnader	<u>-32 402,26</u>	-1 008 239,38	<u>-31 159</u>	-950 289
Avskrivningar och nedskrivningar				
Avskrivningar enligt plan	-2 001 253,77		-1 931 320	
Avskrivningar av engångsnatur	<u>0,00</u>	-2 001 253,77	<u>0</u>	-1 931 320
Affärsverksamhetens övriga utgifter		<u>-70 422,32</u>		<u>-70 346</u>
Överskott (-underskott) i affärsverksamheten		708 458,20		701 767
Finansieringsintäkter och -kostnader				
Räntekostnader betalade till kommunen	-8 550,74		-18 163	
Ersättning för grundkapital	-15 011,10		-15 011	
Övriga finansieringskostnader	<u>-223,22</u>	-23 785,06	<u>-42</u>	-33 216
Överskott (underskott) före sporadiska rater		684 673,14		668 551
Sporadiska kostnader		-189 510,81		
Överskott (underskott) före reserveringar		495 162,33		668 551
Avskrivn.differens tillägg (-) eller avdrag (+)		17 846,91		19 137
Räkenskapsperiodens överskott (underskott)		513 009,24		687 688

AFFÄRSVERKETS NYCKELTAL

Avkastning på placerat kapital, %	5,97	6,12
Avkastning på kapital som kommunens placerat, %	5,97	6,12
Vinst, %	6,64	9,05

Affärsverket Kyrksläotts vatten**Nyckeltal i resultaträkningen 2018****Avkastning på placerat kapital, %**

Nyckeltalet anger avkastningen på affärsverkets placerade kapital, dvs. mäter affärsverkets relativa lönsamhet = $100 \times (\text{Över-/underskott innan sporadiska rater} + \text{Räntekostnader betalade till kommunen} + \text{Räntekostnader betalade till andra} + \text{Ersättning för grundkapital}) / (\text{Eget kapital} + \text{Placerat främmande kapital med ränta} + \text{Avskrivningsdifferens och frivilliga reserveringar})$

Nyckeltalet rater i balansräkningen räknas som genomsnitt i början och slutet av räkenskapsperioden

Över-/underskott före sporadiska rater		684 673,14	
Räntekostnader betalade till kommunen		8 550,74	
Räntekostnader betalade till andra		0,00	
Ersättning för grundkapital		15 011,10	
		<u>708 234,98</u>	
Eget kapital 1.1	11 366 151,52		
Avskrivningsdifferens 1.1	171 176,88		
Eget kapital 31.12	11 879 160,76		
Avskrivningsdifferens 31.12	153 329,97		
Eget kapital, medeltal		11 784 909,57	
Främmande kapital med ränta 1.1	171 014,73		
Främmande kapital med ränta 31.12	0,00		
Främmande kapital med ränta medeltal		<u>85 507,37</u>	
		11 870 416,93	
			5,97

Avkastning på kapital som kommunen placerat, %

Nyckeltalet anger avkastningen på kommunens affärsverks placerade kapital = $100 \times (\text{Över-/underskott före sporadiska rater} + \text{Räntekostnader betalade till kommunen} + \text{Ersättning för grundkapital}) / (\text{Eget kapital} + \text{Lån av kommunen} + \text{Avskrivningsdifferens och frivilliga reserveringar})$

Nyckeltalet rater i balansräkningen räknas som genomsnitt i början och slutet av räkenskapsperioden

Över-/underskott före sporadiska rater		684 673,14	
Räntekostnader betalade till kommunen		8 550,74	
Ersättning för grundkapital		15 011,10	
		<u>708 234,98</u>	
Eget kapital 1.1	11 366 151,52		
Avskrivningsdifferens 1.1	171 176,88		
Eget kapital 31.12	11 879 160,76		
Avskrivningsdifferens 31.12	153 329,97		
Eget kapital, medeltal		11 784 909,57	
Lån av kommunen 1.1	171 015		
Lån av kommunen 31.12	0,00		
Lån av kommunen medeltal		<u>85 507,37</u>	
Eget kapital och lån, medeltal totalt		11 870 416,93	
			5,97

Vinst, %

Nyckeltalet berättar hur stor procentuell andel affärsverkets över-/underskott utgör av omsättningen innan reserveringar och skatter. Om procenttalet är negativt, är affärsverkets verksamhet förlustbringande.

= $100 \times (\text{Över-/underskott innan reserveringar} / \text{Omsättning})$

Över-/underskott före reserveringar	495 162,33
Omsättning	7 453 535,28
	6,64

Affärsverket Kyrksläatts vatten

FINANSIERINGSKALKYL

1.1-31.12.2018

1.1-31.12.2017

Verksamhetens penningflöde

Överskott (-underskott) i affärsverksamheten	708 458,20	701 767
Avskrivningar och nedskrivningar	2 001 253,77	1 931 319,65
Finansieringsinkomster och -utgifter	-23 785,06	-33 216
Sporadiska poster	-189 510,81	0
Inkomstfinansierings rättelseposter	189 510,81	0
	<u>2 685 926,91</u>	<u>2 599 871</u>

Investeringsarnas penningflöde

Investeringsutgifter	-2 702 477,29	-2 017 219
Finansieringsandelar till investeringsutgifter	0,00	0
Överlåtelseinkomster av bestående aktiva	-189 510,81	0
Penningflöde från verksamhet och investeringar	<u>-206 061,19</u>	<u>582 651</u>

Finansieringens penningflöde

Förändringar i utgivna lån		
Ökning i utlåningsfordringar		
Minskning i utlåningsfordringar	0,00	0
Förändringar i lånestocken		
Avkortning på långfristiga lån av kommunen	-171 014,73	-192 243,36
Ändring i kortfristiga lån av kommunen	0,00	0
Ändring i kortfristiga lån av andra	0,00	0
Förändringar i det egna kapitalet		
Övriga ändringar i likviditeten		
Ändring i fordringarna av andra	-361 248,65	38 571
Ändring i fordringarna av kommunen	-1 385 894,46	-1 716 197
Ändring i räntefria skulder av kommunen	0,00	0
Ändring i räntefria skulder av andra	2 124 219,03	1 287 218
Finansieringens penningflöde	<u>206 061,19</u>	<u>-582 651</u>

Ändring i penningtillgångarna	0,00	0
-------------------------------	------	---

Penningmedel 31.12.2018	0,00	0
-------------------------	------	---

Penningmedel 1.1.2018	0,00	0
-----------------------	------	---

	0,00	0
--	------	---

AFFÄRSVERKETS NYCKELTAL

Verksamhetens och investeringarnas penningflöde och deras inflöde 5 år	1 849 877,89	1 147 937
Inkomstfinansiering av investeringar, %	99,39	129
Inkomstfinansiering av kapitalutgifter, %	93,47	118
Låneskötselbidrag	15,01	12
Kassans tillräcklighet, dagar	0,00	0
Quick ratio	6,32	5
Current ratio	6,32	5

Affärsverket Kyrksläotts vatten

Nyckeltal i finansieringskalkylen 2018

Verksamhetens och investeringarnas penningflöde och deras inflöde

Med hjälp av mellanresultatet för verksamhetens och investeringarnas penningflöde under bokslutsåret och de fyra föregående åren kan man följa förverkligandet av självfinansiering av investeringarna på längre sikt.

Kravet på självfinansiering uppfylls, om inflödet under bokslutsåret som senast gick ut är positivt.

Penningflöde från verksamhet och investeringar bör inte få bli permanent negativa.

år 2012	-469 680,41
år 2013	-908 002,00
år 2014	643 783,06
år 2015	-708 443,29
år 2016	1 537 948,05
år 2017	582 651,26
år 2018	-206 061,19
totalt	1 849 877,89

Inkomstfinansiering av investeringar, %

Nyckeltalet anger hur mycket av egenanskaffningsutgifterna för investeringar har finansierats med inkomstfinansiering
 $= 100 \times (\text{Överskott (underskott) före sporadiska rater} + \text{Avskrivningar och nedskrivningar} - \text{Inkomstskatter}) /$

Egenanskaffningsutgifter för investeringar

Överskott (underskott) före sporadiska rater	684 673,14
Avskrivningar och nedskrivningar	2 001 253,77
	<u>2 685 926,91</u>
Egenanskaffningsutgifter för investeringar	2 702 477,29
	99,39

Inkomstfinansiering av kapitalutgifter, %

Nyckeltalet anger hur mycket av egenanskaffningsutgifterna för investeringar, ökningen av utlåning och låneamorteringarna har finansierats med inkomstfinansiering

$= 100 \times (\text{Överskott (underskott) före sporadiska rater} + \text{Avskrivningar och nedskrivningar} - \text{Inkomstskatter}) /$

$(\text{Egenanskaffningsutgifter för investeringar} + \text{Nettoökning av utlåning} + \text{Låneamorteringar})$

Överskott (underskott) före sporadiska rater	684 673,14
Avskrivningar och nedskrivningar	2 001 253,77
	<u>2 685 926,91</u>
Egenanskaffningsutgifter för investeringar	2 702 477,29
Låneamorteringar	171 014,73
	<u>2 873 492,02</u>
	93,47

Låneskötselbidrag

Nyckeltalet anger om inkomstfinansieringen täcker räntor och amorteringar på främmande kapital.

$= 100 \times (\text{Överskott (underskott) före sporadiska rater} + \text{Avskrivningar och nedskrivningar} + \text{Ränteutgifter} - \text{Inkomstskatter}) /$
 $(\text{Ränteutgifter} + \text{Låneamorteringar})$

Överskott (underskott) före sporadiska rater	684 673,14
Avskrivningar och nedskrivningar	2 001 253,77
Räntekostnader	8 550,74
	<u>2 694 477,65</u>
Räntekostnader	8 550,74
Låneamorteringar	171 014,73
	<u>179 565,47</u>
	15,01

Kassans tillräcklighet, dagar

Nyckeltalet anger hur många dagars betalningar ur kassan som kan täckas med bokslutsdagens kassamedel

= 365 dagar x Penningmedel 31.12 / Betalningar ur kassan under bokslutsperioden

Penningmedel 31.12	0,00
Betalningar ur kassan	
Resultat; material och tjänster	3 665 299,47
Resultat; personalutgifter	1 008 239,38
Resultat; affärsverksamhetens övriga utgifter	70 422,32
Resultat; ränteutgifter till kommunen	8 550,74
Resultat; ränteutgifter till andra	0,00
Resultat; ersättning för grundkapital	15 011,10
Resultat; övriga finansieringskostnader	223,22
Finansiering; Investeringsutgifter	2 702 477,29
Finansiering; avkortning på långfristiga lån av kommunen	171 014,73
Finansiering; avkortning på långfristiga lån av andra	0,00
	<u>7 641 238,25</u>
	0,00

Quick ratio (god: över 1, nöjaktig: 0,5 - 1, svag: under 0,5)

Nyckeltalet beskriver finansieringsegendomens tillräcklighet för skötsel av kortfristiga förpliktelser

= (pengar och bankfordringar + Finansiella värdepapper + Kortfristiga fordringar) / (Kortfristigt främmande kapital - Erhållna förskott)

Kassa och bank	0,00
Kortfristiga fordringar	<u>8 160 700,71</u>
	8 160 700,71
Kortfristigt främmande kapital	1 291 994,85
	6,32

Current ratio (god: över 2, nöjaktig: 1 - 2, svag: under 1)

= (Omsättningstillgångar + Kortfristiga fordringar + Finansiella värdepapper + Pengar och bankfordringar) /

(Kortfristigt främmande kapital - Erhållna förskott)

Kortfristiga fordringar	8 160 700,71
Kassa och bank	<u>0,00</u>
	8 160 700,71
Kortfristigt främmande kapital	1 291 994,85
	6,32

Affärsverket Kyrksläotts vatten

BALANSRÄKNING

	1.1- 31.12.2018	1.1- 31.12.2017
AKTIVA		
BESTÅENDE AKTIVA	19 488 838	18 787 615
Immateriella tillgångar	1 096 866	1 221 728
Övriga utgifter med lång verkningstid	1 096 866	1 221 728
Materiella tillgångar	18 391 972	17 565 887
Fasta konstruktioner och anordningar	18 376 198	17 534 298
Maskiner och inventarier	15 774	31 589
RÖRLIGA AKTIVA	8 160 701	6 413 558
Fordringar	8 160 701	6 413 558
Kortfristiga fordringar	8 160 701	6 413 558
Kundfordringar	2 622 518	2 260 161
Resultatregleringar	0	1 108
Övriga fordringar av kommunen (sammansatt konto)	5 538 183	4 152 288
Kassa och bank	0	0
*** AKTIVA TOTALT	27 649 539	25 201 172
PASSIVA		
EGET KAPITAL	11 879 161	11 366 152
Grundkapital	300 222	300 222
Överskott (underskott) från tidigare perioder	11 065 930	10 378 241
Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	513 009	687 688
AVSKRIVNINGSDIFFERENS OCH FRIVILLIGA RESERVERINGAR		
Avskrivningsdifferens	153 330	171 177
FRÄMMANDE KAPITAL	15 617 048	13 663 844
Långfristig	14 325 053	12 328 801
Anslutningsavgifter kommunen	422 982	422 982
Anslutningsavgifter och övriga skulder	13 902 071	11 905 819
Kortfristig	1 291 995	1 335 043
Lån av kommunen	0	171 015
Leverantörsskulder	1 059 167	935 493
Resultatregleringar	232 828	228 535
*** PASSIVA TOTALT	27 649 539	25 201 172
	0,00	0,00
AFFÄRSVERKETS NYCKELTAL		
Soliditetsgrad, %	43,52	46
Relativ skuldsättningsgrad, %	209,52	185
Ackumulerat överskott (underskott), 1000 e	11 579	11 066
Lånestock 31.12, 1000 e	0	171
Lånefordringar 31.12, 1000 e	0	

Affärsverket Kyrksläatts vatten**Nyckeltal i balansräkningen 2018****Soliditetsgrad, %**

Soliditetsgraden mäter kommunens soliditet och tolerans för underskott

= 100 x (Eget kapital + Avskrivningsdifferens och frivilliga reserveringar) / (Hela kapitalet - Erhållna förskott)

Eget kapital	11 879 160,76	
Avskrivningsdifferens	<u>153 329,97</u>	12 032 490,73
Hela kapitalet		27 649 538,96
		43,52

Relativ skuldsättningsgrad, %

Nyckeltalet anger hur mycket av kommunens driftsinkomster som skulle behövas för att återbetala det främmande kapitalet.

= 100 x (Främmande kapital - Erhållna förskott) / Driftsinkomster

Främmande kapital	15 617 048,23
Erhållna förskott	<u>0,00</u>
	15 617 048,23
Driftsinkomster	7 453 673,14
	209,52

Akkumulerat överskott (underskott), 1000 e

Överskott (underskott) från tidigare perioder	11 065 929,59
Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	<u>513 009,24</u>
	11 578 938,83

Lånestock 31.12, 1000 e

= Främmande kapital - (Erhållna förskott + Leverantörsskulder + Resultatregleringar + Övriga skulder)

Affärsverkets lånestock = främmande kapital med ränta

Långfristig	
Lån av kommunen	0,00
Kortfristig	
Lån från finansiella institut och försäkringsanstalter	0,00
Lån från offentliga samfund	<u>0,00</u>
	0,00

Lånefordringar 31.12, 1000 e

= I investeringarna märkta masskuldebrevslånefordringar och övriga lånefordringar

Utlåningar som märkts i bestående aktiva 0,00

Affärsverket Kyrksläatts vatten**RESULTATRÄKNING**

AVLOPPSSYSTEM FÖR DAGVATTEN, KP 5060

	1.1- 31.12.2018		1.1- 31.12.2017	
Omsättning		11 169,17		4 435
Affärsverksamhetens övriga inkomster		0,00		0
Material och tjänster				
Material, förnödenheter och varor				
Köp under räkenskapsperioden	-158,60		0	
Köp av tjänster	<u>-5 732,26</u>	-5 890,86	<u>-34 304</u>	-34 304
Personalkostnader				
Löner och arvoden	-3 402,68		-10 320	
Lönebikostnader				
Pensionskostnader	-393,96		-2 026	
Övriga lönebikostnader	<u>-338,74</u>	-4 135,38	<u>-181</u>	-12 527
Avskrivningar och nedskrivningar				
Avskrivningar enligt plan	-227 861,17		-161 727	
Avskrivningar av engångsnatur	<u>0,00</u>	-227 861,17	<u>0</u>	-161 727
Affärsverksamhetens övriga utgifter		<u>0,00</u>		<u>0</u>
Överskott (-underskott) i affärsverksamheten		-226 718,24		-204 124
Finansieringsintäkter och -kostnader				
Ränteintäkter	0,00		0	
Övriga finansieringsintäkter	0,00		0	
Räntekostnader betalade till kommunen	0,00		0	
Räntekostnader betalade till andra	0,00		0	
Ersättning för grundkapital	0,00		0	
Övriga finansieringskostnader	<u>0,00</u>	0,00	<u>0</u>	0
Överskott (underskott) före sporadiska rater		-226 718,24		-204 124
Överskott (underskott) före reserveringar		-226 718,24		-204 124
Avskrivn.differens tillägg (-) eller avdrag(+)		0,00		0
Räkenskapsperiodens överskott (underskott)		-226 718,24		-204 124

Affärsverket Kyrksläotts vatten**BALANSRÄKNING**

AVLOPPSSYSTEM FÖR DAGVATTEN

	1.1- 31.12.2018	1.1- 31.12.2017
AKTIVA		
BESTÅENDE AKTIVA	2 940 740,03	2 248 432,21
Immateriella tillgångar	0,00	0,00
Övriga utgifter med lång verkningstid	0,00	0,00
Materiella tillgångar	2 940 740,03	2 248 432,21
Jord- och vattenområden	0,00	0,00
Byggnader	0,00	0,00
Fasta konstruktioner och anordningar	2 940 740,03	2 248 432,21
Maskiner och inventarier	0,00	0,00
Övriga materiella nyttigheter	0,00	0,00
Förhandsavgifter och ofullständiga upphandlingar	0,00	0,00
PASSIVA		
EGET KAPITAL	2 940 740,03	2 248 432,21
Grundkapital	3 475 970,57	2 650 727,79
Överskott (underskott) från tidigare perioder	-580 725,94	-376 602,22
Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	-226 718,24	-204 123,72
FRÄMMANDE KAPITAL		
Långfristig		
Anslutningsavgifter och övriga skulder	272 213,64	178430,36
Anläggningstillgångar 1.1	2 278 611,37	1 598 847,83
Årets anskaffningar	889 989,83	811 311,83
Årets avskrivningar	-227 861,17	-161 727,45
Anläggningstillgångar 31.12	2 940 740,03	2 248 432,21

Noter till bokslutet

Affärsverket Kyrksläatts vatten

NOTER OM UPPRÄTTANDE OCH PRESENTATION AV BOKSLUTET

2. Noter om framställningssättet av bokslutet

Vid upprättandet av bokslutet för Affärsverket Kyrksläatts vatten har man iakttagit de allmänna anvisningarna av bokföringsnämndens kommunsektion år 2013 gällande behandling av bokföring i kommunala affärsverk, de allmänna anvisningarna upprättande av kommunens bokslut och verksamhetsberättelse år 2013 och upprättandet baserar sig på stadganden i kommunallagen, § 87.

Utgifter och inkomster har skrivits in enligt prestationer.

4. Utredning om jämförbarheten gällande uppgifter under tidigare räkenskapsperioder med uppgifter i den avslutade räkenskapsperioden samt presentationssättet för bilageuppgifter

Tolls vattenandelslags köptes 1.1.2018. Vid köpet användes inte pengar utan Kyrksläatts vatten fick nätverket vars balansvärde är 271 789,19 € och anslutningsavgiftsskuldena 461 300,00 €.

Differensen 189 510,81 €, försäljningsförlusten från anläggningstillgångarna, har bokförts som extraordinära kostnader.

Faktureringen mellan kommunen och vattenförsörjningsverket har ändrats till extern och den avskiljs från vattenförsörjningsverkets fakturering till utomstående i kommunen med en intern kod som börjar med 92.

Saldot för det gemensamma kontot har presenterats i balansen på en egen rad i de kortfristiga fordringarna; Övriga fordringar av kommunen 5 538 182,80 euro.

Bokslutets bilageuppgifter har presenterats enligt bokföringsnämndens kommunsektions anvisningar år 2016 på motsvarande sätt som i bokslutet för Kyrksläatts kommun med iakttagande av bilagenumerering 1-46.

Löneutgiftsskulder har periodiserats 20 886,02 euro

Avkortningen av semesterlöneskulden skrevs på 18 017,75 euro. Vid fastställandet av semesterlöneskuldens semesterdagar användes Akta:s semesterkapitels A-tabell.

Lagen om ändring av vattenförsörjningslagen (2014) förutsätter att avloppssystemen för dagvatten differentieras i bokföringen, ifall kommunen har beslutat att vattenförsörjningsverket sköter om avloppssystem för dagvatten.

Kostnaderna för dagvattnets driftsekonomi har inte kunnat differentieras helt och hållet år 2018, så dagvattnets resultaträkning och balans motsvarar inte helt kostnaderna.

Affärsverksamhetsunderskottet i avloppssystemen för dagvatten är -226 718,24 euro, av det är avskrivningar enligt plan -227 861,17 euro.

Anläggningstillgångar 1.1.2018 är 2 278 611,37 euro och ökningen år 2018 är 889 989,83 euro.

Anläggningstillgångar 31.12.2018 är 2 940 740,03 euro.

NOTER OM RESULTATRÄKNINGEN

6.	<i>Verksamhetsintäkter enligt uppgiftsområde</i>	2018	2017
	Extern omsättning	7 052 789,47	6 993 063
	Omsättning kommunen/vattenförsörjningsverket	400 745,81	392 476
	Affärsverksamhetens övriga externa inkomster	137,86	2 717
	Affärsverksamhetens övriga interna inkomster		0
	<i>Balansenhetens verksamhetsinkomster totalt</i>	<i>7 453 673,14</i>	<i>7 388 256</i>

11. Utredning om avskrivningar enligt plan och förändringar i dem

Kyrksläatts kommun har bekräftat grunderna för avskrivningar enligt plan fr.o.m. 1.1.2013 (Fge 17.6.2013 § 105).

Avskrivningsplanens avskrivningsmetoder och avskrivningstider enligt egendomsgrupper

Immateriella rättigheter	3 - 20 år	Lineär avskrivning
Övriga utgifter med lång verkningstid	3 år	Lineär avskrivning
Byggnader och konstruktioner	10 - 50 år	Lineär avskrivning
Totalrenovering av byggnader	5 år	Lineär avskrivning
Fasta konstruktioner och anordningar		
- Gator, vägar, torg och broar, parker	15 år	Restvärdesavskrivning
- Broar, kajer och badanläggningar	10 år	Restvärdesavskrivning
- Övriga jord- och vattenkonstruktioner	15 år	Restvärdesavskrivning
- Vattendistributions- och avloppsnät	30 år	Restvärdesavskrivning
Elledningar, transformatorstationer, utomhusbelysning	15 år	Restvärdesavskrivning
Övriga rör- och kabelnät	15 år	Restvärdesavskrivning
El-, vatten- och dylika verks maskiner	10 år	Restvärdesavskrivning
Fasta lyft- och flyttanordningar	15 år	Restvärdesavskrivning
Trafikregleringsanordningar	10 år	Restvärdesavskrivning
Övriga fasta maskiner, anordningar och konstruktioner	10 år	Restvärdesavskrivning
Maskiner och inventarier		
- Fartyg av järn	15 år	Lineär avskrivning
- Fartyg av trä och andra flytande arbetsmaskiner	8 år	Lineär avskrivning
- Övriga transportmedel	5 år	Lineär avskrivning
- Övriga rörliga arbetsmaskiner	5 år	Lineär avskrivning
- Övriga tunga maskiner	10 år	Lineär avskrivning
- Övriga lätta maskiner	5 år	Lineär avskrivning
- Sjukhus-, hälsovårds- o.dyl. anordningar	5 år	Lineär avskrivning
Adb-anordningar	3 år	Lineär avskrivning
Övriga anordningar och inventarier	3 år	Lineär avskrivning

14. Specifikation av sporadiska intäkter och kostnader	2018	2017
<i>Sporadiska kostnader</i>		
Köpet av Tolls vattenandelslag, förlust	189 510,81	0
<i>Sporadiska kostnader</i>		
<i>Sporadiska inkomster och kostnader totalt</i>	<i>189 510,81</i>	<i>0</i>

16. Förändring i differentieringen av avskrivningsdifferensen	2018	2017
Förändring i avskrivningsdifferensen som ingår i investeringsreserveringar	17 846,91	19 138
Förändring i avskrivningar enligt plan och avskrivningar som gjorts i beskattningen		
Förändringar i avskrivningsdifferensen totalt	17 846,91	19 138

NOTER SOM GÄLLER BALANSRÄKNINGEN

Noter som gäller aktiva i balansräkningen

19. Bestående aktiva, immateriella och materiella tillgångar samt placeringar enligt balansrat						
	1.1.2018	överföringar	*) köp +	försäljning -	avskrivningar	31.12.2018
Immateriella tillgångar						
Övriga utgifter med lång verkningstid	1 224 056,78				127 190,55	1 096 866,23
Materiella tillgångar						
Fasta konstruktioner och anordningar	17 531 970,84	0,00	2 700 295,29	0,00	1 856 068,44	18 376 197,69
Maskiner och inventarier	31 587,11	0,00	2 182,00	0,00	17 994,78	15 774,33
<i>Materiella tillgångar totalt</i>	<i>17 563 557,95</i>	<i>0,00</i>	<i>2 702 477,29</i>	<i>0,00</i>	<i>1 874 063,22</i>	<i>18 391 972,02</i>
Placeringar						
Samkommunsandelar	0,00					0,00
<i>Placeringar totalt</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>
<i>Bestående aktiva totalt</i>	<i>18 787 614,73</i>	<i>0,00</i>	<i>2 702 477,29</i>	<i>0,00</i>	<i>2 001 253,77</i>	<i>19 488 838,25</i>

23. Specifikation av fordringar	2018	2017
	Långv.	Kortv.
Försäljningsfordringar av medlemssamkommuner		120 006,70
Försäljningsfordringar av dotterbolag		2 239,81
Försäljningsfordringar av intressentsamfund		16 997,67
Övriga försäljningsfordringar		2 483 273,73
Övriga fordringar av kommunen		5 538 182,80
Resultatregleringar		0,00
<i>Fordringar totalt</i>		<i>8 160 700,71</i>

Noter som gäller passiva i balansräkningen

30. <i>Främmande kapital</i>	2018		2017	
	Långv.	Kortv.	Långv.	Kortv.
Skulder till andra				
Leverantörsskulder		1 059 166,77		935 493
Övriga skulder till kommunen, anslutningsavgifter	422 982,27	0,00	422 982	0
Övriga skulder till andra	13 902 071,11	0,00	11 905 819	0
Resultatregleringar		232 828,08		228 535
<i>Räntefritt främmande kapital totalt</i>	<i>14 325 053,38</i>	<i>1 291 994,85</i>	<i>12 328 801</i>	<i>1 164 028</i>

32. <i>Specifikation av anslutningsavgifter</i>	2018		2017	
	Långv.	Kortv.	Långv.	Kortv.
Långfristigt främmande kapital				
Anslutningsavgifter och övriga skulder				
Interna anslutningsavgifter	422 982,27		422 982	
Anslutningsavgifter till andra	13 902 071,11		11 905 819	
<i>Anslutningsavgifter och övriga skulder totalt</i>	<i>14 325 053,38</i>		<i>12 328 801</i>	

33. <i>Resultatregleringar</i>	2018		2017	
	Långv.	Kortv.	Långv.	Kortv.
Kortfristiga resultatregleringar				
Semesterlöneskuldperiodisering			205 718,37	223 736
Övriga obetalda utgifter			27 109,71	4 799
Avgifter för lönernas pensions-, olycksfalls och arbetslöshetsförsäkringar			0,00	0
<i>Kortfristiga resultatregleringar totalt</i>			<i>232 828,08</i>	<i>228 535</i>

NOTER SOM GÄLLER PERSONALEN

42. <i>Antal anställda 31.12</i>	2018		2017	
	Långv.	Kortv.	Långv.	Kortv.
Vattenverket		18		18

Personalutgifter enligt resultaträkningen; räkenskapsperiodens löner, arvoden, pensionsavgifter och andra lönebikostnader samt personalutgifter som aktiverats i balansen

44. <i>Personalkostnader</i>	2018		2017	
	Långv.	Kortv.	Långv.	Kortv.
Löner och arvoden		805 527,39		732 010
Lönebikostnader				
Pensionskostnader		170 309,73		187 120
Övriga lönebikostnader		32 402,26		31 159
<i>Personalkostnader totalt enligt resultaträkningen</i>		<i>1 008 239,38</i>		<i>950 289</i>

Affärsverket Kyrksläotts vatten**FÖRTECKNINGAR OCH UTREDNINGAR**

Bokslutshandlingarna samt förteckningar över bokföringsböcker presenteras tillsammans med bokslutet för Kyrksläotts kommun.

Man har upprättat separata bekräftande handlingar för affärsverket.

Allekirjoitukset

Kirkkonummella 27.2.2018

Jens Gellin, pj.

Risto Konttinen

Leif Wikström

Sanna Hartikainen, vpj.

Tarja Seppänen

Anna Arosilta-Gurvits

Liitteet

Sisäisen valvonnan suunnitelman raportti tilanteessa 31.12.2018

Utfall av planen för intern kontroll 2018

Ordnande av intern kontroll på direktionens ansvarsområde

Kommunens verksamheter ska ordnas och verksamheten ska ledas så att det finns en tillräcklig intern kontroll på alla organisationsnivåer och i all verksamhet. Direktionen och den organet underställda ledande tjänsteinnehavaren svarar för den interna kontrollen av verksamheten under sin ledning. Intern kontroll är en del av lednings- och förvaltningssystemet med vars hjälp kommunens ledning får organisationen att fungera på det sätt som den önskar och som producerar tillräckliga uppgifter om organisationens tillstånd och prestationer för ledningen.

Den interna kontrollen har inom direktionens ansvarsområde ordnats som en del av det i kommunen fastställda ledningssystemet. Direktionen svarar inom sitt verksamhetsområde för ordnandet av den interna kontrollen och riskhanteringen och för övervakningen av verkställigheten och dess utfall. Den rapporterar också till kommunstyrelsen om hur den interna kontrollen och riskhanteringen är ordnad och om de viktigaste slutsatserna.

De ledande tjänsteinnehavarna inom sektorerna svarar för att den interna kontrollen och riskhanteringen inom det egna området verkställs och lyckas samt utfärdar anvisningar till de underställda resultatenheter och ger rapporter i enlighet med kommunstyrelsens anvisningar. Cheferna ansvarar för och rapporterar om identifieringen av sina arbetsenheters risker, utvärderingar, genomförandet av riskhanteringsåtgärder och deras funktionalitet.

Sättet för ordnande av den interna kontrollen kan beskrivas genom följande delområden:

Ledningssystem:

Med hjälp av ledningssystemet uppnås målen i strategin och man säkerställer verksamhetens laglighet. Kommunens strategiska mål har fastställts i Kyrksläotts kommunstrategi 2018-2021. I den av kommunfullmäktige fastställda budgeten uppställs verksamhetsmålen som härleds ur kommunstrategin. Direktionen beslutar i sin dispositionsplan om delmålen på den operativa nivån. Sektorns ledningsgrupp följer vid sina sammanträden upp hur målen uppfylls, och rapporterar vidare till direktionen. Direktionen rapporterar i samband med delårsöversikterna och verksamhetsberättelsen till kommunstyrelsen om hur målen för verksamheten och ekonomin uppnåtts.

Ordnande av riskhantering:

Riskhanteringen är en del av den interna kontrollen, och dess mål är att få skälig säkerhet om att kommunens strategiska mål och målen för verksamheten och ekonomin uppnås och att verksamheten fortsätter och är ostörd. Direktionens och dess ledande tjänsteinnehavares uppgift är att i tid identifiera riskerna som hotar uppfyllandet av verksamhetsmålen. Utfallet av riskerna för de i budgeten uppställda målen för verksamheten bedöms i samband med delårsöversikterna. Man ingriper med snabb tidtabell också i uppskattade förändringar i verksamhetsmiljön och riskerna som de orsakar för att minimera dem.

Möjligheten till egendomsskada och möjligheterna till ekonomiskt missbruk, som vanligtvis anses vara risker, har fördelats till organisationens alla nivåer på nämndens ansvarsområde. Personalen rapporterar riskerna till sina chefer.

Övervakning:

Övervakningen har ordnats genom dokumentering och uppföljning av befogenheterna som hänför sig till det dagliga ledandet, interna regler och personalens handlande.

Uppföljning och rapportering:

I förvaltningsstadgan finns bestämmelser om uppföljning av verksamheten och ekonomin. Med hjälp av uppföljning försöker man med olika bedömnings- och uppföljningsmetoder försäkra att den interna kontrollen fungerar. Ansvar för uppföljningen hör till organet och de ledande tjänsteinnehavarna. Det mest systematiska uppföljningsredskapet är delårsöversikterna. Uppföljningen sker också genom observation av verksamhetsmiljön och bedömning av förändringstrycken vid sidan av det vanliga tjänstemannarbetet.

Effektiv verksamhet förutsätter att det finns tillräckliga och riktiga uppgifter som underlag för beslutsfattandet. Med rapportering försöker man ge korrekta, tillräckliga och förståeliga uppgifter om verksamheten. Rapporteringen om uppnåendet av målen för verksamhet och ekonomi och om verksamheten är ett viktigt verktyg för ledningen.

Direktionen för Affärsverket Kyrkslätts vatten har för år 2018 slagit fast tyngdpunktsområden för den interna tillsynen, vid vilka man fäster särskild uppmärksamhet. Tyngdpunktsområden har valts bl.a. på basis av önskemål från kommunstyrelsen.

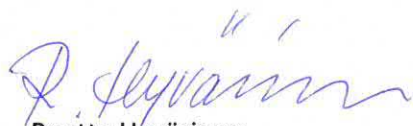
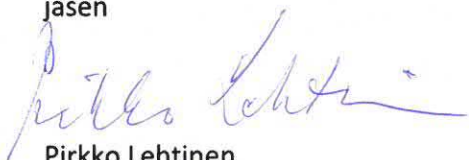

Tyngdpunktsområden 2018:	Motiveringar / identifiering av risker	Åtgärder / utvecklingsförslag för förutsägande och hantering av riskerna	Ansvarsperson/ sektorn	Uppföljning och rapportering av riskhanteringsåtgärderna	Utfall 31.12.2018
Hållbar kommunekonomi/ Upphandlingspraxis	Riktig upphandlingsprocess	Kontinuerlig bedömning, utveckling och övervakning av sektorns konkurrensutsättningspraxis Informering, ansvarspersonerna för sektorn, resultatområdena och resultatenheter ser till att de som ansvarar för upphandlingarna följer lagarna, bestämmelserna och kommunens anvisningar	Direktören för samhällstekniska väsendet, cheferna för resultatområdena och - enheterna, ansvarspersonerna för investeringarna	I anslutning till delårsöversikterna rapporteras antalet besvär hos marknadsdomstolen och besvärsgrunderna	I situationen per slutet av augusti känner man inte till besvär hos marknadsdomstolen. Sektorn har ordnat interna upphandlingsutbildningar.
Hållbar kommunekonomi/ Uppföljning av budgeten	Uppföljning av utfallet av driftsekonomin och investeringarna	Man följer upp utfallet av ekonomin och förbättrar förutsägbarheten samt reagerar på väsentliga avvikelser. Analyseringen av investeringarnas utfall och avvikelser samt framställningssättet av utfallsjämförelsen av investeringarna utvecklas.	Direktören för samhällstekniska väsendet	I sektorns ledningsgrupp behandlas rapporterna över driftsekonomin och investeringarna samt behandlas de väsentligaste avvikelserna jämfört med budgeten samt prognoserna. Till direktionen rapporteras regelbundet prognoser och avvikelser.	I sektorns ledningsgrupp har rapporterna över driftsekonomin och investeringarna samt de väsentligaste avvikelserna och prognoserna behandlats. Till direktionen har prognoserna samt avvikelserna i delårsrapporterna och bokslutet rapporterats

Kunnanhallituksen ja kunnanjohtajan allekirjoitukset

Kirkkonummella 25. maaliskuuta 2019

KIRKKONUMMEN KUNNANHALLITUS

Timo Haapaniemi
puheenjohtajaAri Harinen
I varapuheenjohtajaAnna Aintila
jäsenHans Hedberg
jäsenReetta Hyvärinen
jäsenPirkko Lehtinen
jäsenPekka M. Sinisalo
jäsenTarmo Aarnio
kunnanjohtajaUlf Kjerin
II varapuheenjohtajaMatti Kaurila
varajäsenAnni-Mari Syväniemi
varajäsenAntti Kilappa
jäsenKari Hujanen
varajäsenSaara Huhmarniemi
varajäsen

Tilintarkastajien tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Kirkkonummella 24 päivänä huhtikuuta 2019

BDO Audiator Oy

JHT-yhteisö tilintarkastusyhteisö

Minna Ainasvuori

KHT, JHT, HT

Bilaga 1 Projektföreteckning

	BS 2016	BS 2017	DP 2018	BS 2018	Utfall %
ÖVRIGA UTGIFTER MED LÅNG VERKNINGSTID					
Samhällstekniska nämnden (verks.)					
Kompletterande kartläggningar och produktion av	-24 019	-112 928	-70 000	-62 000	88,6 %
Samhällstekniska nämnden (verks.) totalt	-24 019	-112 928	-70 000	-62 000	88,6 %
IDROTTS- OCH REKREATIONSOMRÅDEN					
Idrottsområden	-93 465	-27 878	-65 000	-37 737	58,06 %
Näridrottsplatser	-627 641	-99 522	-120 000	-144 782	120,65 %
Rekreatiomsområden och friluftsleder	-49 420	-223 423	-200 000	-148 210	74,11 %
Övriga projekt	-75 479	-734			
Anslag för idrotts- och rekreatiomsområden totalt	-846 005	-351 557	-385 000	-330 729	85,90 %
TRAFIKOMRÅDEN OCH PARKER					
Gator och andra trafikområden på olika områden					
Centrums detaljplaneområden	-1 092 255	-1 193 489	-3 700 000	-3 073 886	83,1 %
Vattentornsbackens detaljplaneområde	-35 724	-539 679	-1 770 000	-708 503	40,0 %
Centrum II			-10 000	-7 760	77,6 %
Sarviksporten			-80 000	0	0,0 %
Festberget			-80 000	0	0,0 %
Planering och byggande av allmänna parkeringsområden		-21 758	-50 000	-173 272	346,5 %
Byggande av belysning på de gång- och cykelleder där den saknas		-2 040	-30 000	-35 231	117,4 %
Briggstrandens detaljplaneområde		0	-200 000	-30 716	15,4 %
Kantviks detaljplaneområde				-12 934	
Åspingsbrinkens detaljplaneområde (2016-2019)	-39 261	-787 232			
Masaby centrums detaljplaneområde	-92 101	-147 912	-2 300 000	-282 150	12,3 %
Tinaparkens område i Masaby	-53 029	-356 730	-1 330 000	-1 309 358	98,4 %
Sarviksstranden			-30 000	0	0,0 %
Veikkola detaljplaneområden	-342 294	-776 542	-585 000	-1 240 032	212,0 %
Veikkolabäcken			-20 000	0	0,0 %
Veikkolaporten	-14 380	0	-80 000	-38 720	48,4 %
Veikkolas bullerhinder				-22 975	
Korsningsområdet mellan Åängen och Vattentornsbacken	-1 501 455	-1 066 113	-380 000	-249 683	65,7 %
Sanering av gator på planområden	-159 250	-288 294	-250 000	-313 339	125,3 %
Sanering av närrekreatiomsområden		-40 000	-20 000	-49 213	246,1 %
Masabyporten			-30 000	0	0,0 %
Bro				-5 125	
Gator och andra trafikområden på olika områden totalt	-3 329 749	-5 219 789	-10 945 000	-7 552 897	69,0 %
Övriga trafikområden					
Jorvas station	0	0	-50 000	0	0,0 %
Stamväg 50 Ring III på avsnittet stamväg 51 - Mankby			-50 000	0	0,0 %
Byggande av gång- och cykeltrafikleder	-165 939	-60 202	-1 260 000	-1 315 027	104,4 %
Förnyande av väg- och gatuområdenas belysning	-296 874	-185 382	-100 000	-132 700	132,7 %
Vägbelysning utanför planområden (St §5/29.10.2003)	-3 968	-72 542	-20 000	-4 453	22,3 %
Förbättrande av trafiksäkerheten	-88 371	-37 895	-45 000	-43 029	95,6 %
Övriga trafikområden totalt	-555 152	-356 021	-1 525 000	-1 495 209	98,0 %
Anslag för trafikområden och parker totalt	-3 884 901	-5 575 810	-12 470 000	-9 048 106	72,6 %
ÖVRIGA FASTA KONSTRUKTIONER OCH ANORDNINGAR					
Kommunaltekniska nämndens övriga objekt					
Utvidgning av jorddeponi	0	0	-15 000	0	0,0 %
Byggande av infrastruktur för kollektivtrafik	-95 870	-97 690	-50 000	-44 280	88,6 %
Kommunaltekniska nämndens övriga objekt totalt	-95 870	-97 690	-65 000	-44 280	68,1 %
KOMMUNALTEKNISKA NÄMNDEN TOTALT	-4 850 795	-6 137 985	-12 990 000	-9 485 115	73,0 %

Bilaga 1 Projektförteckning

	BS 2016	BS 2017	DP 2018	BS 2018	Utfall %	Beräknade kostnader sammanlagt
ÖVRIGA UTGIFTER MED LÅNG VERKNINGSTID						
Byggnads- och miljönämnden (verks.)						
Digitalisering av byggnadstillsynens arkiv	-50 000	-51 290	-50 000	-16 583	33,2 %	-243 945
Byggnads- och miljönämnden (verks.) totalt	-50 000	-51 290	-50 000	-16 583	33,2 %	
BYGGNADS- OCH MILJÖNÄMNDEN TOTALT	-50 000	-51 290	-50 000	-16 583	33,2 %	

Bilaga 1 Projektförteckning

	Faktiska kostnader för projektet fram till 2018	DP 2018	BS 2018	Utfall %	Faktiska helhetskostnader sammanlagt	Projektets godkända totala kostnader	Utfall av totala kostnader %	
HUSBYGGANDE								
I vård- och omsorgssektorns bruk								
Välfärdscentralen i Åängen (2016-2020)	-306 100	-1 400 000	-1 026 237	73,3 %	-1 332 337			
I vård- och omsorgssektorns bruk totalt	-306 100	-1 400 000	-1 026 237	73,3 %	-1 332 337			
I bildnings- och fritidssektorns bruk								
I byggnadsskedet								
Kantvikin pävivakoti, rivning av den gamla delen och sanering (2016–2017)	-4 068 995	-430 000	-126 737	29,5 %	-4 195 732	-4 060 000	103,3 %	
Utvidgning av huvudbiblioteket (2015–2019)	-4 129 946	-5 500 000	-5 165 302	93,9 %	-9 295 248	-11 934 993	65,9 %	* utfallet av den totala kostnadsberäkningen för projektet % innefattar kostnadsberäkningarna för utvidgningen och den grundläggande renoveringen
Huvudbibliotekets statsandel (UM, betalas under max. 7 års tid)					0	2 060 000		
Renovering av huvudbiblioteket (2017–2019)					0	-2 163 000		
Jokirinteen oppimiskeskus	-376 796	-8 700 000	-6 279 470	72,2 %	-6 656 266	-38 000 000	17,5 %	
Veikkolaområdets daghem och skola, renovering och utvidgning (2016–2019)	-96 001	-4 517 000	-378 713	8,4 %	-474 714	-10 677 000	4,4 %	
Framnäs service- och omklädningsrumsbyggnad (idrottsväsendet)	-213 465	-700 000	-762 406	108,9 %	-975 871	-1 000 000	97,6 %	
I planeringsskedet								
Grundlig renovering av Veikkola filialbibliotek		-100 000	-16 760	16,8 %		-2 500 000		
Gesterby skolcentrum-projektet		-300 000	-61 456	20,5 %		-30 000 000		
I behovsutredningsskedet								
Behovs- och andra utredningar		-100 000	-34 848	34,8 %				
I bildningssektorns bruk totalt	-8 885 203	-20 347 000	-12 825 692	63,0 %	-21 597 831	-100 334 993		
Utrymmesförvaltningens reparationsprogram (SEDU 31.8.2016 § 73)		-2 900 000	-1 841 665	63,5 %				
Anslag för husbyggnad totalt		-24 647 000	-15 693 594	63,7 %				
LÖSÖRE								
Sektionen för serviceproduktion								
Traktor klippare/kross		-110 000	-87 000	79,1 %	-87 000	-110 000	79,1 %	
Inredningen av de ändringsarbeten som behövs för att förbättra kommunhusets utrymmeseffektivitet		-160 000	-35 944	22,5 %	-35 944	-160 000	22,5 %	
Anskaffning av spårmaskin		-120 000	-126 000	105,0 %	-126 000	-120 000	105,0 %	
Lösöre totalt		-390 000	-248 944	63,8 %	-248 944	-390 000	63,83 %	
Sektionen för serviceproduktions objekt totalt	-9 191 303	-25 037 000	-15 942 538	63,7 %	-25 133 841			